

RUDOLF STEINER

**ELEMENTE FUNDAMENTALE ALE
ESOTERISMULUI**

GA 93a

Notițe dintr-o instruire esoterică sub forma a treizeci și una de conferințe ținute în
Berlin din 26 septembrie până în 5 noiembrie 1905

Traducere din limba germană: Mircea Bălău

Despre publicarea conferințelor lui Rudolf Steiner

Temelia științei spirituale de orientare antroposofică o constituie operele scrise și publicate ale lui Rudolf Steiner (1861-1925). Pe lângă aceasta, el a ținut între anii 1900 și 1924 numeroase conferințe și cursuri, atât publice cât și pentru membrii Societății Teosofice, mai târziu ai Societății Antroposofice. Inițial, el nu voia ca aceste conferințe, prezentate întotdeauna liber, să fie fixate în scris, ele fiind concepute drept „comunicări orale, nedestinate tipăririi”. Însă după ce au fost realizate și răspândite manuscrise din ce în ce mai incomplete și cu greșeli de către unii auditori ai săi, el s-a văzut obligat să reglementeze situația acestor notițe. Această misiune i-a încredințat-o Mariei Steiner von Sievers. Datoria ei era numirea stenografilor, administrarea manuscriselor și corectarea necesară a textelor în vederea publicării. Fiindcă din lipsă de timp, Rudolf Steiner doar în foarte puține cazuri a putut corecta el însuși manuscrisele, trebuie să se țină seama de rezerva sa referitor la toate conferințele publicate: „Va trebui să se țină cont de faptul că în textele nerevizuite de mine se găsesc greșeli.”

Despre legătura dintre conferințele pentru membri, care au fost accesibile mai întâi numai ca manuscrise tipărite pentru uz intern, și scrierile sale publice, Rudolf Steiner se exprimă în autobiografia sa „Cursul vieții mele” (cap. 35). Ceea ce s-a spus acolo este valabil oarecum și pentru cursurile referitoare la domenii particulare, cursuri care se adresau unui număr limitat de participanți, familiarizați cu bazele științei spirituale.

După moartea Mariei Steiner (1867-1948), s-a început editarea operelor complete ale lui Rudolf Steiner, conform îndrumărilor ei. Prezentul volum constituie parte componentă a acestor opere complete. În cazul în care este necesar, informații mai detaliate referitoare la documentele care stau la baza textului se află la începutul capitolului „Note”.

Cuprins

<i>Prefață a editorului</i>	10
<i>Conferința 1, Berlin, 26 septembrie 1905.</i>	12
Semnificația simbolului șarpelui. Animale nevertebrate și animale vertebrate. Plexul solar și sistemul măduvei spinării. Contemplarea interioară a omului cu ajutorul focului Kundalini. Douăsprezece trepte de conștiință: șapte ale omului, cinci ale zeilor creatori. Cei doisprezece apostoli ca douăsprezece trepte de conștiință parcurse de Christos.	
<i>Conferința 2, 27 septembrie 1905.</i>	16
Activitate, înțelepciune, voință: trei reprezentări importante ale esoterismului. Viața de după moarte. Apariția Păzitorului Pragului ca dublu. Semnificația morții ispășitoare a lui Christos. Influența lui Ulfila asupra limbii germane. Haosul activității Occidentului și liniștea înțelepciunii Orientului.	
<i>Conferința 3, 28 septembrie 1905.</i>	22
Treptele de conștiință ale celor trei regnuri ale naturii și ale omului. Lumea plantelor ca organ senzorial al Pământului. Organul de orientare al rădăcinii plantelor și organul de orientare corespunzător din urechea umană. Crucea ca simbol pentru direcția evolutivă a omului, animalului și plantei. Conștiința plantelor pe planul mental; plantele senzitive, idioteții și animalele pe planul astral; mineralele pe planul mental superior. Conștiința omului pe planul fizic și evoluția sa pe trepte superioare. Enigma Sfinxului ca îndrumător către structura viitoare a omului.	
<i>Conferința 4, 29 septembrie 1905.</i>	28
Despre conștiința albinelor și a furnicilor. Alchimia și Piatra Filosofală. Legătura reciprocă dintre regnurile naturii. Esența omului viitorului.	
<i>Conferința 5, 30 septembrie 1905.</i>	33
Stările de agregare ale corpurilor: solid, lichid, gazos; cele patru feluri de eter: eterul căldurii, eterul luminii, eterul chimic și eterul vieții, viața lor pe cele șapte plane. Legătura dintre organele pasive și cele active: ureche și vorbire, adică laringe; inimă și glanda hipofiză; ochi și glanda epifiză. Evoluția glandei hipofize către un organ activ al căldurii, evoluția glandei epifize către un organ activ al vederii. Tolstoi. Ulfila.	
<i>Conferința 6, 1 octombrie 1905.</i>	37

Despre diferența dintre entitățile receptive și cele creatoare în legătură cu succesiunea celor șapte trepte ale ființelor descrisă de doamna Blavatsky, succesiune de care aparține omul: 1. ființe elementale receptive; 2. omul ca ființă intermediară între cele receptive și cele creatoare; 3. „omul pur” al perioadei prelemuriene: Adam Kadmon și evoluția animalelor cu sânge cald și a celor cu sânge rece; 4. ființe Bodhisattva: oameni deveniți creatori pentru reglementarea evoluției în continuare; 5. ființe Nirmanakaya: ființe creatoare extinse dincolo de Pământ, care pot aduce impulsuri noi în evoluție; 6. ființe Pitri (Tați): ființe care se pot jertfi pe sine; 7. zeii propriu-ziși. – Inima și fierea.

Conferința 7, 2 octombrie 1905. 41

Evoluția entităților pe vechea Lună. Luna = Cosmosul înțelepciunii. Iehova, o funcție a Ierarhiilor. Trecerea de la vechea Lună la Pământ. Începutul încarnărilor umane. Unirea a două entități diferite (componentă spirituală și componentă fizică), având ca urmare nașterea și moartea. Karma: măsura compensării în adaptarea reciprocă treptată dintre componenta spirituală și cea fizică. Evoluție trecută și viitoare a vorbirii în legătură cu conștiința, viața, forma.

Conferința 8, 3 octombrie 1905. 44

Reîncarnarea, evoluția culturii și cercul zodiacal. Creștinismul și învățătura despre reîncarnare. Consumul de apă sau consumul de vin în legătură cu știința reîncarnării. Ordinul trapist. Învățătura lui Augustin referitoare la predestinare.

Conferința 9, 4 octombrie 1905. 49

Corpul fizic ca partea cea mai veche și mai desăvârșită a omului compus din patru componente. Conștiința de sine și observarea simțurilor. Șapte simțuri în legătură cu cele șapte plane și stări ale materiei. Predispoziția naturii viitoare a încarnării planetare Jupiter din gândurile, sentimentele și impulsurile de voință ale omului actual. Materialismul, consecință karmică a perioadei idealiste anterioare. Întemeierea orașelor și legenda lui Lohengrin. Cauzele bolilor.

Conferința 10, 5 octombrie 1905. 54

Corpul eteric format în opoziție cu corpul fizic: corpul eteric feminin al bărbatului și corpul eteric masculin al femeii. Formele și culorile corpului astral și învelișul său: oul auric. Evoluția oului auric al omului prin cele șapte stări de formă. Separarea oului auric al omului. Lumina astrală individualizată. Citirea în Akasha.

Conferința 11, 6 octombrie 1905. 59

Participarea omului la lumile fizică, astrală și mentală. Evoluția conștiinței de sine în timpul coborârii pe planul fizic. Reurcarea pe plane superioare prin cultivarea

dorințelor și gândurilor dezinteresate. Posibilitatea libertății pe planul fizic. Acțiunea și reacțiunea drept tehnică a karmei.

Conferința 12, 7 octombrie 1905. 64

Formarea corpului uman. Focul Kundalini ca mijloc de cercetare a anatomiei oculte. Munca forțelor Deva la învelișul corporal și dizolvarea treptată a forțelor Deva prin intermediul Eului. Acțiunea ființelor Deva în viața de după moarte. Șederea în Devachan și reîncarnarea. Viața de după moarte în cazul sinuciderii și în cazul morții violente.

Conferința 13, 8 octombrie 1905. 70

Învățătura despre zei a lui Dionisie Areopagitul. Structura Bisericii, imagine exterioară a ordinii ierarhice interioare a lumii. Transformarea florei, faunei și a regnului mineral prin activitatea omului după moarte. Despre acțiunea și esența Devașilor și a Spiritelor planetare.

Conferința 14, 9 octombrie 1905. 76

Șederea omului în Devachan între moarte și o nouă naștere. Formarea organelor devachanice pe Pământ prin activitate spirituală și relații sufletești (viața în grupuri spirituale). Lumea fizică drept lume a cauzelor, lumea Devachan ca lume a efectelor. Trei trepte ale calității de Chela. A opta sferă. Cele douăsprezece Nidana sau forțe karmice.

Conferința 15, 10 octombrie 1905. 82

Impulsionarea istoriei europene din sec. 14 până la revoluția franceză prin rosicrucieni. În Școlile rosicruciene se învăța teosofie elementară. Cele trei noțiuni: Înțelepciune, Frumusețe, Putere în legătură cu metamorfoza regnurilor mineral, vegetal și animal. Cele douăsprezece forțe karmice (forțe Nidana).

Conferința 16, 11 octombrie 1905. 87

Modul de acțiune al karmei referitor la fapte, cuvinte și gânduri. În opoziție față de karma: crearea din neant. Viețuirea Nirvanei.

Conferința 17, 12 octombrie 1905. 92

Cele trei trepte ale vieții de gândire: gândire abstractă, Imaginație, Intuiție. Tatăl, Fiul (Cuvântul) și spiritul Sfânt sau Primul, al Doilea și al Treilea Logos. Karma și cele cinci însușiri Skandha.

Conferința 18, 16 octombrie 1905. 98

Omul perioadei atlanteene și al perioadei lemuriene. Originea dublă a naturii umane și unirea celor două naturi în perioada lemuriană. A opta sferă. Dualitatea corpurilor fizic, eteric și astral ale omului actual.

Conferința 19, 17 octombrie 1905. 104

Despre câteva feluri de ființe elementale din lumea astrală. Entități Asura. Yehova ca zeu al principiului Kama descendent; Christos, principiul Buddhi ascendent. Magie neagră și magie albă. Ființe elementale naturale și artificiale.

Conferința 20, 18 octombrie 1905. 109

Despre ființe și experiențe din lumea astrală. Magie neagră și magie albă. Necesitatea unei instruirii puternice pentru evaluarea lumii astrale. Tehnica reîncarnării. Tabloul amintirii nemijlocite de după moarte și viziunea viitorului înainte de noua naștere.

Conferința 21, 19 octombrie 1905. 115

Despre tehnica reîncarnării: legea acțiunii și reacțiunii cu privire la fapte, sentimente și gânduri. Necesitatea activității artistice pentru viața teosofică. Trecerea prin lumea astrală și prin cea devachanică în viața de după moarte și pregătirea următoarei vieți pământești.

Conferința 22, 24 octombrie 1905. 121

Problema morții ca problemă a conștiinței. Dualitatea: miezul lăuntric al ființei (Monada) și omul fizic-astral; evoluția lor diferită până la unirea lor în perioada lemuriană. Formarea karmei. Înțelepciune, Frumusețe, Putere ca reflectări ale componentelor Manas, Buddhi, Atma.

Conferința 23, 25 octombrie 1905. 128

Fecundarea cu spiritul (Monada) în perioada lemuriană. Treptele anterioare ale evoluției pământești: Saturn, Soare și Lună. Strămoșii solari și lunari ai omului. Opoziția dintre intențiile lui Iehova și ale principiului luciferic. Despre formarea celor două sexe și despre viață și moarte. Înclinarea axei Pământului. Formarea karmei primordiale. Lupta dintre Iehova și Lucifer. Creștinismul și învățătura despre încarnare și karma.

Conferința 24, 26 octombrie 1905. 137

Privire de ansamblu asupra evoluției Pământului I: rase, globuri, ronduri.

Conferința 25, 27 octombrie 1905. 142

Privire de ansamblu asupra evoluției Pământului II: planete sau conștiințe, ronduri sau regnuri elementale, globuri sau stări de formă; în termeni creștini: Putere, Împărăție și Glorie.

Conferința 26, 28 octombrie 1905. 147

Privire de ansamblu asupra evoluției Pământului III: Cele patru ronduri ale Pământului. Separarea dintre Soare și Lună. Unirea corpului astral al omului cu Monada. Intervenția entităților luciferice și lupta dintre Iehova și Lucifer. Ființe elementale din perioada atlanteană. Apariția metalelor. Numele zilelor săptămânii în legătură cu evoluția planetară.

Conferința 27, 30 octombrie 1905. 154

Despre cei trei Logoi sau formă, viață și conștiință (creare din neant) ca trei trepte ale evoluției. Despre ființe elementale și despre nașterea entităților astrale prin acțiunile fizice ale omului.

Conferința 28, 31 octombrie 1905. 161

Despre simțuri în legătură cu felurile de eter. Relația dintre Microcosmos și Macrocosmos. Evoluția diferitelor stări de conștiință prin epocile perioadei postatlanteene.

Conferința 29, 3 noiembrie 1905. 168

Efectele karmice în legăturile dintre popoare. Boli ale epocilor și boli ale popoarelor. Antagonismul dintre clase; situația morală a poporului. Lupta lui Mihael împotriva zeului Mamon în anii șaptezeci ai sec. 19. Războiul tuturor împotriva tuturor și antidotul acestuia prin principiul fraternității. Apariția respirației pe bază de oxigen. Legătura dintre libertate și naștere, moarte, boală. Originea febrei. Enigma Sfinxului, un mister al viitorului.

Conferința 30, 4 noiembrie 1905. 174

Evoluția diferitelor forme de alimentație. Apariția și semnificația consumului de vin. Socialismul Occidentului și al Orientului ca socialism de producție și consum.

Conferința 31, 5 noiembrie 1905. 182

Despre vechea Atlantidă și despre formarea celei de-a cincea rase-rădăcină sau a perioadei postatlanteene. Evoluția perioadei postatlanteene prin culturile hindusă, persană, caldeană și europeană. Materialismul actual. Pregătirea unei noi culturi spirituale ca misiune a Europei centrale.

Vedere de ansamblu schematică a treptelor evolutive 190

<i>Note</i>	194
<i>Explicarea noțiunilor teosofice hinduse</i>	211
<i>Registru de persoane</i>	214
<i>Despre notițele de la conferințe.....</i>	216

Prefață a editorului

Rudolf Steiner descrie în autobiografia sa „Cursul vieții mele” cum a fost el invitat cam pe la începutul secolului să țină conferințe teosofice în Berlin, în fața unui cerc teosofic, pe atunci foarte mic. El s-a declarat pregătit pentru aceasta, subliniind însă că poate vorbi numai despre ceea ce trăiește în el ca știință spirituală. Prima sa serie de conferințe din iarna anilor 1900-1901, a apărut la dorința cercului respectiv, cuprinsă în volumul „Mistica în zorii vieții spirituale actuale și relația ei cu concepțiile moderne despre lume”. Fiindcă rezultatele propriei cunoașteri spirituale conținute în acel volum au fost acceptate și în Societatea Teosofică generală, nu a mai existat „nici un motiv să nu prezint *în felul meu* această cunoaștere spirituală în fața publicului teosofic care pe atunci era unic în acceptarea fără rezerve a cunoașterii spirituale. Eu nu m-am vândut nici unei dogme sectare; am rămas un om care a spus ceea ce a crezut că poate spune numai conform cu ceea ce el însuși a viețuit ca lume spirituală.”

În iarna următoare – a anilor 1901-1902 – a urmat o a doua serie de conferințe, care a fost cuprinsă în volumul „Creștinismul ca fapt mistic”. Imediat după aceea, a fost întemeiată secția germană a Societății Teosofice, cu Rudolf Steiner ca secretar general. Aici „am putut să-mi desfășor activitatea antroposofică în fața unui auditoriu tot mai numeros. Nimeni nu a rămas nelămurit cu privire la faptul că eu voi expune în Societatea Teosofică numai rezultatele propriei cercetări spirituale.”

Acesta a fost conținutul unei activități de conferințe spiritual-științifice din ce în ce mai intensă. În iunie 1903 a apărut primul număr al revistei fondate și editate de el „Lucifer” (ulterior „Lucifer-Gnosis”), „Revistă pentru viață sufletească și cultură spirituală – teosofie”, iar în primăvara anului 1904 lucrarea fundamentală „Teosofie – introducere în cunoașterea suprasenzorială a lumii și a determinării omului”. În același timp, în revista „Lucifer” s-a expus calea de instruire esoterică în articolele „Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare?” și o cosmologie spiritual-științifică în articolele „Din cronica Akasha”.

Așa a fost ridicată secțiunea germană a Societății Teosofice de către Rudolf Steiner și colaboratoarea sa cea mai apropiată Marie Steiner von Sivers, ulterior Marie Steiner, treptat la o Mișcare spiritual-științifică central-europeană extinsă. Ea a fost de la început secțiunea *antroposofică* reprezentată de către Rudolf Steiner, secțiune care ulterior, pe baza dificultăților interne, a devenit independentă ca Societate Antroposofică.

Pe vremea când Rudolf Steiner dădea aici pentru prima dată sub formă de carte seria de conferințe „Elemente fundamentale ale esoterismului”, el se afla încă la începutul evoluției sale. De aceea Rudolf Steiner folosește încă expresiile „teosofie” și „teosofic”, iar pentru descrierea evoluției planetare, pentru descrierea

componentelor existențiale ale omului și așa mai departe, folosește terminologia teosofică hindusă din literatura teosofică, cu care auditoriul era obișnuit pe atunci. Referitor la valoarea acestei terminologii, el se exprimă în special în conferința 15 a acestui curs. În articolele sale de atunci și în lucrarea sa "Teosofie", el a folosit deja expresii despre care în revista „Lucifer” din anul 1903 a spus că „din anumite motive le-a împrumutat de la un limbaj ocult, care în denumirile ei diferă puțin de cele din scrierile teosofice răspândite, dar în esență sunt de acord cu ele”.

Ulterior el a înlocuit tot mai mult, și în conferințele sale, expresiile teosofice hinduse, cu cele care sunt potrivite culturii noastre europene. Clarificarea necesară a cuvintelor pentru acest curs prin expresii familiare actuale se află la sfârșitul volumului.

Referirile frecvente apărute în conferințe la scrierile doamnei H.P. Blavatsky se explică prin aceea că auditoriul de atunci se ocupa intens cu acest bagaj de cunoștințe al fondatoarei Societății Teosofice și se adresa adesea lui Rudolf Steiner cu întrebări privind reprezentări dificil de înțeles. Așa explică el mereu din nou afirmațiile doamnei Blavatsky din lucrarea ei principală „Doctrina secretă”, în special din volumul al treilea care cuprinde studii despre „esoterism”.

Întregul curs era efectiv o instruire orală internă, așadar nefiind încă deschis cercului general de membri, ci doar câtorva membri activi, care erau invitați personal la acest curs. Ei trebuiau să primească prin aceasta o anumită bază pentru activitatea lor din grupul spiritual de lucru de care aparțineau. Din acest motiv nu există nici un manuscris stenografiat complet, ci numai notițe pe care le foloseau unii participanți pentru uzul lor personal. Aceste notițe au un puternic caracter aforistic, care trebuie luat în considerare dacă unele fluxuri de idei nu sunt întotdeauna foarte clare din cauza exprimării concentrate sau a lacunelor.

Aceste notițe apar azi în cadrul operelor complete, fiindcă ele sunt autentice, și fiindcă prin ele au fost păstrate aspecte importante ale concepției spiritual-științifice despre om și despre lume, care în conferințele ulterioare ale lui Rudolf Steiner nu se mai găsesc în această formă. Pentru clarificarea și completarea anumitor puncte, în mod deosebit a naturii cosmologice, se recomandă studierea lucrărilor scrise cam în aceeași perioadă, „Din cronica Akasha” și „Teosofie”.

H. W.

1. Berlin

26 septembrie 1905

La fiecare ciclu esoteric este vorba de a învăța cum trebuie să privim lucrurile din jurul nostru. Fiecare om simte ceva, desigur, la o floare și la toate lucrurile ambianței. Este vorba de a dobândi un punct de vedere superior, de a privi mai profund, de a lega anumite contemplații cu fiecare lucru. Pe aceasta se bazează de exemplu medicina profundă a lui Paracelsus. El percepea, simțea, vedea forța unei anumite plante și înrudirea acestei forțe cu forța corespunzătoare din om. Așa vedea de exemplu, la ce organ al omului acționează forța plantei *Digitalis purpurea* (degetarul roșu).

Vrem să ne lămurim, printr-un exemplu special, acest mod de a privi lucrurile. Toate religiile au simboluri. Despre aceste simboluri se vorbește azi după bunul plac ceea ce este de cele mai multe ori numai o interpretare exterioară. Simbolurile religioase profunde sunt însă extrase din însăși esența lucrurilor. Să discutăm de exemplu despre simbolul șarpelui, așa cum a fost comunicat lui Moise în școlile oculte egiptene. Vrem să discutăm despre ce l-a entuziasmat pe el, ce i-a dat lui Intuiția.

Este o diferență fundamentală între toate acele ființe vii animale, care au coloană vertebrală, și cele care, ca de exemplu gândacii, moluștele, viermii, etc., care nu au coloană vertebrală. Întregul regn animal se divide în compartimentul principal al vertebratelor și cel al nevertebratelor. La animalele nevertebrate se poate pune întrebarea: Unde își au aceste animale nervii lor? – Fiindcă linia nervoasă principală trece de obicei prin coloana vertebrală. Nevertebratele au și ele un sistem nervos, iar acesta este la fel la om și la vertebrate. La acestea el se desfășoară în exterior, de-a lungul coloanei vertebrale, până la anus. Acesta împreună cu plexul solar se numește sistemul nervos simpatic. Este același sistem, pe care-l au și animalele nevertebrate, numai că el are o importanță mai mică la vertebrate și la oameni. Acest sistem este într-o legătură mult mai strânsă cu restul lumii, decât sistemul nervos din cap și din măduva spinării la om. Activitatea ultimului menționat se poate stinge în stare de transă, și atunci intră în activitate sistemul nervos simpatic. Așa se întâmplă de exemplu la somnambuli. Conștiința somnambulică se extinde asupra întregii vieți a ambianței și trece dincolo în celelalte ființe din jurul nostru. Somnambulii simt lucrurile în ei înșiși. Eterul vieții este așadar elementul care ne înconjoară pretutindeni. El intervine în plexul solar. Dacă am putea percepe numai cu plexul solar, atunci am trăi într-o comuniune intimă cu întreaga lume. Această comuniune intimă există la animalele nevertebrate. Un astfel de animal simte de exemplu o floare în sine. Animalul nevertebrat este în sistemul Pământului ceva asemănător ochiului și urechii la om. El este o parte a organismului. Există în realitate un organism spiritual comunitar,

care prin animalele nevertebrate percepe, vede, aude și așa mai departe. Spiritul Pământului este un fel de organism comunitar. Tot ceea ce avem așa în jurul nostru, este un corp pentru acest spirit comunitar. La fel cum sufletul nostru își creează ochi și urechi pentru a percepe lumea, tot așa își creează acest suflet comunitar al Pământului animalele nevertebrate ca ochi și urechi pentru a privi și a auzi în lume.

În evoluția Pământului a sosit un moment când în viața și urzirea comună a spiritului Pământului a apărut ceva deosebit. Ceva s-a închis înăuntru ca într-un tub. Numai începând cu acest moment a fost posibil în general să ia naștere ființe care pot deveni de asemenea ființe particulare. Celelalte ființe sunt componente ale unui suflet al Pământului. Numai acum începe un grad deosebit de particularizare. Numai acum începe posibilitatea ca ceva să-și poată spune odată către sine „Eu”. Acest fapt, că sunt două epoci pe Pământ, mai întâi epoca în care încă nu au existat animale cu un sistem nervos închis într-un tub osos, apoi epoca în care au luat naștere astfel de ființe, este exprimat în mod deosebit în toate religiile. Șarpele izolează pentru prima dată într-un tub privirea lipsită de egoism, impersonală a spiritului Pământului, și formează astfel baza egocentrismului. Acest lucru a întipărit Instructorul esoteric discipolilor, astfel încât ei puteau simți: Dacă priviți șarpele, atunci priviți semnul pentru Eul vostru. La aceasta, ei trebuiau să simtă în mod viu că Eul independent și șarpele aparțin unui întreg. Așa a fost formată această simțire a importanței lucrurilor din jurul nostru. Așa pătrundeau discipolii cu conținutul de simțire just în fiecare ființă a naturii. Cu acest sentiment a fost dotat și Moise, pe când el ieșea din școlile oculte egiptene, și așa așeza el șarpele ca simbol. În acele școli nu se învăța atât de abstract cum se învață azi, ci omul învăța din viețuirea proprie interioară să cuprindă lumea.

Există o descriere a omului pe baza examinării exterioare a părților componente ale organismului său. Dar descrierea omului poate fi găsită de asemenea în vechile opere mistice și oculte. Însă aceste descrieri au fost realizate în cu totul alte moduri decât prin cercetări anatomice. Ele sunt chiar de departe mai exacte și mai corecte, decât ce descrie anatomistul de azi, fiindcă acesta descrie numai cadavrul. Vechile descrieri sunt obținute așa, că discipolii au devenit transparenți ei înșiși prin meditație, prin iluminare interioară. Prin așa-numitul foc Kundalini, omul se poate contempla din interior. Există diferite trepte ale acestei contemplări. Contemplarea exactă, corectă, apare mai întâi în mod simbolic. Dacă omul se concentrează de exemplu pe a sa măduvă a spinării, el vede efectiv întotdeauna șarpele. El poate chiar să viseze despre șarpe, fiindcă aceasta este ființa care a fost transpusă în exterior în lume, pe când se forma măduva spinării și ea a rămas pe această treaptă. Șarpele este măduva spinării transpusă în exterior în lume. Acest fel imaginativ de a vedea lucrurile, este privirea astrală (Imaginație). Dar numai prin privire mentală (Inspirație) iese la iveală deplina semnificație.

Această cale de cunoaștere îl conduce pe om să cunoască legătura dintre Macrocosmos și Microcosmos, încât el se poate repartiza în natură, încât își poate spune cărei părți a lumii îi aparține fiecare din organele sale. Miturile vechi germanice îl fac pe uriașul Ymir să se repartizeze astfel. Din craniul său este făcută bolta cerească, din oasele sale munții și așa mai departe. Aceasta este reprezentarea mitologică a privirii interioare. Esoteristul vede în fiecare parte a lumii legătura cu ceva din sine însuși. Atunci iese în evidență înrudirea interioară. Această privire trebuie să fie cultivată intensiv. În Evanghelii se indică de asemenea spre acest lucru. Esoteristul își spune: Toate lucrurile din mediul înconjurător, pietrele, plantele și animalele sunt simbolurile propriei mele evoluții; eu nu aș putea exista dacă aceste regnuri nu ar exista. – Această conștiință nu ne umple doar cu sentimentul că am ieșit în afară către aceste regnuri, ci și cu cunoașterea că noi nu am putea exista fără ele.

Există șapte grade ale conștiinței umane: conștiința de transă, conștiința de somn profund, conștiința de vis, conștiința de veghe, conștiința psihică, conștiința suprapsihică și conștiința spirituală. De fapt există în total douăsprezece trepte de conștiință, celelalte cinci sunt trepte de conștiință creatoare. Creatorii, zeii creatori au astfel de trepte de conștiință. Acestea toate sunt legate de cele douăsprezece semne zodiacale. Pe aceste douăsprezece trepte trebuie să le parcurgă omul una după alta. El s-a înălțat prin conștiința de transă, conștiința de somn profund și conștiința de vis până la conștiința de veghe clară de azi. Pe următoarele trepte de evoluție planetară, el va atinge alte trepte de conștiință și mai înalte. Tot ce el a parcurs deja, are de asemenea în sine. Corpul fizic are conștiința de transă, așa cum a fost dobândită de om pe vechiul Saturn. Corpul eteric al omului are conștiința de somn fără vis, așa cum a luat naștere ea pe vechiul Soare. Corpul astral visează așa cum visează el în timpul somnului. Conștiința de vis provine din timpul vechii Luni. Pe Pământul actual, omul atinge conștiința de veghe. El are conștiința clară din timpul zilei.

Evoluția superioară constă în aceea că, ceea ce există în ființă, este transpus în afară, așa cum omul a transpus în afară șarpele și a menținut șarpele pe o treaptă superioară în a sa măduvă a spinării. La o evoluție ulterioară, oamenii vor transpune afară în lume nu doar pietre, plante și animale, ci trepte de conștiință. Într-un stup există de exemplu trei feluri de ființe care au un suflet comun. Ființe complet separate vizibil acționează împreună. Așa va fi cândva și la om; el își va separa organele. El va trebui să dirijeze din afară în mod conștient toate moleculele creierului. Atunci el a devenit o ființă și mai superioară. Așa va fi și cu treptele de conștiință. Ne putem imagina o ființă superioară, care și-a transpus în afară din sine toate cele douăsprezece trepte de conștiință. Ea însăși este ca a treisprezecea și își va spune: Eu nu aș putea fi ceea ce sunt, dacă nu aș fi trimis afară din mine aceste douăsprezece trepte de conștiință. – Noi avem acest caz la Christos și cei

doisprezece apostoli. Cei doisprezece apostoli reprezintă treptele de conștiință prin care a trecut Christos. Acest lucru este cunoscut în Evanghelia lui Ioan prin descrierea spălării picioarelor, în capitolul treisprezece, în care se arată faptul că Christos le este recunoscător apostolilor pentru că el a atins trepte de conștiință superioare: Într-adevăr, țineți minte, servitorul nu este niciodată mai mare decât stăpânul lui. – Ființa înalt evoluată a lăsat în urmă pe drum pe alții și acum a devenit ea însăși servitorul celorlalți. Nu mulți oameni înțeleg sensul acestor cuvinte, totuși, dacă ei ascultă această povestire, sunt pregătiți pentru a înțelege prin simțire. Noi de exemplu am fost pregătiți prin simțire prin aceste povestiri în primele secole după Christos. Altfel, corpul nostru cauzal nu ar fi fost pregătit să primească acum adevărul. Sufletul este pregătit prin forma imaginativă. De aceea marii înțelepți au povestit oamenilor odinioară povești cu perspectivă mare asupra viitorului. Azi de asemenea Maeștrii au deja idei despre ceea ce se produce în viitor prin învățăturile teosofiei. Azi omul are binele și răul în el. Acest lucru se va separa în viitor în exterior în mod vizibil ca regn al celor buni și regn al celor răi. Asupra binelui și răului trebuie acționat cândva, iar acest lucru este pregătit prin ideile teosofice. Mai întâi le-au fost date oamenilor imagini, acum ei primesc idei, iar în viitor ei trebuie să acționeze practic.

2. Berlin

27 septembrie 1905

Azi vrem să ne ocupăm cu trei reprezentări importante care sunt în legătură cu componentele naturii umane. Ele formează, să zicem așa, un fir călăuzitor prin întreaga lume. Acestea sunt următoarele: Activitatea sau mișcarea, înțelepciunea, care este numită și cuvânt, iar a treia este voința. Când vorbim despre activitate, prin aceasta ne referim la ceva foarte general. Esoteristul vede însă în activitate mai întâi baza întregului Univers, așa cum ne înconjoară el. Prima structură a Universului este pentru esoterist un produs al activității. Pentru simțurile obișnuite ale omului, lumea apare ca ceva încheiat; esoteristul însă își spune că ceea ce există, este un produs al activității. Ceea ce este în aparență încheiat, este o treaptă de activitate în desfășurare, un punct de tranziție. Întreaga lume este neîncetat în activitate. Această activitate este de fapt karma.

Dacă vorbim despre om, vorbim despre corpul său astral ca despre karma, ca despre activitate. Corpul astral este ceea ce se află cel mai aproape de om. Ceea ce viețuiește omul, astfel încât aceasta decide asupra bucuriei și durerii, asupra plăcerii și suferinței, iese din corpul său astral. Iubire, pasiune, bucurie, durere, ideal, datorie, sunt în legătură cu corpul astral. Dacă vorbim despre plăcere și suferință, instincte, dorințe și poftă, atunci vorbim despre corpul astral. Acest corp astral este cuprins de o transformare neîncetată. Mai întâi el este nediferențiat, cât timp omul nu l-a prelucrat. Omul îl prelucurează însă neîncetat în epoca noastră. Dacă omul distinge între ceea ce este permis și ceea ce este interzis, atunci omul prelucurează din Eul său corpul astral. Din mijlocul perioadei lemuriene până la mijlocul rasei-rădăcină a șasea, omul își prelucurează corpul astral.

De ce își prelucurează omul corpul astral? Fiindcă în domeniul acțiunii, fiecare impuls în parte provoacă un contraimpuls. Fiecare acțiune provoacă o reacțiune. Dacă trecem cu mâna pe suprafața mesei, atunci mâna se încălzește. Căldura este reacțiunea la acțiunea noastră. Așa provoacă orice acțiune o reacțiune. Prin faptul că anumite animale au migrat în peșterile întunecate din Kentucky, ele nu și-au mai folosit ochii, ci doar organele senzitive tactile, pentru a se putea orienta. Consecința a fost că sângele s-a retras din ochi și ele au orbit. Aceasta a fost consecința acțiunii lor, a migrării în peșterile din Kentucky.

Corpul astral uman se află în activitate neîntreruptă. În aceasta constă viața lui. Această activitate se numește în sens restrâns karma umană. Ce fac eu azi, își are expresia în corpul astral. Dacă eu lovesc pe cineva, aceasta este acțiunea și ea provoacă o reacțiune. Aceasta este justiția compensatoare: Karma. Acțiunea este o lovitură care provoacă o contralovitură. Cu aceasta trebuie să fie legată atunci ideea de cauză și efect. În karma există întotdeauna ceva necompensat; acest ceva cere întotdeauna altceva.

Al doilea lucru din natura umană și din Univers este: Înțelepciunea. La fel cum karma este ceva necompensat, și înțelepciunea are ceva din liniște, din compensare. De aceea, ea se numește și ritm. Toată înțelepciunea este forma potrivită ritmului. Dacă în corpul astral este multă simpatie, atunci este mult verde în aură. Acest verde a fost provocat cândva ca și contraculoare. Verdele a corespuns inițial unui roșu, un instinct egoist. Acest instinct s-a transformat prin acțiune, karma, în verde. În înțelepciune, în ritm totul este încheiat, compensat. În om totul este ritmic, plin de înțelepciune în corpul eteric. De aceea corpul eteric este la om ceea ce reprezintă înțelepciunea. În corpul eteric domnește liniștea, ritmul.

Corpul fizic reprezintă de fapt voința. Voința este, în opoziție cu simpla liniște, creatoarea, cea care creează. Avem astfel următoarea ascensiune: în primul rând activitatea, karma, ceea ce este necompensat; în al doilea rând înțelepciunea, ceea ce a ajuns la liniște; în al treilea rând voința, o existență atât de împlinită, încât ea se poate dăruia pe sine. Așadar acțiune, înțelepciune, voință sunt cele trei trepte în care se revarsă toată existența.

Să privim din acest punct de vedere pe om, felul cum stă el în fața noastră. Mai întâi omul are corpul său fizic. Așa cum este omul actual, el nu are nici o influență asupra corpului fizic. Ce este și ce face omul fizic, este făcut din exterior, de către forțele creatoare. El însuși nu-și poate regla moleculele creierului său, nu-și poate controla circulația sanguină. Trebuie să spunem chiar, că corpul fizic este produs fără ajutorul omului și îi este menținut de către forțe exterioare. El i-a fost oarecum doar împrumutat omului. Omul este încarnat într-un corp fizic care i-a fost produs de către alte forțe. Corpul eteric, de asemenea, în anumite privințe este produs pentru el de către alte puteri. În schimb, corpul astral este format parțial de către alte puteri, parțial de către omul însuși. Cât de mult este format din corpul astral de către omul însuși, depinde de karma omului. Ce a prelucrat el însuși, trebuie să aibă un efect karmic. Această parte este nemuritoare, nepieritoare în el. Corpul fizic este realizat prin karma altor ființe; dar partea corpului astral, pe care el a prelucrat-o începând din perioada lemuriană, este karma sa. Numai când el și-a prelucrat întregul corp astral, atunci a ajuns pe treapta libertății. Atunci întregul corp astral este transformat din interior. Omul este atunci rezultatul complet al acțiunilor sale, al karmei sale.

Dacă scoatem în evidență o anumită treaptă de evoluție, atunci omul are acolo un corp astral care este parțial munca sa proprie. Ce este astfel propria sa muncă, trăiește însă în corpul eteric și în corpul fizic. În corpul fizic trăiește ce a făcut omul din sine, iar aceasta trăiește prin corpul fizic în lumea fizică. Ce viețuiește omul în corpul astral, el prelucrează interior. Pentru ceea ce observă el în lumea fizică, sunt active trei învelișuri. Dacă el privește de exemplu un trandafir, toate trei învelișurile participă la aceasta. El vede mai întâi roșu. La aceasta a

participat corpul fizic. Într-un aparat de fotografiat, roșul face aceeași impresie. În al doilea rând însă, acest trandafir este cuprins în corpul eteric ca reprezentare vie. În al treilea rând, trandafirul îl bucură pe om, iar la aceasta a participat corpul său astral. Acestea sunt cele trei trepte de observare umană. Ceea ce este cel mai interior în om, lucrează prin cele trei corpuri în lumea exterioară. Ce primește omul din lumea exterioară, primește prin aceste trei corpuri.

La baza tuturor acestor lucruri, care se referă la activitatea omului sau karma, stă la bază pofta. Omul nu s-ar pune în mișcare, dacă el nu ar avea nici o poftă. El are însă pofta de a participa la lumea înconjurătoare. De aceea noi numim corpul astral și corpul poftelor.

Există o legătură interioară între activitatea omului și organele sale. Pentru instinctele cele mai josnice și pentru cele mai înalte, omul are nevoie de organele sale. Și în artă el are nevoie de ele. Dacă omul oarecum a absorbit odată totul din lume, atunci el nu mai are nevoie de organele sale. Între naștere și moarte, omul se obișnuiește să privească lumea prin organele sale. El trebuie să se dezobișnuiască treptat de acest lucru după moarte. Dacă el vrea să-și folosească încă organele sale pentru contemplarea lumii, atunci el se află în starea pe care o numim Kamaloka. Este o stare în care este prezentă încă pofta de a privi prin organe care însă nu mai sunt prezente. Dacă omul și-ar putea spune după moarte că el nu mai are nevoie de organe, atunci nu ar mai exista pentru el Kamaloka. În Devachan omul contemplă din interior, fără organe, tot ceea ce a perceput el mai înainte în viață de jur împrejur prin organele sale.

Karma, acțiunea omului prin corpul astral, este ceva necompensat. Prin faptul că acțiunea ajunge însă treptat într-o stare de echilibru, se produce o compensare. Dacă omul lovește un pendul, acesta ajunge treptat la starea de echilibru. Orice acțiune necompensată ajunge în cele din urmă la ceva liniștit. Puține nereguli se lasă observate, dar dacă neregulile sunt nesfârșit de numeroase, ele se compensează din nou. Se poate observa de exemplu printr-un instrument neregulile care sunt pricinuite într-un oraș prin circulația tramvaielor electrice. Într-un oraș mic în care nu sunt în mișcare atât de multe tramvaie, instrumentul indică neîncetat oscilații puternice, dar într-un oraș mare în care circulația tramvaielor este mult mai intensă, instrumentul este mult mai mult în liniște, fiindcă neregulile multe se compensează. Așa este situația și în Devachan cu fiecare neregularitate.

În Devachan omul privește în sine. El observă ce a primit; el trebuie să observe aceasta, până când lucrul respectiv a ajuns la o stare ritmică.

O acțiune provoacă o reacțiune; dar reacțiunea vine înapoi numai prin multe stări intermediare. Efectul dăinuie însă în tot acest interval de timp. Felul cum acțiunea și reacțiunea alcătuiesc un întreg, este transformat în Devachan în înțelepciune. Ce a transformat omul în înțelepciune, se metamorfozează la el în ritm, în opoziție cu activitatea. Ce s-a metamorfozat în ritm, se transformă în corp

eteric. Omul a devenit mai înțelept și mai bun după Devachan, fiindcă el și-a prelucrat toate experiențele în Devachan. Ce s-a lucrat din corpul astral ca vibrații asupra corpului eteric, aceasta este nemuritor. După ce omul moare, se păstrează ceea ce el a prelucrat din corpul astral, precum și micul fragment pe care el l-a prelucrat din corpul eteric; restul părții corpului eteric se dizolvă în eterul cosmic. În măsura în care omul și-a prelucrat acest mic fragment din corpul eteric, corpul său eteric este nemuritor. De aceea el regăsește la reîncarnarea sa acest mic fragment de corp eteric. Ce are el nevoie, pentru a completa acest mic fragment de corp eteric, determină durata șederii sale în Devachan.

Când un om este atât de departe, încât el și-a transformat întregul său corp eteric, atunci nu mai are nevoie de Devachan. Acesta este cazul discipolului ocult instruit, care și-a transformat întregul său corp eteric astfel încât întregul său corp eteric dăinuie după moarte și nu mai are nevoie să parcurgă Devachanul. Aceasta se numește renunțarea la Devachan. Un om poate fi lăsat să-și prelucreze corpul eteric, dacă există siguranța că el nu mai aduce nimic rău în restul lumii; altfel, și-ar aduce instinctele rele în lume. În hipnoză se poate întâmpla ca cel hipnotizat să aducă în lume instinctele rele ale hipnotizatorului. La omul obișnuit, corpul fizic împiedică să fie atras și târât corpul eteric în toate direcțiile. Când corpul fizic se află în letargie, se poate lucra asupra corpului eteric. Când un om îl hipnotizează pe altul și introduce în acela instincte rele, atunci acestea dăinuie și după moarte. Multe practici ale magiei negre au constatat în faptul că ele și-au creat în acest fel servitori docili. Regula celui ce practică magia albă este să nu lase pe nimeni să lucreze asupra corpului său eteric altfel, decât dacă și-a trecut deja instinctele sale prin catharsis. În corpul eteric domnesc liniștea și înțelepciunea. Dacă intră ceva rău în el, atunci răul respectiv ajunge la liniște și rămâne acolo.

Înainte ca omul să ajungă ca discipol până la punctul în care să-și poată prelucra după bunul plac corpul eteric, el trebuie să ajungă cel puțin parțial în stare să-și evalueze karma, să dobândească autocunoașterea. De aceea se recomandă ca meditația să nu se înceapă fără autocunoașterea, fără autoobservarea neîncetată. Prin aceasta se ajunge ca omul să-l vadă la momentul potrivit pe Păzitorul Pragului: karma pe care el mai trebuie să și-o compenseze. Când omul atinge această treaptă în condiții normale, nu înseamnă altceva decât cunoașterea karmei încă existente. Dacă încep să prelucrez corpul eteric, atunci trebuie să-mi propun să compensez karma pe care o mai am. Se poate întâmpla ca Păzitorul Pragului să apară într-un fel monstruos. Aceasta se petrece dacă omul are o atracție atât de puternică pentru viața dintre naștere și moarte, încât el, din cauza măsurii neînsemnate a acțiunii interioare, nu poate rămâne suficient de mult timp în Devachan. Dacă omul s-a obișnuit prea mult să privească în exterior, el nu are nimic de văzut în interior. El se întoarce atunci curând în viața fizică. Poftele sale dăinuie atunci, șederea sa în Devachan este scurtă; când se întoarce, plăsmuirile poftelor sale există încă în

Kamaloka; el le întâlnește atunci. El se reîncarnează; la noul său corp astral se adaugă cel vechi; aceasta este karma anterioară, Păzitorul Pragului. El are atunci neîncetat în fața lui karma sa anterioară, acesta este un fel particular de dublu.

Mulți dintre papii epocii papale liniștite, ca de exemplu Alexandru al VI-lea, au avut astfel de dublu în încarnarea următoare. Există oameni, și chiar nu rareori acum, care au neîncetat alături de ei natura lor inferioară anterioară. Acesta este un fel specific de nebunie. Acest lucru va deveni din ce în ce mai frecvent și mai intens, fiindcă viața în materie se extinde din ce în ce mai mult. Mulți oameni, care acum se consumă complet în viața materială, vor avea alături de ei în următoarea încarnare forma monstruoasă a Păzitorului Pragului. Dacă nu s-ar exercita acum foarte puternic influența spirituală, atunci, ca urmare a culturii materialiste, ar apărea un fel de vedere epidemică a Păzitorului Pragului. Un semn prevestitor este nervozitatea secolului nostru. Aceasta este un fel de consum în periferie. Toți nervoșii de azi vor fi chinuiți prin Păzitorul Pragului în următoarea încarnare. Ei vor fi chinuiți într-o încarnare prematură, un fel de naștere cosmică prematură. Ce trebuie să urmărim noi prin teosofie, este un timp petrecut suficient de lung în Devachan, pentru a evita astfel de încarnări premature.

Din acest punct de vedere trebuie considerată apariția lui Christos în evoluția lumii. Mai înainte de aceasta, oricine voia să ajungă la o viață în Christos, trebuia să intre în centre de Mistere. Corpul fizic era adus în stare de letargie, iar corpului astral îi era adăugat numai de către preoțimea pură, ceea ce încă îi lipsea purificării sale. Aceasta era inițierea.

Însă prin faptul că Christos a venit în lume, se întâmpla că cel care se simțea atras de El, putea primi de la El un înlocuitor (la acest fel vechi de inițiere). Este întotdeauna posibil ca omul, prin legătura sa cu Christos, să-și păstreze purificat corpul său astral până acolo, încât omul respectiv să-și poată prelucra corpul eteric fără a prejudicia lumea. Dacă omul gândește aceasta, atunci cuvântul despre moartea ispășitoare înlocuitoare primește o importanță deosebită. Aceasta se înțelege prin moartea ispășitoare a lui Christos. Moartea din centrele de Mistere trebuise să fie suportată mai înainte de către fiecare om care voia să dobândească purificarea. Apoi moartea a suportat-o Unul singur pentru toți, astfel încât prin inițierea pe planul istoric al lumii este creat înlocuitorul pentru vechea inițiere. Prin creștinism a fost creată multă comuniune, lucru care mai înainte nu era posibil. Forța activă se exprimă prin aceea că, prin vederea interioară, prin adevărata mistică, este posibilă comuniunea cu Christos. Acest lucru a fost adus și în limbaj. Primul inițiat creștin al Europei, Ulfila, a adus aceasta în limba germană, încât omul să găsească în limbaj cuvântul "Ich" ("Eu", în limba germană, n.tr.). Alte limbi exprimă această referire la Eu printr-o formă deosebită a verbului, de exemplu în limba latină "amo", dar limba germană folosește cuvântul Ich. "Ich" înseamnă: Iisus Christos. Acest cuvânt este introdus intenționat în limba germană,

nu este ceva întâmplător. Inițiații sunt cei care au creat limbile. Așa cum în sanscrită există cuvântul AUM pentru trinitate, noi avem pentru interiorul omului cuvântul “ICH”. Prin aceasta a fost creat un punct central, prin care pasiunile lumii pot fi transformate în ritm. Ele trebuie să se ritmizeze prin Eu. Acest punct central este textual Christos.

Toate națiunile vestice au activități care dezvoltă pasiuni. Trebuie să vină un impuls din Est, pentru a aduce liniște în acestea. Un semn prevestitor pentru aceasta este deja cartea lui Tolstoi “Despre lene”. În activitatea Vestului noi găsim adesea un haos. Acesta se amplifică tot mai mult. Spiritualitatea Estului trebuie să aducă un punct central în haosul Vestului. Ce se exersează multă vreme drept karma, trece în înțelepciune. Înțelepciunea este succesoarea karmei. Toată karma își găsește compensarea în înțelepciune. Un înțelept, care a ajuns pe o anumită treaptă, se numește Erou Solar, fiindcă interiorul său a devenit ritmic. Viața sa este o copie a Soarelui, care traversează cerul pe o traiectorie ritmică.

Cuvântul “AUM” este respirația. Respirația se raportează la cuvânt, cum se raportează Spiritul Sfânt la Christos, cum se raportează Atma la Eu.

3. Berlin

28 septembrie 1905

Există în evoluție trei lucruri pe care trebuie să le distingem: formă, viață și conștiință. Azi vrem să vorbim despre formele de conștiință.

Putem privi plantele și animalele inferioare ca și cum prin ele ființe superioare și-ar extinde simțurile în exterior în lume, pentru a privi lumea prin ele. Să pornim mai întâi de la organele senzoriale ale plantelor. Dacă vorbim despre organele senzoriale ale plantelor, atunci trebuie să ne fie clar că nu avem de a face cu organele senzoriale ale plantelor ca atare, ci cu entități din lumile superioare. Plantele sunt oarecum numai antene pe care le întind ființele superioare. Ființa superioară se informează prin plante.

Toate plantele au, în special la vârfurile rădăcinilor, dar și în alte locuri, celule în care se găsesc granule de amidon. Și la plante care de obicei nu sunt rigide, există aceste granule de amidon la vârfurile rădăcinilor. Liliaceele de exemplu, care de obicei nu sunt rigide, posedă aceste granule de amidon în celulele de la vârfurile rădăcinilor. Aceste granule de amidon sunt libere, mișcătoare, și depinde de împrejurări, dacă granulele se află într-un loc sau în altul.

De îndată ce planta se îndreaptă puțin, o granulă de amidon cade în altă parte. Planta nu poate suporta aceasta. Ea se îndreaptă din nou astfel, încât granulele de amidon ajung să se așeze la locul corect. Și anume aceste granule de amidon se așează simetric în direcția forței gravitaționale a Pământului. Planta crește pe verticală, fiindcă ea simte direcția forței gravitaționale. Granulele de amidon simt forța gravitațională. Observând granulele de amidon de la vârfurile rădăcinilor, învățăm să cunoaștem un fel de organ de simț. Acesta este pentru plantă simțul pentru greutate. Acest simț nu aparține doar plantei, ci sufletului întregului Pământ, care face să crească întreaga plantă conform acestui simț.

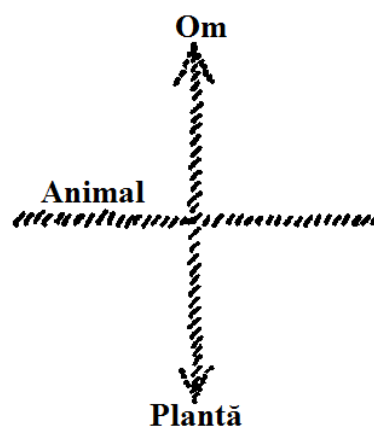
Aceasta are mai întâi o semnificație elementară. Planta se orientează după forța gravitațională. Dacă luăm un vârtej, de exemplu un vârtej de apă, în care putem așeza o plantă, iar vârtejul se învâрте împreună cu planta, atunci la forța de gravitație se adaugă o altă forță: forța de rotație. Aceasta se află atunci în fiecare punct al plantei, iar rădăcinile și tulpina plantei cresc în direcția tangențială vârtejurii, în direcția forței tangențiale, și nu în direcția forței de gravitație. După aceea, și granulele de amidon se îndreaptă în direcția ei.

Să luăm în considerare acum urechea umană. Acolo noi avem mai întâi canalul auditiv exterior, apoi timpanul, iar în urechea internă oscioarele auditive: ciocanul, nicovala și scărița – oscioare înfime. Auzul constă în aceea că prin aceste oscioare ajung să vibreze celelalte organe. Înăuntru noi găsim mai departe trei canale semicirculare, acoperite cu piele, dispuse în direcțiile celor trei dimensiuni. Acestea sunt umplute cu un lichid. Apoi aflăm mai departe în ureche labirintul, o structură spirală, umplută cu firicele foarte fine de păr. Fiecare este acordat pe un anumit sunet, la fel ca și corzile dintr-un pian. Labirintul se află în legătură cu nervul auditiv care merge către creier.

Ne interesează în principal cele trei canale semicirculare. Ele se află dispuse unul față de altul în cele trei direcții ale spațiului. Ele sunt umplute cu lucruri asemănătoare granulelor de amidon, cu pietricele. Dacă acestea sunt distruse, omul nu se mai poate ține pe picioare, nu mai poate merge. În caz de leșin, poate fi deranjat organismul în cele trei canale, printr-o afluență de sânge către cap. Simțul orientării omului constă în cele trei canale semicirculare. Este același simț care se găsește la plante ca simț al echilibrului la vârfurile rădăcinilor. Ce se găsește acolo la vârfurile rădăcinilor, este format la om sus în cap.

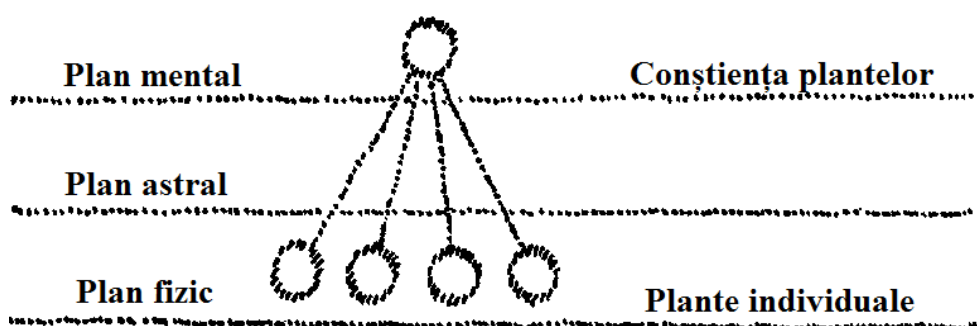
Dacă omul cuprinde cu privirea întreaga evoluție, plantă, animal, om, atunci el găsește anumite relații între ele. Planta este omul inversat. Animalul se află în mijlocul lor. Planta și-a cufundat rădăcinile în sol și și-a înălțat organele sexuale către Soare. Dacă întoarcem planta pe jumătate, atunci avem animalul. Dacă o întoarcem complet, avem omul. Aceasta este semnificația inițială a semnelor crucii: regnul vegetal, regnul animal, regnul uman. Planta își cufundă rădăcinile în sol. Animalul este planta pe jumătate inversată. Omul este planta complet inversată. De aceea spune Platon: Sufletul lumii este răstignit pe crucea corpului lumii.

La plantă organul orientării se află în vârfurile rădăcinilor, la om se află în cap. Ceea ce la om este cap, la plantă este rădăcină. La om simțul orientării este în legătură cu simțul auzului, fiindcă simțul auzului este acel simț care îl înalță pe om

într-un regn superior. Ultima capacitate pe care a atins-o omul, este capacitatea vorbirii. Vorbirea este în legătură și cu mersul în picioare, care nu ar fi posibil fără simțul orientării sau al echilibrului. Sunetul, pe care îl creează omul prin vorbire, este completarea activă la auzul pasiv. Ce este la plantă doar simț al orientării, la om a devenit simț al auzului care poartă în sine vechiul simț al orientării în cele trei canale semicirculare care se îndreaptă către cele trei dimensiuni spațiale.

Fiecare ființă are o conștiință. Și planta are una; dar această conștiință se află pe planul Devachan, pe planul mental. Dacă am vrea să schițăm conștiința plantelor, ar trebui să desenăm în felul următor:

Planta nu ne poate vorbi și răspunde, ci trebuie să învățăm să o observăm pe planul mental. Acolo planta ne spune numele ei propriu.

La om conștiința coboară până pe planul fizic. Conștiința omului este aici în legătură cu același organ cu care planta este fixată în Pământ. Noi învățăm să-l cunoaștem pe om cu adevărat, când vedem că vorbește și rostește cuvântul „Eu”. Acest Eu se înrădăcește în planul mental. Fără capacitatea de a rosti cuvântul „Eu”, noi am putea păstra forma omului și pentru un animal.

Planta se înrădăcește în planul mental, iar omul devine tocmai prin organul auzului un locuitor al planului mental. De aceea legăm noi cu vorbirea expresia mantrică „El gândește”. Urechea este o formare superioară a simțului orientării. Fiindcă omul s-a inversat în raport cu planta și apoi s-a îndreptat din nou către spirit, el are în organul auzului vechea rămășiță a simțului orientării. El însuși își dă orientarea. Există așadar două feluri opuse de conștiință: Conștiința plantei din planul mental și conștiința omului aici, care își coboară conștiința din planul mental în planul fizic. Această conștiință pământească a omului se numește conștiință kama-manasică.

Organele noastre senzoriale au toate de asemenea pentru sine o conștiință. Aceste conștiințe diferite: conștiința vizuală, conștiința auditivă, conștiința tactilă și așa mai departe sunt adunate laolaltă în suflet.

Conștiința devine manasică doar prin aceea că diferitele conștiințe sunt adunate laolaltă în centrul sufletului. Fără această adunare laolaltă, omul s-ar descompune în conștiințele organelor sale. Acestea au fost formate inițial prin plexul solar, prin sistemul nervos simpatic. Pe când omul însuși mai era o plantă, atunci el nu avea încă conștiința pe planul fizic. Atunci conștiința superioară abia forma organele.

În stare de transă profundă, conștiința centrală tace. Atunci organele particulare sunt conștiente iar omul începe să vadă cu bazinul gastric, cu plexul solar. O astfel de conștiință a avut văzătoarea din Prevorst. Ea descrie forme luminoase autentice, care sunt observate însă de către conștiința organelor. Conștiința cea mai inferioară este cea a mineralelor. O conștiință ceva mai centrată, asemănătoare mai mult conștiinței omului actual, este conștiința astrală. Faptul că conștiința s-a format în întreg corpul astral, își are expresia în măduva spinării. Atunci omul percepe lumea conform imaginilor din vis. O astfel de conștiință au doar oamenii al căror creier fizic nu ajunge în activitate. Idioții de exemplu văd lumea în imagini; viața lor sufletească este analoagă vieții din vis. Ei pot spune doar că ei nu știu nimic despre ceea ce se întâmplă în jurul lor. Și alte ființe din lume au o conștiință asemănătoare.

Când omul își dezvoltă conștiința astrală astfel încât el viețuiește conștient visele, atunci el poate face următorul lucru: Să presupunem că suntem în stare să ne formăm această conștiință și să ne așezăm în față floarea „Venusfliegenfalle” (Venus flytrap, *dionaea muscipula*, plantă care se hrănește cu insectele prinse ca într-o capcană, n.tr.). Dacă o privim un timp suficient de îndelungat și o lăsăm să acționeze doar pe ea asupra noastră, atunci primim într-un anumit moment sentimentul că punctul central al conștiinței se coboară din cap și se strecoară în plantă. Omul este atunci conștient în plantă și privește lumea prin plantă. El trebuie să-și transfere conștiința în plantă. Atunci lui îi devine clar cum privește el sufletește în această ființă. El viețuiește atunci acest suflet. La o plantă senzitivă, conștiința este complet asemănătoare conștiinței unui idiot; nu este o conștiință pur mentală. Ea și-a coborât conștiința până pe planul astral. De aceea, există două feluri de plante: cele care sunt conștiente doar pe planul mental și cele care sunt conștiente și pe planul astral.

Anumite specii de animale au de asemenea o conștiință pe planul astral care este de asemenea planul conștiinței idiotului. Helena Petrowna Blavatsky indică în special insectele nocturne indiene, fluturii de noapte. De exemplu păianjenii au de asemenea o conștiință astrală; pânzele fine de păianjen sunt țesute efectiv din planul astral. Păianjenii sunt doar instrumentele pentru acțiunea astrală. Firele sunt țesute din planul astral. Și furnicile au, în mod asemănător păianjenilor, o conștiință pe planul astral. Acolo are mușuroiul de furnici sufletul său. De aceea sunt acțiunile furnicilor atât de ordonate.

Și mineralele au o conștiință. Aceasta se află pe planul mental superior, în zone superioare celor ale plantelor. Blavatsky o numește conștiință kama-pranică. Omul poate atinge mai târziu și această conștiință, menținându-și starea sa de conștiință actuală. El nu mai are nevoie atunci să intre într-un corp fizic, nu mai are nevoie să se încarneze. Pietrele sunt jos pe planul fizic iar conștiința lor este în zonele superioare ale planului mental. Ea rânduiește de sus cristalele. Dacă omul își poate înălța odată conștiința acolo, atunci el își formează corpul fizic din mineralele lumii.

Cele trei componente ale creierului trebuie să fie separate complet mai târziu (gândire, simțire, voință). Conștiința omului trebuie să stăpânească atunci asupra creierului său, așa cum stăpânește conștiința superioară în cazul mușuroiului de furnici. Așa cum se pot separa acolo furnicile lucrătoare, bărbătușii și femeiuștile, tot așa se petrece mai târziu și în creier o separare exactă în trei componente. Atunci omul este un spirit planetar, un creator care creează lucruri. Așa cum Spiritul Pământului construiește scoarța Pământului, tot așa va construi atunci și omul o planetă. Pentru aceasta el trebuie să aibă o conștiință kama-pranică. Azi el are numai o conștiință kama-manasică. Aceasta înseamnă că conștiința organelor se impregnează, se pătrunde cu rațiune (Manas). Conștiința devine, cum spune Blavatsky, rațională. Procesul de raționalizare se desfășoară de la animal până la om. Conștiința simplă a organelor poate cunoaște țelurile, dar nu poate cunoaște mijloacele pentru atingerea țelurilor. Conștiința rațională poate dirija mijloacele. Blavatsky spune foarte corect: „De exemplu un câine închis într-o cameră are instinctul de a ieși, dar nu poate, fiindcă instinctul său nu a devenit suficient de rațional pentru a cuprinde mijloacele necesare, în timp ce omul cuprinde imediat situația și se eliberează.”

Noi distingem așadar cu Blavatsky:

1. Conștiința organelor, pe care o posedă organele noastre.
2. Conștiința astrală a animalelor și a anumitor plante și de asemenea a idioților.
3. Conștiința kama-pranică a pietrelor, pe care și-o dobândește și omul mai târziu.
4. Conștiința kama-manasică, raționalul.

În acest fel trebuie să organizăm crucea existenței lumii.

Sensul propriu-zis al crucii este infinit de profund. Și vechile legende sunt extrase din astfel de profunzimi. Sufletului uman i-a fost făcut un mare serviciu prin legende, cât timp omul a putut înțelege mai înainte prin simțire adevărurile legendelor. De exemplu există vechea legendă a Sfînxului. Sfînxul a lansat enigma următoare: Dimineața merge în patru picioare, la prânz în două picioare iar seara în

trei picioare. Ce este aceasta? – Este omul! Mai întâi, în dimineața Pământului, omul a mers în patru picioare, în starea sa de animal. Membrele din față erau pe atunci încă organe de mișcare. Apoi el s-a ridicat în două picioare. Funcțiunea membrilor s-a diferențiat în două feluri iar membrele s-au separat în organe senzoriale fizice și în organe spirituale. El a mers de atunci în două picioare. În viitorul îndepărtat organele inferioare și mâna dreaptă vor dispărea. Vor rămâne doar mâna stângă și floarea de lotus cu două petale. Atunci el va merge pe trei picioare. De aceea șchioapătă Vulcan. Picioarele sale sunt în involuție, ele încetează să mai reprezinte ceva. La sfârșitul evoluției, în metamorfoza Vulcan a Pământului, omul va fi ființa cu trei picioare, către care indică legenda ca ideal.

4. Berlin

29 septembrie 1905

Noi am vorbit despre conștiința diferitelor regnuri ale naturii. Organele omului au fiecare o conștiință specifică de organ; această conștiință se găsește în mod patologic la idioți. Ea este conștiința astrală pe care o posedă de asemenea insectele nocturne, furnicile, păianjenii, și așa mai departe. O conștiință complet diferită întâlnim la albine. Vrem să folosim acest exemplu al albinelor, pentru a arăta cum ajungem la astfel de adevăruri și cum le folosim apoi pentru orientare în lume.

O instruire ocultă este ceva complet diferit față de instruirea noastră obișnuită; ea nu urmărește să toarne în discipol multă materie de învățat. Într-o instruire ocultă severă, discipolul nu primește o materie de învățat, ci o propoziție plină de sevă cu forță interioară. Așa a fost și în epocile anterioare. Discipolul trebuia să mediteze propoziția cu un calm interior deplin. Aceasta avea efectul că el ajungea să fie iluminat interior, să fie complet pătruns de lumină. Când omul ajungea să pătrundă cu privirea în sine însuși, atunci putea să-și cufunde conștiința în alte ființe. Pentru aceasta, el trebuia să se concentreze tocmai în punctul dintre sprâncene aflat puțin în interiorul capului, apoi de acolo să-și coboare conștiința până la inimă. Atunci el își putea transfera conștiința în alte lucruri, de exemplu putea cerceta ce trăiește într-un mușuroi de furnici.

Atunci omul poate cunoaște și viața dintr-un stup. La aceasta survine ceva ce de obicei omul nu viețuiește pe Pământ. În mișcarea stupului omul viețuiește ceva ce trece dincolo de viața noastră pământescă, ceva ce de obicei nu mai există pe Pământ. Ce se petrece pe celelalte planete, nu ne putem imagina. Nu putem afla de exemplu, ce se petrece pe Soare sau pe Venus, dacă nu putem urma procedeul de a ne cufunda în viața și mișcarea unui roi de albine. Albina nu a parcurs întregul drum evolutiv ca noi. Ea nu este legată la începuturile ei cu aceeași serie evolutivă ca celelalte animale și ca oamenii. Conștiința stupului, nu a fiecărei albine în parte, este una nemaipomenit de înaltă. Înțelepciunea acestei conștiințe este atinsă de către om abia în existența venusiană. Atunci el va avea conștiința necesară pentru a construi din sine cu o substanță pe care el o produce din sine. Furnicile construiesc împreună mușuroiul din tot ce este posibil, dar nu construiesc nici o celulă. Construcția celulelor este pe un plan superior ceva complet diferit. Transpunându-și conștiința în interiorul stupului, primind conștiința venusiană, omul învață ceva complet diferit decât este de obicei pe Pământ, învață să anticipeze ceva din ceea ce va apărea în existența noastră venusiană, retragerea absolută a sexualității. La albine, sexualitatea este alocată numai reginei. Sexualitatea kamică este aproape definitiv eliminată; trântorii sunt uciși. Ce se petrece efectiv în omenirea ulterioară,

noi am prefigurat aici, iar munca este principiul cel mai înalt. Numai prin impulsul spiritului suntem capabili de a ne transpune în roiul albinelor.

Pentru a merge mai departe, vrem să dezvoltăm acum adevărata idee privind alchimia. Deja în sec. 18 se putea citi în buletinul informativ german „Reichsanzeiger” un articol despre alchimie. Kortum, poetul „Jobsiadei” a fost unul dintre cei mai importanți alchimiști ai sec. 18. În câteva articole este vorba despre așa-numita materie primordială care este pusă în legătură cu Piatra Filosofală. Kortum, cunoscător profund al problemei, a spus pe atunci: A căuta Piatra Filosofală, este foarte greu, dar ea este pretutindeni, fiindcă o întâlnești în fiecare zi, o cunoașteți foarte bine, o aveți în fiecare zi în mână, dar nu știți că ea este Piatra Filosofală. – Aceasta este o descriere potrivită.

În natură totul este organizat nesfârșit de înțelept, cu o economie nesfârșit de înțeleaptă. Toate ființele vii kamice – animale și oameni – și toate ființele vii pranice – plante – se află într-o relație reciprocă. Noi inspirăm oxigen și expirăm dioxid de carbon. Acest lucru îl fac și animalele. Dacă ar dăinui doar acest proces, atunci aerul s-ar umple foarte curând de dioxid de carbon. Dar plantele asimilează dioxid de carbon și expiră oxigen. Animalele și oamenii nu pot trăi fără plante. Așadar dioxidul de carbon este compus din carbon și oxigen. Plantele păstrează carbonul pentru ele și expiră oxigenul. Omul în schimb asimilează oxigenul și îl transformă prin procesul său vital, prin aceea că îl combină cu carbonul, în dioxid de carbon. Plantele își construiesc din carbonul reținut corpul lor.

În epoci anterioare, Pământul arăta altfel decât acum. Pe atunci creșteau pe regiuni foarte întinse păduri de ferigi uriașe și de tuiuri uriașe. Acestea au dispărut. Pământul s-a acoperit atunci cu un strat de turbă care a rămas de la plantele moarte; apoi pădurile anterioare s-au transformat din ferigi și tuiuri în zăcămintele uriașe de cărbune ale Pământului. Mineralele Pământului au luat naștere astfel treptat din regnul vegetal sau din regnul animal. Când privim o bucată de turbă, putem spune că aceasta a fost cândva plantă. Dacă ne-am întoarce și mai în urmă, am putea găsi și plante din care au luat naștere cristale de stâncă, malachit și așa mai departe. Zona mediană a Alpilor a luat naștere din plante străvechi, înaintea formării turbei. Un diamant este exact același lucru ca și o bucată de turbă. Natura a creat diamantul dintr-un carbon și mai vechi decât cel actual. Așa a luat naștere de asemenea cristalul de stâncă din plante.

Mineralul calcaros s-a format din animale. Jura este de exemplu o astfel de acumulare de calcar. El era mai înainte acoperit de mare și s-a format din animale marine, din scoicile și cochiliile lor. Așa a luat naștere muntele mai tânăr din animale, iar mineralul străvechi din plante. Regnul vegetal trece treptat în regnul mineral. Tot ce este solid pe Pământ s-a format dintr-un Pământ vegetal. Putem studia acest proces de mineralizare la formarea cărbunelui din plante.

Regnul mineral, așa cum este format acum, există numai din timpul celui de-al patrulea rond. Apoi întregul regn mineral va fi spiritualizat de către om. El îl va răscoli cu spiritul său. Tot ce face omul azi, întreaga industrie, este prelucrarea regnului mineral. Când cineva demolează o stâncă pentru a folosi pietrele la construcția unei case, când el construiește un dom, totul este prelucrarea artificială a regnului mineral. În al patrulea rond, omul poate prelucra artificial regnul mineral. Cu plantele în schimb, omul nu poate întreprinde acum nimic. Întregul regn mineral este prelucrat de către om. Aceasta se petrece într-o mare măsură prin electricitatea vibratorie care nu mai are nevoie de nici un fir. Aici se lucrează până în interiorul moleculelor și atomilor. La sfârșitul celui de-al patrulea rond, omul va fi prelucrat întregul regn mineral.

Începând cu al cincilea rond, omul va face același lucru cu regnul vegetal. El va putea parcurge conștient același proces pe care plantele îl parcurg acum. Așa cum planta asimilează dioxidul de carbon și își construiește corpul din carbon, tot așa va putea omul celui de-al cincilea rond să-și creeze corpul din substanțele ambiantei sale. În al cincilea rond sexualitatea va înceta. Omul însuși trebuie să lucreze atunci la corpul său, trebuie să-l producă el însuși. Același proces de prelucrare a carbonului, pe care planta îl parcurge acum inconștient, îl va parcurge atunci omul în mod conștient. El va transforma substanța așa cum planta transformă azi aerul în carbon. Aceasta este adevărata alchimie. Cărbunele este Piatra Filosofală. Omul care în sec. 18 făcea aluzie la acest lucru, știa de procesul transformării pe care plantele îl realizează acum și care va fi realizat mai târziu de către om.

Dacă studiem conștiința pe planurile superioare, felul cum lucrează ea într-un stup, atunci învățăm cum va produce omul însuși materie mai târziu. Corpul omului va fi construit în viitor de asemenea din carbon; el va fi atunci ca un diamant moale. Omul nu va locui atunci în interiorul corpului său, ci îl va avea în posesie ca pe un corp exterior. Așa sunt construite azi planetele de către Spiritele planetare. Dintr-o ființă care are nevoie de un corp produs de către altcineva, omul se transformă într-o ființă care emană, care se revelează. El va deveni atunci o ființă cu trei membre: omul de seară, care merge pe trei picioare, așa cum spune Sfinxul. Cele patru membre primordiale s-au diferențiat. La început și mâinile au fost membre pentru locomoție. Apoi ele au ajuns membre pentru spiritual. Mai târziu vor exista numai trei membre: inima ca membru Buddhi, floarea de lotus cu două petale între sprâncene și mâna stângă ca membru de locomoție. La acest viitor se referă și comunicarea doamnei Blavatsky (despre o a doua coloană vertebrală). Glanda pineală (epifiza) și glanda pituitară (hipofiza) organizează o a doua coloană vertebrală care se unește mai târziu cu cealaltă. A doua coloană vertebrală va coborî din cap în jos.

Pentru a menține un astfel de fir călăuzitor, trebuie să ne transpunem conștiința într-o ființă care se află mai sus decât ne aflăm noi acum în decursul evoluției noastre pământești obișnuite.

Toate aceste lucruri au fost predate în școlile oculte și au fost exersate practic într-un anumit sens. Trebuie să ne obișnuim să aducem modul de gândire în această direcție. Atunci vom dezvolta în noi un sentiment de a nu găsi nimic care să fie lipsit de valoare, ci de a recunoaște valoarea oricărui lucru exterior. Dacă facem abstracție de ceva din natură, atunci întreaga natură are de suferit.

Și mușuroiul de furnici are o conștiință mult mai înaltă decât omul actual. Conștiința mușuroiului de furnici se găsește în regiunile superioare ale planului mental. Conștiința albinelor în schimb se găsește în regiunile superioare ale planului Buddhi. Cum a ajuns conștiința furnicilor pe Pământul nostru? Acest lucru s-a petrecut prin intermediul ființelor care se află mai sus decât noi, care au parcurs deja procesul de a-și crea ele însele corpul. Bărbații, femeile și lucrătorii, cele trei componente ale mușuroiului de furnici, sunt corpul unei ființe spirituale superioare. Spiritul omului ajunge treptat și el să se disocieze în trei componente. La discipolul ocult, voința, simțirea și gândirea se separă una de alta. Moleculele creierului se separă în trei grupe. Discipolul ocult trebuie atunci din sine să lege un anumit sentiment de o anumită reprezentare. Dacă el vede un cerșetor, atunci, pentru a simți compasiune, trebuie să adauge în mod conștient acest sentiment. În partea din față a capului se află zona gândirii, în partea de sus zona simțirii, în partea posterioară zona voinței. Discipolul ocult învață să le pună pe acestea în legătură în mod conștient. Mai târziu aceste trei componente se separă una de alta. El trebuie să dirijeze atunci aceste trei componente, așa cum face mușuroiul de furnici cu bărbații, femeile și lucrătorii.

Acum ne putem întreba, de ce se manifestă ființe superioare într-un mușuroi de furnici. Dacă nu s-ar produce acid formic (furnicile secretă acid formic, de aceea avem senzația de mâncărime când ne pișcă furnicile, n.tr.), atunci întreg Pământul ar fi complet altul. Înțelepciunea prevăzătoare a Inteligențelor superioare trebuia să prevadă momentul când acidul formic trebuia să intre în Pământ.

Așa putem cuprinde cu conștiința întregul Pământ, astfel încât să știm și să recunoaștem ce există și ce trăiește înăuntru. Așa a fost cazul lui Paracelsus, care și-a format reprezentările sale după felul cum puteau fi transformate lucrurile în medicament, fiindcă el știa în ce relații se aflau ele cu omul și cu organele sale. Așa este Digitalis purpurea în legătură reală cu inima și de aceea poate fi folosită întotdeauna pentru aceasta. Acum se caută noi medicamente prin experimentare, probând efectul lor pe un număr de oameni. Pe atunci se căutau medicamente prin Intuiție, fiindcă se observa legătura interioară cu ele. Medicamentele găsite astfel își mențineau întotdeauna efectul, în timp ce la celelalte de obicei apar dezavantaje

în decursul timpului, dezavantaje care au scăpat la prima observație a celui supus experimentului.

5. Berlin

30 septembrie 1905

Se subliniază întotdeauna că omul, pentru a progresa în ocultism, trebuie să fie cât se poate de pozitiv și cât se poate de puțin negativ, încât să poată vorbi mai puțin despre ceea ce nu există, decât despre ceea ce există. Dacă se încurajează acest lucru în viața obișnuită, atunci este o pregătire pentru munca din ocultism. Ocultistul nu trebuie să întrebe: Are piatra viață? –, ci: Unde este viața pietrei, unde este de găsit conștiința regnului mineral? – Aceasta este cea mai înaltă formă de a nu critica. Tocmai față de cele mai înalte întrebări trebuie să-și formeze omul această concepție.

În viața obișnuită se disting trei stări de agregare ale corpurilor: solidă, lichidă și gazoasă. Trebuie să distingem solidul de mineral. Aerul și apa sunt de asemenea minerale. În scrierile teosofice se iau în considerare încă patru feluri de substanțe subtile. Următorul element, care este mai subtil decât aerul, este acela care dilată aerul, îl face să ocupe un spațiu din ce în ce mai mare. Ce dispersează astfel aerul, este căldura; ea este de fapt o substanță eterică subtilă, primul nivel eteric, nivelul căldurii. Al doilea fel de eter este eterul luminii. Corpurile care luminează, radiază o substanță care este desemnată în teosofie ca eterul luminii. Al treilea tip de eter este purtătorul a tot ceea ce formează substanța cea mai subtilă, eterul formator, numit și eterul chimic. Acest eter produce unirea oxigenului cu hidrogenul. Iar cel mai subtil eter este cel care formează viața: Prana sau eterul vieții. Știința amestecă de-a valma pe toate cele patru tipuri de eter. Dar ea le va descoperi treptat. Descrierea noastră este în sens rosicrucian, în timp ce literatura indiană vorbește de patru grade diferite de eter.

Să luăm în considerare mai întâi tot ce este solid. Ce este solid, aparent nu are viață. Dacă ne transpunem cu viața în ceea ce este solid, lucru care se întâmplă prin aceea că trăim treji în starea pe care o desemnăm ca lumea viselor și apoi investigăm ceea ce este solid, de exemplu ne transpunem într-o regiune muntoasă cu stânci, atunci ne simțim viața proprie transformată, ne simțim străbătuți de viață. Noi nu ne aflăm acolo cu conștiința, ci cu viața proprie, cu corpul eteric; atunci ne aflăm într-un loc, într-o stare numită planul Mahaparinirvana. Pe acest plan Mahaparinirvana se află viața a ceea ce este solid. Acest plan este celălalt pol a ceea ce este solid. Faptul că noi am fost atunci cu viața pe planul Mahaparinirvana, îl putem percepe din alte efecte. După ce ne întoarcem de acolo, am experimentat influența existenței din starea Mahaparinirvana. Acolo își are piatra solidă viața sa.

Urmează apoi a doua stare de agregare, starea lichidă, apa. Dacă ne transpunem în starea de vis în ocean, ca și când am fi însăși oceanul, atunci ne transpunem cu viața a ceea ce este lichid pe planul Parinirvana. Prin acest procedeu știm ceva despre diferitele planuri.

În al treilea rând, dacă ne transpunem în vis în ceea ce este gazos, atunci ne găsim pe planul Nirvana. Nirvana înseamnă textual „a dispărea”, a dispărea în aer, așa cum stingem un foc. Când căutăm viața aerului, atunci ne aflăm cu viața proprie pe planul Nirvana. Omul inspiră aer. Când el viețuiește în sine viața aerului, atunci este pe calea de a ajunge pe planul Nirvana. De aici și exercițiile de respirație ale yoghinului. Nimeni nu poate atinge planul Nirvana, dacă nu face efectiv exerciții de respirație. Ele sunt doar exerciții Hatha-Yoga, dacă sunt făcute înainte de parcurgerea treptelor anterioare de instruire ocultă. Dacă sunt făcute pe treapta corespunzătoare lor, sunt exerciții Raja-Yoga. Omul inspiră în realitate viața, planul Nirvana.

În al patrulea rând: Sub planul Nirvana se află planul Buddhi sau planul Shushupti. Acolo are căldura viață. Dacă Buddhi este dezvoltat în om, atunci toată Kama (a nu se confunda cu karma, n.tr.) este transformată în altruism, în iubire. Animalele care nu au căldură proprie sunt lipsite de pasiuni. Pe planurile superioare, omul trebuie să atingă din nou această lipsă de pasiuni, fiindcă el are viața sa pe planul Shushupti.

În al cincilea rând este planul Devachan sau planul mental. Acolo are eterul luminii viața sa. Lumina solară trăiește pe planul Devachan; de aici și relația interioară dintre înțelepciune și lumină. Dacă viețuim lumina în conștiința de vis, atunci viețuim în aceasta înțelepciunea. Acesta a fost cazul întotdeauna, când Dumnezeu s-a revelat în lumină. Iehova a apărut lui Moise în măcăciunile care ardea, adică în lumină, pentru a revela înțelepciunea.

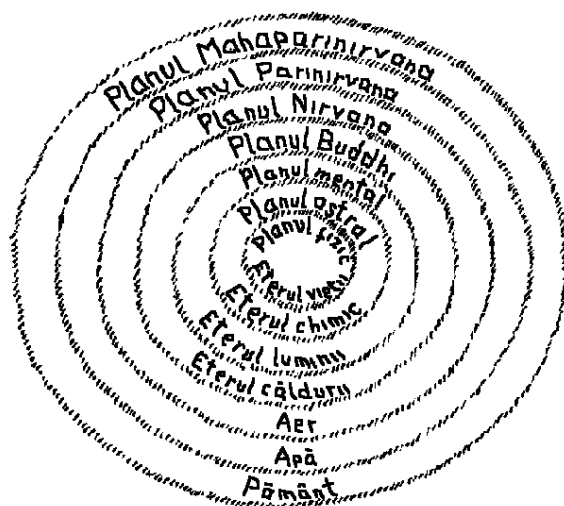
În al șaselea rând este planul astral. Pe acesta trăiește eterul chimic. Dacă omul este somnambul, percepe pe planul astral însușirile substanțelor chimice, însușirile chimice, fiindcă pe planul astral, eterul chimic își are efectiv viața sa.

În al șaptelea rând este planul fizic. Acolo trăiește eterul vieții în propriul său element. La eterul vieții noi percepem viața. Eterul vieții este numit și eterul atomic, fiindcă el are pe acest plan viața sa proprie, are punctul său central. Ce trăiește pe același plan, are pe același plan punctul său central.

În realitate, tot ce ne înconjoară conține cele șapte plane. Ele se află într-adevăr în jurul nostru. Trebuie să ne întrebăm doar: Unde are ceea ce este solid, ceea ce este gazos viața sa? – și așa mai departe.

Căldura își are viața sa pe planul Buddhi sau Shushupti, după cum am auzit acum. Așa există anumite relații între toate lucrurile. Relația dintre ureche și vorbire este surprinzătoare. Urechea a apărut în evoluție mult mai devreme decât vorbirea. Urechea este organ de recepție, vorbirea este organ de creație pentru sunet. Aceste două lucruri, urechea și vorbirea, alcătuiesc un întreg în esență. Sunetul, așa cum apare el, este redarea de vibrații în aer, iar un sunet corespunde unei anumite vibrații. Pitagoreenii spuneau: Dacă studiați ce este afară, în afara voastră în sunet, atunci studiați aritmetica aerului. Spațiul uniform ar fi unul lipsit

de sunet, cel organizat aritmetic este un spațiu răsunător. Există un exemplu despre felul cum putem privi în cronica Akasha. Dacă putem face un efort pentru a învăța aritmetica interioară, care dăinuie din sunet în spațiu, atunci putem reauzi de fiecare

dată un sunet pe care l-a rostit un om. De exemplu, putem auzi ce a spus Cezar la trecerea Rubikonului. Aritmetica interioară a sunetului dăinuie în cronica Akasha. Sunetului îi corespunde ceva din ceea ce numim Manas. Ce este sunetul pentru ureche, este înțelepciunea lumii. Noi auzim înțelepciunea lumii, prin aceea că percepem sunetul. Noi creem înțelepciunea lumii prin aceea că vorbim. Ce este aritmetic în vorbirea noastră, dăinuie în cronica Akasha. Omul se exprimă nemijlocit prin înțelepciune, în timp ce el aude sau vorbește. Gândirea este forma prin care omul își poate exprima acum voința prin vorbire. Numai prin gândire ne putem noi desfășura acum voința. Abia mai târziu își poate omul desfășura în afara gândirii voința sa prin cuvânt.

Următoarea treaptă este în legătură cu căldura. Noi trebuie să căutăm activitatea omului în ceea ce el radiază ca și căldură interioară. Din ceea ce rezultă din căldură: pasiuni, instincte, poftă, dorințe, și așa mai departe, ia naștere karma. Așa cum organul paralel urechii este organul vorbirii, tot așa este căldura inimii organul paralel al hipofizei. Inima primește din afară căldura, așa cum urechea primește sunetul. Prin aceasta, ea percepe căldura lumii. Organul corespunzător pe care trebuie să-l avem pentru a crea în mod conștient căldura, este hipofiza din cap, care acum este abia la începutul evoluției sale. Așa cum percepem cu urechea și creem cu laringele, tot așa primim căldura lumii în inimă și o radiem din nou prin hipofiza din creier. Când se dobândește această capacitate, atunci inima a devenit organul care trebuie să devină. La aceasta se referă cuvintele din „Lumina pe cărare”: „Mai înainte ca sufletul să stea în fața Maeștrilor, trebuie ca sângele inimii

să inunde picioarele.” Atunci sângele inimii noastre radiază, așa cum se revarsă acum cuvintele noastre în lume. Mai târziu căldura sufletului va inunda oamenii.

Ceva mai profund în evoluție decât organul căldurii, este organul văzului. În evoluție s-au succedat organul auzului, organul căldurii, organul văzului. Organul văzului se află încă numai pe treapta pe care el poate doar primi. Urechea percepe deja din sunet, de exemplu din dangătul clopotului, ființa cea mai interioară. Căldura trebuie să se reverse spre noi din ființa însăși. Ochiul are numai o imagine, urechea are percepția ființei celei mai interioare. Percepția căldurii este o primire a unei radieri. Un organ va deveni de asemenea organ activ în cazul ochiului. Acest organ este azi pregătit în epifiză, care va conferi realitate imaginilor pe care le produce azi ochiul. Cele două organe, epifiza și hipofiza, trebuie să se dezvolte ca organe active alături de organul văzului (ochiul) și organul căldurii (inima). Fantezia este azi predispoziția către creația de mai târziu. Acum omul are foarte multă imaginație. Mai târziu el va avea forță magică. Aceasta este Kriyashakti. Aceasta se dezvoltă în aceeași măsură în care se dezvoltă fizic epifiza.

În relația reciprocă dintre ureche și laringe, noi avem un model. Gândirea este străbătută mai târziu de către căldură, și încă mai târziu omul învață să creeze. Mai întâi el învață să creeze o imagine; apoi învață să creeze o radiație, să o emită în afară; apoi învață să creeze ființe. Francmasoneria numește aceste trei forțe: Înțelepciune, Strălucire (Frumusețe) și Putere. (Vezi „Basmele” lui Goethe).

Căldura are viața sa pe planul Shushupti. A folosi în mod conștient aceasta, este posibil celui care cunoaște și stăpânește viața căldurii, așa cum omul stăpânește azi într-un anumit fel viața aerului. Omul trebuie să se apropie acum în evoluție de forțele planului Shushupti (Buddhi-Manas). A cincea subrasă (epocă de cultură) are în principal misiunea de a dezvolta Kama-Manas. Manas se găsește în tot ceea ce este pus în serviciul spiritului uman. Totuși, în definitiv, acum totul se află în serviciul Kama. Cele mai înalte realizări ale spiritului sunt puse în serviciul Kama. Epoca noastră a pus cele mai înalte forțe în serviciul acestei necesități, pe care și le satisface și animalul fără aceste realizări.

Acum trebuie însă să se dezvolte deja Buddhi-Manas. Omul trebuie să învețe ceva mai mult decât vorbirea. Trebuie legată de vorbire o altă forță, așa cum găsim în scrierile lui Tolstoi. Nu este vorba atât de mult de ceea ce spune el, cât de faptul că în dosul celor spuse de el se află o forță elementară care are ceva din Buddhi-Manas, care trebuie să intre în cultura noastră. Scrierile lui Tolstoi acționează atât de puternic, fiindcă ele conțin ceva nou, elementar, în opoziție conștientă cu cultura vest-europeană. Genul de barbarie, care există încă în acel ceva nou, va fi compensată mai târziu. Tolstoi este doar un instrument al unei forțe spirituale superioare care s-a aflat și în dosul inițiatului gotic Ulfila. Această forță spirituală are nevoie de Tolstoi ca instrument al ei.

6. Berlin

1 octombrie 1905

Vrem să ne prezentăm azi succesiunea entităților de care aparține omul. Omul, așa cum este el acum, este o ființă care a devenit, care nu a fost întotdeauna așa cum este acum. El nu are celelalte trepte doar înaintea lui și în urma lui, ci și alături de el, așa cum copilul are azi alături de el pe moșneag ca o altă treaptă de evoluție. Noi vrem să ne prezentăm azi șapte trepte de entități. Pentru aceasta, trebuie să ne clarificăm mai întâi diferența dintre entitățile receptive și cele creatoare.

Cu ochii noștri percepem o culoare, roșu sau verde. În această privință suntem entități receptive. Culoarea trebuie însă mai întâi să fie produsă, pentru ca noi să o putem percepe; în fața noastră se află, așadar, o ființă, care produce culoarea, de exemplu roșu. Astfel cunoaștem succesiunea entităților. Dacă noi cuprindem tot ceea ce întâmpină simțurile noastre, atunci sufletul trebuie să fie prezent pentru a putea primi acel lucru. Există entități care se pot revela. Acestea au un caracter mai mult divin sau caracter Deva. Entitățile care sunt potrivite mai mult pentru a primi, au mai mult un caracter elemental. Entitățile divine au mai mult o natură care se revelează. Ființele elementale sunt naturi receptive.

Noi avem aici în acest domeniu înțelepciunea creatoare, care creează în exterior, și înțelepciunea care este primită de către sufletul uman. În lumină există înțelepciune și ea se dezvăluie în toate percepțiile senzoriale. În dosul a ceea ce se revelează, trebuie să presupunem că se află cel ce se revelează, ființa cu natura volitivă; înțelepciunea este ceea ce se revelează.

Omul este o ființă care se află la mijloc. Pe de o parte, de exemplu, referitor la toate impresiile senzoriale, el este o ființă receptivă, însă referitor la gândire el este o ființă creatoare. Nimic nu îi dă lui gândul, dacă el nu îl creează la o percepție. Așa este el pe de o parte o ființă receptivă, pe de altă parte o ființă creatoare. Aceasta este o diferență importantă. Să ne reprezentăm că omul ar fi în stare, așa cum el azi creează gânduri, tot așa să creeze tot ceea ce el percepe, sunete, culori, etc. Azi el este creator numai într-un domeniu, în gândire, iar pentru a avea percepții senzoriale are nevoie de ființe creatoare de jur împrejurul lui. În domeniul producerii propriei sale entități, el a fost creator la începutul acestei evoluții. El și-a creat pe atunci propriul său organism. Acum el are nevoie de alte ființe pentru aceasta. Omul trebuie să se încarneze acum într-o structură corporală, care este conturată la exterior. El este înclinat mai mult spre entități elementale decât spre domeniul percepției și al gândirii.

Să ne gândim acum că omul ar putea produce de asemenea sunete, culori și alte percepții senzoriale și chiar propria sa entitate. Atunci noi îl avem pe omul care a existat înaintea rasei lemurienne și care se numește omul „pur”. Omul devine

„impur” prin aceea că nu el însuși își creează întreaga ființă, ci alte ființe se încorporează în entitatea sa. Acest om pur a fost numit Adam Kadmon. Când Biblia vorbește la început despre om, el vorbește despre acest om pur. Acest om pur nu avea încă nimic kamic (a nu se confunda cu noțiunea de „karmic”, n.tr.) în sine. Dorința a apărut numai după ce el a încorporat în sine alte ființe. Așa a luat naștere a doua treaptă a umanității, omul kamarupic. Numai o subdiviziune a acestuia este animalul superior. Fără sânge cald nu există kamarupa independentă în entități. Animalele fără sânge cald sunt dirijate de alte entități. Toate animalele cu sânge cald provin din om.

Mai întâi avem așadar omul pur, care în realitate a dus o existență suprasenzorială până în perioada lemuriană, și tot ceea ce există și trăiește în el, a fost creat din el însuși.

Animalele cu sânge rece și plantele s-au dezvoltat într-un alt mod decât animalele cu sânge cald. Ele sunt azi prezente, sunt rămășițe ale entităților puternice, gigantice, remarcabile. Câteva dintre acestea pot fi arătate de către știință. Ele sunt animale decadente care provin din cele de care omul pur a avut nevoie pentru a se încorpora în ele, prin aceasta el având un corp necesar kamicului din sine. La început, omul nu a găsit nici o posibilitate de a se încarna pe Pământ. El plutea încă deasupra Pământului. De aceste entități mari, uriașe (animale) a avut nevoie omul cel mai mult, pentru a se încarna în ele. El s-a încarnat în aceste entități, și prin aceasta a fost în stare să aducă propria Kama. Câteva dintre aceste entități s-au dezvoltat mai departe și au devenit atlanții și omenirea actuală. Așadar, nu toate entitățile au reușit să se adapteze. Acestea au fost animalele vertebrale inferioare; de exemplu cangurii sunt astfel de creaturi eșuate de pe calea către om.

Așadar omul a făcut încercarea de a aduce Kama în structura animalului. Kama există efectiv în structura umană actuală, și anume în inimă, în căldura sângelui, în circulația sanguină. S-au făcut tot mereu astfel de încercări, și așa s-a ajuns tot mai sus, din treaptă în treaptă. Noi vedem încercări eșuate de exemplu în animale ca: leneșii, cangurii, animalele de pradă, maimuțele și maimuțele lemuriene. Toate acestea au rămas în urmă pe drum. Animalele cu sânge cald sunt încercări eșuate ale creaturii umane kamice. Tot ce se află în ele drept Kama, ar putea avea și omul în sine; dar el le-a lăsat lor aceasta, fiindcă el nu mai are nevoie de astfel de Kama.

Există un principiu ocult important: Orice însușire are doi poli opuși. Așa aflăm cum se completează reciproc electricitatea pozitivă și cea negativă, sau caldul și recele, ziua și noaptea, lumina și întunericul etc. Așa are de asemenea orice însușire Kama două aspecte opuse. De exemplu, omul a lăsat din sine în leu furia, pe care pe de altă parte, dacă o înnobilează, este forța care îl poate înălța la Sinea sa superioară. Pasiunea nu trebuie să fie distrusă, ci trebuie să fie purificată. Polul negativ trebuie să fie înălțat pe o treaptă mai înaltă. Această purificare a

pasiunii, această înălțare a polului ei negativ se numea la pitagoreeni catharsis. Mai întâi omul avea în sine furia leului și viclenia vulpii. Furia a fost apoi, să zicem așa, fixată de el în leu iar viclenia în vulpe. Regnul animal cu sânge cald este așadar un cerc de imagini ale însușirilor Kama. Azi este foarte răspândit punctul de vedere că expresia „Tat twam asi” , adică „Acela ești tu” ar fi ceva general, nedefinit, dar prin aceasta trebuie să ne gândim la ceva definit. De exemplu, referitor la leu, omul trebuie să-și spună: Acesta ești tu! – Astfel avem noi desfășurat în regnul animal cu sânge cald omul kamarupic din noi. La început a existat numai omul pur: Adam Kadmon.

Oken, filosof naturalist, care a fost profesor în Jena în prima jumătate a secolului 19, a cunoscut toate aceste idei și le-a exprimat grotesc pentru a ofensa omul. Se găsește la el un exemplu care arată către un stadiu mai timpuriu al omului, înainte ca el să se despartă de regnul animal cu sânge rece. Oken a adus în legătură sepia cu limba omului. Dacă se face analogie între limbă și sepie, atunci aceasta nu are nici o semnificație ocultă. Astfel, noi avem de asemenea entități care abia acum încep să fie create oarecum ca produse secundare. Omul a lăsat afară viclenia vulpii și a reținut polul opus. În viclenia vulpii începe însă să se formeze de asemenea un altfel de germene, de exemplu asemenea umbrei negre a unui obiect prin care lumina care vine de afară are o penumbră. Noi dăm vulpii viclenia din lăuntrul nostru. Vulpii îi este adus din periferie spiritul. Entitățile care acționează în acest mod, de la periferie în kamic, sunt entități elementale. Ceea ce a primit vulpea de la noi, este animal în ea; ceea ce îi este adăugat ei din exterior, este ființă elementală. Ea a luat naștere pe de o parte prin spiritul omenirii, iar pe de altă parte printr-o ființă elementală.

Noi distingem așadar: în primul rând ființa elementală, în al doilea rând omul kamarupic, în al treilea rând omul pur, în al patrulea rând omul care într-o anumită privință a depășit omul pur, cel care a asimilat ceea ce este în afară de jur împrejurul lui și este creator. El a privit și a asimilat tot ceea ce este de jur împrejurul lui în existența pământească. Aceasta îi aduce lui planul, regula, legea care creează viața. Odinioară omul era perfect, și el va ajunge din nou așa. Dar este o mare diferență între ceea ce a fost el și ceea ce va fi el. Ce există afară de jur împrejurul lui, va fi devenit mai târziu proprietatea sa spirituală. Ce a fost câștigat prin muncă de către el pe Pământ, devine mai târziu capacitatea omului de a fi creator. Aceasta a devenit apoi ființa sa cea mai lăuntrică. Unul care a asimilat întreaga experiență pământească, astfel încât știe despre orice lucru cum poate fi valorificat și a devenit astfel un creator, este numit Bodhisattva, adică un om care a asimilat suficient în sine pe Bodhi, pe Budhi al Pământului. Atunci el este matur să acționeze din cel mai lăuntric impuls al său. Ființele Pământului nu sunt încă Bodhisattva. Pentru o ființă mai există lucruri în care ea nu s-a putut încă orienta. Numai când omul a asimilat în sine întreaga știință a Pământului, pentru a putea

crea, atunci el este un Bodhisattva. Buddha, Zarathustra, de exemplu, au fost Bodhisattva.

Dacă omul se dezvoltă și mai departe, astfel încât el nu numai că este un creator pe Pământ, ci are forțe care se ridică deasupra Pământului, atunci el are libertatea să folosească aceste forțe superioare sau să acționeze mai departe pe Pământ. El poate aduce atunci ceva pe Pământ din lumi străine. A existat cândva un astfel de timp, înainte de a începe omul să se încarneze, în ultima treime a perioadei lemuriene. Omul își construise corpul fizic, corpul eteric și corpul astral. Aceste părți ale ființei sale el și le-a adus din evoluția pământescă anterioară. Cele două impulsuri care au urmat, Kama și Manas, el nu le-a putut găsi pe Pământ; ele apar numai în decursul evoluției Pământului. Primul nou impuls (Kama) a fost de găsit numai ca forță a lui Marte. Cu puțin timp înainte ca omul să se încarneze, a sosit acest impuls. Al doilea impuls (Manas) a sosit de pe Mercur în subrasa a cincea atlanteană a protosemiților. Aceste noi impulsuri trebuiau să fie aduse pe Pământ prin ființe și mai înalte, prin ființe Nirmanakaya de pe alte planete. De pe Marte aceste ființe Nirmanakaya au adus Kama, de pe Mercur au adus Manas. Ființele Nirmanakaya sunt o treaptă și mai înaltă decât ființele Bodhisattva. Ființele Bodhisattva pot regla evoluția în continuare; dar ei nu pot aduce ceva străin, acest lucru pot doar entitățile Nirmanakaya. Cu o treaptă și mai înaltă decât Nirmanakaya se află acele entități care se numesc Pitri. Tații Pitri. Entitățile Nirmanakaya pot aduce ceva străin în evoluție, dar ei nu se pot sacrifica, nu se pot jertfi ca substanță, astfel încât ei să poată crea un nou ciclu pe planeta următoare. Aceasta pot ființele Pitri, entitățile care s-au format pe Lună și au venit înapoi; ei au devenit impulsul pentru evoluția Pământului. După ce omul a trecut prin toate acestea, atunci este el în stare să devină un Pitri. Următoarea treaptă, și mai înaltă, pe care o mai putem numi încă, sunt zeii propriu-ziși.

Așadar, avem șapte trepte de entități: în primul rând zeii, în al doilea rând ființele Pitri, în al treilea rând ființele Nirmanakaya, în al patrulea rând ființele Bodhisattva, în al cincilea rând omul pur, în al șaselea rând omul, în al șaptelea rând ființele elementale. Aceasta este succesiunea despre care vorbește Helena Petrovna Blavatsky.

Aici mai putem pune întrebarea, ce fel de organ este cel care l-a făcut pe om kamarupic. Este inima cu venele și cu sângele care pulsează prin corp. Inima are o parte fizică, o parte eterică – Aristotel vorbește despre aceasta, omul era considerat odinioară numai om eteric – și o parte astrală. Inima eterică este în legătură cu floarea de lotus cu douăsprezece petale. Nu toate organele fizice au părți astrale, de exemplu fierea are numai parte fizică și eterică, astralul lipsește.

7. Berlin

2 octombrie 1905

Helena Petrowna Blavatsky, în „Doctrina secretă” l-a numit pe Iehova spirit lunar. Acest lucru are un motiv profund. Pentru a-l înțelege, trebuie să ne lămurim evoluția în continuare a omului. Așa cum este el acum, forțele sale superioare sunt amestecate una cu alta. Evoluția sa superioară constă în aceea că Sinea superioară este deconectată de la forțele și organele inferioare.

Creierul se descompune în trei părți esențiale: în creierul-gândire, în creierul-simțire și în creierul-voință. Aceste trei părți vor fi dirijate de către om mai târziu din exterior ca cele trei părți ale unui mușuroi de furnici. Părțile din care este deconectat ceea ce e superior, nu rămân atunci așa cum sunt azi, ci ele coboară cu o treaptă. Acesta este motivul pentru care unii oameni devin mai răi din punct de vedere moral în cazul unei dezvoltări spirituale unilaterale. De aceea, în cazul culturii occidentale este un pericol mai mic, fiindcă știința occidentală nu constrânge spiritualul superior să iasă din corpurile inferioare. În schimb, prin teosofie omul asimilează o înțelepciune prin care Eul este smuls parțial din ambianța organelor obișnuite. Dacă un om asimilează învățătura teosofică, până atunci el fiind un om rezonabil prin convenționalul ambianței sale, după aceea partea rea din om, rămasă ascunsă până atunci, iese la iveală. Se pot observa astfel de manifestări. Adesea natura rea apare tocmai prin aceea că omul se ocupă de spiritual, fără a fortifica moralul în același timp. Această realitate aduce cu sine un anumit tragism. Societatea teosofică a avut într-adevăr de suferit în această privință. Câțiva savanți, care au fost oameni foarte destoinici în domeniul științei occidentale, au avut de suferit prin faptul că au ajuns în Societatea Teosofică. La ei, natura inferioară a ieșit la iveală fără ca ea să ajungă dominată de cea superioară. Aceeași lege se găsește și la scară mare. Entitățile pe care noi le întâlnim pe vechea Lună, nu aveau încă forța lor de gândire într-un corp fizic. Forța de gândire a entităților Nirmanakaya lunare, Bodhisattva, Pitri și a oamenilor puri nu lucrau încă într-un creier fizic, ci în masa eterică din jurul lor. Pe vechea Lună, în ambianță nu exista doar aer, ci eter care era umplut cu înțelepciune. Gândurile nu existau pe vechea Lună în entități propriu-zise, ci ele înnotau în eter. De aceea, în ocultism Luna este numită și Cosmos al înțelepciunii. Eterul căldurii și celelalte forme de eter înconjurau Luna. Inteligența și rațiunea trăiau în acestea așa cum ele trăiesc acum în creierul omului. Această situație însă s-a supus unei evoluții. La începutul evoluției lunare, înțelepciunea se impregna încă în forme frumoase. Entitățile care aveau numai componentele inferioare ale omului, corpul fizic, corpul eteric și corpul astral, au fost dirijate de către curenții de înțelepciune. În evoluția pe mai departe cele trei corpuri inferioare se coborau adânc. Pe când evoluția lunară era pe

sfârșite, entitățile, care erau înțelepte, dar nu aveau înțelepciunea într-un creier, ajunseseră atât de departe, încât ele puteau părăsi complet aceste corpuri inferioare. Aceste ființe, care deveniseră Pitri, care nu mai aveau nevoie să intre în astfel de corpuri fizice, eterice și astrale, au fost cetele Elohimilor de diverse grade. Treapta cea mai inferioară a acestor Elohim este treapta Iehova. Așadar Iehova este o divinitate lunară importantă, care pe Lună a trecut printr-o evoluție fizică. Ea nu a putut însă niciodată prelucra pe Lună ambianța fizică în mod gânditor printr-un creier. Numai corpurile sale fizic, eteric și astral au prelucrat ambianța fizică. Dar Iehova a prelucrat ambianța fizică drept imagini. Gândirea plutea pe deasupra. Numele Iehova nu desemnează o ființă anume, ci o funcție în Ierarhie. Multe ființe pot primi rangul de Iehova sau îl pot purta în ele. Eliphas Levi a subliniat în repetate rânduri, că la desemnarea ca Iehova, Arhangheli, Îngeri, etc. avem de a face cu funcții.

Primii care au fost instruiți ca oameni pe Pământ, au primit această instruire de la Iehova în imagini. De aceea este Geneza o sumă de imagini grandioase; imaginile pe care le-a viețuit Iehova pe Lună.

În timp ce pe Lună pe de o parte se forma doar entitatea inferioară a omului, corpul fizic, corpul eteric și corpul astral, pe de altă parte a fost cultivată și îngrijită trinitatea superioară. Aceasta s-a dezvoltat de asemenea, după ce a fost pregătit Atma pe vechiul Saturn, Buddhi pe vechiul Soare, Manas pe vechea Lună. Acestea s-au putut dezvolta mai departe atunci pe Pământ. Ce a ajuns pe Pământ de pe vechea Lună ca și corpuri fizice, eterice și astrale, sunt animalele grotești în care Atma-Buddhi-Manas s-a putut înveșmânta. Ființele Pitri lunare au lăsat în urmă partea mai rea, însă au cultivat și îngrijit Atma, Buddhi, Manas în mod obiectiv. Ei au dus până la capăt această cultivare, încât prin aceasta a putut lua naștere pe Pământ un gânditor. Dacă privim la creaturile exterioare de pe Lună, atunci acestea sunt învelișurile cu care omul se înconjură, nu oamenii înșiși. Era nevoie de învelișuri, fiindcă din ele ieșea ceea ce era necesar ... (lacună în text). Astfel se putea concentra restul materiei în creier. În funcție de predispoziție, materia era concentrată în creier, dar se putea condensa numai după ce entitățile Pitri erau afară.

Procesul dinaintea perioadei lemuriene este unul pregătitor. Corpul omenesc devine atât de desăvârșit, încât Atma-Buddhi-Manas se poate cufunda în el. Acesta s-a înconjurat cu masă Kama. Să ne gândim acum la o entitate mucilaginoasă, gelatinoasă, care se smulge din ceea ce a venit de pe vechea Lună. Aceasta este o bază fizică. În afara acesteia, există Atma-Buddhi-Manas și un corp astral, care s-au organizat de jur împrejurul acesteia. Aceste principii prelucrează din exterior masa gelatinoasă, până când ele pot lua în posesie din interior această masă. Spiritualul pătrunde în final fizicul. Acum s-au unit două entități diferite. În momentul când creierul este construit, ele se întrepătrund. Prin aceasta, în evoluția pământescă au

apărut nașterea și moartea. Mai înainte, oamenii au construit corpul fizic însuși; în viitor se va ajunge din nou la această situație. Fiindcă s-au unit două entități care se îmbină armonios, noi avem nașterea și moartea, iar fiecare perioadă dintre naștere și moarte este o încercare neîncetată de a potrivi mai bine una cu alta aceste două entități diferite; o pendulare înapoi și încolo, până când apare în final o stare ritmică. Acest lucru va dura până la mijlocul rasei-rădăcină a șasea (epoca principală), până se atinge această stare ritmică și se va potrivi complet o esență la cealaltă. Karma nu este nimic altceva decât măsura compensării la care omul a ajuns deja. În fiecare încarnare se atinge un anumit grad de potrivire. Omul trebuie să urce în Devachan după fiecare încarnare, pentru a cuprinde cu privirea ce mai are încă de făcut. Numai când adaptarea este atinsă deja, karma este depășită iar omul poate asimila ceva nou, adevărata înțelepciune, Buddhi; până atunci, aceasta trebuie cultivată și îngrijită.

Trebuie să fie pregătită evoluția viitoare. Ce oferă deja acum omul de la sine ca pregătire omului viitor, este cuvântul, vorbirea. Ce vorbește omul, rămâne în cronica Akasha. Este prima predispoziție pentru omul viitorului. Vorbirea este contrapartea capacității de reproducere de odinioară. Prin vorbire, omul se reproduce spiritual. De aceasta ține schimbarea vocii la bărbați. Contrapartea sexualității este de a o transpune pe aceasta în vorbire. Vocea este organul de reproducere de mai târziu. În ebraismul antic, exista același cuvânt pentru sexualitate și pentru vorbire. Acum omul gândește, iar prin laringe gândul iese în afară. Treapta următoare este că sentimentul iese în afară, căldura. Atunci cuvântul va fi expresia căldurii lăuntrice încorporate. Acest lucru se poate petrece când va fi dezvoltată hipofiza în creier. Treapta următoare apare când este dezvoltată glanda pineală (epifiza). Atunci nu va ieși în exterior numai cuvântul încălzit complet, ci cuvântul va persista, va fi plăsmuit prin voința care trăiește în el. Când omul spune atunci un cuvânt, acesta devine o ființă reală.

De aceasta ține formula: "Eu gândesc, eu simt, eu sunt" (voință). În acest mod, cuvântul este „cuvântul” care se transformă din gând în sentiment, apoi în voință. Acesta este un proces triplu: Mai întâi este cuvântul „conștiență” (în gândire), apoi „viață” (cuvântul încălzit bine) și în cele din urmă „formă”, cuvântul plăsmuit prin voință. Acesta din urmă este cuvântul devenit obiectiv. Așa se succed cele trei: conștiență, viață, formă. Tot ce este azi formă, a luat naștere odinioară printr-un astfel de proces. Corpul fizic, forma, este corpul cel mai matur; mai puțin mature sunt corpul eteric, viața, și corpul astral, conștiența.

8. Berlin

3 octombrie 1905

Încarnările diferite ale individualității umane sunt un fel de pendulare încoace și încolo, până apare o liniște ritmică, iar partea superioară a omului află în fizic o expresie potrivită, un instrument potrivit. Cam de când există reîncarnările omului, de atunci există poziția Soarelui, a Lunii și a Pământului așa cum este acum.

Trebuie să înțelegem că omul aparține marelui organism cosmic. În perioadele în care în viața omului apar mari schimbări, și în Cosmos se petrec schimbări grandioase. Odinioară, înainte de a exista reîncarnarea, Soarele, Luna și Pământul nu erau separate ca acum. Kant și Laplace au făcut observații numai din planul fizic, și în această privință teoria lor este foarte justă. Însă ei nu au putut face observații în legătură cu forțele spirituale. De când Soarele, Luna și Pământul au luat naștere ca și corpuri separate din ceața de foc primordială, de atunci a început să se reîncarneze și omul. Când încarnările omului vor înceta, Soarele va fi din nou unit cu Pământul. Aceste relații ale omului cu Universul trebuie luate în considerare atât la scară mare cât și la scară mică.

Ați auzit adesea, că omul se reîncarnează în mod obișnuit după o perioadă de aproximativ două mii de ani. Putem verifica aproximativ, când au fost încarnați înainte oamenii care trăiesc azi. De regulă, sufletele care sunt încarnate acum, le găsim în jurul anilor 300 până la 400 d.Ch. Concomitent găsim alte suflete care au fost încarnate în timpuri diferite, unele mai devreme, altele mai târziu. Totuși, există o altă cale de a stabili încarnările, o cale care duce cu mai mare siguranță la țel. Putem spune: Dacă oamenii care mor azi, s-ar reîntoarce în scurt timp, atunci ei ar întâlni aproape aceleași împrejurări ca acum. Dar omul trebuie să învețe pe Pământ cât mai mult posibil. Acest lucru se poate întâmpla numai dacă el, la următoarea încarnare găsește ceva nou, ce este în esență altfel decât împrejurările anterioare.

Să ne transpunem odată înapoi în timp în jurul anilor 600 până la 800 î.Ch., acesta este aproximativ timpul în care au luat naștere Iliada și Odiseea. La popoarele civilizate de atunci, au existat complet alte împrejurări de viață decât acum. Am fi uimiți de exemplu să vedem cu ce instrumente comencea mâncarea omului. Pe atunci, omul nu învățase încă să scrie. Marile poeme erau transmise oral. Dacă un om al aceluși timp se reîncarnează azi, atunci el trebuie să învețe în copilărie complet alte lucruri decât pe vremea aceea. El trebuie să învețe acum să scrie în copilărie. Curentul culturii a trecut mai departe între timp. Trebuie să distingem curentul culturii de dezvoltarea sufletului individual. Pe când este copil, omul trebuie să recupereze cultura, și din acest motiv el trebuie să se nască din nou ca și copil. Trebuie să ne întrebăm: Prin ce anume apar pe Pământ astfel de împrejurări

absolut noi? – Aceasta ține de deplasarea punctului vernal. Cu aproximativ 800 de ani î.Ch., Soarele a intrat la punctul vernal în constelația Berbecului, a Mielului. În fiecare an el avansează puțin cu punctul vernal. Prin aceasta, împrejurările se schimbă pe Pământ mereu câte puțin. Soarele se afla în constelația Berbecului cu 800 de ani î.Ch. Mai înainte el se afla în constelația Taurului, încă mai înainte în cea a Gemenilor și încă mai înainte în cea a Racului. Acum el avansează deja de câteva secole în constelația Peștilor. După aceea urmează Vărsătorul. Progresul culturii este în legătură cu avansarea Soarelui dintr-o constelație în alta.

În timpul când Soarele se afla în constelația Racului, vechea cultură vedică a indienilor, cultura Rishilor, atingea punctul culminant. Rishii, aceste entități semidivine, i-au instruit pe oameni. Cultura atlanteană dispăruse; apăruse un nou impuls. Acesta se numește în ocultism, un „vârtej”. De aceea se desenează și pentru constelația zodiacală în care se afla Soarele pe vremea aceea, semnul Racului:

Racul semnifică un nou impuls, un vârtej.

A doua cultură este desemnată prin constelația Gemenilor. A fost înțeleasă pe atunci natura duală a lumii, opoziția din lume, Ormuzd și Ahriman, binele și răul. De aceea perșii vorbesc de asemenea despre gemeni.

A treia cultură este cea a sumerienilor din Asia de sud-vest și a egiptenilor antici. Ei îi corespunde constelația Taurului. De aceea, în Asia este venerat taurul iar în Egipt boul Apis. Limba sumeriană era pe atunci în Babilonia, Asiria și așa mai departe, limba înțelepciunii. Apoi taurul a intrat în decadentă și a apărut berbecul. Primul indiciu referitor la acesta este legenda Lânii de Aur.

A patra cultură este cea a Berbecului sau a Mielului; Christos se află în semnul Berbecului sau al Mielului, de aceea El se numește Mielul lui Dumnezeu.

Drept a cincea cultură a urmat cultura materială exterioară în constelația Peștilor. Aceasta s-a dezvoltat în principal din sec. 12 și și-a atins apogeul în jurul anului 1800. Este cultura subrasei a cincea, a prezentului. În constelația Vărsătorului va fi propovăduit în viitor noul creștinism. „Vărsătorul” este de asemenea cel care îl va aduce pe acela care a fost deja: Ioan Botezătorul. El îl va preceda de asemenea mai târziu pe Christos, când va fi întemeiată subrasa a șasea, subrasa spirituală. Societatea Teosofică trebuie să fie pregătirea pentru acel moment.

În Vechiul Testament este folosită de multe ori expresia „pe munte”. „Pe munte” înseamnă: în centrul de Mistere, în interior, în intimitate. Predica de pe munte de asemenea nu este înțeleasă ca o predică pentru popor, ci ca o instruire a ucenicilor în intimitate. Schimbarea la față pe munte trebuie înțeleasă de asemenea în acest sens. Iisus a mers pe munte cu cei trei ucenici, Petru, Iacob și Ioan. Aceasta înseamnă că ucenicii erau în extaz; atunci le-a apărut Moise și Ilie lângă Iisus. Pentru o clipă, spațiul și timpul dispăruse; ei se aflau cu conștiința lor în planul mental. Planul fizic nu mai era prezent, au apărut Moise și Ilie. Ei aveau în fața lor ca manifestare reală aceasta: „Eu sunt calea, adevărul și viața.” Calea este Ilie, Moise este adevărul, Christos este viața. Aceasta le-a apărut aici ucenicilor în formă reală. Iisus le-a spus de asemenea odată: „Ilie a venit din nou; Ioan a fost Ilie, numai că oamenii nu l-au recunoscut.” Dar El a spus mai departe: „Să nu spuneți acest lucru nimănui, până voi reveni Eu.” – Timp de două mii de ani, creștinismul nu trebuia să învețe pe oameni despre reîncarnare. Nu din motive arbitrare, ci dintr-un motiv educativ, oamenii nu trebuiau să știe nimic despre reîncarnare timp de două mii de ani. Acest lucru este indicat în Evanghelia lui Ioan prin minunea de la nunta din Cana, unde apa este transformată în vin. În vechile centre de Mistere se oferă numai apă, în Misterul creștin însă se oferă vin. Fiindcă în cazul preoțimii, prin consumul de vin trebuia să fie ștersă știința despre reîncarnare. Cine consumă vin, nu poate ajunge la nici o cunoaștere adevărată despre Manas, Buddhi, Atma. Acela nu poate înțelege niciodată reîncarnarea. Prin revenire, Christos se referă la reapariția Sa din timpul subrasei a șasea, când el ne este propovăduit de către „Vărsător”. Teosofia îndeplinește testamentul creștinismului și face muncă de pregătire pentru acest moment.

De fiecare dată când Soarele avansează de la un semn zodiacal la altul, se petrec schimbări decisive în cultură. Între timp se scurg aproximativ 2600 de ani. Dacă luăm în considerare momentul când Soarele a intrat în semnul Berbecului sau Mielului, între anul 800 î.Ch. și anul 1800 d.Ch., atunci sunt 2600 de ani. Aproximativ în jurul anului 1800, noi am intrat în semnul Peștilor. Cu aceasta, cultura materială a ajuns la apogeu. Ea s-a pregătit în Evul Mediu, acum a început să scadă. În jurul anului 4400, omenirea pășește în semnul culturii spirituale, în semnul Vărsătorului. Aceasta se pregătește însă deja mai înainte.

Odată cu constelația se schimbă așadar și împrejurările. Odată cu avansarea de la o constelație la alta, apar de asemenea noi împrejurări, astfel încât renașterea are un sens. Cam după 2600 de ani, omul se naște din nou. Dar experiențele pe care el le face ca bărbat sau ca femeie sunt atât de fundamental diferite, încât două astfel de încarnări sunt socotite ca una singură. Se scurg cam 1300 de ani între două încarnări ca bărbat sau ca femeie, și cam 2600 de ani între astfel de încarnări duble, dacă le socotim pe amândouă ca una singură. Omul este efectiv bărbat sau femeie numai conform corpului fizic. În timp ce corpul fizic este masculin, corpul eteric

este feminin și invers, în timp ce corpul fizic este feminin, corpul eteric este masculin. Numai corpul astral este masculin și feminin în același timp. Omul poartă în sine sexul opus drept corp eteric. Așadar, bărbatul este eteric feminin, femeia este eteric masculin. De aceea, femeia are multe însușiri masculine ascunse, încarnarea fizică există numai exoteric. Așa parcurge omul de fiecare dată o constelație ca bărbat și ca femeie. De aceea îi spunea Maestrul de asemenea lui Sinnett, că omul se încarnează aproximativ de două ori într-o subrasă. Din punct de vedere ocult, amândouă încarnările sunt socotite drept una singură. Trebuie să vină un timp în care femeia se apropie efectiv de cultura masculină. În Mișcarea feministă actuală este de recunoscut pregătirea pentru o cu totul altă Mișcare feministă de mai târziu. Existența celor două sexe separate va fi complet depășită în viitor. Faptul că învățătura despre reîncarnare a fost total reprimată timp de aproximativ 2000 de ani, are un motiv deosebit. Omul trebuia să învețe să cunoască și să aprecieze importanța unei vieți. Orice sclav din Egiptul antic era convins de faptul că el va reveni, că el va fi cândva stăpân în loc de sclav, că el își va echilibra karma. De aceea, pentru el o viață nu era atât de importantă. Oamenii trebuiau să învețe însă, să-și cucerească teren solid sub picioare, de aceea reîncarnarea trebuia să rămână necunoscută în timpul unei încarnări. De aceea Christos a interzis într-adevăr, să se învețe ceva despre reîncarnare. Însă din anul 800 î.Ch. și până aproximativ în jurul anului 1800 d.Ch. s-a scurs intervalul de timp în care aproape toți oamenii trecuseră printr-o încarnare, fără a afla ceva despre reîncarnare. Marii Maeștri au misiunea de a nu preda întotdeauna adevărul complet, ci doar ceea ce oamenii au nevoie. Necunoașterea cu privire la reîncarnare a ieșit în evidență în mod poetic în „Divina comedie” a lui Dante. În esoterismul monahal, în schimb, reîncarnarea a mai fost învățată ocazional. Trapiștii trebuiau să tacă în timpul unei încarnări, pentru ca ei să devină buni oratori în următoarea. Ei au cultivat intenționat în acest fel capacitatea de buni oratori, pentru ca Biserica să poată folosi aceasta. Pe când sfântul Augustin stabilea învățătura predestinării, el era absolut consecvent. Numai în acest mod puteau fi lămurite raporturile diverse dintre oameni. Cu aceasta are legătură materialismul adânc al creștinismului tradițional, care constă în aceea că lumea cealaltă a fost făcută dependentă de o singură existență fizică. Această învățătură materialistă a creștinismului a dat oarecum roadele ei. Azi nu mai există în general nici o cunoștință despre lumea cealaltă. Democrația socială este ultima consecință a creștinismului tradițional. Acum trebuie să vină însă un nou impuls în lume. Când încetează un ciclu, trebuie să apară un nou impuls. Creștinismul a făcut treptat muncă de pregătire epocii materialiste conturate. Pentru a aduce cultura materialistă, oamenii trebuiau să aibe o astfel de învățătură timp de 1300 de ani, așa cum a adus-o creștinismul, că omul face dependentă întreaga eternitate de o singură viață pământească. Burghezia orășenească este întemeietoarea propriu-zisă a epocii materialiste. Spiritualul

trebuia să se manifeste din materialul pur deja de pe vremea lui Christos. Iuda iscarioteanul trebuia să-l trădeze pe Christos. Dar se poate spune: Dacă n-ar fi existat Iuda, n-ar fi existat nici creștinismul. Iuda este primul care depinde de bani, adică de cultura materială. În Iuda se încarnează toată epoca materială. Această epocă materială a întunecat și umbrit spiritualul. Christos devine prin moartea sa Eliberatorul epocii materiale.

9. Berlin

4 octombrie 1905

Vrem să încercăm să înțelegem ceva mai precis corpul fizic. Noi distingem în prezent în structura omului patru componente: corpul fizic, corpul eteric, corpul astral și Eul. Trebuie să intrăm în detaliu acum în studiul corpului fizic. Omul era deja ceva, pe când el a sosit în existența saturniană dintr-o existență foarte îndepărtată. Corpul fizic este cel mai vechi și cel mai perfecționat component pe care îl are omul azi. Corpul fizic este alcătuit din patru părți, acestea nu sunt celelalte corpuri. El se dezvoltase deja ca predispoziție pe Saturn. Corpul eteric a apărut mai întâi pe Soare. Atunci a evoluat corpul fizic la o perfecțiune mai mare. Corpul astral a apărut pe Lună; atunci corpul fizic a mai parcurs o treaptă. Pe Pământ, a apărut și Eul, iar corpul fizic a parcurs a patra treaptă. Așa este corpul fizic, să zicem așa, în clasa a patra de școală, în timp ce corpul astral este în clasa a treia, corpul eteric în clasa a doua iar Eul în clasa întâi.

De aceea numai corpul fizic are o conștiință de sine ca atare, celelalte trei nu. În momentul când omul își închide organele senzoriale, când el doarme, conștiința de sine încetează, iar când el se deschide către exterior, atunci are conștiință de sine. Omul își dobândește conștiința de sine prin aceea că poate observa ambianța cu organele sale. Numai corpul fizic este atât de departe, încât el își poate deschide organele sale către exterior. Dacă corpul eteric și corpul astral ar putea observa cu organele lor ambianța, omul ar dobândi și în ele conștiință de sine. Dar pentru aceasta sunt necesare organe. Corpul fizic are conștiință de sine numai prin organele sale. Aceste organe ale corpului fizic sunt simțurile. Noi vrem să luăm în considerare simțurile în succesiunea lor. În realitate, există douăsprezece simțuri. Dintre ele, cinci sunt deja fizice, iar alte două vor deveni fizice în timpul evoluției în continuare pe Pământ. Cele cinci simțuri pe care le avem deja, sunt mirosul, gustul, văzul, pipăitul, auzul. Omul își va dezvolta treptat alte două simțuri ca simțuri fizice. Acestea două sunt pregătite în glanda hipofiză și în glanda epifiză. Ele vor forma cele două simțuri viitoare în corpul fizic. Șapte simțuri sunt luate în considerare pentru corpul fizic. Pentru a înțelege simțurile în succesiunea lor, trebuie să ne lămurim că omul, în măsura în care este o ființă conștientă de sine, se află pe o pantă descendentă. Chiar dacă corpul se află pe panta ascendentă, totuși simțurile sunt pe cea descendentă.

Din componentele de bază superioare ale omului, s-au dezvoltat pe Saturn Atma, pe Soare Buddhi iar pe Lună Manas. Monada s-a îmbinat odinioară din componentele corespunzătoare și a intrat în perioada lemuriană în casa pe care și-a construit-o. Acum Monada a coborât pe treapta a patra: Atma, Buddhi, Manas, Kama-Manas. Panta descendentă se exprimă în dezvoltarea simțurilor. De fapt, pe

Saturn a existat numai un simț, simțul mirosului. Simțurile care au luat naștere mai târziu, trebuie să coboare din regiuni superioare în regiuni tot mai inferioare.

Noi distingem în natură solidul, lichidul, gazosul, eterul căldurii, eterul luminii, eterul chimic și eterul vieții. Acestea sunt cele șapte trepte ale materiei. Omul a trecut prin aceste trepte de sus în jos la coborâre. Pe când începea evoluția, primul germen de viață uman s-a putut manifesta mai întâi în eterul vieții. Acestuia îi corespunde ca simț mirosul. Atunci omul a avut primul simț, simțul mirosului, din care acum mai există doar un ecou. Solidul, așa cum am văzut în urmă cu câteva zile, are viața sa în planul Mahaparinirvana, lichidul în planul Parinirvana, gazosul în planul Nirvana, eterul căldurii în planul buddhic, eterul luminii în planul mental, eterul chimic în planul astral, eterul vieții în planul fizic; de aceea noi putem vorbi și despre eterul atomic.

	Planul	Stare materie	Simț
1	Plan fizic	Eterul vieții	Miros
2	Plan astral	Eterul chimic	Gust
3	Plan mental	Eterul luminii	Văz
4	Plan Buddhi sau Shushupti	Eterul căldurii	Pipăit
5	Plan Nirvana	Gazos	Auz
6	Plan Parinirvana	Lichid	Hipofiză
7	Plan Mahaparinirvana	Solid	Epifiză

Un obiect poate fi mirosit numai atunci când el se apropie de organul mirosului cu care intră în legătură. Organul mirosului trebuie să se unească cu materia. A mirosi înseamnă a percepe cu un simț care este înrudit cu substanța respectivă.

Ca a doua treaptă noi avem eterul chimic. Acolo s-a dezvoltat simțul gustului. Acesta se bazează pe faptul că, ceea ce trebuie să guste omul, se dizolvă. Acolo nu avem de a face cu substanța însăși, ci cu ceea ce se face din substanță. Este un proces fizico-chimic, prin care din substanță se face altceva. Limba poate face acest lucru, ea poate mai întâi să dizolve și apoi să guste.

A treia treaptă se află în eterul luminii. Acolo se dezvoltă văzul. În acest caz, nou nu percepem ce este descompus fizico-chimic, ci percepem o imagine a obiectului, care este pregătită prin lumina exterioară.

A patra treaptă este eterul căldurii. În el se dezvoltă simțul pipăitului. Acolo omul nu mai percepe o imagine, ci mai puțin decât o imagine. Căldura este o stare trecătoare a unui obiect, o stare proprie obiectului numai pe moment. Despre simțul pipăitului noi vorbim aici ca simțind căldură și răceală, este „simțul căldurii” propriu-zis.

Ca a cincea treaptă avem gazosul. Acesta corespunde simțului auzului. În acest caz nu mai percepem o stare a obiectului respectiv, ci ceea ce ne spune obiectul. Atunci intrăm în interiorul obiectului. La sunetul clopoțelului nu ne mai interesează exteriorul clopoțelului, substanța, ci ceea ce el are de arătat din interiorul său. Auzul este o unire cu ceea ce se comunică din substanță ca spiritual. Pe această treaptă, realitatea simțului trece din pasiv în activ. Sunetul primit pasiv devine în om activ în vorbire. Prin aceasta, omul exprimă sufletescul din sine.

Ca a șasea treaptă avem lichidul. Organul senzorial pentru lichid este hipofiza. Aceasta este localizată în creier, într-un corp alungit cilindric.

Ca a șaptea treaptă urmează solidul. Epifiza este organul senzorial pentru solid.

Mai târziu omul, așa cum el vorbește acum și are o influență asupra aerului, va dobândi de asemenea o influență asupra lichidului. „Eu gândesc” și gândul în general este adus în expresie în aer, și anume în forme, așa ca, de exemplu, un cristal. Pe treapta următoare și sentimentul colaborează cu gândul. Evoluția merge înapoi. Căldura inimii se exprimă atunci în pulsații și se revarsă împreună cu gândul către exterior.

Iar pe ultima treaptă omul o atinge, când el creează ființe reale, care dăinuie; când prin cuvânt el aduce în afară voința. A aduce în afară simțirea, este doar o tranziție. Când omul devine creator prin voință, atunci ființele pe care el le creează vor fi într-adevăr reale.

Omul va aduce în afară mai târziu în ambianță, ceea ce el simte. Aceasta se va transmite elementului lichid. Tot lichidul planetei următoare (Jupiter) va deveni o expresie a ceea ce omul simte. Azi omul trimite în afară cuvinte; ele sunt înscrise în Akasha. Ele rămân acolo, chiar dacă undele de aer se risipesc. De acolo se formează mai târziu Jupiter. Dacă așadar omul vorbește azi îngrozitor, atunci pe Jupiter vor fi ridicate schele îngrozitoare! De aceea trebuie să fie atent omul la ceea ce vorbește, de aceea trebuie să fie pus atât de mult preț pe faptul ca omul să își stăpânească vorbirea. Mai târziu omul va trimite în afară și simțirea sa; starea lichidă a lui Jupiter va fi o consecință a simțirii de pe Pământ. Ceea ce vorbește azi omul, va da formă lui Jupiter; ceea ce el simte, va da căldură interioară lui Jupiter. Ceea ce așează în voința sa omul azi, vor fi ființele care vor locui pe Jupiter. Jupiter va fi construit din forțele de bază ale sufletului omenesc.

Așa cum noi putem deduce azi structura stâncoasă a Pământului din stări anterioare, tot așa va fi structura stâncoasă a lui Jupiter consecința cuvintelor noastre. Oceanul lui Jupiter, căldura lui Jupiter ia naștere din sentimentele oamenilor actuali. Ființele lui Jupiter iau naștere din voința umană. Așa creează locuitorii planetei anterioare temelia pentru următoarea planetă. Iar ființele care azi încă ... (lacună în text) plutesc, ca odinioară Monadele deasupra Pământului nostru, se vor încarna pe Jupiter. Va exista atunci un fel de rasă jupiterian-lemuriană.

Atunci vor fi prezente ființele pe care noi le-am creat ca ființe Pitri. Așa cum noi am îmbrăcat forme grotești pe vechea Lună, tot așa aceste ființe vor îmbrăca formele pe care noi le dezvoltăm cu glanda noastră pineală.

Noi construim mai departe la casa Monadelor viitoare. O procedură foarte asemănătoare a stat la baza faptului că omul s-a dezvoltat de pe vechea Lună pentru Pământ. Acest lucru va lămuri foarte bine cum tot ce este exterior este creat, în definitiv, din interior.

Corpul fizic este dificil de separat de ceea ce s-a format prin rătăcirile omului. Un cocoșat are cocoașă datorită astralului său, datorită karmei sale. Forma exterioară, fizionomia etc. sunt dependente de karma. Ceea ce modifică corpul fizic, este dependent așadar de corpurile superioare. Dacă se face abstracție de tot ceea ce depinde de karma, atunci corpul fizic este înțelept organizat. Tot ce este bolnav, sunt rătăcirii care se exprimă în corpul fizic. Toate bolile au fost nedreptăți în trecut; toate nedreptățile vor fi boli în viitor. Când oamenii vor fi demni de a crea corpuri pline de înțelepciune, ei devin ființe puternice care vor crea astfel de corpuri.

Toată înțelepciunea, simțirea și voința vor fi prezente în evoluția următoare efectiv ca formă și ființă. În toate vechile religii, corpul fizic, fiindcă este construit atât de plin de înțelepciune, este numit templu. Nu este just să vorbim despre corpul fizic ca despre natura inferioară, fiindcă ceea ce este inferior în om se află efectiv în corpurile superioare, care azi sunt încă imperfecte. Aici putem lua în considerare de asemenea o legătură karmică importantă. Noi trăim într-o epocă materialistă și ea este urmarea unei epoci trecute. Această epocă materialistă a realizat multe lucruri nu numai exterior, ci și interior. Să ne gândim de exemplu la scăderea mortalității prin măsuri igienice. Acesta este în realitate un progres produs prin măsuri igienice exterioare. Un astfel de progres exterior este întotdeauna un efect karmic al progresului care a fost făcut mai înainte în interior. Aceste progrese fizice sunt urmările progreselor interioare ale Evului Mediu. De aceea, azi se privește înapoi în mod nedrept către Evul Mediu „întunecat”. Materialiștii noștri cei mai importanți au fost educați mai întâi în mod idealist, de exemplu Hæckel, Büchner, Moleschott. De aceea sistemele lor sunt încheiate abstract atât de frumos, însă aceasta datorită educației lor idealiste. Materialismul actual este în realitate expresia exterioară a perioadei idealiste trecute.

Omul trebuie să facă acum de asemenea muncă de pregătire pentru viitor. Pe când efectul karmic al perioadei idealiste anterioare intra în materialism, atunci trebuia să fie făcut de asemenea un nou început al idealismului și al spiritualismului. După această lege se orientau individualitățile conducătoare, pe când ei chemau la viață Mișcarea Teosofică.

În sec.14 omul se afla în mijlocul epocii de întemeiere a orașelor. În câteva secole au luat naștere orașe autonome în toate țările culturii europene. Burghezul

este așadar întemeietorul materialismului în viața practică. Acest lucru a fost adus în expresie în mitul despre Lohengrin. Lohengrin, trimisul lojei Graalului, a fost conducătorul înțelept care a apărut în Evul Mediu și a pregătit întemeierea orașelor. El are lebăda ca simbol; inițiatul de gradul trei este Lebăda. Conștiința este înfățișată întotdeauna ca ceva feminin. Elsa de Brabant reprezintă conștiința simțului materialist al orașelor. Viața spirituală trebuie să fie însă salvată; aceasta se petrece prin aceea că Christian Rosenkreutz a întemeiat Ordinul Rosicrucian. Viața spirituală a rămas în școlile oculte. Azi materialismul este pe culmi. De aceea trebuia în epoca noastră să apară un nou impuls. Aceeași Mișcare apărută atunci, care azi popularizează prin teosofie învățătura elementară a vieții spirituale, pentru a crea iarăși un nou interior, se poate arăta mai târziu în exterior. Interiorul se exprimă întotdeauna mai târziu în exterior. O boală este urmarea karmică a unei fapte anterioare, de exemplu a unei minciuni. Când o astfel de faptă devine reală, atunci aceea devine o boală. Epidemiile duc înapoi la nedreptatea pe care o făceau popoarele. Ele sunt imperfecțiuni, care sunt împinse din interior către exterior.

Al șaselea simț este lumina Kundalini din senzația căldurii radiante; al șaptelea este simțul sintetic.

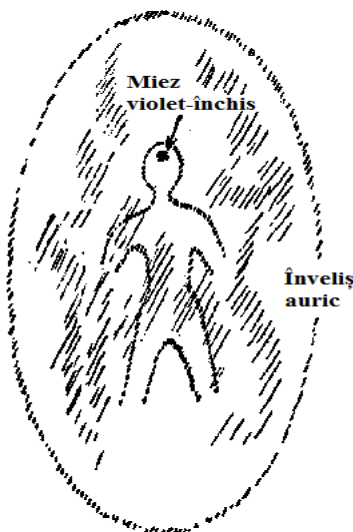
10. Berlin

5 octombrie 1905

Dacă îl luăm în considerare pe om în toată ființa sa, atunci vedem mai întâi corpul fizic, apoi corpul eteric și corpul astral. Oricine poate vedea corpul fizic al omului. Corpul eteric devine vizibil, dacă facem abstracție de corpul fizic printr-un act de voință sever. Atunci spațiul corpului fizic rămâne umplut cu corpul eteric. Ocultistul consideră corpul eteric efectiv ca cel mai de jos corp. Este corpul conform căruia este modelat omul fizic. Potrivit liniei descendente, corpul eteric este modelat în opoziție față de corpul fizic; numai conform liniei ascendente, cele două corpuri sunt identice. Femeia are un corp eteric masculin, iar bărbatul are un corp eteric feminin.

De jur împrejurul corpului eteric apare corpul astral. Corpul astral este forma exterioară pentru întreg conținutul sufletesc: pentru pasiuni, afecte, instincte, poftă, plăcere și sentimente de aversiune, entuziasm, etc. El se manifestă în cele mai diverse forme. De jur împrejur se arată plămuiți noroși; el strălucește în cele mai diverse culori. Uneori de acesta sunt atașate ca fragmente plămuiți izolați. Formele și culorile sunt diverse și se schimbă. Verdele indică simpatie și compasiune față de semenii. Straturile de jos ale populației indică mult roșu în corpul astral, roșu-brun, roșu-cărmiziu, roșu-sângerieu. În special la birjari se observă frecvent o astfel de culoare roșie care indică pasiuni inferioare.

Întreaga unduire a corpului astral este închisă la orice om într-un înveliș oval. Acesta are o nuanță de bază albastră și arată în principal în mijlocul creierului un punct violet-închis. Acest înveliș oval este numit de către Helena Petrowna Blavatsky oul auric. La copiii mici oul auric este predominant; la ei apar în oul auric mulți nori de culori luminoase, deschise. În părțile de jos însă și copiii mici au adesea nori întunecați, care indică lucruri inferioare. Aceasta este karma moștenită, pe care ei o au în comun cu străbunii lor. Acestea sunt păcatele străbunilor. Aceste păcate ale străbunilor se moștenesc până la a șaptea generație. După a șaptea generație se stinge această moștenire ereditară. În timpul unui secol sunt socotite trei generații. Omul de azi arată așadar întotdeauna ceva bun sau rău de la însușirile bune sau rele ale străbunilor secolului 17. Astfel se poate arunca o privire în urmă cu două secole sau mai mult asupra străbunilor.

Pentru a vedea cum s-a format oul auric, trebuie să luăm în considerare evoluția unui corp cosmic. Starea Pământului, care se află cel mai aproape de considerația noastră, o numim starea fizică. În literatura teosofică, o stare de formă se numește glob și de aceea se vorbește despre globul fizic. Ca glob fizic, Pământul este al patrulea glob într-o evoluție de șapte stări. Globului fizic i-au precedat trei alte stări și alte trei îi urmează. Înainte ca Pământul să fi fost fizic, el a fost astral. Tot ce trăia pe Pământ, a existat pe atunci numai astral. După ce omul va fi trecut prin a șasea și a șaptea rasă-rădăcină (perioada principală), el va fi spiritualizat astfel încât va avea din nou o formă astrală. În această stare de formă astrală viitoare va fi conținut însă tot fructul evoluției.

Șapte stări de formă alcătuiesc împreună un rond. Pământul trece acum prin al patrulea rond, iar acesta este cel mineral. În acest timp, misiunea omului este de a prelucra regnul mineral. Este deja muncă asupra regnului mineral, când omul ia o cremene și fasonază o daltă cu care prelucrează alte lucruri. Când el demolează stânci și construiește piramide din piatră, când face instrumente din metal, când conduce curentul electric prin rețea deasupra Pământului, atunci omul prelucrează regnul mineral. Așa folosește el întregul regn mineral în serviciul său. El face din tot Pământul o operă de artă. Când pictorul combină culorile conform Manasului său, el prelucrează de asemenea regnul mineral. Noi ne aflăm acum în mijlocul acestei activități și în următoarea rasă (perioadă principală) regnul mineral va fi complet prelucrat, astfel încât în cele din urmă nu va mai exista nici un atom pe Pământ, care nu a fost prelucrat de om. Mai înainte, acești atomi s-au consolidat tot mai mult; acum însă, ei se separă din ce în ce mai mult. Mai înainte nu a existat radioactivitatea, de aceea omul nu a putut să o descopere mai înainte. Aceasta există numai de câteva secole, fiindcă acum atomii fisionează.

Când rondul al patrulea va fi pe sfârșite, întreg regnul mineral va fi trecut prin mâna omului. După ce el a prelucrat tot regnul mineral, atunci, pentru a putea să apară rodul acestei munci, Pământul trebuie să treacă într-o stare astrală. În aceasta se pot dezvolta formele. După aceea, Pământul trece într-un glob mental și apoi într-o stare mentală superioară, starea arupică. Apoi Pământul dispare în general din această stare într-o mică Pralaya. După aceea, el trece din nou într-o nouă stare arupică a rondului următor, al cincilea, apoi într-o stare rupa mentală, apoi într-o stare astrală; după aceea el apare din nou fizic. Tot ce a prelucrat omul în al patrulea rond în regnul mineral, apare din nou și crește în al cincilea rond ca regn vegetal; de exemplu, domul din Köln crește în rondul următor ca plantă.

Între ultima stare arupică a rondului al patrulea și prima stare arupică a rondului al cincilea, Pământul trece printr-o Pralaya. În rondul al cincilea, regnul mineral anterior apare în toate formele sale ca regn vegetal. În starea arupică a rondului al cincilea, este conținut tot ceea ce omul a prelucrat în rondul mineral. Aceasta apare din nou mai întâi în stare arupică, în Akasha pură. Această stare se numește chiar „Akasha”. La începutul fiecărui rond, totul se găsește în Akasha. Mai târziu sunt doar copii în Akasha. Astfel noi avem în aceste copii din Akasha, întregul Pământ cu toate ființele sale. La trecerea din rondul al treilea în rondul al patrulea, au apărut de asemenea la începutul celui de al patrulea rond din nou în Akasha, toate ființele care au existat în rondul al treilea.

La evoluția în continuare din Akasha trebuie să se condenseze totul, trebuie să primească o formă condensată. Aceasta se petrece în starea Rupa a Pământului. Această formă mai mult materială, este numită în ocultism, de exemplu în câteva locuri de H. P. Blavatsky, eter. În acest Pământ eteric, totul este conținut numai în gânduri. Toate ființele au fost conținute în gânduri în acest Pământ eteric. Dar în dosul acestuia continuă să existe Akasha ca o temelie. Eterul se condensează mai departe în lumină astrală. În lumina astrală radiază al treilea glob (stare de formă), Pământul astral; el radiază complet în lumina astrală cea mai pură, și anume această lumină astrală este din aceeași substanță în care ulterior strălucește oul auric al omului. Această lumină astrală se găsește la toți copiii foarte mici, care au numai câteva luni. Apoi Pământul trece în starea sa actuală, starea fizică. Atunci Pământul astral devine Pământul propriu-zis și ajunge din ce în ce mai fizic. În aceeași măsură în care el devine din ce în ce mai fizic, ouăle aurice individuale se separă pentru omenire. Ele se separă ca și când într-un vas plin cu apă, o parte din apă îngheață iar cealaltă parte se separă ca picături. Tot așa se separă pe de o parte Pământul fizic, iar pe de altă parte ouăle aurice pentru evoluția omenirii. Mai întâi oul auric apare ca nediferențiat. În realitate, el este diferențiat. El se comportă în mod asemănător cu următorul lucru: Dacă avem o soluție de sare de bucătărie, atunci aceasta este o masă omogenă de nuanță gri; dacă o lăsăm să stea, atunci se separă mici cristale frumoase de formă cubică. În oul auric au fost pregătite forțe

care elaborează corpul eteric, Linga sharira. Din ceea ce a devenit Pământ solid, iese ulterior și ceea ce deja pe vechea Lună a parcurs o evoluție. Aceasta are structura pentru regnurile inferioare până la primele animale vertebrate, până la șerpi. Ceea ce urmează la animale, vertebratele, nu a fost prezent încă pe Lună, aceasta apare abia pe Pământ. Nevertebratele au apărut așadar pe Pământ, pe când el se condensa ca Pământ fizic, de asemenea plantele și regnul mineral.

Pe vremea când se separaseră toate acestea, apăruseră oamenii în epoca lemuriană. Omul devenit tot mai dens a evoluat din prima rasă, rasa polară, în rasa a doua, cea hiperboreeană. După aceea a urmat perioada lemuriană, atunci începe evoluția vertebratelor, care s-au dezvoltat numai începând de atunci.

Noi distingem astfel: în primul rând Akasha, în al doilea rând eterul, în al treilea rând lumina astrală, în al patrulea rând Pământul, în al cincilea rând oul auric.

Acesta este numit vârtej. Până la Pământ, a patra stare de formă, Pământul a devenit tot mai dens. Pe măsură ce el se condensa astfel din ce în ce mai mult, se individualiza lumina astrală, apoi a apărut solidul. Ouăle aurice ale oamenilor sunt lumină astrală individualizată. De aceea se poate citi în lumina astrală, nu faptele, ci emoțiile care sunt legate de aceasta, se pot citi în lumina astrală. De exemplu, Cezar și-a exprimat gândul de a trece Rubiconul, ceea ce s-a legat la el cu anumite sentimente și pasiuni. Fapta de atunci corespunde unei sume de impulsuri astrale. Faptele fizice din planul fizic au trecut pentru totdeauna. Pașii făcuți de Cezar nu se mai pot vedea în lumina astrală, dar impulsul care l-a împins la aceasta, a rămas în lumina astrală. Corelațiile kamice (astrale) a ceea ce a trecut pe planul fizic, rămân în lumina astrală. Omul trebuie să se obișnuiască să facă abstracție de toate percepțiile planului fizic și de a vedea numai impulsurile kamice. El trebuie să rețină acestea și să le transpună înapoi conștient în planul fizic. Nu are nici un sens să căutăm ceva ce ar arăta ca și când am fi fotografiat lucrul respectiv.

Cele mai mari impulsuri ale istoriei lumii nu mai pot fi însă citite în lumină astrală, fiindcă impulsurile marilor inițiați au fost lipsite de pasiuni. De aceea, cine citește numai în lumina astrală, pentru el întreaga lucrare a inițiaților nu este prezentă; de exemplu, conținutul cărții „Marii inițiați” de Edouard Schuré nu ar putea fi găsită în lumina astrală. Astfel de întipăriri sunt înscrise numai în eter. Ce se poate citi în lumina astrală din ceea ce au făcut marii inițiați, se bazează pe o amăgire, fiindcă acolo se poate citi doar consecința apariției marilor inițiați din impulsurile discipolilor lor. Discipoli și popoare întregi au simțit plin de viață și pasional faptele marilor inițiați, aceasta a rămas în lumina astrală. Este însă foarte dificil să studiem motivele cele mai lăuntrice ale marilor inițiați, fiindcă ele există numai în eter.

Evenimentele cosmice – astfel de schimbări ca cele din Atlantida – se află și mai sus, nu se mai află nici în eter, ci în Akasha propriu-zisă. Aceasta este cronica

Akasha. Aceasta are legătură însă într-un anumit fel cu problemele cele mai inferioare ale omului. Fiindcă omul este în legătură cu marile evenimente cosmice. Fiecare om în parte este, în linii mari, de găsit în cronica Akasha. Ce se află acolo, se continuă și funcționează în eter și în lumina astrală. Omul individual devine tot mai clar perceptibil, cu cât îl căutăm în regiuni mai inferioare. Trebuie să studiem toate aceste regiuni, pentru a înțelege mecanismul propriu-zis al karmei.

11. Berlin

6 octombrie

Vrem să ne explicăm cum acționează karma și să ne lămurim cum se comportă ea în așa-numitele trei lumi. Toate celelalte lumi, în afara celor trei, intră puțin în discuție pentru evoluția umană, însă contează mult lumea fizică, lumea astrală și lumea mentală. În timpul stării de veghe noi ne aflăm în lumea fizică; avem în fața noastră doar lumea fizică într-un anumit raport. Trebuie să ne orientăm simțurile în afară, pentru a avea în fața noastră doar lumea fizică. În momentul când privim cu interes lumea fizică, când o întâmpinăm cu simțirea noastră, suntem deja parțial în lumea astrală și numai parțial în lumea fizică. Numai începuturile unei activități trăiesc la cineva doar în lumea fizică, există în viața umană a cuiva; de exemplu când privim o operă de artă în mod pur contemplativ, fără dorința de a vrea să o posedăm. O astfel de contemplare a unei opere de artă este un act sufletesc important, când omul, uitând de sine, lucrează la aceasta numai ca la o misiune mentală importantă. A trăi în lumea fizică uitând de sine, este ceva foarte rar. Omul privește natura numai excepțional în pură contemplare, el simte încă multe alte lucruri. Totuși viața dezinteresată din natura fizică este de cea mai mare importanță, fiindcă numai prin aceasta poate avea omul o conștiință de sine; în toate celelalte lumi, omul obișnuit este azi cufundat încă într-o lume a inconștientului.

În lumea fizică omul nu este numai conștient de sine, el poate deveni și dezinteresat în ea. Conștiința sa cotidiană nu este încă dezinteresată, dacă el nu uită de sine. La aceasta nu-l împiedică lumea fizică, ci intervenția lumii astrale și a lumii mentale. Când el însă uită de sine, atunci particularitatea este depășită iar el își găsește Sinea sa extinsă în exterior. Omul poate să-și formeze însă în prezent numai în viața fizică această conștiință de sine fără particularitate. Conștiința de sine o numim Eul. Omul poate deveni conștient de sine doar în raport cu ambianța. Numai când își dobândește simțuri pentru o lume, atunci devine el conștient în lumea respectivă. Acum el are simțuri numai pentru lumea fizică, dar celelalte lumi intervin neîncetat în conștiința de sine și o tulbură. Când intervin sentimentele, atunci aceasta este lumea astrală; când omul gândește, atunci lumea mentală intervine în conștiință.

Gândurile majorității oamenilor nu sunt altceva decât imagini reflectate ale ambianței. În foarte puține cazuri, omul are gânduri care nu au legătură cu ambianța sa. El are gânduri superioare, numai atunci când i se trezesc simțuri pentru lumea mentală, astfel încât el nu doar gândește gânduri, ci le vede ca ființe de jur împrejurul lui. Atunci el are conștiința de sine a lumii mentale, așa cum o posedă Chela, inițiatul. Când omul încearcă, mai întâi numai pentru lumea fizică, să facă să dispară toate instinctele, pasiunile, emoțiile, etc., atunci nu mai rămâne nici un

gând. Să încercăm să ne reprezentăm tot ce îl influențează pe om, în măsura în care el trăiește în spațiu și timp. Să încercăm să chemăm în fața sufletului tot ce are legătură cu locul în care trăim, cu timpul în care trăim. Tot ceea ce are neîncetat sufletul ca gânduri, depinde de spațiu și timp. Aceasta are o valoare trecătoare. De aceea, omul trebuie să treacă de la simpla reflectare a senzorialului, la a lăsa să trăiască în sine un conținut de gânduri eterne, pentru a dezvolta treptat simțurile devachanice. O propoziție ca aceea din „Lumina pe cărare”: „Înainte ca ochiul să poată vedea, trebuie să-și piardă obiceiul de a plânge.” are valoare pentru toate timpurile și pentru toate locurile. Când lăsăm să trăiască în noi o astfel de propoziție, atunci trăiește în noi ceva ce se află dincolo de spațiu și timp. Acesta este un mijloc, o forță de a face să se trezească treptat în suflet simțurile devachanice și simțurile pentru etern în lume.

Așa se raportează participarea omului la cele trei lumi. Omul a ajuns însă doar treptat în această situație. El nu a existat întotdeauna în lumea fizică, ci a devenit fizic doar treptat, a primit simțuri doar treptat. Mai înainte, el exista pe planuri superioare. El a coborât în lumea fizică din planul astral și mai înainte din planul mental. Pe acesta din urmă noi îl împărțim în două, planul mental inferior sau planul Rupa, unde este deja totul diferențiat, și planul mental superior sau planul Arupa, unde totul este încă nediferențiat, în stadiu germinal. Omul a coborât din planul Arupa prin planul Rupa și prin planul astral în planul fizic. Numai pe planul fizic, omul a devenit conștient de sine. Pe planul astral el nu este încă conștient, pe planul Rupa și Arupa este și mai puțin conștient. Pe planul fizic, pe om l-au întâmpinat pentru prima dată lucruri din exterior, nemijlocit în ambianța sa. Când în general pe o ființă o întâmpină obiecte din exterior, atunci este făcut începutul pentru conștiința de sine. Pe planuri superioare, viața era încă limitată complet la interior. Pe când omul trăia pe planul astral, el avea numai o realitate care se înălța din viața sa lăuntrică. El avea acolo o conștiință de imagini justă. Când aceasta era de asemenea însuflețită, atunci erau în realitate numai imagini care se înălțau în interiorul său. Visele actuale sunt un rest palid de atunci. Dacă de exemplu un om astral s-ar fi apropiat de ceva din sare, atunci sarea ar fi acționat inconștient asupra lui și în el s-ar fi înălțat o imagine despre aceasta. Dacă el s-ar fi apropiat de un alt om care lui i-ar fi fost simpatic, atunci el nu l-ar fi văzut din afară, ci în el s-ar fi înălțat un sentiment de simpatie. Aceasta a fost în astral o viață plină de individualitate și particularitate. Mai întâi pe planul fizic poate omul renunța la particularitatea sa, în timp ce el percepe obiectele prin intermediul organelor sale senzoriale, contopit cu ambianța, cu non-Eul. În aceasta constă importanța planului fizic. Fără ca omul să întâlnească planul fizic, el nu ar ajunge în general niciodată să renunțe la particularitatea sa și să-și îndrepte simțurile sale spre exterior. În realitate, munca pentru altruism începe aici. Lucrurile fizice exterioare, prin pura contemplare a lor, nu mai aparțin egoului. Trebuie să ne

obișnuim să trăim pe planuri superioare tot atât de dezinteresat ca pe planul fizic, chiar dacă până acum suntem numai la început. Obiectele planului fizic îl constrâng pe om să devină dezinteresat și să dea ceva obiectului care nu este „Eu”. Referitor la dorințele care există în suflet, omul se mai orientează încă după poftele sale. El trebuie să învețe să renunțe pe planul fizic, trebuie să învețe să-și depersonalizeze dorințele. Aceasta este prima treaptă.

Următoarea treaptă este să nu se mai orienteze după dorințele sale proprii, ci după cele care vin din afară. Când omul se orientează mai departe din proprie voință și nu conform gândurilor care se înalță în el, ci se dedică conștient gândurilor străine lui, atunci el se ridică spre planul Devachan.

De aceea noi trebuie să căutăm în lumile superioare ceva în afara orizontului nostru, pentru a ne dedica lui, așa cum ne dedicăm obiectelor din lumea fizică. Așa trebuie să privim dorințele inițiaților. Discipolul ocult învață să cunoască dorințe care sunt juste pentru omenire, și el se orientează după ele, așa cum omul se orientează prin constrângere exterioară după obiectele senzoriale. Cultura și educarea dorințelor ne conduc spre planul astral.

Dacă devenim astfel dezinteresați și în gânduri și lăsăm să treacă prin sufletul nostru gândurile eterne ale Maeștrilor înțelepciunii – prin concentrare și meditare asupra gândurilor Maeștrilor – atunci percepem de asemenea gândurile ambiantei. Discipolul ocult poate fi deja Maestru pe plan astral, însă pe plan mental pot exista doar Maeștri superiori.

Omul se află în fața noastră mai întâi ca natură fizică. El trăiește simultan în lumea astrală și în lumea mentală, însă are conștiință de sine doar în lumea fizică. El trebuie să străbată întreaga lume fizică, până își impregnează conștiința de sine cu tot ce îl poate învăța lumea fizică. Aici omul își spune: Eu. – El își unește Eul cu lucrurile din jurul lui, învață să și-l extindă prin contemplare, îl revarsă în afară și devine una cu obiectele pe care le-a cuprins. Dacă noi am cuprinde deja întreaga lume fizică, atunci nu am mai avea nevoie de ea; atunci ea ar fi în noi. Omul are însă acum în sine doar o parte din lumea fizică. Omul care s-a născut ca lemurian în prima sa încarnare, care abia și-a îndreptat Eul către lumea fizică, acela încă nu știe multe despre ea. Când însă vine ultima încarnare a omului, el trebuie să aibă unită cu Eul său întreaga lume fizică.

În lumea fizică, omul este lăsat în voia sa, acolo nu-l călăuzește nimeni, este efectiv uitat de Dumnezeu. De când el a ieșit din lumea astrală, zeii l-au părăsit. El trebuia să învețe să devină propriul său stăpân în lumea fizică. De aceea, el poate trăi aici numai așa cum trăiește el de fapt: oscilând încoace și încolo între eroare și adevăr. El trebuie să bâjbâie și să-și caute calea proprie. El bâjbâie astfel în întuneric în mare parte. Privirea sa este îndreptată către exterior, el este liber printre lucruri, dar este de asemenea expus greșelii. Pe plan astral, omul nu a avut o astfel de libertate; el a fost călăuzit acolo de către puteri aflate în dosul lui. El atârna

acolo încă de firele zeilor ca un fel de marionetă; acolo ei trebuiau să-l conducă încă. În măsura în care omul este și azi o ființă sufletească, zeii trăiesc încă în el. Acolo sunt încă puternic amestecate libertatea și nelibertatea. Dorințele se schimbă neîncetat. Această tălăzuire a dorințelor încoace și încolo veneau din interior în afară. Aceștia sunt zeii care acționează în om.

Încă mai neliber este omul pe planul Rupa al lumii mentale, încă mai mult neliber este el pe planul Arupa al lumii mentale superioare. Omul devine cu atât mai liber pe planul fizic, cu cât el devine, prin cunoaștere, mai incapabil să facă greșeli.

În aceeași măsură în care omul aprofundează și cunoaște planul fizic, el dobândește capacitatea de a ridica în planul Arupa lucrurile pe care el le-a învățat în lumea fizică. Planul Arupa este lipsit de formă în sine, primește însă formă prin viața umană. Omul acumulează lecții pe planul fizic și le aduce pe acestea, ca forme devenite consistente în suflet, pe planul Arupa. De aceea, în centrele grecești de Mistere, sufletul era numit albină, planul Arupa era numit stup de albine iar planul fizic câmp de flori. Aceasta se învăța în centrele grecești de Mistere.

Ce anume l-a coborât pe suflet în planul fizic? Dorința, pofta; prin nimic altceva nu este coborât omul pe un plan mai inferior decât prin dorință. Mai înainte, sufletul se afla în lumea astrală; lumea astrală este lumea dorințelor. Tot ce au plantat zeii în lumea astrală în oameni, a fost doar lumea dorinței. Lucrul cel mai remarcabil la aceste ființe prelemuriene, a fost dorința după fizic. Omul era pe atunci foarte lacom după fizic; el avea în sine o lăcomie inconștientă, oarbă după fizic. Această lăcomie este potolită numai prin satisfacerea ei. Această lăcomie după fizic scade prin reprezentările, prin cunoștințele pe care el le dobândește, prin ceea ce omul a cunoscut din lumea fizică. Sufletul merge după moarte pe planul astral și de acolo pe planul Rupa și apoi pe planul Arupa. Ce a câștigat prin efort, depune acolo. Ce nu a adus încă cu sine din lumea fizică, ce este încă necunoscut, îl atrage din nou jos, aceasta cultivă lăcomia după o nouă încarnare. Cât timp rămâne el pe planul Arupa, depinde de ceea ce a dobândit omul pe planul fizic. La sălbatic acest timp este foarte scurt, el rămâne doar o clipă pe planul Arupa. Apoi omul coboară din nou în planul fizic. Cine a învățat totul aici în planul fizic, nu mai are nevoie să iasă din planul Arupa, nu mai are nevoie să se întoarcă în planul fizic, fiindcă el și-a făcut datoria în planul fizic.

Conform ființei sale astrale, omul este și azi pe jumătate membru al lumii astrale. Înelișul astral este pe jumătate străpuns iar el percepe lumea fizică prin simțuri. Când el ajunge să trăiască pe planul astral la fel ca acum pe planul fizic, învață să facă observații acolo într-un mod asemănător, atunci el își înalță de asemenea percepțiile planului astral pe planul Arupa. Ceea ce el înalță atunci din planul astral, se revarsă însă din planul Arupa și mai sus, dincolo, pe următorul plan superior, planul Buddhi. Ceea ce el atinge de asemenea azi pe planul Rupa prin

meditare și concentrare, ia cu sine pe planul Arupa și oferă mai departe planurilor și mai înalte.

Ce este astral la om, este deschis pe jumătate către lumea fizică și pe jumătate către lumi superioare. Unde este deschis către lumea fizică, el se lasă determinat de către percepțiile lumii senzoriale. Pe de cealaltă parte, el este determinat de sus. La fel este cu corpul său mental. Acesta este determinat de asemenea parțial din afară, parțial din lumea interioară prin zei, prin ființe Deva. Fiindcă este așa, de aceea trebuie omul să viseze și să doarmă. Acum noi putem înțelege de asemenea esența somnului și a visului. A visa înseamnă a se consacra forțelor Deva interioare. Omul visează aproape toată noaptea, numai că el nu-și amintește nimic despre aceasta. Corpul mental este determinat neîncetat de către ființele Deva în timpul somnului. Omul încă nu are conștiință de sine pe planuri superioare, de aceea el nu este conștient în vis. El începe să devină conștient pe planul astral. În somnul profund, el se găsește în planul mental. Acolo el nu este încă deloc conștient. Omul se trezește numai pe planul fizic. Acolo este prezent Eul, el se însuflețește pe planul fizic. Eul astral încă nu se poate însufleți pe planul fizic, de aceea Eul astral trebuie să iasă periodic din om. Omul trebuie să doarmă, pentru a putea ieși corpul astral. Stările de vis și de somn sunt numai o recapitulare a evoluției anterioare. Pe plan astral, omul a visat; pe plan mental, el a dormit. El recapitulează azi aceste stări în fiecare noapte. Numai când el și-a dobândit prin efort simțuri pentru alte planuri, atunci el nu mai visează și nu mai doarme, ci el percepe realități acolo. Discipolul ocult învață să perceapă astfel de realități pe plan astral. El are atunci o realitate în jurul său. Cine evoluează și mai sus, are și în somnul profund o realitate în jurul său. Atunci apare continuitatea conștiinței.

Trebuie să înțelegem aceste serii de idei subtile, și atunci înțelegem de ce omul, dacă el a fost pe planuri superioare, se coboară din nou. Ceea ce el încă nu știe, ceea ce încă nu a cunoscut, ceea ce budiștii numesc Avidya, ignoranță, îl atrage înapoi în existența fizică. Avidya este prima forță a karmei. Conform învățăturii budiste, există douăsprezece forțe ale karmei, care îl atrag pe om în jos. Acestea se numesc forțe Nidana. Când omul coboară, se arată cum intervin efectele karmei. Avidya este primul efect. Este polul opus al faptului că omul vine pe planul fizic. Când el pășește pe planul fizic și se asociază acolo cu ceva, atunci aceasta provoacă o reacțiune. Întotdeauna o acțiune provoacă o reacțiune. Toate lucrurile pe care le face omul în lumea fizică, provoacă de asemenea o reacțiune și acționează înapoi drept karma. Acțiunea și reacțiunea este tehnica, mecanismul karmei.

12. Berlin

7 octombrie

Când este vorba despre corpul fizic, cei mai mulți au o reprezentare foarte neclară, confuză despre ce este de fapt corpul fizic. Noi nu avem în fața noastră doar corpul fizic pur, ci o combinație a corpului fizic cu forțe superioare. Fizic este și o bucată de cristal de munte. Dar acesta este conform esenței, ceva complet diferit față de ochiul uman sau inima umană, care sunt de asemenea fizice. Ochiul și inima sunt părți ale corpului fizic, dar sunt amestecate cu componente superioare ale omului și prin aceasta este produs în fizic ceva complet diferit de restul fizicului. Noi avem în apă de asemenea oxigen și hidrogen, dar ele arată acolo complet diferit decât când le vedem pe amândouă separat. Atunci ele ne întâmpină complet altfel. În apă noi avem în fața noastră un amestec din amândouă. Ce ne întâmpină astfel în corpul fizic al omului, este de asemenea un amestec al corpului fizic cu corpul eteric și cu corpul astral.

Ochiul fizic uman este asemănător unei camere fotografice, fiindcă, la fel ca în cameră, în ochi ia naștere o imagine a ambianței. Dacă facem abstracție în ochiul fizic de tot ce nu ia naștere în camera fotografică, numai atunci avem specificul ochiului fizic. Așa trebuie să facem abstracție în corpul fizic, de tot ce nu este pur fizic, și atunci avem ceea ce se numește în ocultism corpul fizic. Acesta nu poate trăi, gândi, simți nemijlocit. Atunci rămâne un aparat complicat organizat exterior, un aparat pur fizic. Acesta a existat complet singur numai pe treapta lui Saturn a existenței umane. Pe atunci ochii existau doar ca mici camere fotografice. Ceea ce a fost schițat ca imagine a ambianței, a ajuns la conștiința unei ființe Deva. La mijlocul ciclului saturnian, așa-numitele ființe Asura (Arhai) erau mature să folosească aparatul. Aceștia erau pe vremea aceea pe treapta de om. Ei foloseau aceste automate și imaginile care luau naștere în ele. Ei înșiși nu erau în interiorul acelor aparate, ci în exterior și foloseau doar imaginile; asemănător cu felul cum noi ne putem servi azi de aparatul de fotografiat, pentru a fotografia imaginea unui peisaj. Corpul fizic al omului a fost așadar pe atunci în exterior o structură arhitectonică a unui aparat fizic. Aceasta este prima treaptă a existenței umane. A doua treaptă a perfecționării a fost prelucrarea acestui aparat fizic de către corpul eteric. Atunci el a devenit un organism viu. Acest lucru se exprima atunci și în configurația corpului. Automatul era construit dintr-o masă nediferențiată destul de consistentă, asemănător cu o masă gelatinoasă de azi, ca un cristal moale. În al doilea ciclu, în existența solară, automatul fizic a fost străbătut de către corpul eteric. În acest ciclu solar a luat naștere și plexul solar, care a fost denumit conform ciclului respectiv, fiindcă acesta este un organ important, din care azi mai există numai rudimente. În aparatul fizic se lucrează la un sistem nervos. La plante există încă ceva asemănător. Aceasta este treapta a doua.

Aceste trepte nu sunt încheiate; evoluția merge gradual mai departe. Un agent activ este și azi plexul solar la animalele care nu au măduva spinării. Toate animalele nevertebrate sunt forme izolate ale treptelor rămase în urmă. Omul a eliminat mai întâi din sine pe Pământ animalele vertebrate. Mai înainte de aceasta, omul a fost organizat aproximativ asemănător cum este azi racul. Omul a depășit azi treapta de atunci, în timp ce racul a rămas pe loc. Este surprinzător că întreg interiorul racului are o anumită asemănare cu creierul uman. Există o asemănare între structura interioară a racului și creierul uman. Și racul este închis într-o carapace dură ca și creierul uman. După ce omul și-a format o măduvă a spinării și și-a transformat vertebrele superioare, el a renunțat la carapacea dură. Racul nu a evoluat mai departe. El s-a adaptat la ambianța exterioară printr-o carapace dură, care trebuia să-i fie ceea ce este pentru om învelișul protector al întregii sale corporalități.

A treia treaptă este aceea pe care este reorganizat întregul din corpul astral care lucrează înăuntru. Reorganizarea este legată de formarea inimii și de străbaterea cu sânge cald. Inima peștelui a rămas la jumătatea drumului. Inima este formată în dimensiuni proporționale cu căldura interioară a corpului; aceasta nu înseamnă nimic altceva decât introducerea astralității în corp.

Măduva spinării împreună cu creierul este organul Eului. Acesta este înconjurat de învelișul triplu al corpurilor astral, eteric și fizic. După ce a fost pregătit organul Eului (măduva spinării și creierul), Eul se așează în patul pregătit iar măduva spinării și creierul apar ca organe ale Eului în serviciul acestuia.

Așa este alcătuit omul din patru componente. Acesta este pătratul pitagoreenilor:

1. Măduva spinării și creierul sunt organul Eului.
2. Sângele cald și inima sunt organul lui Kama (al corpului astral).
3. Plexul solar este organul corpului eteric.
4. Corpul fizic propriu-zis este un organ fizic complicat.

Așa a fost construit omul cu patru componente.

Ceea ce am descris noi acum, este numit în ocultism vârtej, ceva construit din exterior și se unește cu ceea ce se construiește în interior. Corpurile fizic, eteric și astral au format omul. Apoi se formează punctul Eului, iar acesta se construiește din interior. Acestea sunt cele patru componente ale omului. Astfel avem noi în exterior o copie a omului cu patru componente. Toată evoluția în continuare se bazează pe aceea că omul parcurge din acest punct al Eului în mod conștient tot ce el a parcurs deja mai înainte în mod inconștient.

Pentru a recunoaște că așa stau lucrurile, trebuie să cercetăm mai întâi ce s-a întâmplat pe când s-a format Eul nostru. Trebuie să ne luăm punctul de plecare de

sub un anumit organ. Acest lucru este exprimat extraordinar de ingenios în legenda lui Buddha. În legendă se spune că Buddha a zăbovit sub copacul Bodhi, până a ajuns la iluminare, pentru a atinge treapta superioară, Nirvana. Pentru aceasta, Buddha a trebuit să ajungă sub creier, sub organul conștiinței. Aceasta înseamnă că drumul pe care el l-a parcurs mai înainte în mod inconștient, a trebuit să-l parcurgă din nou în mod conștient. Sub creierul mare se află mai mult în dosul capului, creierul mic în formă de copac. Sub acesta s-a așezat Buddha. Creierul mic este copacul Bodhi. Aceasta arată cum, ceea ce spun legendele atât de profund, este luat din evoluția umană însăși.

Toate lucrurile care sunt cunoscute acum numai prin anatomie, au fost cunoscute pe atunci într-un cu totul alt mod. Cercetătorii ocuți au investigat cu ajutorul luminii Kundalini. Pentru aceasta, un discipol era pregătit în felul următor. El venea la un Maestru. Dacă era recunoscut de către Maestru ca om serios, atunci primea ca instruire nu ceva de genul unei învățături – azi acest lucru a devenit altfel, azi omul trebuie să pornească la drum prin intermediul rațiunii și al înțelegerii – ci Maestrul îi spunea cam așa: În fiecare zi, timp de mai multe ore, mai întâi cam șase săptămâni, trebuie să-ți petreci timpul în meditație și să te dedici unei propoziții eterne, să te cufunzi complet în ea. – Omul nu poate face acest lucru în prezent, fiindcă viața și cultura actuală cer prea multe de la el. Pe atunci însă discipolul medita șase până la zece ore zilnic. El nu poate face acest lucru acum, fără a se sustrage culturii. Pe atunci discipolul nu avea nevoie aproape deloc de timp pentru cultură. El își găsea hrana în exterior. De aceea, el își folosea timpul pentru meditație, chiar și zece ore neîntrerupt. El ajungea foarte curând la aceea că, neavând pe atunci un corp prea dens, în interior se trezea lumina Kundalini. Aceasta este pentru interior, ceea ce este pentru exterior lumina Soarelui. În realitate, noi nu vedem în exterior obiecte, ci lumina reflectată a Soarelui. În momentul când suntem în stare să luminăm sufletul cu ajutorul luminii Kundalini, atunci sufletul devine atât de vizibil, ca și un obiect luminat de Soare. Așa se lumina treptat pentru discipolul Yoga întregul corp interior. Toate anatomiiile antice sunt văzute din interior, prin iluminare lăuntrică. Așa vorbeau călugării indieni, care își transpuneau în legende experiențele lor, referitor la ceea ce văzuseră ei cu ajutorul luminii Kundalini.

Trebuie să ne întrebăm acum, în ce fel se lucrează la diferitele componente ale omului. La ceea ce ține de creier și de măduva spinării, lucrează în primul rând omul pe planul fizic în mod conștient prin Eul uman ... (lacună în text). Asupra celorlalte componente, omul nu are la început nici o influență. El nu are nici o influență de exemplu asupra circulației sanguine. Astfel de lucruri se dezvoltă doar treptat. Acolo conlucrează alte spirite, naturi Deva, astfel încât toate ființele, în măsura în care ele au sistem circulator, sunt îndrumate către aceea că forțele Deva le reglează pe acestea. Corpul astral este pătruns și prelucrat de forțe Deva

exterioare. Cele mai inferioare dintre ele lucrează la corpul astral. La corpul eteric lucrează forțe superioare iar la corpul fizic entități Deva și mai înalte, corpul fizic fiind cel mai perfecționat corp pe care îl are omul. Corpul astral este mai puțin perfecționat decât corpul fizic. Inima fizică este în realitate foarte inteligentă, dar ceea ce este prost, este corpul astral, care aduce inimii toate otrăvurile posibile. Corpul fizic este cel mai perfecționat la om, mai puțin perfecționat este corpul eteric, încă și mai puțin perfecționat este corpul astral. Ceea ce se află chiar la început, „copilul” din om, este Eul. Acesta este omul cu patru componente, care conține în sine Eul, așa cum conține un templu statuia unui zeu.

Întreaga evoluție a culturii umane nu este altceva decât munca Eului în corpul astral, un instructor al corpului astral. Omul apare în viață plin de poftă, instincte și pasiuni. Prin faptul că el învinge aceste poftă, instincte și pasiuni, el face să lucreze Eul în corpul astral. După ce se va încheia a șasea rasă-rădăcină, a șasea perioadă de cultură, Eul va fi prelucrat complet corpul astral. Până atunci corpul astral este susținut neconținut de către forțe Deva. Cât timp Eul nu a pătruns întreg corpul astral, forțele Deva trebuie să susțină munca.

A doua evoluție, care urmează în evoluția culturii, este evoluția discipolului ocult. El face Eul să lucreze până în corpul eteric. Prin aceasta, forțele Deva sunt absolvite treptat și de munca propriu-zisă a Eului în corpul eteric. Atunci omul începe să se pătrundă treptat pe sine cu privirea.

Putem întreba, ce semnificație are corpul astral, pentru ce are omul un corp astral? – Pentru a da omului ocazia, pe calea ocolită a poftelor, de a face ceea ce nu ar fi făcut altfel: a se coborî pe planul fizic. Fiindcă înainte ca omul să poată cunoaște obiectiv planul fizic, el trebuie să-și îndrepte dorințele și poftele asupra acestuia. Fără aceasta el nu ar avea o privire obiectivă asupra lumii, nu și-ar putea îndeplini îndatoririle și nu ar putea evolua moral. Numai printr-o transformare treptată a poftelor, acestea sunt transformate în îndatoriri sau idealuri. Pe această cale trebuia omul să meargă prin forța impulsivă, organizatoare a corpului astral.

Corpul eteric este purtătorul gândurilor. Ce este gândul în interior, este eterul din exterior, așa cum pofta din interior este astralul din exterior. Numai când începe gândirea pură, este luminată materia eterică în impulsul astral. Cât timp gândurile nu sunt pure, noi avem de jur împrejurul forme eterice materie astrală. Așadar, ce numim formă-gând, este alcătuit dintr-un miez de materie eterică, înconjurată de materie astrală. De-a lungul traseelor nervoase circulă curenții așa-numitelor gânduri abstracte, care în realitate sunt foarte concrete, fiindcă ele sunt forțe eterice. De îndată ce omul începe în general să gândească, el face să lucreze deja Eul în corpul său eteric. Când omul moare, devine clar faptul că corpul fizic nu are nimic de a face cu Eul. După moarte, orice legătură a corpului fizic cu Eul este întreruptă. Legătura exista mai înainte indirect prin celelalte corpuri. După ce acestea au plecat, cadavrul nu mai are nici o legătură cu Eul. Atunci îl preiau forțele Deva

exterioare, el se descompune în ambianța fizică exterioară. Cuvântul „a putrezi” (verwesen) nu înseamnă numai a muri, ci și a ajunge la esența (wesen) din care a provenit corpul. Aceasta este de spus referitor la corpul fizic. Cuvântul olandez „lichaam” nu înseamnă cadavru (Leichnam) ci corpul fizic care a fost purtat de colo până colo.

Și corpul eteric este încă în mare parte în aceeași situație ca și corpul fizic. El este preluat tot așa după moarte de către ființe Deva și se descompune apoi în eterul general. Dar din corpul eteric rămâne ceea ce omul însuși a prelucrat și nu se descompune. Este ceea ce formează ulterior la reîncarnare un punct central în jurul căruia se cristalizează celelalte lucruri. Acest mic fragment din corpul eteric dăinuie la fiecare om. La fel dăinuie și din corpul astral atât de mult, cât a prelucrat omul. Numai în timpul ultimei treimi a celei de-a șasea rase-rădăcină va dăinui întregul corp astral la toți oamenii care au evoluat normal.

Evoluția începe așadar prin aceea că omul prelucrează în mod conștient corpul astral. Munca de Chela, a discipolului ocult, este mai departe, de a prelucra corpul eteric. El termină munca de Chela, când după moarte întregul corp eteric dăinuie. Șederea în Devachan este necesară pentru a face din nou posibilă organizarea corpului eteric. Micul fragment de corp eteric pe care-l aduce omul cu sine în Devachan, se poate dezvolta pe deplin până la un corp eteric întreg prin aceea că sunt create condițiile pentru aceasta în Devachan.

Aceasta face inteligibil felul cum stau lucrurile cu șederea în Devachan. Când omul se află la începutul evoluției sale și a prelucrat doar foarte puțin din corpul său eteric, el poate rămâne doar foarte puțin timp în Devachan. Partea de corp eteric care-i lipsește trebuie să i-o înlocuiască entitățile Devas exterioare. După ce evoluează mai departe, el zăbovește tot mai mult în Devachan, atunci crește durata șederii acolo. Timpul pe care el și-l petrece acolo, crește proporțional cu propria instruire. Oamenii care au evoluat mai departe sunt reîncarnați uneori mai devreme, din alte motive, de exemplu dacă este nevoie de ei în lume.

Când Chela moare, întreg corpul eteric este prezent. Așadar Chela poate renunța pe această treaptă la Devachan, fiindcă este prelucrat întreg corpul eteric. Atunci Chela se reîncarnează după un timp foarte scurt. El așteaptă mai întâi în lumea astrală ca într-o stație de tranzit, până primește o anumită misiune de la Maestrul său. Apoi poate ocupa din nou corpul său eteric, pentru a se reîncarna.

Până atunci este necesar un înlocuitor pentru evoluție, și anume că lucrurile pe care omul însuși nu le poate construi în interior, sunt construite din exterior. Trebuie să se dea o mână de ajutor din exterior. Așa este completat din nou corpul eteric de către puterile Deva exterioare. Planul fizic și planul Devachan sunt în opoziție. Între ele se află Kamaloka, o stație de tranzit, o treaptă de tranziție, o stare intermediară, care este produsă prin aceea că omul este în legătură cu ceea ce el a prelucrat. Corpul astral îl conduce pe om pe planul fizic, pe care el se îndreaptă

către exterior. Poftele învață acolo să dobândească gust pentru lucrurile exterioare. După ce omul a murit, pofta după lucruri exterioare nu încetează imediat, deși el nu mai are organe pentru a intra în legătură cu ele. Pofta rămâne, dar organele lipsesc. Omul trebuie să se dezobișnuiască în Kamaloka de această dorință îndreptată către lumea exterioară. Kamaloka nu aparține efectiv evoluției normale; este numai o stare de dezobișnuire. Fiindcă omul nu-și mai poate satisface fizic dorințele sale, fiindcă el nu mai are organe pentru lumea fizică, de aceea intervine Kamaloka.

Dacă omul se sinucide, el și-a identificat Eul cu corpul fizic. De aceea ia naștere ulterior o dorință aprigă după corpul fizic. El apare atunci ca un copac scobit, ca un om care și-a pierdut Eul. El are atunci o sete neîntreuptă după sine însuși.

Dacă omul este ucis prin violență, atunci el se află într-o situație asemănătoare. La omul care moare în urma unei morți violente, rămâne dorința după corpul său fizic, după Sinea sa, până în momentul în care el ar fi murit în mod obișnuit. Această dorință poate ieși în evidență în reacții rele. La cel care este ucis prin violență, acest lucru provoacă în anumite cazuri o furie extraordinară împotriva celor care i-au cauzat moartea. Așa se transformă lovitura în contralovitură în cazul unei execuții. Așa au luptat pentru japonezi sufletele rusești ajunse în lumea astrală, care din motive politice au fost îndreptate împotriva propriei țărâni. Acest lucru s-a întâmplat în războiul ruso-japonez, dar nu este o regulă generală.

13. Berlin

8 octombrie 1905

Această conferință urmează să fie plasată printre celelalte, care poate arunca lumină asupra unor lucruri din alte conferințe. Azi vrem să vorbim despre influența și esența entităților Deva.

Este foarte dificil în prezent, să vorbim despre zei sau ființe Deva, fiindcă chiar oamenii, care se situează încă pe un punct de vedere religios pozitiv și mai au încredere în zei, totuși nu mai au o relație vie cu entitățile divin-spirituale. Această relație vie cu zeii, adică cu entitățile care se află deasupra omului, s-a pierdut tocmai în decursul epocii materialiste. În special în decursul evoluției materialiste care s-a scurs din secolele 15-16 până azi, această legătură vie cu zeii s-a pierdut. Se face puțină diferență, dacă un om se situează pe punctul de vedere darwinist-materialist, sau dacă el mai vorbește despre zei mai mult sau mai puțin religios. Este vorba mai mult de a însufleți conștiința, încât omul însuși să se înalțe de la trepte inferioare ale existenței la trepte tot mai înalte. Trebuie să simțim că între tot ceea ce se află sub noi și tot ceea ce se află deasupra noastră, se află o înrudire.

Învățătura despre zei a fost sistematizată mai întâi de către discipolul apostolului Pavel, Dionisie Areopagitul. Ea a fost scrisă însă abia în sec. 6. De aceea savanții neagă existența lui Dionisie Areopagitul și vorbesc despre scrierile lui pseudo-Dionisie, ca și cum abia în sec. 6 s-ar fi alcătuit vechea tradiție. Situația reală se constată numai prin citirea în cronica Akasha. Cronica Akasha însă arată că Dionisie a predat într-adevăr în Atena, că el a fost inițiat de către Pavel și a primit de la el misiunea de a întemeia învățătura despre ființele spirituale superioare și de a forma inițiați deosebiți. Anumite învățături superioare nu au fost pe atunci niciodată scrise, ci au fost transmise numai prin tradiție orală. Și învățătura despre zei a fost dată așa de către Dionisie discipolilor săi iar de către aceștia a fost transmisă tot așa mai departe. Discipolul direct a fost numit intenționat atunci tot Dionisie, astfel încât ultimul care a scris învățătura despre zei, a fost unul din această succesiune în care toți erau numiți Dionisie.

Această învățătură despre zei, așa cum a dat-o Dionisie, cuprinde de trei ori trei componente ale esenței divine. Cele mai înalte trei sunt: Serafimi, Heruvimi, Tronuri. Următoarea treaptă cuprinde: Domnii, Puteri, Stăpâniri. A treia treaptă cuprinde: Forțe primordiale sau Începătorii, Arhangheli și Îngeri.

În Biblie se găsește foarte des exprimarea „La început”, care se referă la Forțe primordiale sau Începătorii. „La început a creat Dumnezeu Cerul și Pământul”, înseamnă: Dumnezeuul începutului, care se află pe această treaptă, a creat Cerul și Pământul. A fost una din Forțele primordiale ale celei de a treia Ierarhii. Deasupra Serafimilor se află ființe divine de o asemenea măreție, încât capacitatea umană de cuprindere nu este suficientă pentru a le înțelege. După a

treia treaptă urmează a patra Ierarhie: Omul ca a zecea componentă din toată succesiunea.

Numele Ierarhiilor nu sunt nume propriu-zise, ci denumiri pentru anumite trepte de conștiință ale marelui Univers, iar ființele înaintează de pe o treaptă pe alta. Eliphas Levi a văzut în mod clar aceasta și a subliniat că la aceste nume avem de a face cu funcții, cu ierarhii.

Pe același Dionisie, care a compus învățătura despre zei, se bazează și principiul organizării bisericești. Ierarhia bisericească trebuia să fie numai o imagine exterioară pentru Ierarhiile interioare ale lumii. Acest gând grandios ar fi fost realizat numai dacă ar fi fost pregătit timpul pentru a înțelege totul în forma sa corectă. Dionisie lăsase ca moștenire discipolilor săi o astfel de învățătură despre Biserică, încât aceasta, dacă s-ar fi putut publica, ar fi reprezentat o organizație grandioasă, puternică. S-a încercat pe atunci să se transmită învățătura astfel, încât să nu fie niciodată ruptă continuitatea de la un învățător la altul, care ducea atunci și numele mai departe. De aceea nu este atât de uimitor că încă din sec. 6 un Dionisie a scris învățătura. Această învățătură nu putea găsi o înțelegere generală, fiindcă omenirea nu era încă matură pentru aceasta. Ea este așadar un fel de testament.

Cu cât mergem mai în urmă, cu atât mai vii erau gândurile pe care le-au avut oamenii despre ființele care se află deasupra omului.

Acum vrem să ne formăm o idee despre felul cum întâlnește omul zeii – omul obișnuit al culturii noastre actuale de tranziție. După moarte, omul parcurge mai întâi Kamaloka, starea în care el se desprinde treptat de obiceiurile vieții pământești și se eliberează de pofte. Șederea în Kamaloka este, în esență, numai în primul interval de timp, uneori teribilă și îngrozitoare. După aceea, omul petrece acel timp în Kamaloka, în care el trebuie să se purifice de legăturile anterioare cu lumea pământească. Această ședere în Kamaloka nu este importantă doar pentru om, ci activitatea omului în stările superioare din Kamaloka, așa cum vom vedea, poate fi folosită și în restul lumii. După Kamaloka, el se înalță în starea Devachan în care își obține prin muncă tot ce este necesar pentru a-și construi un nou corp eteric cu ajutorul capacităților pe care și le-a dobândit. Pe planul Arupa al Devachanului, el a depus tot ceea ce a obținut prin muncă pe planul fizic. De aceea numeau preoții greci în esoterism sufletul o albină, planul Arupa un stup iar planul fizic câmpul de flori.

Omul nu trebuie să fie inactiv în regiunile superioare. În timp ce el parcurge Kamaloka și planul Devachan inferior, poate să pară că el nu are nimic altceva de făcut, decât să lase să se dezvolte ceea ce el a început mai înainte. Dar omul nu este nici acolo inactiv, astfel că este important pentru întreaga lume, faptul că el parcurge aceste stări.

Noua încarnare a omului are un sens numai atunci când la o nouă încarnare el întâlnește condiții care sunt substanțial diferite de cele anterioare. În mod normal omul se întoarce când condițiile sunt atât de diferite, încât el întâlnește lucruri complet noi, astfel încât el prelucrează lucruri complet noi. Aceasta se petrece în intervalul de timp în care Soarele avansează de la o constelație la următoarea. De exemplu din jurul anului 800 î.Ch., Soarele s-a aflat la începutul primăverii în constelația Berbecului până aproximativ în anul 1800 d.Ch. Acum el se află la începutul primăverii în constelația Peștilor. Trec 2600 de ani, până când el avansează de la o constelație la alta. În acest timp, condițiile se schimbă din temelie. Cu acest interval de timp are legătură reîncarnarea. În acest interval de timp, omul se reîncarnează de obicei odată ca bărbat și odată ca femeie. Omul este de fapt într-o încarnare numai pe jumătate om. O încarnare masculină și o încarnare feminină alcătuiesc un întreg. Datorită condițiilor fizice complet diferite de pe Pământ, o nouă încarnare nu este lipsită de sens. Dacă de exemplu o încarnare a unui om a fost pe timpul lui Homer (constelația Berbecului sau a Mielului, Iason, Lâna de Aur), atunci el a trecut prin ceva complet diferit decât prin ce ar trece acum.

Aceste încarnări erau în sine, aparent, un proces complet mecanic. Nu există însă nimic exterior, ce nu acționează în interior. Trebuie să ne obișnuim, în general, să vorbim despre spiritul concret, să-l investigăm și să vedem ce se întâmplă de fapt. Dacă privim la flora și la fauna Europei, atunci trebuie să distingem în epoca noastră trei zone: una vestică, una centrală și una estică. Zona estică se situează împreună cu popoarele slave, zona centrală împreună cu cele germanice, iar cea vestică împreună cu popoarele romanice. Materialistul crede că oamenii se adaptaseră condițiilor, dar nu este așa. Popoarele și-au creat condițiile fizice. Spiritul poporului colaborează mai întâi cu solul, cu plantele și cu animalele în care el se aclimatizează. Solul vest-european este pregătit prin popoarele romanice, cel central-european prin popoarele germanice, cel est-european prin popoarele slave. Așa își construiesc mai întâi oamenii casa în care ei se așează după aceea. Acum ne întrebăm: Când lucrează omul la configurația exterioară a Pământului? – La fel ca tot ce este destin pregătit de omul însuși pe Pământ, este și aici parțial cazul. În Kamaloka omul este în realitate ocupat cu colaborarea cu regnul animal. Acolo oamenii lucrează la ceea ce se numește remodelarea speciilor. Forța care produce aceasta, naturalistul o numește capacitate de adaptare. În tot ceea ce se numește capacitate de adaptare, este ascunsă activitatea omului aflat de cealaltă parte a existenței. Tot ceea ce apare ca transformare în regnul animal, tot ceea ce influențează și este schimbat referitor la instinctele animale, pentru a se transforma animalele, se petrece în Kamaloka prin intermediul oamenilor, care se pregătesc pentru următoarea lor încarnare. Acolo omul lucrează la propria casă pentru următoarea încarnare. În Kamaloka omul lucrează la faună iar în Devachan la floră.

Transformarea lumii vegetale este efectul forțelor devachanice. Iar lumea fizică, ce se schimbă de asemenea, condițiile naturale exterioare, ele sunt influențate de către planul Arupa (Devachanul superior). Acolo, omul este un colaborator la regnul mineral al Pământului. Trebuie să avem unele forțe oculte, pentru a putea face astfel de observații la locul potrivit. Nu este întâmplător că în special minierii fac anumite observații sub pământ. Faptul că Novalis era un om atât de familiarizat cu lucrurile oculte, are legătură cu aceea că el era inginer miner.

Dacă ne gândim că omul aflat în regiunile suprasenzoriale dezvoltă forțe, dar încă nu are o conștiință deplină acolo, atunci înțelegem că aceste forțe sunt dirijate de către ființe superioare, de către entități Deva. Se disting diferite trepte de Deva: astrale, rupa-mentale și arupa-mentale. Ființele Deva astrale au ca și componentă a lor cea mai de jos corpul astral, așa cum noi avem corpul fizic. Ființa Deva astrală este alcătuită din șapte componente, ca și omul. El posedă așadar ca a șaptea componentă, una care este mai înaltă decât Atma. Ființele Deva sunt alcătuite toate conform acelorași principii ca și omul. Odată cu evoluția pe plane superioare, o ființă dobândește de asemenea o putere conștientă asupra planelor inferioare corespunzătoare. Omul guvernează azi pe planul fizic numai regnul mineral. Acolo poate el însuși crea ceva. Dar el nu poate încă crea o plantă sau un animal. La regnul mineral, el are în fața sa alcătuirea clară. Pe treptele următoare, el creează conștient plante (rondul al cincilea), apoi animale (rondul al șaselea) și în cele din urmă el se creează pe sine în mod conștient (rondul al șaptelea). Ființele pe care le numim Deva, pot face și mai mult decât pot oamenii celui de-al șaptelea rond. Ele pot folosi regiunile care se află sub lumea lor proprie. Pentru un anumit scop, ele își pot forma pentru un timp scurt un corp, pe care îl folosesc. Așa se poate încorpora fizic pentru un anumit timp o ființă Deva astrală, dacă ea vrea.

Despre activitatea ființelor Deva ne putem face reprezentări precise, numai dacă pornim de la activitatea oamenilor. Omul este până la un anumit grad liber în activitatea sa, acționează după bunul plac. Oamenii însă nu acționează armonios împreună, de aceea trebuie să fie armonizate diferitele forțe care pleacă de la oameni. Trebuie să rezulte un efect comun din ceea ce face omul. Acest efect comun trebuie să fie folosit în avantajul lumii. Ființele care aduc înapoi acest efect comun sunt entitățile Deva. Ele reglează de asemenea karma colectivă. În momentul când oamenii se asociază pentru un scop comun oarecare, ei au o karma colectivă, care îi leagă și îi adună, care aduce înapoi un fir comun al karmei.

Așa a existat în Rusia secta duhoborților (luptătorii spiritului) care posedau o profundă religiozitate. Ei aveau învățătura teosofică într-o formă naivă, dar foarte frumoasă. Acești oameni au fost alungați și nu au mai avut astfel nici o influență vizibilă în exterior. Materialiștii vor spune: Ce sens a avut acest lucru? Duhoborții au dispărut! – Dar toți cei care au fost asociați în secta duhoborților, vor fi împreună în reîncarnarea lor viitoare printr-o legătură comună, pentru ca, ceea ce

au învățat ei, să reverse în omenire. Așa acționează asupra umanității grupurile care vin împreună în încarnările viitoare. Ideile pe care ei le-au învățat, se revărsă atunci din nou afară în lume. Aceleași idei se găsesc din nou atunci într-o astfel de grupă într-o formă mai profundă. Așa a existat de exemplu în Evul Mediu secta maniheilor. Misterul maniheilor consta în aceea că ei cunoscuseră că în viitor vor exista două grupe de oameni, cei răi și cei buni. În rondul al cincilea nu va mai exista regnul mineral, dar va exista un regn al răului. Maniheii au știut aceasta. De aceea ei și-au trasat misiunea de a educa încă de pe acum oameni, pentru ca mai târziu ei să poată fi educatorii oamenilor răi. În secta maniheilor au avut loc din când în când aprofundări mari.

Trebuie să distingem voința particulară a fiecărui om în parte de puterile care se află în dosul acesteia, pentru a uni aceste voințe particulare într-o voință comună. Astfel se formează o karma colectivă.

La rosicrucieni s-a vorbit de ființe care aparțin de grupe de oameni. Corpul fizic aparține unui singur om; corpul astral însă aparține deja unei grupe. O parte a corpului astral este în legătură cu un suflet-grup. Ceea ce omul nu poate face încă, poate face azi ființa Deva. În corpul său astral mai lucrează încă ființele Deva. La ceea ce omul realizează azi prin muncă în corpul eteric, colaborează și mai puternic ființele Deva. Noi am văzut că forțele omului sunt folosite într-o parte a regiunii Kamaloka pentru regnul animal. Dar ele sunt dirijate de către ființe Deva. Apoi omul este din ce în ce mai mult pe cale de a ajunge în Devachan.

Un gen deosebit de ființe Deva sunt spiritele planetare, entități Dhyan-Chohan, care au atins mult mai înainte treapta pe care oamenii o vor atinge mult mai târziu. Ele se află pe treapta pe care oamenii vor ajunge în rondul al șaselea și în rondul al șaptelea. Un spirit planetar este colaborator la crearea aspectelor particulare ale evoluției planetare.

Omul este acum activ pe planul fizic, astral și Devachan. Totul este activitate. Ce importanță au spiritele planetare pentru omul aflat într-o anumită stare? Spiritele planetare au exersat activitatea pe care o exersează omul acum, pe trepte anterioare, pe planete anterioare. Ce au asimilat ele pe atunci, au acum ca înțelepciune. Prin aceasta, ei pot deveni Instructorii următoarelor trepte planetare. Acele ființe Deva, care au fost active la formarea Pământului, nu au putut încă să cunoască legile; aceasta puteau numai înaltele trepte ale înțelepciunii. Deasupra treptelor înțelepciunii se află încă treptele voinței. Spiritele Înțelepciunii (Kyriotetes) și Spiritele Voinței (Tronurile) sunt conducătorii propriu-ziși ai evoluției planetare.

Pe vremea când omul mai era ființă astrală, înaintea perioadei lemuriene, în el acționau ființele Deva și pregăteau deja ceea ce mai târziu a ieșit din el. Înaintea perioadei lemuriene, în interiorul omului se înălța o imagine din ambianța omului. Sentimentul de simpatie și de antipatie se înălța de asemenea în el ca imagine.

Aceasta era ceva ce ființele Deva făceau să se înalțe în el. Pe atunci, el era condus de către ființele Deva. Atunci el însuși a acceptat într-un anumit grad regența ființelor Deva. El era pe atunci un membru servitor al autorității ființelor Deva. Acum el este însă, într-un anumit grad, uitat de zei. Zeii mai acționează în el numai în măsura în care el nu este uitat de zei. Chela face să trăiască din nou în el în mod conștient, lumea pe care omul a cunoscut-o în imagini în perioada prelemuriană. Poftele și pasiunile veneau în întâmpinarea omului pe atunci ca plăsmuiri aurice în care trăiau gândurile ființelor Deva; dar totul într-o conștiență nebuloasă. Acum, vederea conștientă a unei lumi exterioare trebuia să fie cucerită prin efort de către om, după ce el uitase toate acestea. Evoluția în continuare a discipolului Chela constă în aceea că el dobândește din nou toate acestea în mod conștient. Lui i se păstrează o conștiență deplină a acestor lucruri. Mediumul, adică mediumnitatea, este în schimb o cădere înapoi în trecutul îndepărtat.

Ce viețuiește omul pe planul fizic, este scheletul creației sale, temelia pentru perioadele următoare de evoluție. Prin contactul cu lumea exterioară se formează în el capacitățile conform cărora se organizează mai târziu activitatea planetară, apoi omul însuși va fi devenit un spirit planetar.

Prin cuvintele noastre ne creem temelia pentru planetele următoare. Ceea ce vorbim noi azi, va fi prezent efectiv ca temelie, așa cum stâncile și pietrele formează temelia Pământului. Experiențele sunt incluse într-un domeniu, pentru ca ele să poată fi desfășurate într-un alt domeniu. O individualitate este atât de divină, pe cât poate ea expira din nou ce a primit. Ființele Deva sunt ființe Deva, în momentul în care ele pot reda ceea ce au primit anterior.

Este înțelepciune străveche ceea ce a fost primit mai înainte iar acum este din nou redat. Teosofia există în măsura în care zeii înșiși au fost cândva Învățătorii oamenilor.

Karma este legea. Ființa Deva este executorul legii. Îngerii perioadelor de revoluție îndeplinesc legea sub care se află grupe de oameni. Fiecare om în parte acționează instinctiv într-o grupă. Ființa Deva dirijează sufletul poporului; el este de fapt sufletul poporului. Sufletul poporului nu este o abstracție, ci este un spirit viu.

14. Berlin

9 octombrie 1905

Vrem să vorbim azi despre șederea omului în Devachan între două încarnări.

Trebuie să ne fie clar că șederea omului în Devachan nu este nicăieri în altă parte, decât acolo unde ne aflăm de obicei. Fiindcă lumea Devachan, lumea astrală și lumea fizică sunt trei lumi care se întrepătrund. Ne putem face reprezentarea cea mai justă despre Devachan dacă ne gândim la lumea forțelor electrice, înainte de descoperirea de către oameni a forțelor electricității. Înainte de aceasta, lumea forțelor electrice era conținută în lumea fizică, numai că ea era pe atunci o lume ocultă. Tot ce este ocult, va fi cândva dezvăluit. Diferența dintre viața din Devachan și cea din lumea fizică este că omul, în ciclul său actual, este echipat cu organe care îl califică să privească lumea fizică, dar nu cu organe care să-l califice să privească realitățile Devachanului.

Să ne cufundăm în sufletul unui om care se află între două încarnări. El a predat corpul fizic forțelor generale, iar corpul eteric l-a cedat de asemenea forțelor vieții. Ulterior el a dat înapoi astralității generale partea de corp astral pe care el încă nu a prelucrat-o. El nu mai posedă ceea ce au prelucrat zeii în corpul său eteric și în corpul său astral; aceasta este lepădată. Numai ceea ce el însuși a prelucrat în timpul multor vieți pământești, este acum averea sa. Aceasta îi este propriu de asemenea în Devachan. Tot ce a practicat omul în lumea fizică, servește la a-l face din ce în ce mai conștient în Devachan.

Să luăm în considerare relația unui om cu altul. Relația respectivă poate fi condiționată prin natura ei; de exemplu relația dintre frați, care au ajuns împreună prin relația naturală. Este însă numai parțial naturală, fiindcă moralul și intelectualul se viețuiesc neîncetat în natural. Omul se naște prin karma sa într-o anumită familie; totuși, nu totul este condiționat karmic. Relația naturală fără alte influențe o întâlnim la animale. La oameni este întotdeauna și o relație morală prin karmă. Poate exista însă și o relație între doi oameni, fără ca aceasta să fie condiționată de natură. De exemplu se poate lega o prietenie intimă între doi prieteni sau prietene dincolo de obstacolele exterioare. Să ne reprezentăm printr-o astfel de relație ceva radical prin aceea că admitem că prietenii ar fi fost la început cam antipatici unul față de celălalt și apoi s-ar fi găsit reciproc pe motive pur intelectuale și morale, de la suflet la suflet. Pe această relație o așezăm în opoziție cu relația naturală dintre doi frați. În cazul relației de la suflet la suflet avem un mijloc puternic de a forma organe devachanice. Prin nimic altceva nu sunt dezvoltate acum mai ușor organe devachanice decât prin astfel de relații. O astfel de relație este în mod inconștient una devachanică.

Ceea ce omul dezvoltă în prezent ca și capacitate sufletească în prietenie pur sufletească, este în Devachan înțelepciune, posibilitatea de a dezvolta spiritualul în

acțiune. În măsura în care omul se adaptează la astfel de relații, el este bine pregătit pentru Devachan. Dacă el nu poate lega astfel de relații, atunci nu este pregătit pentru Devachan; fiindcă așa cum un orb nu vede culoarea, tot așa el nu vede sufletescul. În măsura în care omul cultivă relații sufletești pure, i se dezvoltă ochi pentru Devachan. Astfel încât este valabilă propoziția: Cine se mișcă aici în viața spiritului, va percepe dincolo din spirit la fel de mult, pe cât și-a câștigat aici prin activitatea sa. De aceea și importanța nesfârșită a vieții pe planul fizic. Nu există pentru evoluția umană un alt mijloc de a trezi organe pentru Devachan, decât activitatea spirituală pe planul fizic. Acest lucru este creator și ne vine înapoi ca organe suprasenzoriale devachanice pentru lumea devachanică. Nu există nimic mai bun ca pregătire, decât a avea o relație sufletească pură cu oameni, o astfel de relație care de la început nu are nici o temelie naturală.

De aceea, oamenii trebuie să fie de asemenea adunați în grupuri, pentru a lega relații spirituale complete. Prin aceasta, Maeștrii vor să reverse viață în curentul omenirii. Ce se petrece în grupul cu concepție justă, înseamnă pentru toți participanții deschiderea unui ochi spiritual în Devachan. Atunci omul vede acolo tot ceea ce se află pe aceeași treaptă cu prietenii pe care el le-a legat aici. Dacă el a legat pe plan fizic o relație spirituală, atunci aceasta aparține lucrurilor care dăinuie după moarte. Aceasta aparține după moarte atât celui decedat cât și celui rămas în viață. Cel ce se află dincolo, rămâne legat în aceeași relație, cu aceleași legături cu cel care se află încă aici. Cel decedat este conștient chiar într-o măsură mult mai mare de această relație spirituală.

În acest fel se educă omul pentru Devachan. Decedatul rămâne în relație cu cei dragi lui după moarte. Relațiile anterioare devin cauze pentru a produce efecte în Devachan. De aceea, lumea fizică este numită lumea cauzelor iar lumea devachanică este numită lumea efectelor. Omul nu-și poate forma niciodată altfel organele sale superioare, decât prin aceea că el își formează pe planul fizic cauzele pentru aceste organe. În acest scop este omul transpus în planul fizic. Ce înseamnă cuvântul mult rostit „a înălța ființa particulară”, ne va fi clar acum. Înainte de a ne fi coborât în existența fizică, noi am trăit cu un conținut al corpului astral, care a fost produs de o ființă Deva. Simpatia și antipatia au fost stimulate mai înainte în om de către ființe Deva, nu el însuși era responsabil pentru aceasta. Apoi, omul și-a spus pe treapta următoare: Acum am intrat în lumea fizică drept o ființă care trebuie să se orienteze ea însăși. Mai înainte eu nu puteam rosti deloc cuvântul „Eu”; abia acum am devenit o ființă particulară pentru mine însumi. Eu eram o ființă particulară și mai înainte, dar ca și component al unei ființe devachanice. Pe planul fizic eu sunt o ființă particulară pentru mine, un Eu, fiindcă eu sunt închis în planul fizic.

Corpurile superioare se revarsă unul în celălalt; de exemplu Atma este în realitate la întreaga omenire doar unul, ca o atmosferă comună. Totuși Atma

fiecărui om în parte trebuie înțeleasă ca și cum ar fi tăiată câte o felie pentru fiecare din Atma generală, astfel încât sunt tăiate felii asemănătoare. Dar noi trebuie să depășim această particularitate. Noi facem aceasta, prin aceea că legăm relații umane în modul pur sufletesc. Prin aceasta ne înălțăm ființa particulară și cunoaștem unitatea Atmei în toți. În timp ce eu leg astfel de relații umane, trezesc simpatie în mine însumi. Eu iau asupra mea munca de a mă adapta dezinteresat planului cosmic. Prin aceasta se trezește în om divinul. Acesta este scopul privirii afară în lume.

Noi suntem înconjurați azi de realitatea fizică, de Soare, de Lună și de stele. Ce îl înconjura pe om în exterior în vechea existență lunară, azi el are în sine. Forțele Lunii trăiesc azi în omul însuși. Dacă omul nu ar fi existat pe Lună, atunci el nu ar fi avut aceste forțe. De aceea, învățătura ocultă egipteană numește Luna în esoterism Isis, zeița fecundității. Isis este sufletul Lunii, predecesoarea Pământului. Atunci trăiau de jur împrejur toate forțele care acum trăiesc în plante și în animale în scopul reproducerii. Așa cum focul, forțele chimice, magnetismul, etc. se află acum de jur împrejurul nostru și înconjoară Pământul, tot așa înconjurau Luna forțele care acum sunt forțe de reproducere în oameni, în animale și în plante. Forțele actuale care înconjoară Pământul vor juca în viitor un rol special în om. Ceea ce acționează azi între bărbat și femeie, au fost odinioară pe Lună forțe fizice exterioare ca erupțiile vulcanice de azi. Aceste forțe înconjurau omul în timpul existenței lunare iar el le aspira prin simțurile sale lunare, pentru a le dezvolta acum. Ce a inclus omul în sine pe Lună, a ieșit pe Pământ ca evoluție. Ce a manifestat omul în exterior ca forță sexuală după perioada lemuriană, este Isis, sufletul Lunii, care trăiește acum în om în continuare. Aceasta este înrudirea dintre om și Luna actuală. Luna a lăsat omului sufletul ei și de aceea a devenit zgură ea însăși.

În timp ce noi facem experiențe pe Pământ, adunăm forțe care pe următoarea existență planetară vor fi ale noastre. Ceea ce experimentăm acum în Devachan, sunt stadii pregătitoare pentru timpuri viitoare. Așa cum azi omul privește în sus către Lună și își spune: Ea ne-a dat forțele de reproducere – tot așa va privi în viitor omul către o Lună care va fi luat naștere din Pământul nostru fizic actual și se va roti în jurul planetei Jupiter viitoare ca o zgură neînsuflețită. Omul va dezvolta pe Jupiter forțe noi pe care el le primește azi pe Pământ ca lumină și căldură, ca toate percepțiile fizice. El va radia mai târziu tot ce mai înainte a perceput prin simțuri. Ce a asimilat el de asemenea mereu prin suflet, este atunci realitate.

Așadar, concepția teosofică nu ne îndrumă să subestimăm lumea planului fizic, ci ne îndrumă să știm că omul trebuie să ajungă pe planul fizic, pentru a aduna experiențe care vor radia din el mai târziu. Căldura Pământului, razele Soarelui care se revarsă spre noi azi, vor radia din noi. Așa cum iese din noi acum forța sexuală, tot așa vor ieși din noi atunci aceste forțe noi.

Să ne lămurim acum ce înseamnă stările Devachan succesive. Mai întâi Devachanul durează puțin. Apoi se formează din ce în ce mai mult organe spirituale în corpul mental, până când omul, în cele din urmă, după ce a cuprins înțelepciunea Pământului, și-a format complet organele corpului devachanic. Acest lucru se va întâmpla cu toți oamenii, după ce toate rondurile Pământului vor fi încheiate. Atunci va fi ajuns totul înțelepciune umană. Căldura și lumina vor fi devenit atunci înțelepciune. Între Manvantara Pământului și următoarea întrupare planetară, omul trăiește într-o Pralaya. În Pralaya nu există nimic în exterior; toate forțele, pe care omul le-a extras din Pământ, sunt atunci în el. Într-o astfel de perioadă a vieții, totul merge din exterior în interior. Totul există atunci în stare de germene și se trezește la viață în următoarea Manvantara. Aceasta este, în mare, o stare asemănătoare cu cea pe care o avem în momentul când gândim, uitând tot ce se întâmplă de jur împrejurul nostru și amintindu-ne doar experiențele, pentru a le păstra în memorie și a le folosi mai târziu. Așa își amintește în Pralaya întreaga omenire toate experiențele, pentru a le folosi mai târziu.

Întotdeauna există astfel de stări intermediare care înfățișează amintiri, și așa este și starea Devachan o astfel de stare de tranziție. Inițiatul vede deja acum în fața sa acele realități pe care omul le are în jurul lui abia treptat în starea Devachan. Aceasta este o stare de tranziție. Toate stările asemănătoare sunt stări de tranziție. Inițiatul descrie lumea așa cum este ea în Devachan, dincolo, în tranziție. Când el se înalță din Devachan la o stare și mai superioară, el descrie din nou o stare de tranziție.

Prima treaptă a inițierii constă în aceea că discipolul învață să privească prin vălul lumii exterioare lumea de dincolo. Inițiatul este fără adăpost aici pe Pământ. El trebuie să-și construiască dincolo o colibă. Pe când ucenicii erau cu Iisus „pe munte”, ei erau conduși în lumea devachanică, dincolo de spațiu și timp; ei și-au construit o colibă. Aceasta este prima treaptă a inițierii.

În treapta a doua a inițierii apare ceva asemănător, dar pe o treaptă mai înaltă. Pe treapta a doua, inițiatul are o astfel de stare de conștiință, care corespunde timpului de tranziție dintre două stări de formă (globuri), unei Pralaya, care apare atunci când este atins tot ce poate fi atins în starea de formă fizică iar Pământul se transformă într-o așa-numită stare de formă astrală sau glob astral.

A treia stare de conștiință a inițiatului este starea care corespunde tranziției dintre două ronduri, de la vechiul glob Arupa al rondului precedent la noul glob Arupa al rondului următor. Inițiatul se află în Pralaya dintre două ronduri în momentul când el se înalță la a treia stare. El este atunci un inițiat de gradul trei. Așa putem înțelege de ce Iisus abia în stadiul al treilea i-a putut pune la dispoziție corpul său lui Christos. Christos se află deasupra tuturor spiritelor care trăiesc în ronduri. Inițiatul care s-a putut înălța deasupra rondurilor, i-a putut pune la dispoziție corpul său lui Christos.

Conștiința-Eu a omului trebuia să se purifice, să se sacralizeze prin creștinism. Christos trebuia să înalțe, să purifice Eul egoist, acest Eu, imediat după ce a dobândit conștiința de sine, moare lipsit de egoism. Acest lucru el l-a putut face numai într-un corp care a devenit una cu ... (lacună în text). De aceea, numai inițiatul de pe treapta a treia putea să-și sacrifice corpul său lui Christos.

În epoca noastră este extraordinar de greu a ajunge la o conștiință deplină a acestei stări foarte evolute. Cunosătorul profund Subba Row avea o cunoaștere proprie; el descrie astfel trei stări ale discipolatului, ale lui Chela.

Noi privim Luna ca pe o rămășiță neînsuflețită din noi înșine, iar noi înșine avem în noi forțele care au dat cândva viață Lunii. Acesta este motivul pentru sentimentele caracteristice ale poezilor care fac poezii Lunii. Toate sentimentele poetice sunt ecouri slabe ale curenților oculte care trăiesc adânc în om.

O ființă poate însă să crească împreună cu ceea ce trebuie să rămână în urmă ca zgură. Din Pământ trebuie să rămână în urmă ceva ce mai târziu va fi ceea ce este azi Luna. Omul trebuie să depășească aceasta. Dar omul poate avea aceasta cu plăcere, atunci însă el se unește cu acel lucru. Un om, care se întrețese profund cu senzorialul pur, cu instinctul pur, acela se unește din ce în ce mai mult cu ceea ce trebuie să devină zgură. Acest lucru se va întâmpla atunci când se va împlini numărul 666, numărul fiarei. Atunci vine momentul când Pământul trebuie să iasă din evoluția neîntreruptă a planetei. Dacă omul s-a înrudit foarte mult cu forțele senzoriale din exterior, atunci ceea ce este înrudit cu acestea și nu a găsit legătura pentru a trece dincolo pe următorul glob, merge împreună cu zgura și devine locuitorul acesteia, așa cum astfel de ființe sunt locuitorii Lunii actuale.

Noi avem aici noțiunea de a opta sferă. Omul trebuie să parcurgă șapte sfere. Cele șapte planete corespund celor șapte corpuri:

Saturn corespunde corpului fizic
Soarele corespunde corpului eteric
Luna corespunde corpului astral
Pământul corespunde Eului
Jupiter corespunde lui Manas
Venus corespunde lui Buddhi
Vulcan corespunde lui Atma

Alături de acestea există o sferă a opta, unde merge tot ceea ce nu se poate integra acestei evoluții neîntrerupte. Aceasta se formează deja ca predispoziție în starea devachanică. Dacă omul își folosește viața pe Pământ doar pentru a aduna ceea ce îi servește numai lui, pentru a experimenta doar o înălțare a Eului său egoist, atunci acest lucru duce în Devachan la starea Avitchi. Omul care nu poate ieși din particularitate, ajunge la Avitchi. Toți acești oameni-Avitchi ajung cândva locuitori

ai celei de-a opta sferă. Avitchi este pregătirea pentru sfera a opta. Ceilalți oameni ajung locuitorii șirului evolutiv neîntrerupt. Religiile au formulat din aceasta, noțiunea de „iad”.

După ce omul se întoarce din Devachan, își organizează forțele astrale, eterice și fizice din jurul lui după douăsprezece feluri de forțe karmice, care se numesc în esoterismul indian forțe Nidana. Acestea sunt:

1. Avidya = ignoranța
2. Sanskara = tendințele organizatoare
3. Vijnana = conștiința
4. Nama Rupa = numele și forma
5. Shadayadana = ce face rațiunea din lucruri
6. Sparsha = legătura cu existența
7. Vedana = sentimentul
8. Trishna = setea după existență
9. Upadana = comoditatea din existență
10. Bhava = nașterea
11. Jati = ce a impulsionat nașterea
12. Jaramarana = ce eliberează de existența pământească

În conferințele următoare vom lua în considerare mai exact aceste aspecte importante ale karmei.

15. Berlin

10 octombrie 1905

Tot ce se învață azi în teosofie, a fost cuprins și în Școala rosicruciană în sec. 14. Dar instruirea curentului rosicrucian a fost una foarte ocultă. La o astfel de instruire ocultă, se ia în considerare foarte puțin limbajul, felul și modul de exprimare. În lumea secolelor 15, 16, 17 trăia un fel de oameni simpli care nu erau cunoscuți ca savanți deosebiți, care de asemenea nu ocupau o poziție socială deosebită, dar care duceau mai departe curentul ocult rosicrucian. Nu au fost niciodată foarte mulți. Nu au existat niciodată mai mult de șapte inițiați importanți în același timp; ceilalți au fost discipoli oculte de diverse grade. Rosicrucienii erau solii Lojei albe. De la ei pleacă, în realitate, evenimente deosebite ale lumii. Tot ce s-a întâmplat important în acest timp, ducea în cele din urmă la Loja rosicrucienilor. Privind din exterior, alții au făcut istoria Europei, dar privind din interior, aceștia au fost instrumentele individualităților oculte. Rousseau și Voltaire înșiși au fost astfel de instrumente în dosul cărora s-au aflat individualități oculte. Aceste individualități oculte nu puteau să apară cu numele lor. Impulsul pentru exercitarea misiunii lor, pe care ei l-au dat altor oameni, putea fi în exterior unul foarte simplu, discret. Uneori, întâlnirea scurtă cu un astfel de om simplu a fost ocazia prin care s-a dat impulsul just instrumentelor individualităților oculte. În dosul oamenilor de stat, până la revoluția franceză, se află de asemenea puteri oculte. Apoi ele se retrag treptat, fiindcă oamenii trebuie să ajungă stăpânii propriului destin. Pentru prima dată vorbesc oamenii ca oameni în discursurile revoluției franceze.

Viața interioară a rămas în urmă în Școlile oculte. În Școala rosicruciană s-au predat acele învățături pe care le cunoaștem acum ca aspecte elementare ale teosofiei. Motivul fiecărei descoperiri importante a fost dat de către frățiile oculte; numai după aceea, evenimentul se petrecea afară în lume. Voltaire a fost în cel mai eminent sens un spirit impulsivat de către frății progresiste, fiindcă el a existat atunci, în principal, pentru a pune oamenii pe picioarele lor. Alții s-au aflat în serviciul frățiilor rămase în urmă, ca de exemplu Robespierre la bătrânețe. Tot ce a apărut prematur, a provocat pe planul fizic un pol opus ... (lacună în text).

În Școala rosicruciană s-au predat așadar aceleași învățături ca acum prin teosofie. Numai că pe atunci nu era vorba de teosofie afară în lume. În școlile oculte veritabile se pune preț pe vorbire, numai atunci când ele vor să instruiască lumea. Discipolul ocult însuși trebuie să învețe să folosească simbolurile, semnele. Pentru a se face înțeleși de către lume, inițiații au numai vorbirea pe care o folosește lumea înconjurătoare. Pe când cunoașterea se mai păstra complet în secret, a existat un anumit sistem de simboluri, iar cel ce voia să fie inițiat, trebuia să învețe limbajul simbolurilor. Nu se pune nici un preț pe modalități de exprimare

prin vorbire. Încă pe atunci existau toate învățăturile; dar uneori lipseau expresiile corespunzătoare. Există însă astfel de expresii pentru învățături oculte în metodele orientale de instruire, care provin încă de la cei mai vechi indieni, care au fost instruiți de către vechii Rishi. Aceste expresii indiene nu sunt încă influențate de către epoca materialistă. Cuvintele care i-au impregnat pe indieni, sunt încă pline de magia vorbirii primordiale sacre. De aceea, limbajul indian este ceva ce nu putem folosi pentru noi în Europa.

Ce este just pentru poporul indian, nu este just și pentru Europa. La început a fost necesar un impuls din India, fiindcă Europa însăși avea prea puține expresii formate pentru a prezenta învățăturile. Unele lucruri trebuie să le desemnăm încă prin cuvinte indiene. Dar tot ce apare azi în învățăturile oculte, a existat și la rosicrucieni în Evul Mediu și la începutul noii epoci. Pentru lucrurile centrale despre care este vorba, au existat încă de pe atunci expresiile juste. Despre reîncarnare și karma nu s-a putut vorbi pe atunci în exterior; aceste adevăruri însă au putut fi făcute să se reverse în mod inconștient în cultura europeană. Paracelsus și alți mistici nu au vorbit despre reîncarnare. Acest lucru era foarte firesc. Ei nu puteau vorbi despre aceasta. Pentru tot ce se referă la viața pământească dintre naștere și moarte, ei aveau de asemenea în Occident expresii și simboluri extraordinar de potrivite, în schimb nu și pentru starea de tranziție dintre două încarnări. Pe atunci s-a subliniat foarte intens că viața fizică este importantă pentru construirea organelor corpurilor superioare. Dacă studiem științele, dacă dezvoltăm prietenii spirituale profunde, atunci toate acestea sunt o modelare a forțelor care vor acționa cândva ca organe spirituale.

S-a cuprins întotdeauna în trei noțiuni unitare, felul cum trebuie să acționeze din afară educarea planului fizic pentru om în diferitele sale corpuri. Aceste trei criterii s-au numit: Înțelepciune, Frumusețe și Putere sau Tărie.

Când discipolii din Școlile rosicruciene mai mult exoterice erau instruiți în antecamera exterioară, atunci li se spunea: Voi urmează să fiți lucrătorii viitorului. – Despre reîncarnare nu s-a putut vorbi. Dar omul ar acționa mai departe, chiar dacă el nu s-ar mai încarna din nou aici în fizic. Lui i s-a insuflat ce urmează să apară în viitor ca plăsmuitor de organe. Discipolilor li s-a spus: Dacă în viața zilnică duceți o viață de adevăr, frumusețe și putere, atunci veți dezvolta pentru corpurile voastre superioare astfel de organe care dăinuie pentru viitor. Referitor la francmasoni, și azi vorbesc masonii ioaniți ce importante lucruri sunt adevărul, frumusețea și puterea, dar ei nu mai știu că prin aceasta sunt modelate corpul eteric, corpul astral și Eul cu organele lor.

Când în Evul Mediu un arhitect francmason construia un dom, o biserică, atunci nu avea nici o importanță numele lui referitor la construcția respectivă. El se păstra în secret. În cazul lucrării „Teologia deutsch”, autorul nu este numit din același motiv. El se numește „cel din Frankfurt”. Nici un cercetător savant nu poate

da de urma numelui. Strădania acestor oameni era de a lucra exterior pe planul fizic și de a nu lăsa nici o urmă despre numele lor, însă de a lăsa în urma lor activitatea pe planul fizic.

Să considerăm că cineva a dat planul și impulsul pentru edificiul unui mare dom. El a știut: formele domului creează în el un organ pentru viitor. Toate operele de acest fel vor rămâne legate în efectele lor cu interiorul sufletului. De regulă, operele exterioare rămân însă până când cel care le-a creat le regăsește și le recunoaște când se întoarce. Sub amvon se găsește de obicei mica imagine a arhitectului; de acolo se recunoaște el. Aceasta este puntea care este creată de la o încarnare la alta.

Prin înțelepciune a trebuit să fie construit corpul eteric, prin frumusețea care ținea de evlavie a trebuit să fie construit corpul astral, iar prin putere a trebuit să fie construit Eul propriu-zis. Omul a trebuit să devină o copie a lumii exterioare care se neagă pe sine. Despre aceasta nu s-a mai știut nimic în vechea Indie. Brahmanismul năzuia după o perfecționare a Sinei în interiorul ... (lacună în text) ... dar tocmai la mijlocul ciclului nostru postatlantean au apărut acei învățători religioși care au îndrumat către lepădarea de sine. Buddha a predat deja acest lucru. În Occident a fost cultivat și mai mult acest lucru prin francmasonerie și rosicrucianism. Ei căutau perfecționarea Eului în forma care există și în lumea exterioară, nu atât de mult în aceea care trăiește în interior, așa cum a fost cultivată ea în India. În acest sens și-a spus ocultistul occidental: Eul tău se află nu numai în tine, ci și în lume de jur împrejurul tău. Din regnul mineral, din regnul vegetal și din regnul animal te-au scos zeii, dar trei regnuri ți le creezi tu însuși, cele trei regnuri ale Înțelepciunii, Frumuseții și Puterii. Acestea organizează pe omul superior.

Omul și-a spus: Eu mă aflu aici dintr-un timp în care s-a renunțat pentru mine la regnul mineral, la regnul vegetal și la regnul animal; din această bază a rezultat conștiința de sine, Eul. Așa cum Eul a fost modelat de către alte ființe, tot așa trebuie acum să modeleze el însuși regnurile Înțelepciunii, Frumuseții și Puterii, pentru a se înălța la o transformare deplină a corpului nostru eteric, a corpului nostru astral și a Eului nostru. Aceste trei regnuri sunt regnul Științei, al Artei și al Tăriei interioare, care înseamnă tot ce însuflețește voința. În aceste trei componente a văzut esoteristul medieval mijlocul de dezvoltare în continuare a omului. Transformarea lumii nu trebuie să o lăsăm la voia întâmplării, ci regnul mineral, regnul vegetal și regnul animal trebuie să fie transformate conform acestor trei criterii ale Înțelepciunii, Frumuseții și Tăriei. După ce Pământul devine din nou astral, totul va fi transformat conform acestor noi criterii. Așa zideau și construiau francmasonii medievali și toți esoteriștii conform acestor trei criterii.

În esoterismul indian se disting douăsprezece forțe care îl atrag pe om din nou în existența fizică. Prima dintre aceste forțe este Avidya, ignoranța. Avidya este ceea ce ne atrage din nou în existența fizică, din simplul motiv că noi ne-am

împlinit misiunea pe Pământ, numai atunci când am smuls Pământului toată știința. Noi nu ne-am realizat misiunea pe Pământ, cât timp nu știm încă tot ce trebuie să smulgem ca știință din existența fizică.

După Avidya, următorul lucru care ne trage înapoi prin tot ce este conținut pe Pământ, este că noi înșine l-am făcut și de aceea ține de organizarea noastră. Dacă un mason de exemplu a construit aici un dom, acesta a devenit o parte din el însuși. Cele două lucruri se atrag apoi reciproc. Tendința organizatoare a celui care a creat-o, opera lui Leonardo da Vinci la fel ca și cea mai mică operă de aici, formează un organ în om, și de aceea el revine. Tot ce a făcut omul, se numește Sanskara sau tendințe organizatoare care construiesc omul. Acesta este al doilea lucru care îl atrage pe om înapoi.

Urmează al treilea lucru. Înainte ca omul să intre în prima lui încarnare, el nu a știut nimic de o lume exterioară. Conștiința de sine a început numai odată cu prima încarnare; omul nu era conștient de sine mai înainte. El trebuia mai întâi să perceapă lucrurile exterioare de pe planul fizic, înainte de a putea să-și dezvolte conștiința de sine. Pe cât de real este că, ceea ce a făcut omul, îl atrage înapoi pe planul fizic, tot atât de real este că și știința despre lucruri îl atrage înapoi. Conștiința este o nouă forță care îl leagă pe om de ceea ce există aici. Acest al treilea lucru se numește Vijnana, conștiința.

Până aici, noi am rămas încă foarte profund în interiorul sufletului omenesc. Al patrulea lucru este ceva ce întâmpină din exterior conștiința, ceva ce a fost prezent independent de om, ceva ce el a învățat să cunoască însă abia cu conștiința sa. Acest lucru a fost prezent fără existența sa anterioară, dar s-a deschis numai după ce s-a deschis conștiința sa. Este separarea dintre subiect și obiect, sau cum spune sanscrita, separarea dintre nume și formă, Namarupa. Prin aceasta, omul se referă la obiectele exterioare. Acesta este al patrulea lucru care îl atrage înapoi, de exemplu amintirea unei ființe de care el s-a legat.

Următorul lucru este ce formăm ca reprezentare pentru un obiect exterior; de exemplu imaginea unui câine este reprezentare pură, care pictorului îi este însă esențială. Este tot ce face rațiunea din lucruri, Shadayadana.

Acum mergem și mai departe în jos, în pământesc. Reprezentarea ne conduce la ceea ce numim legătura cu existența, Sparsha. Cine depinde de un obiect, se află pe treapta Namarupa. Cine își formează imagini, se află pe treapta Shadayadana. Cine însă distinge între simpatie și nesimpatie, va ajunge mai bucuros la ceea ce este frumos decât la ceea ce nu este frumos. Aceasta se numește legătura cu existența, Sparsha.

Ceva diferit de această legătură cu lumea exterioară este însă, ceea ce se mișcă în interior ca sentiment. Acum intru eu însumi în acțiune, leg sentimentul meu de un lucru sau altul. Acesta este un element nou. El atrage omul în continuare, se numește Vedana, sentimentul.

Prin Vedana ia naștere ceva complet nou, și anume setea după existență. Forțele care îl atrag pe om înapoi în existență, se trezesc tot mai mult în el însuși. Forțele superioare îi constrâng mai mult sau mai puțin pe toți oamenii, ele nu sunt individuale. În cele din urmă însă ajung forțe complet personale care îl atrag pe om înapoi în existența pământească. Acesta este al optulea lucru, Trishna, setea după existență.

Și mai subiectiv decât setea după existență este ceva ce se numește Upadana, comoditatea din existență. Referitor la Upadana, omul are ceva în comun cu animalul, el simte aceasta doar ceva mai spiritual, iar misiunea omului este de a spiritualiza acest element sufletesc grosier.

Apoi urmează existența individuală însăși, întreaga încarnare anterioară, dacă el a fost deja aici cândva: Bhava, existența individuală, forța întregii totalități a încarnării anterioare. Încarnarea anterioară îl atrage înapoi în existență.

Cu aceasta noi am condus înapoi treptele Nidana până la treapta nașterii individuale. Esoteristul distinge încă două trepte care ies în afara timpului existenței individuale. El distinge aici un stadiu preliminar care a impulsionat nașterea, înainte ca omul să se fi încarnat vreodată. Acesta se numește Jati, ce anume a impulsionat prenatal nașterea.

Cu impulsul de la naștere este legat în același timp ceva diferit. În realitate, odată cu nașterea ne este dat și germenul morții, năzuința de a ieși din nou din existența individuală. Noi suntem interesați să ne destrămăm din nou existența pământească și să ajungem liberi, să îmbătrânim și să putem muri, ceea ce se numește Jamarana.

Acestea sunt cele douăsprezece forțe Nidana, care acționează ca o funie și ne atrage mereu înapoi în existența pământească. (Nidana înseamnă funie, laț). Sunt trei grupe, care aparțin unui întreg:

Prima grupă	A doua grupă	A treia grupă
Avidya	Shadayadana	Upadana
Sanskara	Sparsha	Bhava
Vijnana	Vedana	Jati
Namarupa	Trishna	Jamarana

Sufletul are trei componente: sufletul conștiinței ca cea mai înaltă componentă, apoi sufletul rațiunii și sufletul senzației. Prima grupă de forțe Nidana de la Avidya la Namarupa ține de sufletul conștiinței; a doua grupă ține de sufletul rațiunii, iar a treia de la Upadana la Jamarana ține de sufletul senzației.

Vijnana este caracteristic pentru sufletul conștiinței; Shadayadana pentru sufletul rațiunii, iar ultimele patru sunt legate de sufletul senzației. Aceste ultime patru există atât la animale cât și la oameni.

16. Berlin

11 octombrie 1905

Dacă vrem să înțelegem întregul mod de acțiune al karmei, lucru pe care vrem să-l înfăptuim acum, atunci trebuie să ne putem face o idee despre ceea ce se numește „Nirvana”. Multe lucruri depind de înțelegerea semnificației referitoare la Nirvana, dar noi vrem să încercăm să primim o reprezentare provizorie despre aceasta.

La om există la început într-o faptă oarecare foarte puțin din ceea ce s-ar putea numi libertate, fiindcă omul este efectiv rezultatul faptelor sale din trecut. În sensul cel mai larg, acesta este cazul. Pentru a deveni ce este el, au trebuit să fie create mai întâi toate regnurile naturii. Regnul mineral, regnul vegetal și regnul animal, pe care el le-a avut odinioară în sine, le-a eliminat mai întâi treptat din sine. La aceasta se adaugă și ce a provocat el în timpul primei treimi a rasei lemurien. Tot ce a săvârșit el prin fapte, tot ce a trecut prin sufletul lui ca gânduri și sentimente, aparține de asemenea trecutului său, devine de asemenea karma sa. Noi privim într-un trecut care se înalță în efectele lui de jur împrejurul nostru. Întreaga lume de jur împrejurul nostru nu este altceva decât efectul faptelor anterioare. Tot așa pregătește omul acum ceea ce urmează să se întâmple în viitor.

Noi ne aflăm totuși neîntrerupt față în față cu lucruri care nu sunt deloc efecte ale faptelor anterioare, ci aduc ceva nou în lume. Un anumit om, de exemplu domnul Kiem, este efectul faptelor anterioare. Și Societatea Teosofică este efectul faptelor anterioare, iar faptul că domnul Kiem este unit cu Societatea Teosofică, este de asemenea un astfel de efect. Se întâmplă însă ceva nou prin legătura domnului Kiem cu Societatea Teosofică; aceasta este din nou o cauză pentru fapte viitoare. Dacă lumina luminează un băț, în dosul lui ia naștere o umbră. Aceasta este de fapt ceva nou. Când se observă acest efect, se spune că s-a întâmplat ceva ce este nou. Raportul lucrurilor unul la altul este ceva nou: formarea umbrei.

Tot ceea ce gândește omul, el gândește despre lucruri, despre ceva încheiat. Dar el poate gândi și despre altfel de raporturi, despre ceva ce nu este pricinuit ca efect din trecut, ci apare pentru prima dată în prezent. Aceasta se întâmplă însă foarte rar, fiindcă oamenii depind de trecut, de ceea ce s-a clădit în jurul lor. Raporturi care apar ca ceva complet nou, vor forma foarte puțin conținutul gândurilor umane. Cel ce vrea să conlucreze pentru viitor, trebuie să aibă însă astfel de gânduri care dau la iveală raporturi noi între lucruri. Numai gânduri referitoare la raporturi dintre lucruri pot fi ceva nou. Cel mai bine se vede aceasta în artă. Ceea ce face artistul, nu există în realitate. Simpla formă pe care o prelucrează plasticianul, nu există deloc; ea nu este un produs al naturii. În natură există numai forme prin care pulsează viața. Simpla formă ar contrazice legile naturii. Artistul construiește din raporturi ceva nou. Pictorul pictează ce apare în raporturi: lumină

și umbră; el nu pictează deloc ceea ce este prezent. El nu pictează copacul, ci o impresie care este provocată prin aceea că el înfățișează toate relațiile cu copacul.

În activitatea practică se remarcă de asemenea faptul că omul, de obicei, nu creează nimic nou. Majoritatea oamenilor fac numai ceea ce s-a mai făcut și înainte. Numai câțiva oameni creează din intuiție morală, prin aceea că ei aduc în lume lucruri noi, fapte noi. Noul apare în lume prin raporturi. De aceea s-a spus adesea, că activitatea morală practică apare în general prin raporturi. O astfel de activitate morală constă de exemplu în faptele care sunt pricinuite prin raporturi de bunăvoință. La cele mai multe acțiuni găsim că ele se întemeiază pe ceea ce este vechi; chiar în cazul acțiunilor și evenimentelor unde apare noul, omul se mai întemeiază de obicei pe ceea ce este vechi. Acest lucru iese în evidență de cele mai multe ori la o verificare exactă. Sunt libere numai astfel de acțiuni la care omul nu lucrează pe temelia trecutului, ci la care el se află față în față doar cu ce a intrat în lume prin activitatea productivă și combinatorie a rațiunii sale. O astfel de activitate o numim în ocultism: a crea din neant. Toate celelalte activități sunt create din karma. Acestea sunt două lucruri opuse: Karma și aspectul opus al karmei, neantul – o activitate care nu se bazează pe karma.

Iar acum gândiți-vă la un om care este determinat mai întâi prin karma; prin acțiuni, gânduri, sentimente din trecut. Gândiți-vă apoi că el a avansat atât de mult, încât și-a șters toată karma, așadar că el se află față în față cu neantul. Când el acționează atunci, se spune în ocultism: El acționează din Nirvana. – Din Nirvana au rezultat de exemplu acțiunile lui Buddha, ale lui Christos, cel puțin parțial. Omul obișnuit se apropie de aceasta numai când el este inspirat artistic, religios sau din istoria universală.

Creația intuitivă apare din „neant”. Cine vrea să ajungă la aceasta, trebuie să se elibereze pe deplin de karma. El nu-și mai poate lua atunci impulsurile de unde le ia omul de obicei. Dispoziția care îl cuprinde atunci, este fericirea divină, care este ca stare numită și Nirvana. Cum se înalță omul la Nirvana? Să privim înapoi în perioada lemuriană. Noi îl vedem acolo pe om, așa cum este el atunci pe Pământ, umblând mai întâi în patru labe. Aceste ființe, în care s-a încarnat omul pe atunci ca „om pur” (ca Monadă), mergeau în patru labe. Prin faptul că Monadele s-au încorporat în ele, aceste ființe s-au ridicat treptat în două picioare, ridicându-și membrele din față. Numai acum începe karma. Karma ca și karmă umană, a devenit posibilă numai când oamenii și-au folosit mâinile pentru lucru. Nu se creează karmă individuală mai înainte. A fost o treaptă foarte importantă a evoluției umane, pe când omul a ajuns dintr-o ființă orizontală o ființă verticală și prin aceasta și-a eliberat mâinile. Așa s-a dezvoltat el mai departe în perioada atlanteană.

Pe următoarea treaptă, omul a învățat să-și folosească vorbirea. Mai întâi el a învățat să-și folosească mâinile, apoi a învățat să-și folosească vorbirea. Omul

umple lumea înconjurătoare cu fapte prin intermediul mâinilor și cu cuvinte prin intermediul vorbirii. După ce omul a murit, atunci continuă să trăiască în mediul înconjurător ceea ce el a săvârșit prin fapte și prin cuvinte. Tot ceea ce omul a săvârșit prin fapte, continuă să existe ca și karmă umană. Însă ceea ce omul a rostit prin cuvinte, nu continuă să existe ca și karmă a sa, ci ca ceva complet diferit.

Să privim înapoi în timpul în care omul încă nu vorbea, ci doar acționa. Acțiunile erau atunci ceva ce venea doar de la fiecare persoană în parte. Acest lucru a încetat să fie doar ceva personal, după ce a început vorbirea. Fiindcă oamenii se înțeleg acum unii cu alții. Acesta este un moment extraordinar de important în evoluția atlanteană. Din momentul în care a ieșit primul sunet, în lume a apărut karma omenirii. De îndată ce oamenii vorbesc unii cu alții, din întreaga omenire se revarsă ceva comun. Atunci karma individuală se revarsă în karma generală a omenirii. Odată cu vorbirea pe care noi o răspândim de jur împrejurul nostru, noi răspândim de fapt mai mult decât pe noi înșine. Prin ceea ce vorbim noi, trăiește întreaga omenire. Numai când faptele mâinilor ajung lipsite de egoism, atunci ele vor exista de asemenea pentru întreaga omenire. Dar prin vorbire, omul nu poate realiza fapte complet egoiste, altfel aceasta ar trebui să-i aparțină numai lui. O discuție nu poate fi niciodată complet egoistă, în timp ce faptele mâinilor sunt așa de cele mai multe ori. Ocultistul spune: Ceea ce eu fac cu mâinile mele, poate fi numai fapta mea; ceea ce eu vorbesc, vorbesc ca membru al unui popor sau al unei seminții.

Așa creează viața noastră de jur împrejurul nostru resturi, rudimente personale prin faptele mâinilor noastre, și rudimente ale umanității prin ceea ce trăiește în urma cuvintelor. Trebuie să distingem foarte bine aceste lucruri. Tot ceea ce este în jurul nostru în natură, regnul mineral, regnul vegetal și regnul animal, este acolo ca urmare a faptelor anterioare. Ceea ce se clădește de jur împrejurul nostru prin faptele noastre, este în realitate ceva ce apare nou în lume. De la fiecare om apare ceva în lume, un nou impuls, iar noile impulsuri apar de asemenea prin întreaga omenire.

Dacă noi trebuie să ne spunem așadar: Omul apare pe Pământ în mijlocul perioadei lemuriene și își creează pentru prima dată karma proprie; el nu-și crease nici o karmă individuală mai înainte –, atunci trebuie să întrebăm: De unde poate veni această karma, acționează ea ca ceva nou? – Ea poate veni numai din Nirvana. Pe atunci trebuia să acționeze în lume ceva care venea din Nirvana, din locul unde se creează din „neant”. Ființele care fecundau pe atunci Pământul, trebuiau să se înalțe până în Nirvana. Ceea ce fecundau pe ființele cu patru picioare, astfel încât ele deveneau oameni, erau ființe care coborau din planul Nirvana. Ele se numesc Monade. Acesta este motivul pentru care pe atunci ființe de acest gen coborau din planul Nirvana. Din planul Nirvana este ființa care există în noi, în om, Monada.

Aici apare ceva complet nou în lume și se încarnează în ceea ce este deja prezent și este la rândul său pe deplin efectul faptelor anterioare.

Noi distingem așadar trei trepte. Prima este cea a faptelor exterioare, făcute cu mâinile; a doua este aceea care e produsă prin cuvintele rostite, iar a treia este aceea care e produsă prin gânduri. Gândul este ceva mult mai cuprinzător decât ceea ce se produce prin cuvintele rostite. Gândul nu mai este diferit de la un popor la altul, așa cum este vorbirea, ci aparține întregii omeniri.

Așa se înalță omul de la acțiuni prin cuvinte la gânduri, și așa devine el o ființă tot mai generală. Nu există o normă generală a acțiunii, nu există o logică a acțiunii. Fiecare trebuie să acționeze pentru sine. Dar nu există o vorbire pur personală. Vorbirea aparține unui grup. Gândul însă aparține întregii omeniri. Așa avem noi progresiv de la particular la general cele trei trepte referitoare la om: fapte, cuvinte, gânduri.

În măsura în care omul se exprimă în mediul ambiant, el lasă în urma lui semnele spiritului întregii omeniri sub formă de gânduri; semnele unei grupe de oameni sub formă de cuvinte; semnele ființei sale umane particulare sub formă de acțiuni. El exprimă acest lucru cel mai bine prin aceea că indică spre efectele a ceea ce este produs prin aceste trepte. O individualitate este ca un fir care parcurge toate formele de manifestare personală ale diverselor încarnări. O individualitate creează pentru încarnarea următoare. Un popor, ca și comunitate de limbaj, creează pentru un nou popor. Omenirea creează pentru o nouă omenire, pentru o nouă planetă. Ceea ce face omul pentru el personal, are importanță pentru următoarea încarnare; ceea ce vorbește un popor, are importanță pentru următoarea subrasă, pentru următoarea încarnare a poporului. Iar când va exista o lume în care toată gândirea noastră nu va mai trăi ca gândire, ci această gândire va apărea în efectele ei, atunci aceasta este o nouă omenire, adică o nouă planetă. Fără aceste mari criterii, nu putem înțelege karma.

Ceea ce gândim noi, are importanță pentru următorul ciclu planelar. Să ne transpunem acum în gândul: Omenirea care dăinuie după noi și va locui o planetă viitoare, va mai gândi încă? – La fel de puțin cât va vorbi o nouă rasă aceeași limbă ca rasa anterioară, tot atât de puțin va mai gândi omenirea viitoare. Este caraghios să ne întrebăm în gândurile noastre, ce este divinitatea. Omul nu va mai gândi pe următoarea planetă, ci va cuprinde mediul înconjurător într-o altă activitate, într-o complet altă formă decât pe această planetă. Gândirea este ceva ce ne aparține. Când noi ne clarificăm lumea prin intermediul gândurilor, atunci această clarificare a lumii este valabilă exclusiv pentru noi. Acest lucru este de o importanță extraordinară, fiindcă omul vede cum este țesut el de asemenea ca omenire în firele karmei și trăiește și urzește în întreaga țesătură.

Când ocultistul oriental își pune în ordine astfel de lucruri, atunci el spune: Întreaga noastră viață este ca și cum noi ne-am înconjura de limite prin acțiune,

vorbire, gândire. Dacă facem abstracție de toate acestea, pentru omul obișnuit cu greu mai rămâne ceva. Faptul că el mai are ceva, este rezultatul esoterismului, când el s-a înălțat deasupra acestor trei criterii. Ce mai rămâne atunci, este trăirea Nirvanei.

Spiritul planetar, care reprezintă ființa lumii, este încarnat acum în gândire, va fi însă încarnat în viitor ca ceva diferit.

17. Berlin

12 octombrie 1905

În ocultism noi distingem la om în primul rând acțiunile sale, prin aceea că noi înțelegem prin acțiuni tot ceea ce iese dintr-o activitate care este în legătură cu mâinile sale; în al doilea rând vorbirea și în al treilea rând gândurile. Tot ceea ce realizează omul în acest sens cu mâinile sale, contribuie la karma existenței sale pământești următoare. Ceea ce vorbim, nu ne privește doar pe noi, ci o grupă de oameni care vorbesc aceeași limbă iar aceasta acționează în karma grupei sau rasei. În cuvinte zace o mai mare responsabilitate decât în simplele fapte; fiindcă noi pregătim prin aceasta configurația unei rase viitoare. Ceea ce gândim, acționează ulterior chiar la noua modelare a Pământului nostru. De aceea distingem trei trepte: Prima: Acțiunea omului este individuală, cu excepția acțiunilor care izvorăsc în om din neant. A doua: Omul nu poate vorbi singur, doar pentru sine, cuvintele se adresează unei grupe de oameni. A treia: Gândurile privesc întreaga omenire.

Cu aceasta are legătură ceva diferit. Când acționăm, ne aflăm complet singuri în dosul acțiunii. Când vorbim, nu suntem complet singuri cu cuvintele. În dosul cuvintelor noastre acționează o entitate spirituală; ea se află atunci în dosul nostru. Pe cât este de adevărat că cuvintele pe care le rostim sunt înregistrate foarte exact în Akasha, la fel de adevărat este că noi, cu fiecare cuvânt pe care îl rostim, intervenim în corpul unei ființe spirituale care este încarnată în această materie Akasha în care intră cuvintele noastre. Trebuie să primim acest lucru în simțirea noastră; de aceea trebuie să fim foarte atenți la cuvintele noastre. Când gândim, suntem aparent complet singuri în noi, totuși la gândurile noastre contribuie în mod spiritual ființe, ființe mai înalte și mai importante decât ființele care contribuie la vorbirea noastră.

În aceste lucruri se află mai mult decât o istorie universală. Prin aceasta sunt clarificate anumite lucruri. Să luăm în considerare un gând din noi. În dosul acestui gând se află o ființă spirituală. Când gândim cuprinși din toate părțile de corpul unei ființe spirituale, atunci gândul este doar o expresie a corpului ființei spirituale care acționează în noi. De fiecare dată când un gând trece prin sufletul nostru, acesta este o copie, un fel de urmă a unei ființe spirituale superioare, ca și când am merge pe un sol umed, am lăsa urme și am spune: Pe aici a mers un om. – Această ființă spirituală este modelată din aceeași substanță din care este modelat gândul. Gândul din noi poate ajunge copia unei ființe spirituale superioare, numai fiindcă entitatea superioară are un corp din aceeași substanță din care sunt modelate gândurile noastre.

Când piciorul nostru se imprimă în pământul umed, atunci copia este un negativ, o contraimage a piciorului nostru. Așa este și cu gândurile noastre. În lumea spirituală superioară există pentru fiecare gând o contraimage. Imaginea și

contraimaginea sunt atât de îmbinate ca pecetea și stampila. Substanța este entitatea spirituală superioară, ea corespunde în imaginea noastră stampilei. În măsura în care gândul corespunde stampilei, el se numește intuiție, iar pecetea se numește gând abstract. Putem spune, dacă gândim: Eu simt urma a ceea ce se petrece în lumile superioare. Referitor la acest fapt, în scrierile religioase, de exemplu în Apocalipsa lui Ioan, se folosește expresia „Pecete”. Ea corespunde adevărului. Fiindcă o ființă spirituală contribuie de asemenea la cuvintele noastre, fiecare cuvânt este o pecete. Contraimaginea cuvântului este numită la mistici „Imaginațiune”. Așa avem trei trepte ale gândirii: intuitivă, imaginativă și abstractă obișnuită. Când omul se dezvoltă mai departe, atunci gândul abstract însuși evoluează pe treapta pe care sunt încarnate entități care contribuie la vorbire, atunci omul este un Chela, un discipol ocult. A fi Maestru înseamnă a acționa în substanța în care sunt încarnate ființe care contribuie la gândurile noastre. – Imaginațiunea dă imagini. Marii învățători religioși din epocile anterioare au vorbit în imagini, fiindcă imaginațiunea dă imagini, nu gânduri abstracte. În toate religiile s-a vorbit în imagini. Imaginea este pentru om mai întâi subordonată, dar când omul înțelege să facă din fiecare gând din nou o imagine, atunci el a ajuns pe o treaptă superioară. Aceasta este condiția preliminară pentru un mod complet nou de percepție. În realitate este vorba despre faptul că omul evoluează la aceasta, dacă nu mai gândește doar abstract, ci dacă are gândul său de fiecare dată ca imagine.

Omul își formează de regulă numai gânduri. Omul evoluat trebuie să gândească în imagini, adică „să construiască imagini”. La tipografii există deja lucrul despre care este vorba: a întipări ceva unui lucru printr-o anumită putere. În fantezie, la poet și la artist, găsim numai o copie foarte palidă a Imaginațiunii. Când omul care caută să evolueze atât de sus, vorbește, el va încerca în anumite momente, să aibă în fața lui contraimaginea a ceea ce el vorbește. De aici și imaginile grandioase, impunătoare din scrierile religioase. Cine face un efort pentru această creare de imagini, acela a ajuns pe treapta entităților spirituale care sunt creatoare de rase. Cel care nu dezvoltă în sine doar imagini, ci și intuiții, acela nu este doar creator de rase, ci colaborează și la crearea următoarei existențe planetare. În imagini va răsună ceea ce este realizat atunci pe Pământ, dar cine creează din Intuiție, acela creează ceva ce încă nu există, ce nu este realizat nicăieri, adică acela creează din Nirvana. Acesta este înțelesul oricărei apocalipse: Ceea ce va exista în realitate numai în viitor, omul poate crea numai din Intuiție.

Prin gândirea abstractă, omul creează o copie a ceea ce există aici. În cazul Imaginațiunii, omul se lasă fecundat de către spiritul care creează în interiorul său. Imaginațiunea corespunde realităților ascunse care au luat naștere prin fecundarea omului de către entitățile spirituale superioare; atunci omul poate privi pe plan astral aceste entități spirituale superioare. Condiția preliminară pentru aceasta, este de a dezvolta o vorbire care nu este expresia gândurilor abstracte, ci este expresia

imaginilor. Mediumii vorbesc de asemenea prin imaginațiuni, prin imagini și simboluri, dar inconștient. În dosul lor, spiritul creează simbolurile. Discipolul face acest lucru în deplină conștientă, totuși nu arbitrar. El se lasă fecundat pentru aceasta de către spirit.

Exact la fel cum se înalță omul la crearea de imagini și intuiții, a acționat și lumea exterioară înaintea existenței sale, și anume astfel încât în tot ce este esență minerală în jurul nostru, așadar natură fizică pură, acționează intuiții ca forțe creatoare. Cristalul este exterior, așa cum se arată simțurilor; el a fost însă creat prin intuiții. În dosul întregii lumi fizice se află un Cosmos al intuițiilor și în cele din urmă o ființă, Spiritul planetei, care creează intuițiile. În dosul tuturor limbilor vorbite acționează ființa Imaginațiunii, colaborează cu Spiritul rasei. În tot ce este viu colaborează aceeași treaptă a spiritului. În dosul tuturor plantelor acționează Imaginațiunea. Planta creată apare din Imaginațiune, iar în dosul ei se află o entitate spirituală. Iar tot ce are conștientă și simțire, a luat naștere din gând.

Acum luați în considerare întregul Univers, mai întâi ca ceva fizic: Pământ, Soare, Lună și stele, Calea Lactee, etc. În dosul acestuia se află un mare Spirit intuitiv. Este același Spirit care se exprimă în acțiunile noastre; el se află de asemenea în dosul marelui Univers. Creștinismul îl numește Tatăl. Fiindcă el este cunoscut atât de puțin, este numit de asemenea Dumnezeu necunoscut, iar în literatura teosofică Primul Logos. În dosul a tot ce este viu se află Spiritul Imaginațiunii. Este același Spirit, care colaborează la vorbirea noastră, de aceea el este numit în religia creștină Cuvântul. Prin aceasta se înțelege ceva foarte exact, foarte real. Acest Spirit care se află în dosul a tot ce este viu, acționează și azi în vorbirea noastră, în fiecare cuvânt al nostru, este numit așadar pe drept „Cuvântul”; o altă desemnare este Fiul sau Christos. Este Spiritul care trăiește în tot ce este viu ca Imaginațiune.

Apoi ne înălțăm la ceea ce este conștient, la ceea ce are un anumit grad de simțire, de conștientă, la regnul animal și la ceea ce în om este animalic. Acesta poate fi cuprins deja în gânduri. Pe acesta îl are fiecare în sine. Ceea ce avansează în animal, avansează mai întâi în el însuși: conștientă abstractă. Toată conștientă lumii trăiește și în om, în gândirea abstractă. În sine, omul îl numește „Spirit”, iar în măsura în care acționează afară în natura creatoare, el îl numește „Spirit Sfânt”. Acesta se află la baza simțirii și conștientă. Boală există numai în ființa particulară. Spiritul însuși nu poate fi bolnav, decât dacă se încarnează în corpuri inferioare. Cuvântul „sfânt” („heilig”, limba germană, n.tr.) înseamnă „a fi sănătos” („heil sein”, limba germană, n.tr.); adică spiritul, care se revarsă afară în lume, este sănătos. Spiritul Sfânt nu este nimic altceva decât Spiritul sănătos în întregime; de aceea, cel care se unește efectiv cu Spiritul Sfânt, își menține forța sănătății. Ea trebuie să aibă de a face cu Spiritul Sfânt care se revarsă în lume. Acesta este Spiritul care acționează de la om la om ca vindecător adevărat.

Dacă privim acum afară pe planul fizic, atunci avem mai întâi ceea ce percepem prin simțuri. În dosul acestuia se află marele Spirit intuitiv. Acest Spirit a creat toată existența fizică. În dosul a ceea ce trăiește în forma pură, în dosul a ceea ce poate fi perceput prin simțuri, se află așadar Spiritul Tată, Primul Logos. Prin faptul că privim aceasta, noi nu o schimbăm. Dar se petrece o schimbare când noi acționăm. Noi schimbăm atunci nu doar ceea ce există afară în lume, ci și forțele care acționează afară în lume. În momentul când acționăm, creem o schimbare pe planul fizic. În dosul acestei schimbări se află însă și schimbarea forțelor de bază a ceea ce corespunde Primului Logos. Noi influențăm aceasta prin acțiunile noastre și aceasta rămâne, este aici, nu poate să piară din nou, decât dacă este distrusă de aceeași forță care a provocat-o. Iar schimbarea care este provocată în marile intuiții cosmice prin acțiunile noastre, este ceea ce ne cuprinde din nou ca și karmă. Ceea ce îl atrage pe om din nou în lumea fizică, se numește, dacă privim la karma, Rupa. Se numește Rupa fiindcă omul a realizat aceasta în Rupa prin corpul său, prin exteriorul său. Noi creem în corp, în Rupa, când acționăm asupra intuițiilor exterioare.

Al doilea lucru, în care azi omul nu este încă atât de autonom, ci colaborează încă un alt Spirit, este vorbirea. Prin aceasta, noi facem impresii într-o lume în dosul căreia nu se află doar fizicul, ci și viața. În lumea vieții rămân în urmă imaginațiuni despre ceea ce vorbim noi, forțe formatoare, care creează noua rasă. Rasa noastră actuală este creată din ceea ce s-a aflat în dosul cuvintelor rasei anterioare. Aceasta s-a modelat în rasa noastră. În afară de aceasta, intră în discuție tot ceea ce este în general numai Imaginație. Aceasta ne arată că noi provocăm prin cuvintele noastre impresii în domeniul Fiului, în domeniul celui de-al Doilea Logos. Acestea vin înapoi ca și karmă colectivă a întregii rase. Fiindcă noi nu creem singuri cuvântul, la aceasta colaborează Spiritul rasei. Care este baza pentru această formă a karmei? Unde acționează Spiritul rasei? Spiritul rasei colaborează la sentimentul omului, pătrunde întreaga lume a sentimentelor. Acolo răsună ceea ce are omul în comun cu grupa sa.

Ce acționează într-un sens mult mai larg asupra karmei, este sentimentul, Vedana. Așadar, în primul rând Rupa, corporalitatea; în al doilea rând Vedana, sentimentul. – Pentru acel om, care încă nu a devenit Chela, sentimentul este ceva foarte important pentru perceperea celui de-al Doilea Logos și pentru tot ceea ce este viu. Știința vrea să contemple animalul și planta fără viață. Nici cel mai mare savant nu este azi atât de departe, încât să poată cuprinde viața cu sentimentul său. Numai înțelegerea imaginativă îl face apt să privească în viață.

Gândului îi corespunde în lumea înconjurătoare tot ce are senzație, conștiință. Aceasta are ceva în comun cu noi: percepția. Faptul că noi suntem în general în stare să percepem lumea de afară din spațiul fizic ca o lume de culori și sunete, este posibil fiindcă putem să ne-o transpunem în gânduri. Noi primim

percepția; gândim apoi asupra ei. Dacă nu ar exista nici un gând în percepții, atunci ar fi cea mai mare prostie a omului să vrea să-și formeze gânduri despre ea. Gândurile ar fi doar iluzii, dacă percepțiile nu s-ar realiza prin gânduri. Ceea ce produce combinația percepțiilor, este aceea că percepțiile sunt construite mai întâi prin gândurile pe care noi le decojim: legile naturii. Acestea nu sunt nimic altceva decât gânduri; este Spiritul Sfânt creator. Percepția este limita unde gândurile noastre se ating cu gândurile creatoare de afară. Așadar, cu un gând pe care îl avem, nu putem acționa asupra vieții, dar putem acționa asupra a tot ceea ce este conștient, asupra a tot ceea ce este afară numai gând.

În toate ființele spirituale, care au creat conștienta, noi lăsăm urme prin gânduri. Ceea ce formează omul în gânduri pe baza percepțiilor și ceea ce face el cu gândurile, are din nou efectul său asupra a tot ceea ce face necesare percepțiile. De aici noi distingem al treilea lucru: percepția sau Sanjna, ce acționează ca al treilea lucru asupra karmei.

Prin toate acțiunile, noi provocăm contraacțiuni drept karma, fiindcă intervenim în lumea intuitivă: Rupa.

Prin toate cuvintele, noi intervenim în lumea sentimentelor creatoare, pentru a crea prin aceasta în jurul nostru contrasentimente: Vedana.

Cu ceea ce noi gândim asupra percepțiilor, intervenim în întreaga lume a gândurilor exterioare: Sanjna.

Ceea ce noi percepem de jur împrejurul nostru, nu va mai exista când vom apărea din nou pe Pământ. De aceea, tot ceea ce gândim asupra lumii percepțiilor nu va putea exercita nici o influență asupra încarnării viitoare, doar în această încarnare va avea o forță creatoare de karmă. Gândul acționează asupra caracterului nostru actual.

Ceea ce izvorăște din sentiment, ceea ce are de a face în principal cu ambianța noastră, ceea ce intră în lumea Imaginațiunii, aceasta ne aduce înapoi din lumile superioare în următoarea încarnare, astfel încât apare în noi înșine ca înclinație, iar în afara noastră ca ocazii. Prin înclinațiile sale, omul atrage așadar ocaziile din lumea exterioară care modelează destinul prin înclinațiile care sunt pregătite karmic. Gândurile formează caracterul, înclinațiile atrag karmic ocaziile. Acțiunile pricinuesc destinul exterior, toate împrejurările corporale prin care se naște omul. Ce realizăm efectiv cu Rupa, cu corporalitatea noastră, este destinul nostru care ne aduce karmic înapoi.

Omul poate crea conștient înclinații pentru încarnarea sa viitoare, numai dacă el se avântă acum conștient către Imaginațiune. În aceasta constă secretul prin care au acționat în exterior marii fondatori de religii asupra epocii lor. Imaginile pe care ei le-au dat oamenilor, au dezvoltat înclinații pentru încarnarea următoare. Orice imagine pe care ei o cufundă în suflete, iese în evidență în întreaga lume a sentimentelor. Omul își dobândește singur astfel de imaginațiuni sau le primește de

la un îndrumător. Noi le avem, numai dacă ne-am luat în stăpânire întreaga noastră viață de sentimente; acesta este cazul discipolului ocult. El simte așa cum își propune să simtă; de restul omenirii se îngrijesc întemeietorii de religii. O religie este lumea de sentimente a rasei viitoare; de aceea, ea poate să dispară în exterior, fiindcă ea trăiește apoi în înclinații. Azi apar înclinații care au fost insuflate omenirii în secolele 13 și 14. Important este că imaginile materialiste ale prezentului nu își cuceresc loc în inima omului, fiindcă ele i-ar înzestra pe oamenii din epocile viitoare cu cele mai brutale înclinații care sunt îndreptate numai către lumea senzorială, dacă nu este compensat acest lucru prin reprezentări spirituale. În om trăiesc acele pofte și dorințe care provin din Imaginațiune. Aceasta este dorința sa, Sanskara. Tot ceea ce este intuitiv în om, marile impulsuri, pe care le primește de la cei mai mari inițiați, sunt de fapt ceea ce depășește karma propriu-zisă. Cine se înalță la Intuițiile propriu-zise, acela răzbește în sus prin lumea fizică la Spiritul Tată. Cine are cunoaștere intuitivă, poate acționa asupra karmei propriu-zise. El începe să-și reducă în mod conștient karma sa.

Omului obișnuit îi apar ca inteligibile numai ființe care sunt de asemenea conștiente. Dacă el ajunge la Imaginațiune, atunci lui îi devine inteligibilă și viața; dacă ajunge la Intuiție, atunci poate avansa până la forțele intuitive.

Atât de mult poate acționa omul asupra karmei sale, cât de multă Intuiție are el însuși, sau cât de mari îndatoriri cerute lui de către mari inițiați realizează el. Conștiența care este necesară pentru depășirea karmei se numește Vijnana. Iar acum să ne gândim la omul care se află în lume trăind, acționând, murind. După ce el a murit, rămâne totuși din el în această lume ceva ce el a ținut în ea. Acestea sunt: Rupa, Vedana, Sanjna, Sanskara și Vijnana. Aceste cinci lucruri sunt contul său: destinul personal ca Rupa; destinul poporului, în care el s-a născut, ca Vedana; faptul că el s-a născut în general pe acest Pământ, ca Sanjna. Mai departe contribuie Sanskara, dorința, și Vijnana, conștiența. Acestea sunt cele cinci însușiri Skandha.

Ce răspândește omul în lume, rămâne ca cele cinci însușiri Skandha în lume. Ele sunt temelia noii existențe. Ele devin treptat mai puțin active, dacă omul a dezvoltat în mod conștient pe ultima dintre ele. Cu cât are el mai mult în stăpânire în mod conștient Vijnana, cu atât mai mult o primește în stăpânirea sa, capacitatea de a se încarna în mod conștient în corpul fizic. Cele cinci însușiri Skandha sunt în principal identice cu karma.

1. Rupa – corporalitate, acțiune
2. Vedana – sentiment
3. Sanjna – percepție
4. Sanskara – dorință
5. Vijnana – conștiența care este necesară pentru depășirea karmei.

18. Berlin

16 octombrie 1905

Dacă vrem să vedem mai exact cum se realizează karma, trebuie să mergem puțin în urmă în evoluția omenirii. Dacă mergem cu câteva milenii în urmă în Europa, atunci o găsim acoperită cu ghețuri. Ghețarii Alpilor se întindeau pe atunci până departe în depresiunile nord-germane. Regiunile în care locuim noi acum, erau pe atunci reci și sălbătice. Acolo trăia un gen de oameni care se folosea încă de cele mai simple și primitive instrumente. Dacă mergem cu aproximativ un milion de ani în urmă, atunci găsim pe același sol o climă tropicală, așa cum este de găsit azi numai în cele mai fierbinți regiuni din Africa; în anumite zone erau păduri străvechi imense, în care trăiau papagali, maimuțe, în special giboni, și elefanți. Cu greu însă am găsi, dacă am cutreiera aceste păduri, ceva din omul actual și de asemenea din perioada ulterioară situată cu câteva milenii în urmă. Din anumite straturi de pământ care au luat naștere între cele două ere menționate, științele naturii pot arăta către un om la care partea frontală a creierului încă nu se formase ca acum, și la care fruntea era teșită. Numai partea posterioară a creierului era formată. Ajungem în urmă pe vremea când oamenii nu cunoscuseră focul și își confecționau armele prin șlefuirea pietrelor. Naturalistul compară cu plăcere această stare a omului cu starea de dezvoltare a sălbaticului sau cu aceea a copilului neîndemânatic. Rămășițe de astfel de oameni s-au găsit în Neandertal și în Croația. Ei au un craniu asemănător celui de maimuță, iar la descoperirile arheologice din Croația s-a aflat că ei, înainte de a muri, au fost prăjiți, așadar pe atunci au locuit canibali acolo.

Gânditorul materialist își spune: Noi îl urmărim astfel pe om până în vremurile în care el era încă neevoluat și neîndemânatic, și presupunem că el s-a dezvoltat de la aceste trepte copilărești ale existenței până pe treapta culturală actuală a omenirii, și că acest om primitiv a evoluat din animalele asemănătoare omului. – El face așadar un salt în această teorie a evoluției de la oamenii primitivi la animalele asemănătoare omului. Naturalistul presupune că întotdeauna ceea ce este perfect a evoluat din ceea ce este imperfect. Însă nu întotdeauna este așa. Dacă îl urmărim de exemplu pe om în urmă până în copilărie, atunci nu mai apare nimic imperfect, fiindcă copilul provine dintr-un tată și dintr-o mamă. Înseamnă că noi ajungem la o stare primitivă care provine din nou de la o stare superioară. Acest lucru este important, fiindcă are legătură cu faptul că deja la naștere copilul are predispoziția pentru un nivel ulterior de perfecțiune, în timp ce animalul rămâne în urmă pe o treaptă inferioară. Dacă naturalistul a mers în urmă până la treapta pe care omul nu avea încă partea frontală a creierului și nici rațiune, atunci el ar trebui să-și spună: Trebuie să presupun că originea omului trebuie căutată în altă parte. La fel cum un copil provine dintr-o pereche de părinți, tot așa acei oameni primitivi

provin din alți oameni care atinseseră deja un anumit nivel de perfecțiune. Pe acești oameni îi numim atlanteeni. Ei au trăit pe solul care acum este acoperit de apele Oceanului Atlantic. Atlanteenii aveau și mai puțină parte frontală a creierului și o frunte încă mai teșită. Dar ei aveau încă ceva diferit de oamenii de mai târziu. Ei mai aveau corpul eteric mult mai puternic. Corpul eteric al atlanteanului nu avusese încă formate anumite legături cu creierul; ele au luat naștere doar mai tâziu. Așa era dezvoltat încă deasupra capului un cap eteric mare, puternic; capul fizic era relativ mic și inserat într-un cap eteric puternic. Funcțiunile pe care le îndeplinesc acum oamenii cu ajutorul părții frontale a creierului, erau îndeplinite la atlanteeni cu ajutorul organelor din corpul eteric. Prin aceasta, ei puteau intra în legătură cu ființe la care nouă ne este închisă azi calea de acces, fiindcă omul tocmai și-a dezvoltat partea frontală a creierului. La atlanteeni era vizibilă un fel de plăsmuire colorată, înflăcărată, care radia din deschiderea capului fizic către capul eteric. El era receptiv la o mulțime de influențe psihice. Un astfel de cap care gândește ca și cap eteric are stăpânire asupra etericului, în timp ce un cap care gândește în creierul fizic are stăpânire numai asupra fizicului, asupra îmbinării lucrurilor într-un mod pur mecanic. El își poate face instrumente fizice. În schimb, un om care gândește încă în eter, poate să facă să încolțească un bob de grâu, astfel încât acesta crește efectiv.

Cultura atlanteană era încă în legătură cu creșterea din natură, cu ceea ce era vegetal, asupra acesteia omul de azi și-a pierdut puterea. Atlanteanul nu a folosit de exemplu forța aburului pentru punerea în mișcare a vehiculelor, ci forța germinativă a plantelor, cu care el a propulsat vehiculele sale. Numai din ultima treime a perioadei atlanteene, din epoca protosemiților până în epoca în care Atlantida a fost acoperită de apele Oceanului Atlantic, partea frontală a capului eteric a format partea frontală a creierului. Prin aceasta, omul și-a pierdut puterea de a influența creșterea plantelor și a primit capacitatea creierului fizic, rațiunea. El a trebuit să o ia de la început cu multe lucruri. El a trebuit să înceapă să-și formeze deprinderi mecanice. Pe atunci el era încă asemenea unui copil, neîndemânatic și nepriceput, în timp ce mai înainte ajunsesese la o mare pricepere referitor la creșterea plantelor. Omul trebuie să treacă prin inteligență și apoi să dobândească din nou ceea ce putea face mai înainte. Puteri spirituale superioare aveau o influență pe atunci asupra voinței nelibere; prin capul eteric lăsat deschis, ele acționau cu rațiunea lor.

Mergând și mai în urmă, ajungem în perioada lemuriană. Acolo ni se arată o treaptă a evoluției omenirii, pe care se petrece efectiv numai definitivarea principiilor materne și paterne. Acest cap eteric are, desigur, ramificațiile sale exterioare în corpul astral, în ceea ce înconjoară ca radiație pe om ... (lacună în text). Dacă s-ar fi extras capul eteric și corpul astral dintr-un astfel de om, atunci s-ar fi întâmpnat ceva deosebit. Omul ar fi pierdut prin aceasta posibilitatea de a sta

vertical, el s-ar fi prăbușit. Exact procesul invers a fost început pe atunci cu omul, iar prin aceasta el s-a ridicat treptat în picioare.

În perioada lemuriană însă, omul se afla încă pe o treaptă pe care el încă nu posedea ceea ce noi am presupus că s-ar putea extrage din el. El încă nu avea într-o perioadă anterioară acest cap eteric și corpul astral. Ele nu erau pe atunci încă prezente. Omul pământesc care cutreiera pretutindeni era pe atunci efectiv o ființă orizontală. Cele două organe de lucru, mâinile, avuseseră pe atunci forma membrilor posterioare și formaseră de asemenea organe de mișcare, astfel încât omul mergea pe atunci în patru labe. Să ne gândim la doi oameni de azi, bărbat și femeie intim contopiți unul în altul, să ne gândim că jumătatea superioară a corpului lipsește și numai jumătatea inferioară a corpului este prezentă. Omul era în realitate bărbat-femeie. Omul a avut pe atunci de asemenea un corp astral și un corp eteric, dar încă nu pe cele pe care le-a avut mai târziu. Acela era un alt corp astral, și anume unul care ajunsese la cea mai înaltă perfecțiune a sa pe Lună. Corpul astral în legătura sa cu corpul eteric, primise pe Lună capacitatea de a construi un corp fizic care avea pe atunci structura asemănătoare unui crab. Omul se putea ridica în două labe și putea face salturi.

Corpul astral legat de corpul eteric era pe atunci complet altfel format. El avea o formă care nu era complet ovală, ci arăta mai mult ca un clopot. El se boltea deasupra omului care mergea în patru labe. Corpul eteric se îngrijea de toate funcțiunile vieții acestui om lemurian. Omul avea pe atunci în corpul astral o conștiință crepusculară, nebuloasă, așa cum avem noi azi când visăm. Dar conștiința lui nu era ca reminiscențele din visele noastre actuale, ci el visa despre realitate. Când de el se apropia un om antipatic, atunci în el se înălța un sentiment luminos care indica antipatia.

Deja pe Lună omul avusese puțin capacitatea de a-și folosi cele două membre din față ca și organe de apucat, astfel încât acum venea un timp al ridicării pe verticală. Ceilalți tovarăși vii ai omului erau în perioada lemuriană animale asemănătoare reptilelor, cu forme grotești, care nu au lăsat nimic în urmă. Ihtiosaurii și celelalte reptile preistorice sunt descendenți ai acelor animale. În realitate, Pământul era locuit pe atunci de ființe care aveau un caracter reptilian; corpurile umane aveau pe atunci de asemenea un caracter reptilian. În timp ce ființa umană asemănătoare reptilelor se ridica pe atunci pe verticală, a devenit vizibilă din față o formă a capului complet deschisă, din care țâșnea un nor de foc. Aceasta a dat motivul pentru poveștile cu balauri, cu dragoni. Aceasta este forma grotescă pe care o avea omul pe atunci, o formă asemănătoare reptilelor. Păzitorul Pragului, natura inferioară a omului, apare de obicei într-o formă de acest fel. Este natura inferioară cu forma deschisă a capului. Pe atunci a apărut pe Pământ căsătoria dintre aceste plăsmuri și celelalte ființe descrise mai înainte. Corpul astral

împreună cu forma de cap s-a unit cu corpul asemănător balaurului cu deschiderea înflăcărată. Aceasta a fost fecundarea Pământului matern de către Spiritul patern.

Așa a avut loc fecundarea de către forțele manasice. Corpul astral inferior s-a contopit cu corpul astral superior. O mare parte a corpului astral de atunci s-a pierdut. O parte a format componentele inferioare ale corpului astral uman, iar cealaltă, corpul astral nou adăugat împreună cu capul, s-a unit cu părțile superioare ale omului. Ceea ce a fost îndepărtat pe atunci, a ieșit din acest corp astral care s-a unit cu structura de balaur, nemaiputându-se dezvolta mai departe pe Pământ. Aceasta a format ca conglomerat sfera astrală a Lunii, așa-numita sferă a opta. Luna adăpostește în realitate entități astrale care au luat naștere prin aceea că omul a lepădat ceva. Această însoțire a Spiritului patern cu materia maternă a fost descrisă în Egipt ca însoțirea lui Osiris cu Isis. Ce a luat naștere atunci, a fost Horus. Structura de balaur cu capul eteric contopită cu corpul astral al omului împreună cu forma de cap, care se adăuga ca ceva nou, a dus la concepția despre structura Sfinxului. Sfinxul este redarea acestui gând în formă plastică.

Au existat șapte feluri sau clase de astfel de structuri care erau puțin diferite una de alta, de la cea mai frumoasă formă umană construită, o formă aproape nobilă, superioară, până jos la cea mai grotescă formă. Aceste șapte feluri de structură umană au trebuit să fie fecundate toate. În acest fel plastic trebuia să se reprezinte coborârea „fiilor lui Manas”. Numai atunci putem înțelege cum a luat naștere corpul astral al omului. El este alcătuit din două părți diferite.

Dacă luăm în considerare evoluția umană, vom găsi că una dintre jumătățile corpului astral se străduiește neîncetat să învingă cealaltă jumătate, natura inferioară, și invers. Dacă omul constă azi din corp astral, corp eteric și corp fizic, atunci de fapt numai corpul fizic este un produs care, așa cum este el, este încheiat. Celelalte două corpuri se află într-o luptă neîncetată. Și în cazul corpului eteric există două părți care caută să se ridice una asupra celeilalte.

Când omul moare, el cedează întregul corp fizic forțelor Pământului, însă corpul eteric al omului se desface mai întâi în două părți. Una dintre ele este aceea care a provenit de la structura superioară și pe aceasta o ia omul cu el. În schimb restul corpului eteric se pierde, fiindcă asupra acestuia omul nu-și poate exercita autoritatea; acesta i s-a dat lui din afară. Asupra acestuia el își poate exercita autoritatea, numai dacă a devenit discipol ocult. Această parte a corpului eteric, în cazul omului obișnuit, este cedată așadar forțelor eterice ale Cosmosului. Ce se adaugă omului din acel corp astral cu care el a venit de pe Lună, aceasta îl constrânge să petreacă un interval de timp în Kamaloka, până când el s-a eliberat pentru viața proprie de această parte a corpului astral. Apoi el mai are partea de corp astral care a găsit deja compensarea; cu acesta el parcurge drumul prin Devachan și înapoi în viața fizică. De aceea vedem în spațiul astral forme de clopot circulând cu viteză foarte mare. Acestea sunt suflete umane care vor să se încarneze

din nou. Dacă zvâcnește prin spațiul astral aici la noi un astfel de clopot uman și un embrion uman din America de Sud este înrudit karmic cu el, atunci acest clopot uman trebuie deja să fie acolo. Așa circulă prin spațiul astral aceste suflete care se reîntorc. Aceste forme de clopot amintesc încă de acele forme care apăreau în perioada lemuriană, numai că ele și-au găsit deja compensarea cu corpul astral superior.

Noi știm că omul evoluează prin aceea că el își prelucrează din Eu cele trei corpuri. Eul nu este altceva decât ceea ce a acționat pe atunci fecundând: partea superioară a aurei cu capul eteric. Componentele pe care le-a construit omul sunt: corpul fizic, corpul eteric, corpul astral.

Corpul eteric superior sau corpul mental

Corpul astral ca Buddhi

Corpul astral

Corpul eteric inferior

Corpul fizic

Corpul fizic a luat naștere printr-o transformare și o înnobilare a acelui corp asemenea balaurului, pe care-l întâlnim în perioada lemuriană. El era bărbătesc-femeiesc. În omul actual există de asemenea un om bărbătesc-femeiesc. La bărbat, temelia componentei superioare este feminină, la femeie temelia corpului eteric superior este de structură masculină. În realitate, omul conform naturii fizice este de asemenea masculin-feminin.

Corpul eteric constă din două componente: din componenta naturii umane care a venit de dincolo de pe Lună și din componenta sa opusă. Ele nu erau încă unite una cu alta la început, după aceea ele s-au apropiat una de alta și s-au unit. Una este polul animalic, cealaltă este polul spiritual. Polul animalic se numește corp eteric, polul spiritual se numește corp mental. Corpul mental este eterul material.

Între acestea se află corpul astral, care a luat naștere de asemenea dintr-o legătură a două componente. El este la bază de asemenea o structură dublă. Trebuie să distingem în corpul astral o natură inferioară și o natură superioară. Natura superioară este legată de la început cu corpul mental. Ceea ce se află din corpul astral în corpul mental, ceea ce a venit așadar de sus, este celălalt pol al corpului astral inferior. O însușire a corpului astral inferior este aceea că el are pofte. Componenta superioară are în locul acestora devotament, iubire, virtutea care dăruiește. Această parte a corpului astral se numește Buddhi. Această descriere a omului este văzută așa din lumina cosmică. Dacă omul însuși lucrează la învelișurile sale, este altceva. Una înfățișează felul cum este construit de către Cosmos omul, alta înfățișează felul cum se construiește el însuși.

Așadar, Buddhi este astralul înnobilat, mentalul este etericul înnobilat, iar fizicul are polul său opus în Atma.

19. Berlin

17 octombrie

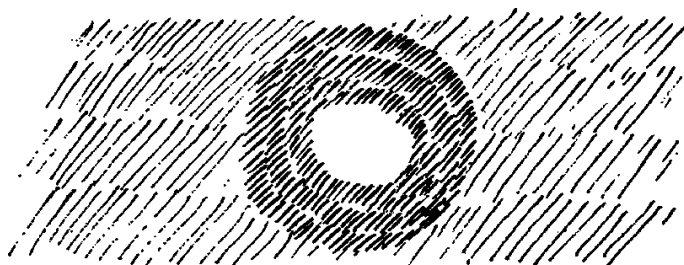
Am văzut ieri cum se află omul într-o anumită relație cu puterile astrale. După ce moare, el intră mai întâi în lumea astrală. Dar și acum el se află într-o relație neîntreruptă cu planul astral. De fapt pe planul astral devin vizibile neîntrerupt ființe care nu ar fi acolo, dacă nu ar exista oameni. Ele ajung pe planul astral prin oameni, și chiar mai mult prin animale. Ele nu seamănă cu alte ființe ale planului astral. Acolo pe planul astral este vizibil ceea ce pentru om este la început doar simțit. Plăcere, suferință, instinct există acolo la fel de real cum există pe planul fizic obiectele exterioare, un scaun sau o masă. O ființă care ne apare acolo ca plăcere, acționează mai întâi asupra sentimentului nostru, când substanța sa astrală este încă rarefiată.

Ce apare pe planul astral, există acolo de regulă ca o imagine reflectată în comparație cu planul fizic, de exemplu numărul 563 este acolo 365. Un sentiment de ură apare acolo ca și când ar veni de la omul căruia i-a fost adresat. Acest fapt este valabil pentru toate lucrurile de pe planul astral. Sufletescul, care intră din planul astral în planul fizic, poate fi perceput aici cu însușiri opuse. Dacă senzații sufletești pătrund din planul astral aici, ele apar aici de exemplu, în timp ce ele sunt calde acolo, ca o imagine reflectată a planului astral cu un sentiment caracteristic rece. Acestea sunt lucruri care trebuie să fie lămurite complet.

Pe de altă parte trebuie să reținem că ființele planului astral au drept materie ceea ce noi numim simțire. Ele se manifestă prin sentimente. Dacă aceste ființe nu sunt încă foarte puternice, atunci noi le putem percepe numai printr-o senzație de rece. Dacă ele devin însă mai puternice, dacă ele își densifică materia, atunci devin vizibile ca ființe de lumină. Aceasta explică faptul că, dacă materializările de la ședințele de spiritism se condensează suficient, atunci se manifestă o apariție luminoasă (de exemplu moluște). Este un proces firesc pentru un astfel de lucru. Cine privește așa ceva fără să cunoască acest lucru, vorbește despre minuni. O minune nu este altceva decât intervenția unei lumi superioare în lumea noastră. Este pur și simplu un proces firesc. Așa este și când alte ființe din planuri superioare intervin în viața umană.

Noi înțelegem că un simplu gând rece, sec este pe planul astral mai puțin activ decât un gând care vine impulsiv din suflet. Dacă un om a ajuns atât de departe în cultura actuală, încât el nu mai este supus pasiunilor – cultura noastră are ceva rafinat – dacă din el se înalță pe planul astral gânduri reci referitoare la procesele din lume, atunci ele se manifestă acolo ca spații goale, lipsite de materie (este vorba despre materie astrală, ca să zicem așa, n.tr.). În spațiul obișnuit se poate introduce materie care umple spațiul. Nu tot așa este cu materia care se revarsă prin gânduri în spațiul astral. Ea acționează în opoziție cu materia fizică: ea

dă la o parte ce există acolo, cam la fel cum s-ar face de exemplu o gaură într-un aluat. Așa este când gândurile noastre se revarsă în spațiul astral. Materia superioară este în opoziție cu cea inferioară: în loc să umple spațiul, ea dă la o parte ce există în spațiu. Aceasta este materia astrală, care este dată la o parte acolo.

Când un gând pătrunde în spațiul astral, atunci se formează un strat dens de jur împrejurul spațiului gol care ia naștere prin acel gând. În jurul acestui spațiu gol apar manifestări colorate. Începe să licărească, să lucească în jurul spațiului gol. Aceasta este forma gândului, pe care noi o vedem mai întâi. Materia astrală este densificată de jur împrejur și devine prin aceasta mai luminoasă. Această lumină care ia naștere de jur împrejurul gândului, dispare în curând; dar dacă gândul este legat de un impuls puternic de pasiune, atunci el este înrudit cu materia astrală densificată și o însufletește. Așa creează oamenii care sunt încă foarte neevoluați, dar foarte pasionali, în spațiul astral ființe vii când ei gândesc. Acest lucru încetează mai târziu; când oamenii evoluează și devin din ce în ce mai liniștiți, nu mai iau naștere astfel de ființe atunci când ei gândesc. Acum dvs. înțelegeți, că pe planul astral există ființe care provin de la oameni și de asemenea de la animale. Fiindcă și de la anumite animale se formează astfel de ființe, și încă mult mai intens. Dar animalul își împinge impulsul său în forma lui astrală proprie, astfel încât în spațiul astral el își creează propria formă, copia sa.

Fiecare animal lasă un fel de urmă în spațiul astral, care are o viață scurtă, dar dăinuie totuși un interval de timp. Însă prin gândurile pasionale puternice ale omului iau naștere noi locuitori elementali ai spațiului astral. Omul atinge treptat punctul în care pe planul astral dă naștere la un fel de ființe elementale neutre. Când este depășit în final punctul în care iau naștere simple mecanisme în spațiul astral, atunci omul ajunge să-și înnobileze din ce în ce mai mult pasiunile și instinctele. Aceasta îl duce la aceea că el conferă gândurilor sale un entuziasm nobil. Acela are de asemenea puterea de a însufleți materia astrală care se află în jurul gândurilor. Din dezvoltarea patriotismului iau naștere de exemplu ființe cu formă nobilă, iar prin aceasta ființele elementale create contribuie la progresul ființelor care trăiesc în spațiul astral. Entitățile nenobile pe care le creează omul prin gândurile care sunt pline de pasiuni, sunt obstacole și acționează retrograd. Dar

tot ce realizează omul în mod nesenzual prin entuziasm și așa mai departe, aceasta acționează progresist în spațiul astral.

Materia densificată pe planul astral prin gânduri pasionale, este aceeași care înconjura planeta anterioară, Luna, din care s-a dezvoltat Luna actuală pe o treaptă superioară. De aceea este un pericol pretutindeni unde există astfel de materie. Noi oamenii suntem creați astfel încât trebuie să ne încarnăm în materia fizică actuală. Pe planeta anterioară nu exista încă materia fizică actuală; ea era mai dezvoltată decât aceea a animalelor actuale și mai puțin dezvoltată decât aceea a oamenilor actuali. Această materie în care Iehova năzuiește să se încorporeze, nu oferă ca atare o bună locuință. Dar ființele care au progresat atât de mult, încât au atins treapta pe care trebuiau să o atingă pe Lună, nu vor pricinui nici o pagubă. Ele nu iubesc această materie. Nu este materia în care este încarnat omul acum. Dar pentru anumite ființe, care au rămas în urmă pe Lună, materia astrală a Lunii este, să zicem așa, un aliment din care ele vor să se hrănească, ea are pentru ele o mare forță de atracție. Aceasta dovedește că suntem înconjurați neîncetat de ființe a căror natură superioară este înrudită cu natura noastră inferioară. Când omul creează gânduri egoiste, atunci ele sunt binevenite pentru ființele respective. În alte privințe, ele sunt mai avansate decât omul, dar în această privință ele au dorința de a se încorpora în formele astrale pe care noi le creem. Sunt așa-numitele ființe Asura. Noi alimentăm aceste ființe Asura prin formele inferioare ale gândurilor.

Dacă oameni care nu sunt încă purificați, nu sunt suficient de lipsiți de pasiune, meditează și creează forme puternice de gânduri, ei creează o puternică aură de pasiune în jurul lor. În aceasta se încorporează astfel de ființe Asura, care pot trage în jos pe oamenii respectivi. Dacă omul meditează somnolent și apoi nu se înalță suficient în gânduri, atunci el creează această materie și nu are acolo nici o contragreutate, în formele sale de gânduri se încorporează astfel de ființe. Acestea sunt ființe superioare, fiindcă ele și-au construit deja pe Lună în întregime componenta Manas, înainte de a primi impulsul Buddhi; ele nu au așadar impulsul componentei Buddhi. De aceea, componenta Manas este egoistă la ele. Dacă omul ar fi pe Pământ pe punctul de a primi din exterior componenta Manas, de asemenea fără a fi primit anterior impulsul Buddhi, dacă el și-ar fi dezvoltat doar componenta Manas care-l împinge înainte, atunci el ar fi devenit în cel mai înalt sens o ființă egoistă. Dezvoltarea componentei Manas înclină către egoism și independență: Ea a trebuit să-l facă pe om independent, dar a trebuit apoi să primească impulsul naturii Buddhi. Ființele Asura menționate au pierdut ocazia de a primi impulsul naturii Buddhi, fiindcă ele și-au dezvoltat prea devreme componenta Manas. De aceea ele se află pe de o parte mai sus iar pe de altă parte ele nu pot progresa, ci își cultivă Kama-Manas, egoismul.

La mijlocul perioadei lemuriene a apărut Kama-Manas pe planul fizic la oamenii separați în cele două sexe. Zeul care a adus Kama-Manas, era Iehova. De

aceea îl numește Helena Petrowna Blavatsky zeul Lunii. El este numit pe drept cuvânt zeul fecundității. El a împins la extrem acțiunea exterioară a componentei Kama-Manas. Sexualitatea care a apărut în perioada lemuriană, dacă o urmărim înapoi, dacă o privim în natura sa din ce în ce mai înaltă, devine al Doilea Logos. Prin principiul Kama a fost coborât Iehova; prin principiul Buddhi a fost înălțat principiul Christos.

Dacă noi coborâm în Kamikul perioadei preterestre, atunci suntem trași în jos de ființele Asura. Forțele superioare ale predecesorilor noștri spirituali sunt legate de forțele proprii noastre naturi inferioare. Pasiunile umane se află în relație ocultă cu forțele superioare ale ființelor spirituale care ne-au precedat. Pretutindeni unde este desfrâu, acolo a existat materie în care forțe puternice ale ființelor Asura radiază în lume intelectualitate rafinată. La oameni depravați sunt de găsit astfel de forțe puternice ale ființelor Asura. Cel ce practică magia neagră își procură cele mai puternice forțe care îi slujesc, tocmai din mlaștina senzualității. Ritualurile sexuale există pentru a invoca aceste forțe. Există o luptă neîncetată pe Pământ, care se străduiește pe de o parte să purifice pasiunile, iar pe de altă parte să fortifice senzualitatea. Ființele care au ca și conducător principiul Christos, caută să câștige Pământul pentru ele, dar și celelalte, ființe ostile, caută să acapareze Pământul pentru ele. Aceste încorporări ale ființelor Asura în emanațiile gândurilor pline de pasiune ale omului sunt un fel de ființe astrale. Ele sunt numite ființe elementale artificiale, fiindcă sunt create de om în mod artificial. Apoi există în spațiul astral și ființe elementale naturale. Ele provin din sufletele-grup ale animalelor. Pentru fiecare grupă de animale există pe planul astral o ființă care unește ceea ce există în animalele individuale. Pe acestea le întâlnim de asemenea în spațiul astral. Fiecare animal trage după sine ca o trenă întreaga sa natură astrală. Această plăsmuire nu poate acționa însă atât de distructiv ca ceea ce creează omul în spațiul astral drept ființă elementală. Plăsmuirea respectivă este inofensivă, fiindcă ea este paralizată de sufletul-grup al animalului. Nu la fel este cazul ființelor create de către oameni, fiindcă la om nu paralizează nimic pe ființa respectivă, astfel încât aceste ființe elementale sunt durabile.

Când este chinuit un animal, toată durerea provocată lui ricoșează imediat asupra corpului astral al omului. Aici ea se reflectă ca și imagine opusă. Așa se explică plăcerea cruzimii. Un astfel de sentiment de plăcere slăbește corpul astral al omului. Dacă omul distruge viața, aceasta înseamnă la omul însuși ceva extraordinar ... (lacună în text). Omul nu-și poate însuși prin nimic forțe astrale care acționează atât de distructiv ca prin ucidere. Orice ucidere a unei ființe care are corp astral, produce o fortificare extremă a egoismului. Aceasta înseamnă o sporire a puterii. De aceea în școlile de magie neagră se dă mai întâi o instruire a felului de a tăia animale; cu gândul corespunzător tăierii într-un anumit loc, se stimulează o anumită forță, cu gândul corespunzător tăierii în alt loc, se stimulează o altă forță.

Correspondența la cel ce practică magia albă se află în meditație. Ceva se întoarce pe planul fizic, când se face aceasta cu un gând referitor la fizic; în absența gândului, lucrul se întoarce în planul Kamaloka.

Copleșirea omului cu mijloace hipnotice este o crimă și mai gravă, fiindcă aceasta distruge voința. De aceea ocultistul nu intervine niciodată în libertatea omului; el doar povestește faptele.

Minciuna este din punct de vedere astral o crimă și o sinucidere în același timp. Ea creează iluzii altuia despre ceva și îi produce aceluia un sentiment care se referă la un lucru inexistent, la neant. Pe plan astral apare imediat imaginea opusă a neantului, crima. Dvs. ucideți așadar ceva în om, dacă prin minciună îi îndreptați sentimentul către ceva care nu există, și comiteți o sinucidere, fiindcă ... (lacună în text).

20. Berlin

18 octombrie 1905

Noi am luat ieri în considerare plăsmuirile din lumea astrală, care apar sub influența omului însuși. Azi ajungem la ființele spațiului astral, care sunt acolo locuitori mai mult sau mai puțin permanenți.

Pentru a înțelege care este participarea omului la evenimentele astrale, trebuie să avem înaintea ochilor natura omului care doarme. Omul constă, așa cum știm, din patru componente: corpul fizic, corpul eteric, corpul astral și Eul. Când omul doarme, atunci corpul astral și Eul sunt afară din învelișul uman. Un astfel de om circulă, să zicem așa, prin spațiul astral. De regulă el nu se îndepărtează foarte mult de corpul fizic și de corpul eteric, care rămân în pat. Celelalte două componente ale ființei umane, corpul astral și Eul, sunt acum în spațiul astral.

Fiindcă corpul fizic și corpul eteric rămân aici pe planul fizic, nu avem voie să credem absolut deloc că asupra corpului fizic și asupra corpului eteric s-ar desfășura doar influențe fizice și că la ele ar avea acces doar ființe fizice. Tot ce trăiește ca gânduri și reprezentări, dobândește o influență asupra corpului eteric. Când un om doarme, atunci corpul eteric se află aici pe planul fizic. Dacă noi gândim ceva în ambianța omului care doarme, atunci vom exercita o influență asupra corpului său eteric; numai că cel ce doarme nu ar ști nimic de aceasta. În stare de veghe, omul este atât de ocupat cu lumea exterioară, încât el respinge toate gândurile care caută să pătrundă în corpul eteric. Dar noaptea corpul eteric este singur, fără Eu, și este abandonat tuturor gândurilor care roiesc în jurul lui, fără ca omul care doarme să știe ceva despre aceasta. În starea de veghe el de asemenea nu știe nimic de aceasta, fiindcă corpul astral care locuiește în corpul eteric, este ocupat cu lumea exterioară. Când un om este în stare de somn, atunci asupra lui are influență orice ființă care are puterea de a emite gânduri. Așa pot dobândi o influență asupra lui individualități superioare, pe care le numim Maeștri. Ele pot trimite gânduri în corpul eteric al celui care doarme. Așa poate primi omul în corpul eteric gânduri înalte, pure ale Maeștrilor, dacă Maeștrii vor să se ocupe în mod conștient de acest lucru. În timpul nopții intră însă în corpul eteric mai întâi gânduri care roiesc în ambianță. Pe ele le întâlnește omul apoi dimineața, când el se strecoară din nou în corpul eteric. Există două feluri de vise. Unul ia naștere direct prin viețuirile din lumea astrală: prin ecoul viețuirilor din ziua anterioară și a câtorva lucruri ale lumii astrale. Eul de regulă nu viețuiește în timpul nopții în spațiul astral mai multe lucruri decât cele care se referă la viața cotidiană. După ce el se întoarce, vine în viața trează însoțit sau nu de experiențele lumii astrale. El întâlnește însă și în corpul eteric o stare de lucruri. Ce întâlnește acolo, este primit de asemenea de către corpul astral și ne apare atunci ca vis. Dar ce se întâmplă noaptea cu corpul eteric, este un alt gen de viețuire. Astfel găsește Eul dimineața în

primul rând gânduri care au intrat în el din ambianță, iar în al doilea rând gânduri pe care le-au cufundat în el în mod conștient Maeștrii sau alte individualități. Aceste din urmă gânduri pot fi aduse înapoi prin aceea că omul meditează. Prin faptul că omul se ocupă cu gânduri eterne, pure, nobile în timpul zilei, el aduce în corpul său astral înclinații pentru aceste gânduri. Dacă un om nu are înclinații pentru astfel de gânduri, ar fi inutil ca un Maestru să vrea să se ocupe de corpul său eteric. Dacă omul citește „Lumina pe cărare” și meditează asupra acesteia, atunci el își prepară corpul astral astfel încât dacă Maestrul a umplut corpul eteric cu gânduri grandioase, corpul astral poate întâlni efectiv aceste gânduri. Această relație se numește relația omului cu Sinea sa superioară. Procesul interior real este unul ca acesta. Sinea superioară a omului nu este nimic ce trăiește în noi, ci este ceva ce trăiește de jur împrejurul nostru. Sinea superioară sunt individualitățile superior dezvoltate. Omul trebuie să se lămurească de faptul că Sinea superioară este în afara lui. Dacă el ar căuta-o în sine, nu ar găsi-o nicăieri. El trebuie să o caute la aceia care au mers deja pe calea pe care noi vrem să mergem. În noi nu este nimic altceva decât karma noastră, ceea ce noi am viețuit deja în încarnările anterioare. Toate celelalte sunt în afara noastră. Sinea superioară este de jur împrejurul nostru. Dacă vrem să ne apropiem de ea pentru viitor, atunci trebuie să o căutăm înainte de toate la acele individualități care pot acționa în fiecare noapte asupra corpului nostru eteric. Ea este în Univers; de aceea spune vedantistul: „Tat twam asi” = Aceasta ești tu! – Dacă prin scrieri potrivite, ca „Lumina pe cărare” sau Evanghelia lui Ioan, omul își face corpul astral să aibă înclinația de a primi ingrediente înalte și apoi de a înțelege pe Maeștri, atunci el acționează prin aceasta în favoarea evoluției către Sinea superioară.

Noi găsim așadar în timpul nopții în spațiul astral corpuri adormite sau pe discipoli cu Maeștrii lor în măsura în care, cel care a realizat o legătură cu Maestrul, printr-o meditație potrivită are legătura care îl atrage către Maestru. Acesta este procesul care se poate petrece în fiecare noapte. Orice om poate ajunge, prin cufundarea în scrierile inspirate, să participe la astfel de legături și prin aceasta la evoluția Sinei superioare. Ceea ce va fi peste câteva milenii Sinea noastră, este acum Sinea noastră superioară. Pentru a face însă cunoștință efectiv cu Sinea superioară, trebuie să o căutăm acolo unde este ea deja azi, la individualitățile superioare. Aceasta este legătura discipolilor cu Maeștrii.

Ceva diferit, ce putem întâlni de asemenea în spațiul astral, este magicianul magiei negre împreună cu discipolii săi. Pentru a se forma ca magician al magiei negre, discipolul parcurge o instruire specială. Instruirea în magia neagră constă în aceea că omul se obișnuiește, printr-o anumită îndrumare, să chinuie, să taie, să ucidă animale. Acesta este abc-ul. Dacă omul chinuie în mod conștient ceea ce este viu, aceasta are o anumită consecință. Durerea pricinuită prin aceasta exercită o influență deosebită asupra corpului astral uman, dacă el a provocat în mod conștient

durerea. Când omul taie în mod conștient un anumit organ, atunci omului i se dezvoltă o anumită putere.

Principiul întregii magii albe este să nu se dobândească nici o putere fără dăruire de sine. Când se dobândește o putere prin dăruire de sine, atunci ea se revarsă din izvorul vieții generale a Universului. Dacă noi însă primim energie vitală de la o anumită ființă, atunci îi furăm energie vitală acelei ființe. Fiindcă ea a aparținut unei ființe particulare, ea concentrează și sporește existența particulară în omul care și-o însușește. Iar această concentrare a existenței particulare îl face apt să devină discipolul celor care sunt angajați într-o luptă cu Maeștrii cei buni.

Așadar Pământul nostru este un câmp de luptă; el este scena a două puteri opuse una alteia: cea de la dreapta și cea de la stânga. Una dintre ele, puterea albă, cea de la dreapta, năzuiește să spiritualizeze din nou Pământul, după ce el a ajuns la un anumit nivel al condensării fizice materiale. Cealaltă putere, cea de la stânga sau puterea neagră, năzuiește să facă Pământul din ce în ce mai dens, ca Luna. Așa ar putea fi Pământul nostru după un anumit timp expresia fizică a puterilor bune sau expresia fizică a puterilor rele. Pământul devine expresia fizică a puterilor bune, prin aceea că omul se leagă de spiritele care adună laolaltă, prin aceea că el caută Eul din comunitate. Pământul este chemat să se diferențieze fizic tot mai mult.

Așadar este posibil ca anumiți oameni să meargă pe căi proprii, încât fiecare om să-și formeze un Eu. Aceasta este calea neagră. Calea albă este aceea, pe care se năzuiește către o comunitate, prin aceea că se formează un Eu general.

Dacă am scormoni tot mai mult în noi înșine, dacă ne-am cufunda în organismul propriului nostru Eu, dacă am vrea tot mai multe pentru noi, atunci ne-am strădui să ne separăm definitiv de toate. În schimb dacă suntem împreună, astfel încât să ne însușim un spirit comun, astfel încât să se formeze un centru între noi, în mijlocul nostru, atunci ne adunăm laolaltă, ne unim. A fi magician al magiei negre înseamnă a construi tot mai mult spiritul ființei particulare. Anumiți maeștri ai magiei negre sunt de asemenea pe cale de a duce cu ei anumite forțe ale Pământului. Dacă discipolii lor ar deveni atât de puternici, încât să fie posibil acest lucru, atunci Pământul s-ar îndrepta către nimicire.

Omul este chemat să ajungă treptat în atmosfera Maeștrilor buni. Pe planul astral, alături de Maestru și de discipolii lui se găsește așadar și magicianul magiei negre împreună cu discipolii lui. Acolo se mai găsesc, desigur, și oameni care au murit de câțva timp, și anume ei sunt acolo din motivul că trebuie să renunțe treptat la legăturile pe care le-au avut cu Pământul. Pofta după savoare trebuie abandonată. Savoarea este un proces din corpul astral, dar el nu poate fi satisfăcut de către corpul astral. Cât timp omul trăiește pe planul fizic, el își poate satisface poftele corpului astral prin instrumentele corpului fizic. După moarte, patima savorii este încă prezentă, dar instrumentele pentru satisfacere nu mai sunt prezente. Omul trebuie să se dezobișnuiască acolo de tot ceea ce poate fi satisfăcut doar prin corpul

fizic. Acest lucru se petrece în Kamaloka. După ce omul s-a dezobișnuit de toate poftele de acest gen, atunci perioada Kamaloka s-a sfârșit și urmează perioada Devachan.

După ce perioada Kamaloka s-a sfârșit, poate să apară ceva ce nu este normal în evoluția umană. În evoluția umană normală, se întâmplă următorul lucru: Omul s-a dezobișnuit de pofte, dorințe, instincte, pasiuni și așa mai departe. Astfel iese în evidență din corpul astral tot ceea ce este natură superioară. Atunci rămâne în urmă un fel de carapace prin care omul a năzuit după plăceri senzoriale. După ce omul a părăsit planul Kamaloka, aceste carapace umane astrale plutesc pe planul astral. Ele se descompun treptat, și când omul se întoarce, cele mai multe carapace sunt complet descompuse. Este foarte ușor posibil ca naturile puternic somnambule, naturile mediumice să poată fi chinuite de către aceste carapace astrale. Aceasta se exprimă deja și la oameni slab mediumici într-un fel care le face o impresie foarte neplăcută. Se poate întâmpla ca omul însuși să mai aibă în Eul său o înclinație puternică pentru corpul astral, și totuși el să fi trecut deja dincolo, ca el să devină relativ rapid matur pentru Devachan, astfel încât să rămână legate cu această carapace părți din Manasul său deja dezvoltat. Nu este rău dacă omul își dezvoltă pofte inferioare, cât timp el este doar un om simplu, dar este rău dacă el își folosește rațiunea superioară pentru a se lăsa pradă poftelor inferioare. Atunci, cu poftele sale inferioare se leagă o parte a naturii sale manasice. În epoca materialistă acesta este cazul într-o măsură extraordinar de mare. La astfel de oameni rămâne legată cu carapacea o parte a Manasului, iar carapacea are atunci o rațiune automată. Această carapace se numește umbră. Umbrele înzestrate cu rațiune automată sunt foarte adesea cele care se exprimă prin mediumi. Omul poate fi expus prin aceasta amăgirii ca, ceva ce este în el doar carapace, să păstreze pentru individualitatea sa reală. Foarte adesea, ceea ce comunică după moartea omului, este o astfel de carapace care nu mai are nimic de a face cu Eul care evoluează în continuare. După dizolvarea umbrei, karma nu este încă rezolvată. Cauza unei astfel de contraimagini, pe care noi am produs-o în spațiul astral, o luăm cu noi. Faptele noastre ne urmăresc. Așa cum este întipărită pecetea în ceară, tot așa este cu ceea ce imprimăm noi în spațiul astral. În spațiul astral aceasta rămâne ca întipărirea unei peceti și pricinuieste acolo distrugeri. Ceea ce corespunde întipăririi în ceară, luăm cu noi. Ceea ce rămâne însă în urmă în spațiul astral, nu trebuie să disprețuim. Să ne imaginăm că cineva ar evolua în această viață deasupra unei trepte evolutive, o treaptă de care el a aparținut o perioadă de timp. El ar fi avut pe treapta evolutivă anterioară păreri care contrazic părerile sale ulterioare. După ce el se înalță în Devachan, rămân în urmă în carapace vechile păreri cu care el nu s-a armonizat. Dacă acum un medium intră în legătură cu această carapace, poate găsi în ea contradicții cu viața ulterioară. Acesta a fost cazul când cineva a încercat să intre în legătură pe planul astral cu Helena Petrowna Blavatsky. Ea ajunsese mai

înainte la concepția că nu ar fi nimic real referitor la reîncarnare. Mediumul respectiv a extras din carapacea pe care a lăsat-o în urmă Blavatsky, această părere pe care ea însăși a numit-o în viața ei de mai târziu, eroare. Cel care intră în spațiul astral, poate fi expus unei sume enorme de erori. În afară de orice altceva, pe planul astral există o copie a cronicii Akasha. Când cineva are capacitatea de a citi pe planul astral în cronică Akasha care se reflectă acolo în aspectele ei particulare, atunci el își va putea vedea încarnările trecute. Cronică Akasha nu este scrisă cu litere, ci omul vede acolo ce s-a întâmplat efectiv. O imagine Akasha dă și după 1500 de ani întipărirea personalității anterioare. Așadar pe planul astral sunt de găsit de asemenea toate imaginile Akasha din vechile epoci. Așa poate cădea cineva în greșeala de a vorbi cu Dante, în timp ce Dante ar putea fi prezent azi din nou ca persoană în viață. Este posibil de asemenea ca imaginea Akasha să dea răspunsuri raționale, ca ea să se ridice chiar deasupra ei însăși. Așa poate cineva să primească de la imaginea Akasha a lui Dante versuri autentice, care însă nu provin de la individualitatea care a evoluat în continuare, ci sunt privite ca versuri rostite în maniera personalității lui Dante din vremea aceea. Imaginea Akasha este ceva viu, nu un automat rigid.

Pentru ca omul să se poată orienta pe planul astral, este necesară o instruire intensă, energetică, fiindcă acolo sunt posibile întotdeauna amăgiri. Este necesar în special ca omul să învețe să renunțe, cât se poate de mult, la orice judecată.

Vrem să luăm acum în considerare procesul morții, pentru a putea înțelege tehnica reîncarnării. Momentul morții constă în aceea că corpul eteric și corpul fizic mai întâi sunt separate unul de altul. Diferența între cel ce doarme și cel ce moare este că, la cel ce doarme, corpul eteric rămâne legat de corpul fizic. În corpul eteric sunt întipărite toate gândurile și viețuirile omului. Ele sunt întipărite în el. Omul și-ar putea aminti mult mai mult despre viețuirile sale, dacă lumea exterioară nu i-ar șterge în permanență viețuirile. Omul nu are întotdeauna reprezentările sale în fața lui, fiindcă el își îndreaptă atenția către exterior. Când el încetează să facă acest lucru, atunci percepe ce este înmagazinat în corpul său eteric. Tot ce a primit omul din lumea exterioară, este întipărit în corpul său eteric. El își îndreaptă mai întâi atenția către exterior și primește impresii în corpul său eteric. Însă aceste lucruri le uită parțial. Când corpul fizic este abandonat în momentul morții, el percepe în acel moment tot ce este înmagazinat în corpul său eteric. Aceasta se întâmplă după ce Eul său împreună cu corpul astral și cu corpul eteric s-au separat de corpul fizic. Imediat după moarte se oferă ocazia pentru amintirea completă a vieții care tocmai s-a terminat.

Trebuie să căutăm să înțelegem acum încă un moment asemănător, și anume momentul nașterii, când omul intră într-o nouă încarnare. Atunci intervine ceva diferit. El aduce cu sine tot ceea ce a prelucrat pe planul Devachan. Ca un clopot vibrează corpul astral care vrea să se încorporeze în eterul vieții și construiește

acum un nou corp eteric. Când omul s-a legat de viitorul său corp eteric, atunci intervine un moment vizionar, la fel cum el mai înainte în momentul morții a privit în urmă la viața sa care tocmai se terminase. Acest lucru se exprimă acum însă complet diferit, și anume ca o previziune a viitorului, ca o cunoaștere dinainte. La unii copii înzestrați psihic se pot asculta la vârstele cele mai timpurii astfel de povestiri, cât timp cultura materialistă nu a acționat încă asupra lor. Aceasta este o previziune a existenței.

Acestea sunt două momente importante, esențiale, fiindcă ele ne arată ce aduce omul cu sine când coboară pentru a se încarna. După ce el a murit, amintirea este esențială. Când el se reîncarnează, esențială este o viziune a viitorului. Acestea două sunt în raport una cu alta precum cauza cu efectul. Tot ce viețuiește omul în ultimul moment al morții este cuprinderea întregii vieți trecute. Aceste lucruri sunt transformate în Devachan dintr-o chestiune a trecutului într-o chestiune a viitorului. Aceste două momente pot da o indicație importantă pentru legăturile foarte precise dintre două sau mai multe încarnări.

21. Berlin

19 octombrie 1905

Pentru a ne forma o idee precisă despre tehnica reîncarnării, trebuie să facem cunoștință mai întâi cu o reprezentare care are importanță pentru întreaga concepție despre lume, și anume cu legea acțiunii și reacțiunii. Orice acțiune produce o reacțiune. Ce pot observa în mod grosier, de exemplu când eu lovesc un om și el lovește înapoi, așadar când după o lovitură urmează o contralovitură, aceasta este de observat de asemenea în întreaga natură. În operele lui Newton se exprimă acest lucru în multe locuri. Acest lucru este valabil și în domeniul ocult. Reacțiunea nu este perceptibilă întotdeauna, dar ea este perceptibilă în mod evident de exemplu când se exercită o apăsare pe o minge de cauciuc. Cu cât este mai puternică apăsarea, cu atât este mai puternică reacțiunea. Când în natură ia naștere o acțiune sub formă de căldură, atunci această căldură trebuie să fie sustrasă dintr-un alt loc al ambianței; acolo ia naștere recele ca și reacțiune.

Această lege a acțiunii și reacțiunii este valabilă de asemenea pentru întreaga lume spirituală, și este extraordinar de important să știm acest lucru, dacă vrem să înțelegem karma și reîncarnarea. O faptă își află expresia pe planul fizic. Un sentiment nu se arată nemijlocit pe planul fizic. Dacă eu sunt legat cu un om printr-un sentiment de prietenie, atunci noi putem fi separați din punct de vedere fizic, astfel încât sentimentul nostru să nu se manifeste în afară printr-o faptă, și totuși noi să ne iubim. Un sentiment își are expresia sa nemijlocită pe planul astral. Numai dacă sentimentul se transformă în faptă, atunci el își găsește expresia pe planul fizic. Trebuie să luăm în considerare această diferență. Trebuie să ne fie foarte clar că orice faptă care se petrece pe planul fizic, are o acțiune și apoi are o reacțiune. Prin faptă se produce întotdeauna o schimbare pe planul fizic.

Dacă vrem să înțelegem lumea în profunzime, atunci nu trebuie să ne limităm doar la ceea ce putem vedea. La baza tuturor faptelor fizice se află forțe prin care se desfășoară acele fapte. Dacă noi de exemplu contemplăm structura unui cristal, atunci putem urmări forma lui, culoarea lui pe planul fizic. Dar pentru aceasta, lui îi aparțin forțe care îl construiesc. Aceste forțe nu pot fi percepute pe planul fizic. Ele trebuie să fie mai întâi prezente. Aceste forțe care creează formele pe planul fizic, care acționează acolo plăsmuind, nu există pe planul fizic. Dacă încercăm să ne cufundăm în mod complet meditativ într-un cristal, de exemplu într-un cristal de formă octaedrică, dacă îl lăsăm să se cufunde complet în suflet și ne adaptăm interior formeii cristalului, prin aceea că lăsăm să acționeze forma cristalului asupra noastră, să zicem, timp de o oră și apoi putem să-i sugerăm să se îndepărteze, atunci ajungem pe planul Arupa ... (lacună în text). Dacă lăsăm așadar să acționeze asupra noastră un cristal oarecare, de exemplu un cristal de munte, apoi păstrăm forma în dispoziția sufletului și o lăsăm să dispară în final, atunci ne

aflăm pe planul Arupa. Prin aceasta experimentăm faptul că forțele care construiesc cristalul se află pe planul Arupa.

Tot ce stă la baza manifestărilor planului fizic ca forțe, găsim pe planul Arupa. De fapt, nu putem dobândi prin astfel de observații, nici o reprezentare care să se refere nemijlocit la viața umană. În realitate este foarte dificil să ne transpunem pe planul Arupa prin observarea faptelor umane, cu excepția faptelor Adeptilor. Dar noi câștigăm foarte mult, dacă întreprindem o astfel de procedură de cufundare într-un cristal, ieșind din planul pur fizic, fiindcă în mod special într-un cristal există o mare puritate, o mare castitate. În el nu există instincte și pofte.

Acest ideal, pe care omul urmează să-l atingă în viitorul îndepărtat, apare în întreaga sa puritate, dacă ne cufundăm în regnul mineral mut. O piatră mută, modestă, lipsită de pofte posedă tocmai pentru ocultist o forță magică nemaipomenită. Nici măcar în lumea plantelor nu se poate observa acea puritate mută, castă ca în cazul acestui cel mai vechi regn.

Dacă pe planul fizic sunt active forțe, care există efectiv pe planul Arupa, atunci trebuie să observăm întotdeauna în lumea fizică o față deschisă, manifestările, și o față ascunsă, forțele. Când suntem activi pe planul fizic, producem mai întâi manifestări, dar acele acțiuni în realitate se înalță până pe planul Arupa și produc acolo reacțiunile lor. Faptele de pe planul fizic se întipăresc pe planul Arupa ca pecetea pe ceară și rămân acolo. Materialul planului Arupa este unul subtil, moale, durabil, este Akasha, iar faptele oamenilor rămân înscrise acolo.

Acum ajungem la acele expresii ale oamenilor, care conțin sentimente. Toate sentimentele pe care le exprimă omul, au și ele reacțiunile lor, la fel ca faptele, numai că sentimentele nu se înalță până pe planul Arupa, ci își găsesc reacțiunea în regiunile de jos ale planului Devachan, în planul Rupa.

În realitate acest lucru provine chiar dintr-o anumită contemplare a naturii. Dacă ne concentrăm asupra unei plante în același sens ca asupra unui cristal, atunci în cazul plantei trebuie să zăbovim mult mai mult timp cu forța noastră de reprezentare, fiindcă nu trebuie să lăsăm să acționeze asupra noastră doar forma, ci și mobilitatea ei interioară, viața ei. Atunci putem face anumite experiențe, numai că acestea durează un timp mai îndelungat decât în cazul mineralului. Trebuie să privim zilnic planta ca plantă în creștere. Dacă noi o lăsăm să acționeze asupra noastră mai întâi ca o mică plănuță și meditând observăm creșterea ei, până când a făcut frunze și fructe, apoi o lăsăm pe aceasta să acționeze asupra noastră, stingem în noi forma ei senzorială – am putea exersa aceasta zeci de ani – atunci, ceea ce a provocat planta în noi ca forțe sufletești, ne va transporta în regiunile inferioare ale planului Devachan.

Acum trebuie să ne întrebăm: Ce forță acționează în plante și face posibilă viața? – Dacă ne-am putea furișa într-o plantă, dacă am putea trăi în ea și dacă am putea crește odată cu ea, dacă ne-am putea depersonaliza și furișa în plantă, atunci

am face cunoștință din exterior cu ceva ce cunoaștem foarte bine în interior, și anume cu sentimentul uman: plăcere și suferință, întristare și bucurie și așa mai departe. Dacă am putea extrage din noi plăcerea, atunci am fi în stare să facem să crească prin plăcere numai componente minerale (probabil este o eroare în manuscris, din context aici ar trebui să fie vorba despre „componente vegetale”, n.t); prin această forță găsesc unii yoghini posibilitatea de a influența creșterea plantelor; ei au exersat însă aceste observații și aceste meditații de-a lungul multor ani, de-a lungul multor încarnări.

Sentimentul își are contraimaginea pe planul Devachan inferior. Omul nu are nici o influență asupra plantelor, dacă el nu și-a dezvoltat forțe yoghine, dar putem acționa în mod viu asupra semenilor printr-un sentiment cald. Acest lucru îl poate observa în mod special un educator de copii. Dacă în timpul unei ore de predare, educatorul stă cu sentimente calde de simpatie în fața unui copil, atunci el știe ce forță vie are sentimentul acolo. Putem observa multe lucruri ca influență a sentimentului în lume. Acolo unde se face un început de creștere, intră în discuție și sentimentul. Prin artă se face un început de creștere la om. Artistul are cel puțin începutul a ceea ce este forță organizatoare; cel puțin un artist mai important, de exemplu creatorul capului lui Zeus. Creația artistică în legătură cu sentimentul uman este ceva care, dacă ar fi mult spiritualizat, ar da posibilitatea să facă plantele să crească. Ar trebui să se dea în teosofie din nou un motiv pentru înțelegerea artisticului autentic, acolo unde el este înțeles ca noțiune culturală universală în sensul cel mai pur și nobil.

Tot ce este combinat pe planul fizic, nu are corp eteric; dar tot ce crește, are corp eteric. Dacă omul acționează artistic, privind sau modelând, atunci el acționează asupra corpului eteric. O creație muzicală artistică sau un tablou acționează nemijlocit asupra corpului eteric. O virtute în schimb acționează asupra corpului astral. Unii oameni nobili, care se întorc din Devachan, fiindcă nu au făcut nimic pentru o acțiune organizată în sensul frumuseții, întâlnesc un corp eteric care nu se potrivește corpului lor astral evoluat. De aceea se întâmplă că unii oameni, care au dus o viață sfântă în existența lor anterioară, dar fără a se ocupa cu noblețea senzorială exterioară, la reîncarnare le este teamă să se încarneze, fiindcă corpul lor eteric nu s-a înnobilit prin frumusețea senzorială.

Aceasta produce adesea o teamă în fața încarnării, iar în caz extrem la reîncarnare apare idiotismul. Dacă omul parcurge toate dezavantajele corpului său eteric dintr-o viață de idiot, atunci acest lucru se compensează în următoarea încarnare. Fiindcă omul primește un șoc la încarnarea sa, la naștere, dacă el nu și-a înnobilit corpul eteric prin influența frumuseții senzoriale, de aceea în francmasonerie s-a adoptat Frumusețea ca al doilea principiu. Înțelepciune, Frumusețe și Putere sau Tărie sunt cele trei forțe constructive; ele trebuie să fie

dezvoltate. Cine le posedă pe toate trei, devine un om la care în încarnarea următoare se potrivesc toate cele trei corpuri.

Aceste lucruri ne impun datoria de a introduce din nou activitatea artistică în viața teosofică. Aceasta a început acum de asemenea în curentul Mișcării Teosofice. La început au trebuit să acționeze doar învățăturile asupra corpului astral. Acum trebuie să influențeze și sentimentul corpul eteric. Marile învățături nu doar au vorbit, ci au și construit, au pictat, au sculptat. Dacă noi avem în jurul nostru o lume care este construită în stilul mării Mișcări Teosofice, atunci noi am făcut mult. Creștinismul nu a existat doar în canon, ci a fost și pictat de către Michelangelo, Rafael, Leonardo, a fost de asemenea construit în domuri gotice. Apoi a apărut elementul muzical, în care a crescut creștinismul, după ce el se interiorizase.

După lumea sentimentului, ajungem în lumea gândului. Dacă omul cuprinde un gând pur, atunci el ajunge într-o altă dispoziție decât prin sentimentele sale și prin faptele sale. Fiindcă cine cuprinde un gând pur, produce prin acest gând de asemenea o reacțiune. Europeanii au foarte rar un astfel de gând pur, gândurile lor sunt de cele mai multe ori tulburate de instincte, poftă și pasiuni. La europeni există de cele mai multe ori un singur caz în care ei au gânduri pure, și anume în matematică. Când oamenii socotesc, ei sunt foarte puțin prezenți cu pasiunile lor. Fiindcă cei mai mulți oameni vor să aibă pretutindeni sentiment și critică, ei nu iubesc matematica. În matematică nu se poate vota ca în parlament.

Omul cunoaște adevărul matematic prin adevărul însuși, o problemă poate fi rezolvată numai într-un singur fel. Indiferent că decide un om sau un milion de oameni, problema trebuie să fie rezolvată întotdeauna la fel. Noi nu am avea nevoie nicăieri de decizia majorității, dacă ar fi posibil să decidem în toate domeniile atât de lipsit de pasiune și de obiectiv ca în matematică. De aceea se arată numai ca ideal în Europa, să se judece cândva într-un astfel de mod lipsit de pasiune, obiectiv și în celelalte domenii ale vieții.

Cercetătorii nu s-ar certa dacă ei ar lua în considerare factorii deplin obiectivi, fiindcă adevărul nu poate să apară la om în diverse feluri. Oamenii au păreri diferite, fiindcă ei au participat la reprezentările lor în diverse feluri cu instinctele și cu pasiunile lor. Haeckel are alte instincte decât Wasmann, de aceea amândoi judecă diferit. În nici o filosofie nu s-a vorbit atât de obiectiv în mod corect filosofic, în cel mai înalt sens al cuvântului, în puritatea judecăților matematice, despre problemele umane, ca în filosofia Vedanta. Cine se deprinde cu aceasta, acela știe ce înseamnă: Nu am nevoie de alții pentru a ști dacă ceva este adevărat. Cine se înalță la această gândire clară, lipsită de pasiuni, acela nu mai are nevoie de nici o altă părere. Heraclit și Hegel au fost mai purificați de pasiunile lor decât Du Bois-Reimond, Herbert Spencer și Haeckel, de aceea ei se află mai sus. Există diferite puncte de vedere și păreri, dar nu există adevăruri care să se

contrazică unul pe altul. Adevărul lui Haeckel se târâie pe sol; înțelepciunea Vedanta se înalță în puritatea lipsită de pasiuni și cuprinde cu privirea lucrurile de acolo de sus. Ea nu contrazice materialismul, ci are un punct de vedere superior materialismului. Goethe a încercat în lucrarea sa „Metamorfoza plantelor”, să creeze o astfel de formă lipsită de pasiune, așa cum o creează matematicianul. El voia, prin aceasta, să creeze într-adevăr astfel de gânduri lipsite de pasiuni și să aducă spiritul matematic în regiunile superioare. Numai un practicant Yoga, numai cineva care s-a purificat de afecte poate înțelege ce vrea să spună Goethe prin botanica sa.

Prin faptul că gândul este sacru într-un astfel de mod, omul se află cu gândurile sale pe planul Devachan. Europeanul nu se află aproape niciodată altfel pe planul Devachan, decât atunci când el socotește. Anumite părți ale creației artistice se înalță de asemenea pe planul Devachan. Când Goethe ajunge pe cele mai înalte culmi ca artist, el este înțeles foarte greu. El a încercat să aducă în „Ifigenia” și „Tasso” aceste gânduri lipsite de pasiune; și mai mult a încercat aceasta în drama „Fiica naturală”. Tocmai aceste drame au avut o influență enormă asupra oamenilor care erau puternici și energici. Astfel de oameni au vărsat lacrimi la drama „Fiica naturală”.

Efectul unui astfel de gând care se află pe planul Devachan, se găsește pe planul astral. Aceste gânduri acționează în jos pe planul astral, celelalte lucruri acționează în sus. De exemplu la Fichte conținutul de gânduri din „Fiica naturală” a acționat pe planul astral, asupra sentimentului său, și l-a făcut să lăcrimeze. Acesta a fost efectul gândului. Unii oameni sunt impresionați cel mai profund de influența unor astfel de gânduri pure. În cazul faptei și al sentimentului, efectul se înalță, iar aici efectul coboară.

Chiar dacă gândurile se manifestă rar ca astfel de gânduri pure, totuși ele există întotdeauna ca forțe motrice. Chiar dacă există multă ceartă din cauza părerilor, totuși gândurile sunt prezente. Dacă omul trăiește în gând pe planul Devachan, el trebuie să cuprindă acest gând astfel, încât să primească de asemenea un sentiment pentru gândul respectiv. Cei mai mulți oameni sunt de acord cu primul principiu teosofic, în măsura în care el este o părere. Când însă ei întreabă dacă principiul respectiv poate fi înlocuit cu un sentiment, atunci se va ajunge la o altă judecată. Numai dacă omul a coborât o părere, în care el crede, pe planul astral, dacă și-a pătruns complet sentimentul cu aceasta, atunci părerea devine activă. Mișcarea Teosofică vrea să dezvolte oamenii, vrea să-i aducă cu viața lor și cu sentimentul lor, acolo unde sunt principiile lor.

Să recapitulăm așadar. Există o influență a faptelor noastre exterioare pe planul Arupa. Noi lăsăm în urmă un întreg schelet de influențe pe planul Arupa într-o viață dintre naștere și moarte. Din tot ceea ce am simțit noi în viață, există o copie pe planul Rupa. Din tot ceea ce am gândit noi, există o copie pe planul astral.

După moarte noi trecem mai întâi prin Kamaloka și apoi ajungem pe planul Rupa. Noi ajungem acolo, dacă nu am cuprins încă foarte multe astfel de gânduri referitoare la Devachan. Dacă noi avem odată numai astfel de gânduri referitoare la Devachan, atunci am devenit deja Chela, discipol ocult, atunci avem deja complet în noi planul Devachan.

Chela poate rămâne pe planul astral, el renunță la Devachan, fiindcă prin gândurile sale pure și-a purificat și fortificat corpul astral astfel, încât îl poate folosi mai departe. În cazul nostru se dizolvă în Kamaloka tot ce nu este încă prelucrat și înnobilat de către Eu. În cazul sălbaticului se dizolvă cea mai mare parte, în cazul omului înalt evoluat se dizolvă o parte neînsemnată. Corpul astral deja înnobilat este dus cu sine în Devachan. Tot ce am dezvoltat ca viață de sentiment, ne pregătește pentru o nouă viață, lucrează în noi. După ce ne-am unit cu toate faptele noastre, suntem împinși către următoarea noastră încarnare. Partea de Eu creată etern – Eul și corpul astral înnobilat – se întoarce și în astral i se adaugă din nou un astfel de corp care corespunde la ceea ce nu este încă înnobilat. Pregătirea pentru a se adăuga o componentă astrală străină, este dobândită chiar în Devachan. Apoi la toate acestea se adaugă corpul eteric. Drept urmare se ivește brusc viziunea a tot ce îl așteaptă pe om. La fel cum, la părăsirea corpului fizic, în corpul eteric și în corpul astral se înalță amintirea vieții abia trecute, tot așa se înalță acum viziunea asupra viitorului. Aici poate interveni uneori ceva deosebit: omul poate primi un șoc care produce idioția. – La coborârea în continuare, se adaugă corpul fizic.

Fiindcă gândurile acționează doar pe planul astral, ele sunt karmic lucrul cel mai intim. Ele sunt creatoare prin ele însele. De aceea este valabil proverbul: Ce gândești azi, vei fi mâine! – Cu cât gândul este mai pur și mai suprasenzorial, cu atât mai mult devine omul creatorul caracterului său.

Destinul se formează și prin alți factori: sentimentele creează ocaziile, faptele creează forma.

Manifestare	Forțe	(Efecte, n.tr.)
Plan fizic	Fapte	Plan Arupa
Plan astral	Sentimente	Plan Rupa
Plan Devachan	Gânduri	Plan astral

22. Berlin

24 octombrie 1905

În continuarea discuției despre karmă și reîncarnare, vrem să tratăm problema morții ca problemă deosebită în contextul de ansamblu. Întrebarea: De ce moare omul? – preocupă neînterupt omenirea. Nu este foarte ușor de răspuns la ea, fiindcă ceea ce numim azi moarte, este în legătură cu faptul că ne aflăm pe o treaptă foarte precisă a evoluției noastre. Noi știm că mai întâi trăim în trei lumi, în lumea fizică, în lumea astrală și în lumea mentală, și că existența noastră alternează între aceste trei lumi. În noi avem o esență interioară, pe care o numim Monadă. Noi păstrăm această esență prin cele trei lumi. Ea trăiește în noi în lumea fizică, dar și în lumea astrală și în cea devachanică ea trăiește în noi. Numai că esența interioară este îmbrăcată mereu cu un veșmânt diferit. Veșmântul esenței noastre este diferit în lumea fizică, astrală și mentală.

Să facem abstracție de moarte pentru început și să ne reprezentăm omul în lumea fizică îmbrăcat cu o anumită materie. Apoi el apare în lumea astrală și în cea devachanică de fiecare dată cu un veșmânt diferit. Să presupunem acum că omul ar fi conștient în toate cele trei lumi, astfel încât el ar putea percepe lucrurile din jurul lui. Fără simțuri și percepții, omul nu ar trăi conștient nici în lumea fizică. Dacă omul ar fi azi la fel de conștient în toate cele trei lumi, atunci nu ar exista moarte, ci ar exista numai metamorfoză. Atunci omul ar trece dintr-o lume în cealaltă în mod conștient. Această trecere nu ar fi atunci moarte pentru el, iar pentru cei rămași în urma lui ar fi cel mult ca o plecare într-o călătorie. Acum omul își dobândește mai întâi treptat continuitatea conștienței în cele trei lumi. El percepe la început ca o întunecare a conștienței sale, când trece din lumea fizică în celelalte lumi. El devine din nou conștient în mod clar, numai când se întoarce în lumea fizică. Ființele care își păstrează conștiența, nu cunosc moartea. Să înțelegem acum felul cum a ajuns omul să aibă conștiența fizică actuală, și felul cum va dobândi el o altă conștiență.

Trebuie să-l cunoaștem pe om ca o dualitate, ca alcătuit din două esențe: din Monadă și din veșmântul Monadei. Noi întrebăm: Cum a luat naștere una și cum a luat naștere cealaltă? Unde a trăit omul astral, înainte ca el să devină ceea ce este azi, și unde a trăit Monada? – Amândouă au parcurs stadii de evoluție diferite, amândouă au ajuns doar treptat să se poată uni.

Luând în considerare pe omul fizic-astral, noi suntem direcționați în vremuri foarte îndepărtate, pe când el existase doar ca un model astral, ca o formă astrală. Omul astral care existase la început, era o structură care nu era ca și corpul astral actual, ci o entitate mult mai cuprinzătoare. Pe acest corp astral de odinioară îl putem înțelege așa, că Pământul era pe atunci ca o minge astrală imensă, alcătuită din oameni astrali. Toate forțele naturii și entitățile care ne înconjoară azi, erau pe atunci încă în om; omul trăia dizolvat în existența astrală. Toate plantele, animalele

și așa mai departe, instinctele animalice și pasiunile trăiau pe atunci încă în omul astral. Ce are azi în sine leul, ce au toate mamiferele în ele, era pe atunci complet amestecat cu corpul astral al omului. Corpul astral al omului avea pe atunci în sine toate ființele răspândite pe acest Pământ. Pământul astral era compus numai din corpuri umane astrale, ca o mură imensă, și închisă într-o atmosferă spirituală în care trăiau ființe devachanice.

Această atmosferă – am putea să o numim atmosferă astrală – care înconjura pe atunci Pământul astral, era o substanță ceva mai rarefiată decât corpul astral al omului. În această atmosferă astrală trăiau ființe spirituale, inferioare și superioare, printre care și Monadele umane, complet separate de corpurile astrale umane. Aceasta era starea de atunci a Pământului. Monadele care existau deja în atmosfera astrală, nu se puteau uni cu corpurile astrale, fiindcă corpurile astrale ale oamenilor erau pe atunci încă prea sălbatice. Trebuiau mai întâi eliminate din ele instinctele și pasiunile. Atunci a luat naștere treptat corpul astral uman într-o formă mai pură, prin eliminarea anumitor substanțe și forțe pe care le avea corpul astral. Ceea ce s-a eliminat însă a rămas ca structuri astrale separate, entități cu corp astral mult mai dens, cu instincte specifice, impulsuri, pasiuni mult mai sălbatice.

Au existat așadar două corpuri astrale: un corp astral uman mai puțin sălbatic și un corp astral foarte sălbatic. Să facem distincție în mod sever între cele două corpuri: corpul astral uman și tot ce trăia de jur împrejurul lui. Corpul astral uman devine tot mai subtil, mai nobil și elimină mereu din el ceva ce a devenit din ce în ce mai dens. Din aceste eliminări iau naștere – pe când ele ajunseseră până la condensare fizică – celelalte regnuri: regnul animal, regnul vegetal și regnul mineral. Anumite instincte și forțe eliminate au ieșit în evidență, prin acest proces de condensare, ca diverse specii de animale.

Așa s-a desfășurat o purificare permanentă a corpului astral, iar acest lucru a avut pe Pământ o consecință inevitabilă. Ca urmare a purificării, ceea ce omul avea mai înainte în sine, acum avea alături de el. Omul a intrat în legătură cu aceste ființe, iar ce avusese în sine mai înainte, aceasta acționa acum din exterior asupra omului. Acesta este un proces etern, valabil și pentru separarea celor două sexe, care după aceea s-au influențat reciproc de asemenea din exterior. La început, lumea întreagă era întrețesută cu noi; doar mai apoi ea a acționat din exterior asupra noastră. Simbolul primordial pentru această revenire în sine însuși din cealaltă parte, este șarpele care își mușcă coada.

În corpul astral purificat iau naștere astfel imagini ale lumii care îl înconjoară. Să presupunem că omul ar fi eliminat din el zece forme diferite care acum îl înconjoară. Mai înainte ele erau în el iar acum ele sunt de jur împrejurul lui. Astfel iau naștere, în corpul astral purificat, imagini reflectate ale lumii care îl înconjoară, ale formelor care se află în afara lui. Aceste imagini reflectate devin în el o nouă forță, ele acționează în el, transformă corpul astral înnobilit care s-a

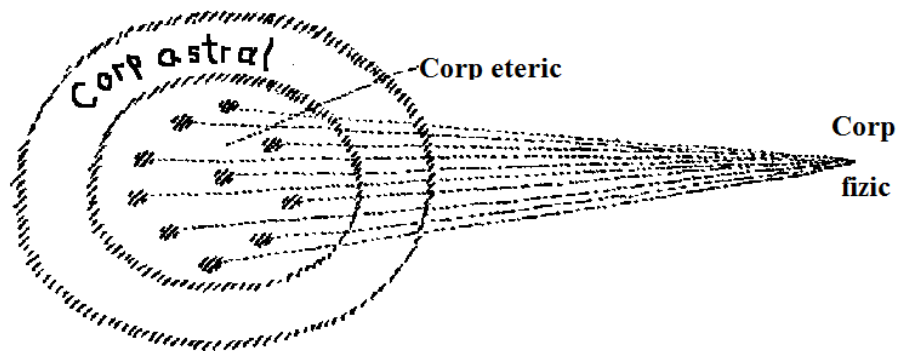
purificat. El a eliminat de exemplu sălbăticia din sine; ea se află acum în afara lui ca imagine și acționează astfel asupra lui ca forță modelatoare. Corpul astral este construit prin imaginile lumii eliminate care mai înainte erau în el. Ele construiesc în el un nou corp. Omul a avut mai înainte Macrocosmosul în sine, apoi l-a eliminat, iar acesta a format acum în el Microcosmosul, o schiță a Macrocosmosului însuși.

Astfel îl întâlnim pe om pe o anumită treaptă într-o formă care îi este împrumutată lui de către întreaga sa ambianță. Imaginile reflectate acționează asupra corpului său astral astfel încât îl diferențiază și îl disociază. Corpul său astral s-a disociat prin imaginile reflectate, iar el îl assemblează din nou din componente, astfel încât el este atunci un organism alcătuit din componente. Masa astrală comună s-a diferențiat în organe diferite, în inimă și așa mai departe. La început totul a fost astral, apoi s-a format treptat corpul fizic. Prin aceasta, plăsmuirile umane au devenit din ce în ce mai apte de a se densifica și de a deveni un organism mai complicat și mai diversificat, care este o copie a întregii ambianțe. Ce s-a densificat cel mai mult, este corpul fizic; mai puțin dens este corpul eteric, iar cel mai subtil este corpul astral. Ele sunt în principal imagini reflectate ale lumii exterioare, Microcosmos în Macrocosmos. Corpul astral a devenit din ce în ce mai subtil, astfel încât omul, la un anumit moment al evoluției pământești, are un corp astral evoluat. Prin faptul că corpul astral a devenit tot mai subtil, el s-a apropiat de materia astrală subtilă aflată de jur împrejurul lui.

În regiunile superioare s-au petrecut între timp procese evolutive opuse. Monada s-a coborât de sus din regiunile Devachan până în regiunea astrală și s-a densificat prin această coborâre. Acolo se întâlnesc amândouă componentele. Dintr-o parte omul se înalță până în corpul astral, din cealaltă parte îl întâlnește Monada în coborârea ei în lumea astrală. Aceasta s-a petrecut în perioada lemuriană. Atunci s-au fecundat amândouă. Monada s-a înveșmântat cu materie devachanică, apoi cu materie din atmosfera astrală. De jos în sus exista materie fizică, apoi materie eterică, apoi din nou materie astrală. Așa s-au fecundat cele două materii astrale și au fuzionat una cu cealaltă. Monada are în sine ceea ce vine de sus. Ea s-a culcat ca într-un pat în materia astrală.

Așa are loc coborârea sufletului. Pentru a se petrece acest lucru, Monada trebuie să dezvolte sete după cunoașterea regiunilor inferioare. Mai întâi trebuie să existe această sete. Regiunile inferioare pot fi cunoscute de către Monadă, numai dacă ea se încarnează în corpul omenesc și privește prin el afară în ambianță. Acum omul are patru componente: El are mai întâi un corp fizic, în al doilea rând are un corp eteric, în al treilea rând un corp astral și în al patrulea rând în interiorul acestora Eul, Monada. După ce apare corpul cu patru componente, Monada poate privi prin el afară în ambianță, apoi intervine o legătură între Monadă și tot ceea ce există în ambianță. Prin aceasta este potolită oarecum setea Monadei.

Noi am văzut că întreg corpul uman se compune, s-a alcătuit din componente care au luat naștere prin aceea că masa nediferențiată inițial s-a divizat în organe, după ce corpul astral eliminase diverse lucruri și prin aceste eliminări care se aflau în jurul lui, care se reflectau în el, au luat naștere imagini în el. Aceste imagini au devenit în el forțe și au format corpul său eteric; adică, prin aceste imagini diverse este organizat corpul său eteric. În acest corp eteric care constă din componente se densifică din nou fiecare componentă eterică și ia naștere corpul fizic. Fiecare astfel de germene fizic, din care iau naștere apoi organe, formează în același timp un fel de centru în eter.

Intervalele dintre centre sunt umplute cu masă eterică pură. Să ne imaginăm corpul ca alcătuit din zece componente. Aceste zece componente, pe care le luăm ca schemă, țin laolaltă corpul prin înrudirea lor; ele sunt copii ale întregii naturi și depind de tăria legăturii dintre ele. În ele există grade de înrudire cu fiecare componentă în parte. Cât timp acestea se păstrează, corpul rămâne laolaltă, iar când gradele de înrudire încetează, componentele se dezmembrează; corpul se distruge. Fiindcă noi am eliminat în timpul evoluției pământești cele mai diverse structuri, de aceea componentele din corpul eteric rămân laolaltă numai într-un anumit grad. Natura umană este o copie a entităților eliminate. În măsura în care entitățile respective duc o existență particulară, în aceeași măsură și componentele corpului fizic duc o existență particulară. Când înrudirea forțelor a devenit atât de neînsemnată, încât ea încetează, atunci noi trăim numai până în acel moment; durata vieții noastre este condiționată de felul cum se suportă unele pe altele entitățile care circulă de jur împrejurul nostru.

Evoluția omului superior are loc mai întâi prin prelucrarea de către om a corpului său astral. El își formează acolo idealuri, entuziasm și așa mai departe. El își înfrânează instinctele. În momentul când omul așează idealuri în locul pornirilor, și datorii în locul instinctelor, și dezvoltă entuziasm în locul poftelor, el creează armonie în componentele corpului său astral. Această muncă aducătoare de pace începe cu intervenția Monadei, iar corpul astral începe să devină din ce în ce mai

mult nemuritor. Din acel moment corpul astral nu mai moare, ci el dăinuie, în măsura în care a dezvoltat pacea, în măsura în care pacea poate rezista împotriva forțelor distrugătoare. Din momentul când intervine Monada, ea aduce pacea mai întâi în corpul astral. Atunci încep instinctele să se suporte unele pe altele. În haosul de mai înainte ia naștere armonia și mai ia naștere o structură astrală care dăinuie, care continuă să trăiască. Pacea nu este adusă la început în corpul fizic și în corpul eteric, ci doar parțial în corpul astral. Corpul astral se menține la început doar pentru scurt timp în alte lumi, dar cu cât a fost adusă mai multă pace, cu atât mai mult durează șederea lui în Devachan.

După ce omul a devenit Chela, el începe să aducă pacea și în corpul eteric. Atunci și corpul eteric continuă să trăiască. La Maeștri este adusă pacea și în corpul fizic, de aceea la ei dăinuie și corpul fizic. Este vorba de a aduce armonie în diversele corpuri care constau din componente aflate în conflict, și de a le transforma în corpuri eterne.

Omul și-a format corpul fizic, prin aceea că el a eliminat din sine regnurile naturii, care s-au reflectat din nou în el. Prin aceasta au luat naștere în el diferite componente. El realizează acum acțiuni; prin acestea el intră din nou în legătură cu ambianța. Ce elimină el acum, sunt efectele faptelor sale. El adaugă acum faptele sale ambianței, și devine treptat o imagine reflectată a acelor fapte. Monada a intrat în corpul uman; ea începe să facă fapte. Faptele sale sunt adăugate ambianței, și ele se reflectă din nou în el. În aceeași măsură în care ea începe să aducă pacea, ea începe să primească și imaginile reflectate ale propriilor ei fapte.

Acum am ajuns la un punct în care creem neîncetat un nou regn de jur împrejurul nostru, efectele propriilor noastre fapte. Aceasta formează din nou ceva în noi. Așa cum noi am organizat mai înainte din imaginile reflectate corpul eteric rămas în urmă, tot așa adăugăm acum existenței monadice efectul faptelor noastre. Noi numim acest lucru crearea karmei noastre. Astfel putem face să rămână toate acestea în Monadă. Corpul astral s-a purificat mai înainte, prin aceea că a eliminat tot ce exista în el. Acum omul își creează un nou regn al faptelor, oarecum din neant, își creează împrejurări din neant. Ceea ce nu a existat mai înainte, noua împrejurare, se reflectă în Monadă ca ceva nou, cu caracter de imagine, și se formează în Monadă o nouă esență interioară care ia naștere din imaginea reflectată a faptelor, imaginea reflectată a karmei. Prin faptul că Monada continuă să lucreze, noua esență se dezvoltă din ce în ce mai mult. Dacă privim Monada după câțva timp: ea își va fi construit armonia pe de o parte din forțele aflate în conflict, pe de altă parte din efectele faptelor. Amândouă se leagă una cu cealaltă, ia naștere o structură comună.

Să presupunem că din om se desprinde învelișul pământesc și rămâne Monada. Ea reține efectele faptelor ei. Întrebarea este, cum se produce efectul faptei. El se produce așa, că dacă el se poate manifesta în lumile în care se află

Monada, atunci oamenii vor putea zăbovi mult timp acolo, iar dacă nu, atunci ei vor putea zăbovi un timp scurt acolo. Apoi ei trebuie să cadă din nou în setea Monadei după planul fizic și să intre din nou într-un corp fizic.

Viața umană este neîncetat o înfășurare cu ceea ce ne înconjoară: involuție-evoluție. Noi primim forme de imagini și ne construim conform acestora propriul nostru corp. Ce a produs Monada, aceea primește din nou omul ca și karmă. Omul va fi neîncetat efectul karmei sale. – În Vedanta se spune că diferitele componente ale omului sunt separate și împrăștiate în toate direcțiile; ce mai rămâne apoi din el, este karma sa. Aceasta este partea eternă, este ce a făcut omul din sine însuși, ce a primit el însuși mai întâi din ambianța sa ca imagini. Omul este nemuritor; el trebuie doar să vrea, trebuie doar să-și creeze faptele sale astfel încât ele să aibă o existență care dăinuie. Ceea ce am dobândit prin efort din exterior este nemuritor în noi. Noi ne-am dezvoltat prin lume și începem să construim în noi oglinda unei noi lumi prin fecundarea cu Monada. Monada a viețuit în noi imaginile reflectate. Acum imaginile pot acționa în afară, și astfel se reflectă din nou efectele acestor imagini. Ia naștere o nouă viață interioară. Prin faptele noastre, noi modificăm neîncetat ambianța noastră. Prin aceasta iau naștere noi imagini reflectate; ele devin astfel karma. Aceasta este o nouă viață, care răsare din interior. De aici rezultă că noi, pentru a evolua pe trepte superioare, ieșim din noi înșine la un moment dat și trebuie să acționăm în ambianță lipsiți de egoism. Trebuie să facem posibilă această ieșire, pentru a transpune ambianța noastră în relații armonioase. Acest lucru necesită o armonizare a imaginilor reflectate din noi. Misiunea noastră este de a face din lumea care ne înconjoară o lume armonioasă. Dacă noi suntem distrugători în lume, atunci în noi se reflectă distrugerea; dacă aducem armonie în lume, atunci în noi se reflectă armonia.

Pe ultimul grad de perfecțiune, pe care l-am așezat afară, pe care l-am adus în jurul nostru, îl vom lua cu noi. De aceea rosicrucienii spun: Dacă creem lumea, astfel încât ea să conțină în sine Înțelepciune, Frumusețe și Putere, atunci se reflectă în noi Înțelepciune, Frumusețe și Putere. Dacă ți-ai folosit timpul pentru aceasta, atunci te pătrunzi din acest Pământ cu imagini reflectate de Înțelepciune, Frumusețe și Putere. Înțelepciunea este imaginea reflectată a principiului Manas; frumusețea, evlavia, blândețea este imaginea reflectată a principiului Buddhi; puterea este imaginea reflectată a principiului Atma.

Mai întâi dezvoltăm de jur împrejurul nostru un regn al înțelepciunii prin aceea că promovăm înțelepciunea. Apoi dezvoltăm un regn al frumuseții în toate domeniile. Apoi apare în mod vizibil înțelepciunea (probabil este o eroare în manuscris, în loc de „înțelepciunea” ar trebui să fie „frumusețea”, n.tr.) și ea se reflectă în noi: Buddhi. În cele din urmă dăm cu împrumut întregului existenței fizice, înțelepciune în interior, frumusețe în exterior.

Dacă avem forța de a pătrunde întregul existenței fizice, atunci avem Puterea: Atma, forța de a transpune totul în realitate. Așa atingem în noi cele trei regnuri: Manas, Buddhi, Atma.

Nu prin reculegere pasivă ajunge omul departe pe Pământ, ci prin aceea că el adaugă Pământului Înțelepciune, Frumusețe și Putere. Prin munca Eului nostru superior, noi ne prelucrăm corpurile trecătoare primite de la zei și ne creem corpuri eterne. Chela, care își înobilează corpul său eteric (astfel încât el dăinuie), renunță treptat la ființele Maharaja. Maestrul, la care și corpul fizic dăinuie, poate renunța la ființele Lipika. El se află deasupra karmei. Aceasta trebuie noi să desemnăm ca progres al omului în interiorul său. Trebuie să căutăm să frecventăm ce este superior în afara noastră. De aceea, să nu căutăm în noi Sinea noastră superioară, ci în individualitățile înalt evaluate.

23. Berlin

25 octombrie 1905

Să ne aducem aminte de momentul când omul s-a înălțat la spiritualitate în mijlocul rasei lemuriene. Atunci a fost posibilă fecundarea cu spiritul, cu Monada. Din Pământul haotic s-au dezvoltat treptat, prin eliminare din oameni, alte entități, care au locuit pe Pământ ca tovarăși ai omului. Omul și-a format un corp fizic, un corp eteric și un corp astral. Corpul astral a fost purificat și a fost apt pe atunci să primească chiar componentele Manas, Buddhi, Atma.

Pe Pământ a luat naștere treptat totul astfel încât omenirea, care nu avea încă rațiune, nu avea încă posibilitatea să vorbească, a luat naștere din masa nedefinită a Pământului. Întrebarea este: Cum s-a întâmplat acest lucru? – O plantă nu crește din neant. În acest caz a fost cufundată o sămânță în Pământ. Același lucru s-a întâmplat și cu oamenii care au existat pe atunci. Și omul a răsărit tot din Pământ, iar pentru aceasta trebuia să existe de asemenea o sămânță pe Pământ. Existase deja odinioară o ființă asemănătoare. Acest om-germene luase naștere pe vechea Lună. Acolo trecuse el în starea de germene, parcursese un stadiu Pralaya și apăruse din nou pe Pământ.

Treapta evolutivă a Pământului a avut trei trepte preliminare: Saturn, Soare și Lună. Aceste trei trepte preliminare au fost recapitulate pe scurt în primele trei ronduri ale Pământului. În primul rond al Pământului a fost recapitulată existența saturniană, în al doilea rond existența solară iar în al treilea rond existența lunară. Abia în al patrulea rond apăruse existența pământească propriu-zisă și atunci omul ajunsese pe o treaptă ceva mai înaltă decât pe vechea Lună. Pe Lună evoluția lui nu se încheiase încă, nefiind încă suficient de pur pentru a primi Monada. Corpul astral era pe Lună și mai sălbatic, și mai pasional. El trebuia să se purifice mai întâi pe Pământ, pentru a putea primi principiile superioare. Această purificare s-a încheiat la mijlocul perioadei lemuriene.

Ultimii oameni din timpul existenței lunare sunt predecesorii noștri fizici. Ei au continuat să evolueze la început pe Pământ. Oamenii pământești ai perioadei prelemuriene sunt descendenții veritabili ai locuitorilor lunari. De aceea numim locuitorii lunari de asemenea Tați sau ființe Pitri ai oamenilor pământești. Acești oameni pământești nu-și puteau folosi la început membrele lor din față pentru muncă. Erau structuri asemănătoare animalelor de o mare frumusețe. Ei erau alcătuiți din material mult mai moale decât materia fizică de azi; materia lor era mult mai moale decât o găsim acum la animalele inferioare. Ea era transparentă și focul interior lumina prin ea. Pe vremea când oamenii parcurseseră o treaptă de evoluție anterioară, ei erau modelați și mai frumos și mai nobil.

Perioada premergătoare celei lemuriene a fost pe Pământ perioada hiperboreeană, perioada oamenilor solari, a oamenilor Apollo. Ei erau alcătuiți

dintr-o materie și mai nobilă, și mai moale. Apoi ajungem și mai în urmă, la prima rasă, rasa oamenilor polari. Ei au trăit pe atunci în clima polar-tropicală, o rasă care a putut ajunge la o înălțime deosebită prin faptul că i-a fost dată o mână de ajutor considerabilă. Pe Pământ au coborât cele mai frumoase structuri ale ființelor Pitri lunare. Oamenii polari erau foarte asemănători animalelor cu patru picioare, dar ei erau plăsmuiți dintr-o materie moale, flexibilă, asemănătoare materiei meduzelor, dar mult mai caldă. Oamenilor cu cele mai bune structuri, cu cele mai nobile componente le-a venit în ajutor pe atunci ceva deosebit, și anume faptul că erau legate cu Pământul și ființe care atinseseră mai înainte o treaptă mai înaltă.

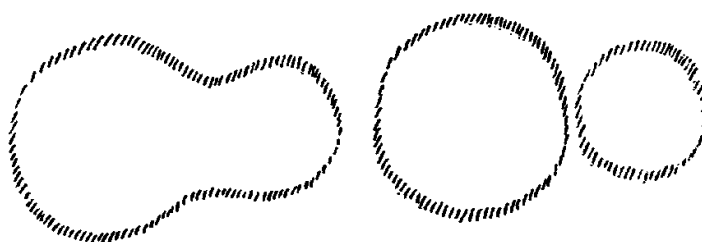
Soarele este cunoscut în tot esoterismul mai întâi ca o planetă; abia ulterior el a devenit o stea fixă. Succesiunea stadiilor pe care le-a parcurs Pământul, este: Saturn, Soare, Lună, Pământ. Pe când Soarele însuși era planetă, atunci în Soare exista tot ce este acum pe Lună și pe Pământ. Ulterior Soarele și Luna s-au separat de Pământ.

Să ne transpunem acum pe vremea vechiului Soare. Tot ce trăiește acum pe Pământ, a locuit atunci pe Soare. Aceste ființe erau modelate pe atunci complet altfel. Omul avea pe atunci numai corp fizic, care era mult mai puțin dens decât acum, și corp eteric. Întreg felul de viață al omului era pe atunci complet vegetal. Ființele trăiau în lumina Soarelui. Această lumină le venea pe atunci din centrul propriei lor planete. Ele erau complet diferite de oamenii de azi. În comparație cu omul de azi, omul solar ședea pe cap și lumina îl lumina pe cap. Tot ce este în legătură cu reproducerea, se dezvoltă în mod liber în partea cealaltă a corpului. Omul își întindea pe atunci, să zicem așa, picioarele în aer. Planta a rămas pe această treaptă, ea se înrădăcește și azi în sol și își întinde organele de reproducere, staminele și pistilul, în aer. Acest om solar s-a dezvoltat în șapte trepte diferite. El ședea pe planetă așa cum planta actuală se înrădăcește în Pământ. Apoi, la a treia întrupare a Pământului, el a devenit om lunar. Atunci el s-a aplecat: verticala a devenit orizontală. A luat naștere în el schița coloanei vertebrale. Simbolul pentru aceasta este Tau = T. Pe Pământ el s-a răsucit complet. De aceea există simbolul crucii. Crucea este simbolizarea evoluției de la Soare prin Lună până la Pământ. Simbolizarea respectivă a atins pe Pământ brațul de sus al crucii. Pământul progresează în timp ce el poartă crucea în spate.

Oamenii solari ajunseseră atunci de asemenea la o evoluție înaltă. Existau și Adepți solari, care ajunseseră mai departe decât ceilalți oameni solari. Ei au trecut dincolo către stadiul lunar. Și acolo ei aveau posibilitatea de a fi superiori oamenilor lunari și să evolueze acolo la un nivel deosebit de înalt. Ei au fost predecesorii oamenilor pământești, dar erau cu mult înaintea celorlalți. Pe când în perioada a doua al celui de-al patrulea glob, hiperboreenii trăiau în formele lor moi, atunci acești fii solari erau în stare să se încarneze și să formeze o rasă deosebit de frumoasă. Ei erau ființele Pitri solare. Ei își formaseră deja în perioada

hiperboreeană o formă verticală. Ei și-au răsucit complet corpul hiperboreean; ceilalți oameni nu ajunseseră pe atunci în stare de acest lucru. Ființele Pitri solare erau în perioada hiperboreeană oamenii frumoși Apollo, care s-au ridicat pe verticală deja în rasa a doua.

În Soare era conținut tot ceea ce a fost eliminat ulterior ca Lună și Pământ. Toată viața și toată căldura radiau pe Soare din centru. Apoi, în următoarea Manvantara (cea a vechii Luni), se petrece următorul lucru: Din întunericul stadiului Pralaya se ivește Soarele. O parte a materiei solare vrea să se desprindă. Ia naștere mai întâi o formă de biscuit.

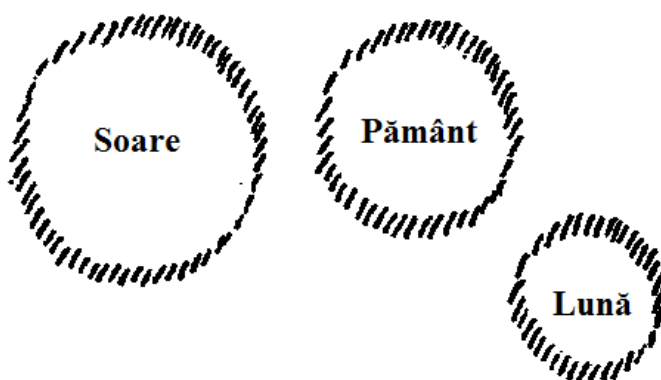
Apoi se separă o parte, și amândouă corpurile circulă una lângă cealaltă ca Soare și Lună. Soarelui i-a rămas posibilitatea de a lumina și de a încălzi. Lunii i-a rămas posibilitatea pentru forța de a crea. Ea putea să creeze din nou ființele care au existat pe Soare; dar ele trebuiau să fie luminate și încălzite de Soare. Pe Luna lipsită de lumină proprie trebuia să aibă loc răsucirea ființelor către Soare. De aceea toate plantele se răsuceau pe Lună. Animalele se răsuceau pe jumătate, iar oamenii făceau aceasta tot pe jumătate (este vorba de dispunerea pe verticală în cazul plantelor, respectiv pe orizontală în cazul animalelor și al oamenilor, n.tr.). Dar ei primeau pe Lună ca și completare, corpul astral, Kama, și dezvoltau prin aceasta din interior căldură. Kama era pe atunci o forță care în principal încălzea și ea. De aceea ei nu se răsuceau complet pe atunci spre Soare. În întuneric exista și viață. Luna se rotea și pe vremea aceea în jurul Soarelui, dar nu ca Luna noastră de acum. Luna se rotea pe atunci în jurul Soarelui, astfel încât își îndrepta către Soare întotdeauna aceeași față. O zi lunară dura așadar la fel de mult ca o jumătate de an actual. Prin aceasta lua naștere o arșiță nemaipomenită pe o parte a Lunii și un frig extraordinar pe cealaltă parte a Lunii. Pe vechea Lună, predecesorii omului parcureau din nou o evoluție normală. Dar există de asemenea Adepți lunari, care sunt cu mult înaintea celorlalți oameni. La sfârșitul evoluției lunare, aceste ființe Pitri sunt mult mai departe decât ceilalți oameni, la fel cum azi Adepții sunt cu mult înaintea celorlalți oameni.

Abia acum ajungem la evoluția pământească propriu-zisă. În următoarea Pralaya, după evoluția lunară, Luna a căzut din nou în Soare. Ele au parcurs împreună Pralaya. Pe când Pământul ieșea din întuneric, întreaga masă solară era

una cu el. Începe prima rasă, rasa polară. Oamenii solari de mai înainte, având în vedere împrejurările de atunci, sunt în stare să creeze acest gen privilegiat de fii solari, fiindcă Soarele este încă legat cu Pământul.

În timpul perioadei hiperboreene, întregul se scindează din nou. O parte se separă din nou și Pământul iese din Soare. Din acest moment este valabilă teoria Kant-Laplace. Starea de atunci este cea primordială Kant-Laplace. Aceasta a arătat din exterior ca inelele din jurul lui Saturn. Acum se formează a doua rasă, rasa hiperboreeană. Pe Pământ apar treptat germenii umani lunari, ființe Pitri în diverse grade de perfecțiune. Toți aceștia mai aveau pe atunci posibilitatea de a se reproduce din ei înșiși prin autofecundare.

După aceea s-a petrecut o a doua separare. Împreună cu Luna se îndepărtează de Pământ tot ce este forță de autoreproducere, astfel încât acum există trei corpuri: Soare, Pământ, Lună. Atunci încetează posibilitatea autofecundării, Luna a extras ceea ce dădea posibilitatea autofecundării. Acum Luna se află în exterior, iar noi avem ființe care nu mai sunt în stare de a se reproduce prin ele însele, iar acum iau naștere în perioada lemuriană două sexe.

Astfel de evoluții se petrec numai sub conducerea ființelor superioare, a ființelor Deva. Acest lucru are sensul că evoluția progresează într-un anumit fel. Conducătorul întregii mișcări este aceeași zeitate pe care tradiția ebraică o numește Iahve, Iehova. El era o zeitate lunară. El avea în cel mai înalt sens forța care era dezvoltată pe Lună, și năzuia să facă omenirea să evolueze mai departe în acest sens. Iahve reprezintă în interiorul lumii pământești zeitatea care dă ființelor posibilitatea reproducerii fizice. Restul (rațiunea) nu s-a aflat în intenția lui Iahve. Dacă doar intenția lui Iahve ar fi continuat să se desfășoare, atunci omul ar fi încetat într-o zi să se reproducă, fiindcă forța de reproducere s-ar fi epuizat. El s-ar fi ocupat atunci numai de producerea formelor frumoase, fiindcă interiorul, ceea ce se referă la intelect, îi era indiferent. Iehova voia să producă oameni cu forme frumoase, un fel de statui frumoase. Conform intenției sale, forța de reproducere urma să continue până când se epuiza. El voia să aibă o planetă care să poarte pe ea

forme nu doar frumoase, ci și complet rigide. Dacă Pământul ar fi continuat să se dezvolte cu Luna în sine, atunci el ar fi evoluat către o formă rigidă, înghețată. Iehova ar fi eternizat planeta sa ca monument al intenției sale de evoluție. Acest lucru s-ar fi întâmplat fără îndoială, dacă nu ar fi ieșit acum în evidență acei Adepți care erau cu mult deasupra evoluției lunare. Ei au ieșit în evidență în același timp. Aceștia dezvoltaseră deja pe Lună, ceea ce noi abia pe Pământ am dezvoltat, rațiune și spirit. Ei s-au interesat de restul omenirii și l-au smuls din destinul căruia i-ar fi căzut pradă. În corpul astral uman s-a aprins o nouă scânteie. Ei au dat tocmai corpului astral de atunci, impulsul de a se dezvolta dincolo de punctul crucial. Iahve nu a putut ieși altfel din această situație, decât schimbându-și modul de acțiune. El a creat pe bărbat alături de femeie. Ce nu s-a putut păstra într-un singur sex, s-a distribuit la două sexe.

Au existat acum două curențe acolo, cel al lui Iahve și cel al Adepților lunari. Interesul Adepților lunari era să spiritualizeze omenirea. Dar Iahve voia să facă din oameni statui frumoase. Aceste două forțe s-au luptat pe atunci una cu alta.

Avem de a face așadar cu o forță pe Pământ, care are puterea de autocreație: Kriyashakti. Aceasta există azi pe Pământ numai în cele mai înalte centre de Mistere. Pe atunci, fiecare avea această forță în sine. Omul se putea reproduce pe sine însuși prin această forță; ea a fost împărțită pe vremea aceea în două jumătăți. Prin aceasta au luat naștere cele două sexe pe Pământ.

Iehova a extras din Pământ toată forța de autoreproducere și a așezat-o în Lună alături de Pământ. În aceasta constă legătura dintre forța de reproducere și ființele lunare. Astfel avem oameni cu forța de reproducere diminuată, dar încă nu cu posibilitatea de a se spiritualiza. Aceștia au fost predecesorii omenirii actuale. Adepții lunari au ajuns acum la ei. Ei le spuneau: Voi nu trebuie să-l urmați pe Iehova, el nu vă va lăsa să ajungeți la cunoaștere, ci trebuie să dobândiți cunoașterea. Această cunoaștere este șarpele. Șarpele stă în fața femeii, fiindcă femeia avea forța de a se autoreproduce. Acum Iehova spune: Omul a devenit ca unul dintre noi – și aduce astfel moartea în lume și tot ceea ce este în legătură cu aceasta.

Adepții lunari se numesc „Lucifer”; ei sunt dătorii a ceea ce este intelectualitate umană. Ei au dat aceasta corpului astral și corpului fizic, altfel Monadele nu ar fi putut intra în aceste corpuri, iar Pământul ar fi devenit atunci un monument planetar al măreției lui Iehova. Prin intervenția principiului luciferic a fost salvată autonomia, spiritualitatea umană. Iehova a împărțit atunci în două forța de autoreproducere, pentru ca omul să nu se spiritualizeze complet. Ce s-ar fi pierdut (forța de autoreproducere, Kriyashakti, n.tr.), dacă Iehova ar fi lucrat singur, reapare astfel în cea de a șasea rasă-rădăcină; atunci omul va fi spiritualizat astfel încât el va redobândi forța de reproducere creatoare. El va fi atunci în stare să creeze din nou ființe asemenea lui. Așa a fost salvată omenirea din dificultate.

Omul poartă așadar în sine, prin puterea lui Iehova, posibilitatea de a încremeni. Dacă luăm în considerare cele trei corpuri inferioare, atunci vedem că ele au în sine germenul pentru revenirea la starea fizică a Pământului. Componentele superioare: Atma, Buddhi, Manas, au putut intra în oameni numai datorită faptului că a intervenit șarpele. Omul a primit prin aceasta viață nouă și forța de a rămâne atașat planetei pământești. Dar forța de reproducere s-a repartizat la două sexe separate și prin aceasta a apărut în lume nașterea și moartea; mai înainte nu a existat încă naștere și moarte.

Dacă omul prelucrează prin spirit corpul fizic, atunci el învinge moartea. Forțele individuale se epuizează, dacă ele primesc forme speciale. Forța intră în formă, în densificarea tot mai mare, și de aceea a trebuit să primească viața în perioada lemuriană un nou impuls, care s-a produs printr-o răsucire a globului pământesc. Axa Pământului a fost treptat înclinată. Mai înainte la Polul Nord era climă tropicală, mai târziu clima tropicală a ajuns la Ecuator prin înclinarea axei Pământului. Această răsucire s-a petrecut relativ rapid, a durat totuși cam patru milioane de ani. Perioada lemuriană a fost de douăzeci și două de milioane de ani. Ființele Pitri lunare au avut nevoie de patru milioane de ani pentru a înclina axa Pământului. Inteligența ființelor Pitri lunare era pe atunci deja mult mai dezvoltată decât cea a oamenilor actuali. Așadar, pe atunci s-au dezvoltat oamenii cu două sexe separate din oamenii cu un singur sex. La început, printre oamenii cu un singur sex au existat indivizi foarte mult rămași în urmă, dar și indivizi foarte avansați. Numai o mică parte a fost un locaș potrivit pentru Monadele care coborau. Pe atunci oamenii s-au împărțit în două sexe. Animalele trecuseră deja mai devreme la bisexualitate. Alături de oameni trăiau pe atunci animale-masculi și animale-femele. Erau făpturi groțesti, care puteau trăi pe atunci pe Pământul complet diferit format. Ele aveau de asemenea posibilitatea să zboare. Ele purtau în sine indicii din ceea ce au azi oamenii. Religiile esoterice numesc – la aceasta se referă anumite simboluri de animale – pe oamenii care se puteau crea pe ei înșiși: Tauri. Taurul este un simbol al fecundității; el a fost precedat de Leu, simbol al curajului, și mai înainte de Vultur. În viziunea lui Ezechiel a vechilor timpuri, animalele au aripi fiindcă ele se puteau înălța deasupra Pământului. Abia mai târziu ia naștere omul.

Noi îl avem așadar pe om așa cum se dezvoltă el din unisexualitate în bisexualitate și alături animalele deja bisexuale, masculi și femele. Oamenii au devenit maturi abia prin ființele Pitri lunare, să aibă un corp care este capabil de a primi Monada. Pe aceasta o primesc doar exemplarele cele mai evolute și dezvoltă o formă umană înnobilită; numai că ele trebuie să renunțe complet la compania celorlalți oameni, altfel și-ar pierde forma nobilă. Corpul s-a modelat pe atunci mai întâi conform Monadei. Alte forme care erau mai puțin dezvoltate, nu au fost pe placul Monadelor care coborau; de aceea ele dădeau numai o parte a forței lor

spirituale corpurilor umane imperfecte, iar a treia grupă de Monade a refuzat categoric să se încarneze. De aceea au existat corpuri umane fecundate doar parțial de către Spirit, precum și corpuri umane lipsite complet de Spirit.

La mijlocul perioadei lemuriene avem așadar primii fii ai ceții de foc; aceștia s-au încarnat în elementul căldurii, care înconjura pe atunci Pământul. Fiii ceții de foc au fost primii Arhați. Apoi au luat naștere celelalte două tipuri de oameni. Cei care primiseră numai o mică scânteie, au fost puțin potriviți în prima rasă umană lemuriană să formeze o cultură și au dispărut curând. În schimb, cei care nu primiseră nimic, și-au adus în expresie în mod deosebit natura lor inferioară. Ei s-au amestecat cu animalele. De aici au provenit ultimele rase ale lemurienilor. Instinctele sălbatice, animalice trăiau în structuri umane sălbatice, animalice. Aceasta a produs o înrăutățire a întregii substanțe umane.

Dacă toți oamenii ar fi fost fecundați pe atunci cu Monade, întreg neamul omenesc ar fi fost mult mai bun. Primul lucru rău a luat naștere prin faptul că unele Monade au refuzat categoric să se încarneze. De aici – prin amestecări nepotrivite – a provenit înrăutățirea situației. Așa s-a înrăutățit în principal situația fizică a omului. A existat pe atunci un timp în care neamul omenesc a decăzut. Abia în perioada atlanteană au regretat Monadele refuzul lor categoric anterior, au coborât și au populat toți oamenii. Prin aceasta iau naștere diferitele rase atlanteene.

Noi am ajuns până la cunoașterea unui timp în care s-a produs o înrăutățire a situației Pământului. Toată înrăutățirea raselor a produs de asemenea o înrăutățire a Pământului. Aceasta este apariția karmei primordiale. Pe atunci a fost pus primul germene al karmei. Tot ce a urmat este o consecință a karmei primordiale; fiindcă, dacă toate Monadele s-ar fi strecurat la timpul potrivit în formele umane, atunci oamenii ar avea siguranța animalelor, ei nu ar putea greși, dar nu și-ar putea dezvolta libertatea. Arhații primordiali nu puteau greși, ei sunt Îngeri în forme umane. Adeptii lunari au determinat chiar pe anumite Monade să aștepte cu încarnarea. Prin aceasta a apărut principiul ascetismului în lume, a nu voi să se locuiască pe Pământ. Pe vremea aceea a luat naștere această nepotrivire între natura superioară și natura inferioară. Prin aceasta, omul a devenit nesigur; el trebuie să probeze acum, trebuie să penduleze prin diverse experiențe, pentru a se orienta în lume. Fiindcă el are karma primordială, apare și karma lui viitoare. El poate greși prin aceasta.

S-a intenționat să se dobândească cunoștințe despre om. Acest lucru putea fi determinat numai prin karma primordială. Principiul luciferic, Adeptii lunari, voiau să dezvolte pe oameni tot mai mult către libertate și autonomie. Acest lucru este foarte frumos exprimat în legenda lui Prometeu: Zeus nu vrea ca oamenii să primească focul, Prometeu le dă însă lor focul, capacitatea de a evolua din ce în ce mai sus. Prin aceasta, el îl condamnă pe om la suferință. Omul trebuie să aștepte până apare un Erou Solar, până când principiul Eroului Solar din rasa a șasea va

face capabil pe om să evolueze mai departe fără cunoașterea luciferică. Cei care au avansat atât de mult ca Prometeu, sunt Eroi Solari.

Astfel am primit noi un om dublu: Pe unul, care a revenit principiului lui Iehova, de a desăvârși Pământul fizic, și apoi pe omul spiritual, care a evoluat mai departe. Iehova și Lucifer se află într-o luptă neîntreruptă. Lucifer vrea să dezvolte totul în sus către cunoaștere, către lumină. Omul poate desăvârși puțin mai departe unul dintre principii, pe cel al lui Lucifer. El îl poate dezvolta cu atât mai mult, cu cât rămâne mai mult în Devachan. El trebuie să parcurgă atât de multe încarnări, până când și-a dezvoltat complet acest principiu.

În lume există așadar un principiu al lui Iehova și un principiu al lui Lucifer. Dacă ar fi instruit pe om numai principiul lui Iehova, atunci omul ar fi căzut pradă Pământului. Dacă se îngăduie ca învățăturile despre reîncarnare și karma să dispară complet de pe Pământ, atunci se recâștigă pentru Iehova toate Monadele, iar omul fizic ar transforma Pământul într-o planetă încremenită. Dacă se învață despre reîncarnare și karma, atunci omul este condus în sus către spiritualizare. De aceea creștinismul a făcut cel mai just compromis și nu a învățat despre reîncarnare și karma pentru un anumit interval de timp, ci a învățat importanța unei singure existențe pământești, pentru ca omul să îndrăgească Pământul, până când el este matur pentru un nou creștinism cu învățătura despre reîncarnare și karma, care salvează Pământul și aduce întregul germen în Devachan. În creștinismul însuși luptă azi cele două principii: unul fără învățătura despre reîncarnare și karma, și celălalt cu această învățătură. În cazul primei învățături, tot ce ar putea produce Lucifer, ar fi luat de la oameni. Ei s-ar desprinde în realitate din succesiunea reîncarnărilor și ar întoarce spatele Pământului; ar deveni îngeri răi. Pământul s-ar îndrepta către declin. Dacă pe Pământ ar învinge cetele lui Iehova, atunci Pământul ar rămâne în urmă ca un fel de Lună, ca un corp încremenit. Obligația pentru spiritualizare ar fi pierdută atunci. Lupta din Bhagavad-Gita descrie lupta dintre Iehova și Lucifer și cetele lor. S-ar putea întâmpla și azi să învingă creștinismul fără învățătura despre reîncarnare și karma. Atunci Pământul ar fi pierdut pentru principiul lui Lucifer. Întregul Pământ este un câmp de luptă pentru cele două principii. Principiul care conduce Pământul în sus către spiritualitate este Lucifer. Pentru a trăi conform acestui principiu, omul trebuie mai întâi să îndrăgească Pământul, el trebuie să coboare pe Pământ. Lucifer este prințul care își expune guvernul său pe câmpul științei și artei. Dar el nu poate coborî complet pe Pământ, forța sa nu este suficientă pentru acest lucru. I-ar fi imposibil lui Lucifer să poată conduce în sus complet singur, tot ce există pe Pământ. De acest lucru ține nu doar forța unui Adept lunar, ci și forța unui Adept solar, care conduce în sus și viața care se exprimă prin comuniunea oamenilor, nu prin artă și știință. Lucifer este înfățișat ca dragon înaripat; în cazul lui Ezechiel, ca Taur înaripat.

A venit aşadar un Erou Solar, asemănător celor care au apărut în perioada hiperboreeană, care a fost reprezentat de Ezechiel prin Leul înaripat. Acest Erou, care dă un al doilea impuls, este Christos, Leul din seminţia lui Iuda. Reprezentantul Vulturului va veni abia mai târziu, el reprezintă principiul Tatălui. Christos este un Erou Solar, o natură de leu, un Pitri solar. Al treilea este ceea ce va reprezenta un Adept care a fost Adept deja pe Saturn. Un astfel de Adept nu se poate încarna încă acum pe Pământ. Abia când omul va putea dezvolta în sus nu doar natura sa superioară, ci va putea renunţa complet la natura sa inferioară şi va interveni în mod creator, atunci se poate încarna acest cel mai înalt Adept, Adeptul lui Saturn, principiul Tatălui – Dumnezeu ascuns.

24. Berlin

26 octombrie 1905

Noi ne aflăm acum în a cincea rasă-rădăcină și în a cincea subrasă. Această a cincea rasă-rădăcină este numită în mod obișnuit rasa ariană și cuprinde ca prima subrasă vechea rasă indiană, care s-a dezvoltat pe solul Asiei de sud. Acolo a existat o străveche populație sud-asiatică, cu mult, mult timp înainte de a exista Vedele. Tot ce avem în Vede, este un ecou slab a ceea ce a fost propovăduit de către vechii Rishi ca înțelepciune religioasă infinit de profundă. După aceea găsim în Asia de sud-vest vechea rasă persană care a primit de la Zarathustra învățătura ei religioasă și cultura ei. Culturile-Zarathustra de mai târziu ale Asiei sunt doar ecouri ale culturii vechii rase persane. Apoi găsim ca a treia subrasă semințiile egipto-caldeano-babiloniano-asiriene din care se dezvoltă treptat cultura semito-iudaică. Apoi rezultă drept a patra subrasă, cultura greco-latină în Europa de sud, până la apariția popoarelor germanice în nordul, centrul și vestul Europei. Urmează încă două subrase. Șapte subrase formează împreună o rasă-rădăcină.

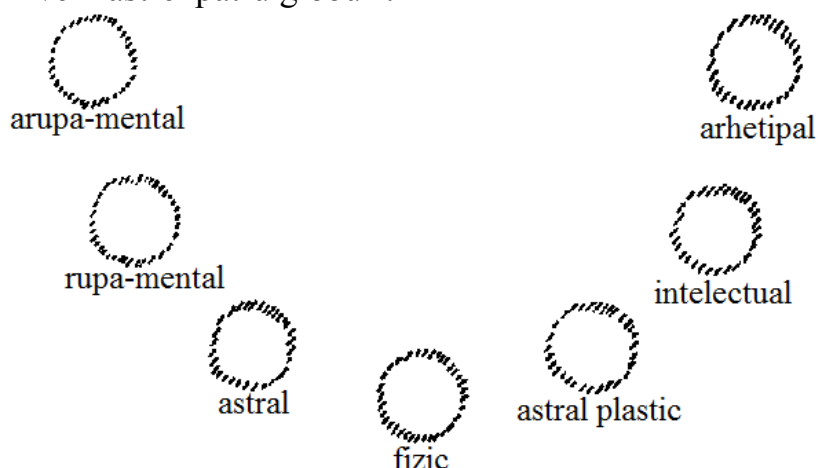
Rasa-rădăcină precedentă a populat Atlantida, acea parte a Pământului care mai târziu a fost inundată de către Oceanul Atlantic. De aceasta au aparținut următoarele șapte subrase: prima rmoahalii, a doua tlavatlii, a treia toltecii, a patra prototuranienii, a cincea protosemiții, a șasea akadienii, a șaptea mongolii.

Încă mai în urmă ajungem la continentul lemurian între Africa, Asia și Australia. Ajungem în vremuri cu complet alte împrejurări. Apoi mergem și mai în urmă la a doua rasă-rădăcină, cea hiperboreeană, și la prima rasă-rădăcină, cea polară. Acum urmează așadar încă două subrase și două rase-rădăcină.

Mergând înapoi, ajungem la un om alcătuit dintr-o materie mult mai subtilă și din ce în ce mai subtilă. La începutul evoluției Pământului, acesta a fost materie eterică subtilă; toate ființele erau alcătuite pe atunci dintr-o astfel de materie eterică subtilă. La sfârșitul evoluției Pământului, acesta va fi din nou alcătuit dintr-o astfel de materie subtilă. O astfel de stare, prin care Pământul trece începând de la materia eterică cea mai subtilă, densificându-se apoi și ajungând din nou într-o stare de materie eterică fizică subtilă, o numim glob. Globul fizic se dezvoltă așadar dintr-o stare și mai subtilă decât eterul fizic cel mai subtil. Eterul ia naștere din astral și merge înapoi în astral.

Toate ființele se află pe globul anterior într-o stare astrală. Globul astral nu plutește azi undeva în spațiul ceresc, ci ființele care erau pe el s-au densificat iar globul astral s-a densificat odată cu ele. Acest glob este Pământul însuși. Trecerea de la globul astral la cel fizic este o transformare a stării. Din globul astral s-au dezvoltat de asemenea șapte stări succesive. În literatura teosofică se obișnuiește să se numească rase și aceste stări; au existat așadar șapte rase astrale. Globul astral de asemenea s-a densificat numai treptat în materie astrală. Globul astral era mai

înainte mult mai subtil, și anume din materia din care sunt urzite azi gândurile noastre. De aceea materia respectivă se numește materie mentală, iar globul respectiv glob mental. Acolo, pe globul mental, au existat șapte rase mentale succesive ale omenirii, cu tot ceea ce ține de acest lucru. Acestuia îi precede o stare de evoluție și mai subtilă, alcătuită dintr-o materie și mai subtilă, globul mental Arupa; Arupa, fiindcă încă nu există nici o formă, ci totul este doar schițat. Aceste patru stări se numesc globuri, dar în realitate ele sunt patru forme succesive ale Pământului. Avem astfel patru globuri:

Să urmărim acum Pământul fizic până va ajunge la sfârșit. El trece din nou într-un Pământ eteric, apoi într-un Pământ astral. Pe Pământul astral de odinioară, ființele sunt încă ființe nedefinite, care primesc forma lor prin forțe exterioare. Când omul se va afla din nou pe un Pământ astral, își va putea da el însuși forma sa. Pe Pământul astral de odinioară, Iehova și cetele sale au dat omului forma. Dar pe Pământul astral plastic, omul își va da forma din forța sa interioară, de aceea Pământul astral plastic se mai numește globul plastic, și la fel stau lucrurile cu globurile următoare, un glob Rupa și un glob Arupa. Omul trebuie să se rafineze complet, până când va fi în cele din urmă doar ca un germen, ca o stare germinală a tot ceea ce el a primit în sine. Toate viețuirile sunt în cele din urmă concentrate în el ca forță într-un singur punct. Germeii care au existat pe primul glob, nu au conținut încă acest lucru. Dar pe ultimul glob, germenii vor conține tot ce au experimentat ei pe diferitele globuri.

Între treptele materiale ale acestor globuri nu există o diferență graduală, ci o stare cam abruptă. La fel cum se ia sare, se dizolvă în apă și apoi se lasă să se cristalizeze din nou, tot așa ajunge un glob într-o stare de somn (Pralaya) și de aici rezultă următorul glob. Între două stări de veghe, globurile trec printr-o mică stare de somn. Când omul a ajuns pe a șaptea treaptă, atunci el parcurge o stare de somn mai lungă. El este îmbogățit și poate parcurge din nou calea către o treaptă superioară. De aceea el trebuie să parcurgă mai înainte un stadiu Pralaya mai

îndelungat. Acest stadiu Pralaya mai îndelungat nu este însă o stare de somn nediferențiată, uniformă, ci este foarte diferențiată.

Dacă omul și-a dezvoltat capacitățile oculte atât de mult, încât el doarme conștient în somnul fără vise, atunci el și-a dezvoltat o conștiință devachanică. Acest lucru îi dă posibilitatea să urmărească ce se petrece între moarte și următoarea naștere. Această conștiință poate fi încă spiritualizată. Atunci el devine capabil să observe ce se petrece între globuri. Ca al treilea grad de conștiință, omul dobândește capacitatea de a observa ce se petrece între ronduri. Această a treia stare corespunde așadar unei conștiințe dintre două ronduri. Între două vieți pământești putem observa că se află primul grad al conștiinței superioare; între două globuri al doilea grad, iar între două ronduri al treilea grad. Somnul conștient, care ne califică pentru aceasta, este complet diferit.

Între ultimul rond al unei stări planetare și primul rond al următoarei stări planetare mai există dincolo de conștiință încă cinci stări. Cele șapte ronduri și cele cinci stări Pralaya se numesc împreună cele douăsprezece trepte ale unui an cosmic. Apoi se parcurge totul din nou, dar pe o treaptă superioară.

Noi suntem acum în al patrulea rond și pe acesta l-au precedat alte trei. Mai înainte ca germenii oamenilor actuali să fi existat, omul existase deja de trei ori în stadiu germinal; în fiecare rond odată. În fiecare rond avem șapte stări de evoluție, care se numesc globuri, și din nou șapte stări pe fiecare glob, care se numesc rase. Șapte astfel de ronduri alcătuiesc împreună o planetă. Primul rond a început cu o stare Arupa și s-a densificat până la Pământ. Pământul nostru a devenit fizic deja de patru ori. El mai trebuie să devină fizic de încă trei ori. Fiecare astfel de densificare și dizolvare aparține unui rond. Șapte astfel de ronduri se numesc un sistem planetar.

Pe când apărea primul rond al Pământului, întreaga descendență a ceea ce se dezvoltase pe planeta lunară, era în stare germinală. Între ultimul rond al Lunii și primul rond al Pământului, a existat o lungă stare Pralaya. Pe atunci oamenii lunari erau strămoșii oamenilor care se aflau pe o treaptă intermediară între oamenii actuali și animalele actuale, conform naturii inferioare. Animalele actuale sunt oameni lunari decăzuți, iar oamenii actuali sunt oameni lunari care au progresat. Dar și plantele au fost pe Lună altfel decât cele actuale. Regnul vegetal se afla între regnul mineral actual și regnul vegetal actual, la fel cum este acum o bucată de turbă pe jumătate mineral și pe jumătate vegetal. Luna a fost în definitiv o mare plantă. Solul ei consta din plante împletite. Pe atunci nu existau încă stânci. Acest regn mineral-vegetal s-a densificat abia pe Pământ până la regnul mineral actual. Cuarțul nostru actual, malachitul, și așa mai departe, s-au densificat din plante lunare; masele de dolomită au luat ființă din plante străvechi. Pe Lună a existat așadar un regn intercalat între regnul mineral actual și regnul vegetal actual. În acesta se înrădăcinau plante care aveau nevoie de solul Lunii. Astfel de plante, care

nu s-au putut integra pe Pământ, au devenit parazitare, ele trebuie să crească întotdeauna pe alte plante, de exemplu vâscul. Acesta crește pe plante, așa cum au crescut pe Lună toate plantele pe un sol pe jumătate vegetal. Loki, zeul lunar, îl ucide pe Baldur cu ajutorul vâscului, plantă lunară. Așadar, noi avem pe Lună:

un regn între regnul mineral și regnul vegetal

un regn între regnul vegetal și regnul animal

un regn între regnul animal și regnul uman.

Aceștia au fost germenii care au ajuns aici pe Pământ.

În timpul primului rond pământesc s-a separat treptat regnul uman. Omul a fost omenesc, animalul animalic. Corpurile exterioare ale oamenilor au început să devină umane în primul rond pământesc. În timpul celui de-al doilea rond s-a separat regnul animal, în timpul celui de-al treilea regnul vegetal, în timpul celui de-al patrulea regnul mineral. Apoi omul a urcat o nouă treaptă. Primele trei ronduri au fost repetări ale stărilor anterioare și o pregătire pentru a primi ceea ce este nou în al patrulea rond, în regnul mineral. Acum omul prelucrează regnul mineral. Când el va fi prelucrat tot regnul mineral în produs al activității sale, atunci nu va mai rămâne nici o fărâmbă din regnul mineral pe care omul să nu o fi prelucrat. Atunci totul se poate transforma în formă astrală pură. Aceasta este eliberarea unui regn. Omul eliberează regnul mineral în al patrulea rond, dacă el îl va fi modelat în operă de artă. Atunci totul parcurge un stadiu Pralaya, apoi nu mai există regn mineral, ci întregul Pământ a devenit atunci o plantă. Omul se va înălța atunci cu o jumătate de treaptă și toate celelalte lucruri împreună cu el; de exemplu domul din Köln va apărea ca plantă în al cincilea rond.

Omul nu lucrează în zadar când modelează regnul mineral. Mașinile, domul din Köln cresc după aceea ca lumea vegetală din ceea ce va fi atunci sol. În atmosfera celui de-al cincilea rond găsim în plăsmuirile norilor tot ceea ce s-a pictat azi. Atunci avem de a face cu o repetare pe o treaptă superioară, când toată munca noastră din lumea minerală crește de jur împrejurul nostru.

În al cincilea rond eliberăm lumea vegetală, în al șaselea rond regnul animal, în al șaptelea rond regnul uman. Atunci omul este matur pentru a intra într-o nouă planetă. Pentru ca el să poată evolua, trebuia ca celelalte regnuri să fie oarecum împinse în jos, iar el trebuie să le elibereze mai târziu. După al șaptelea rond și un stadiu Pralaya, el trece pe o altă planetă.

Șapte ronduri înmulțite cu șapte globuri înmulțite cu șapte rase, alcătuiesc în total 343 de stări pe Pământ. Întreaga evoluție pământescă are sensul de a crea în om conștiința trează de zi, în timp ce întreaga evoluție lunară a avut sensul de a dezvolta în om conștiința de imagini. Acesteia i-a precedat pe Soare starea de somn lipsită de vise, atunci omul era încă o plantă care dormea. O stare și mai timpurie, o stare de transă profundă, a existat pe Saturn, stare care mai apare și azi în anumite

cazuri patologice. Planetele au așadar sensul de a forma stările succesive de conștiință:

1	Saturn	Conștiința de transă profundă
2	Soare	Conștiința de somn fără vise
3	Lună	Conștiința de somn cu vise sau conștiința de imagini
4	Pământ	Conștiința de veghe sau conștiința obiectivă
5	Jupiter	Conștiința psihică sau conștiința conștientă de imagini
6	Venus	Conștiința suprapsihică sau conștiința conștientă de viață
7	Vulcan	Conștiința spirituală sau conștiința universală conștientă de sine

Așa cum se îndreaptă acum raporturile umane către temelia naturii, tot așa se vor îndrepta ele mai târziu către ceea ce este moral. Ele se vor organiza conform treptelor karmice, în șapte grade de moralitate (categorii umane etice). Alcătuirea castelor este o anticipare a acestei organizări morale ulterioare. Prin aceasta ar trebui să se indice categoriile karmice.

25. Berlin

27 octombrie 1905

Dacă luăm în considerare planetele succesive, atunci fiecare planetă este o stare de evoluție, care are 7 ronduri, 7x7 globuri și 7x7x7 rase. Fiecare planetă există pentru a conduce o stare de conștiință prin toate stadiile. Aceste stadii se numesc în diversele religii esoterice în diverse feluri. În esoterismul creștin se numesc:

o stare de conștiință = Putere
un rond = Împărăție, Înțelepciune
un glob = Măreție, Glorie.

Dacă vorbim despre Putere în esoterismul creștin, atunci ne referim la trecerea printr-o stare de conștiință. Trecerea printr-un rond este trecerea printr-o Împărăție. În rondurile succesive, omul parcurge șapte regnuri (sau Împărății, n.tr.): primul regn elemental, al doilea regn elemental, al treilea regn elemental, regnul mineral, regnul vegetal, regnul animal, regnul uman. Trecerea prin cele șapte stări de formă sau globuri se numește Măreție. Măreție înseamnă ceea ce apare la exterior, ceea ce primește structură și formă. Rugăciunea „Tatăl nostru” ne dă în încheierea sa: „Căci a Ta este Împărăția, Puterea și Măreția”, o privire în sus către ceea ce se petrece în Cosmos. Când va exista din nou acest lucru în conștiință, atunci va fi posibilă din nou o cunoaștere a zeilor.

Mai întâi au decăzut toate religiile, cel mai mult religiile exoterice (de la adevărata cunoaștere a zeilor). Ele sunt purtătorii egoismului, fiindcă nu au reflectat asupra întregii lumi, asupra Puterii, asupra Împărăției și asupra Măreției. Când aceste cuvinte devin din nou conștiință vie, atunci ele primesc din nou sens, atunci religiile devin din nou ceea ce trebuie să fie.

Starea Saturn a existat pentru a dezvolta în om o stare de conștiință de transă profundă; pe aceasta, omul nu o mai cunoaște aproape deloc. El cunoaște doar somnul fără vise ca plantele și somnul cu vise ca pe Lună, o conștiință de imagini. Motivul pentru care omul nu mai cunoaște transa profundă, este următorul: Când omul doarme, se înalță numai corpul astral, iar corpul fizic și corpul eteric rămân în pat. Dacă omul ar putea să ia și corpul eteric în somn, așa cum poate Chela, atunci corpul fizic ar rămâne singur; acesta din urmă are atunci o conștiință înăbușită. Această transă profundă apare în mod patologic și la mediumi, și atunci ies la iveală lucruri stranii. Astfel de oameni desenează atunci plăsmuri cosmice stranii. Așa a fost adusă în transă de exemplu o fată printr-un pahar de vin de Porto, iar ea a desenat în această stare plăsmuri stranii, în care se putea vedea caricatura sistemului nostru solar, de asemenea a aflat ecourile numelor noastre. Mediumii au

intuiții, prin faptul că ei sunt în stare să ia cu ei corpul eteric din corpul fizic care doarme, și să privească conștient în corpul fizic care doarme. Ei se pot folosi atunci chiar și de corpul fizic, atunci corpul fizic devine, în mod straniu, transparent. Acest lucru îl realizează Chela în mod conștient, în timp ce mediumul îl realizează în mod inconștient. Printr-o astfel de conștiență clarvăzătoare s-au descoperit sistemele planetare. Toate stările în care se pot transpune discipolii Chela și Adepții, nu sunt nimic altceva decât conștiența prin corpul fizic; ei fac acest lucru cu o conștiență deplină.

Pe Venus se va dezvolta în corpul eteric o conștiență deplină. În timp ce omul doarme, el va dobândi acolo o conștiență despre alte aspecte ale lumii. Pe Vulcan, spiritul este complet desprins; el a luat atunci cu sine și corpul eteric. Această stare îl califică atunci pe om la o cunoaștere precisă a întregii lumi.

Noi distingem:

Pe Saturn	Conștiența de transă, universală
Pe Soare	Conștiența de somn fără vise, limitată la ceea ce este viu
Pe Lună	Conștiența de imagini
Pe Pământ	Conștiența de veghe
Pe Jupiter	Conștiența astrală, extinsă din nou
Pe Venus	Conștiența eterică, și mai extinsă
Pe Vulcan	Conștiența universală

Fiecare astfel de stare de conștiență trebuie să treacă prin toate regnurile, prin șapte ronduri sau Împărății și în fiecare rond trebuie să fie modelată prin șapte globuri. Forțele neînsemnate sunt modelate în așa-numitele rase. Așa prelucrează o creație ceea ce a fost pregătit treptat din interior.

Omul cunoaște cel mai bine azi regnul mineral, fiindcă el trăiește în acesta. Tot ce apare în regnurile superioare, azi rațiunea nu înțelege. Aceasta a fost o fază de evoluție necesară. Azi însă omul nu se mai poate mulțumi cu simpla știință. Totul este cuprins într-o continuă evoluție.

Dacă privim regnul mineral, o piatră oarecare, atunci vedem un spațiu limitat, o formă limitată. Noi nu vedem absolut nimic din forma reflectată ca atare, ci vedem doar lumina reflectată. Razele solare sunt reflectate într-o anumită formă. Dacă este lovit un clopot, se aude un sunet; în urechea noastră intră un efect al clopotului. Tot ce percepem în lume în regnul mineral, este o totalitate comprimată într-o formă oarecare a spațiului. Dacă extragem culoarea unui obiect, sunetul, gustul, atunci nu mai rămâne nimic. Noi știm numai ceea ce s-a combinat. La astfel de forme apar lumina și sunetul, acestea alcătuiesc regnul mineral. Să ne imaginăm o lume în care doar prin spațiu se revarsă calitățile percepțiilor și acestea nu sunt

percepute la forme definite. Dacă ne imaginăm nori colorați mișcându-se prin lume, sunete răsunând prin lume, toate percepțiile noastre senzoriale umplând spațiul, fără a fi legate de o formă: atunci avem al treilea regn elemental; acestea sunt elementele lumină și căldură străbătând spațiul. Omul însuși este în regnul astral un nor colorat. Să mergem puțin mai departe. Dacă vedem o formă-gând, ea este un astfel de nor colorat, o mișcare vibratorie în sine. Dacă creăm un gând, atunci trebuie să desenăm figura corespunzătoare în spațiul astral. Pe aceasta se bazează efectele magicienilor; ei desenează forme în spațiu și apoi le împrejmuiesc (cu materie astrală). Atunci este dirijată materie astrală de-a lungul figurii. Al treilea regn elemental nu este lipsit de ordine, ci este o vibrație care se deplasează pe o linie neregulată, totul este o expresie a formelor frumoase, care au în ele forța de a lumina. Ele sunt ca niște corpuri de lumină, care vibrează prin spațiu, luminând din interior.

Sunetele care răsună prin spațiu, sunt organizate conform numerelor. Ce intră în discuție în mod deosebit, este că lucrurile se aflau din capul locului unul lângă altul într-un anumit mod, în anumite relații. O figură putea acționa asupra alteia, astfel încât nu o leza, sau astfel încât o risipea. Aceasta se numea măsura lucrurilor. Totul era organizat după măsură, număr, greutate. Dacă ne imaginăm calitățile senzoriale îndepărtându-se, și lumea fiind umplută cu astfel de figuri-gând: aceasta este atunci al doilea regn elemental. Acesta se află la baza celui de-al treilea. Atunci avem doar forme, care sunt țesute de gânduri, gânduri eterice cosmice.

Primul regn elemental este dificil de descris. Să presupunem că noi cuprindem gândurile unei astfel de figuri, de exemplu ale unei spirale, apoi ale unei lemniscate. Să ne cufundăm, înainte de a lua naștere forma, mai întâi în intenția unei spirale și apoi în intenția unei lemniscate. Să ne imaginăm o lume umplută cu astfel de germenii-gând. Această lume lipsită de formă este primul regn elemental.

Al patrulea regn elemental este regnul mineral, care reflectă ceea ce primește din afară. Regnul vegetal nu doar reflectă calitățile senzoriale, ci le reflectă pline de viață interioară. El reflectă formele. Al doilea regn elemental este modelatorul celui de-al treilea. Regnul mineral este densificat din însușirile celui de-al treilea regn elemental. Planta reflectă forma celui de-al doilea regn elemental, dezvoltă așadar din sine forma. Regnul animal mai reflectă și intențiile care se află în primul regn elemental.

Omul s-a aflat în primul rond, în primul regn elemental. În timp ce el devenise fizic pe atunci, se afla în primul rond, în primul regn elemental pe treapta de formă fizică. În starea fizică a primului regn elemental, a primului rond, germenii-gând deveniseră fizici. Pământul era alcătuit pe atunci din sfere fizice pure, atât de mici, încât nu s-ar fi putut vedea; ele erau puncte de forță pure. Aceste puncte de forță se densificau treptat; ele nu se diferențiau pe atunci. Regnul elemental condensat există deja fizic pe atunci. Dacă ne imaginăm oamenii doar ca

pe ființe-gând, atunci putem străbate liniștiți o astfel de ființă, chiar dacă nu o vedem. Dacă ea a devenit fizică, nu o mai putem străbate, chiar dacă nu o mai vedem. Punctele de forță fizice au devenit din nou astrale, apoi au trecut în rondul următor. În rondul al doilea, Pământul era alcătuit din forme pure. Lumea era o sferă modelată foarte frumos, în care toate lucrurile care apăreau, existaseră deja ca arhetip. Este modelarea profetică a tot ceea ce apare în celelalte regnuri. Culoarele și formele au fost pe Pământ prototipul oamenilor actuali. Culoarele și formele vor fi pe următoarea planetă prototipul a ceea ce omul va fi apoi.

Omul nu va mai avea nevoie de mâini în starea astral-plastică a celui de-al cincilea rond. Mâna va fi plăsmuită numai dacă el o folosește ca pe un tentacul, fiindcă atunci totul a devenit o plantă. Atunci chiar orice secreție este un produs vegetal. Așa sunt atunci toate lucrurile care ies din om, entități vegetale. Noi trăim atunci în regnul vegetal.

În rondul al șaselea noi trăim în regnul animal. Tot ce iese din om atunci, tot ce radiază din el, este un produs viu, care are în sine viață și sentiment. Un cuvânt devine atunci o ființă vie, o pasăre pe care omul o trimite în lume.

În al șaptelea rond, omul se creează pe sine însuși. El este atunci în stare să se dedubleze și să se multiplice neîncetat. În rondul al șaptelea ajung toți pe treapta pe care azi se află Maeștrii noștri. Eul nostru este atunci purtătorul tuturor experiențelor pământești. Aceasta se concentrează mai întâi în Loja Maeștrilor. Eul superior se concentrează, devine atomic și formează atomul întrupării planetare următoare, Jupiter.

Loja Albă este gândită ca o unitate, un Eu care cuprinde totul. Toate Eurile umane și fiecare particularitate sunt înălțate și contopite în conștiința universală cuprinzătoare; numai cercuri mari, fiecare cu o culoare specifică, toate adunate într-un singur cerc. Dacă le gândim pe toate așezate una lângă alta, atunci aceasta dă o culoare comună. Atunci toate Eurile se află în aceasta, dar ca un întreg. Această sferă foarte mare, concentrată, dă atomul. Acesta se multiplică, creându-se pe sine însuși. Aceștia sunt atunci atomii care formează întruparea planetară următoare, Jupiter. Adepții lunari au format atomii Pământului actual. Putem studia atomul, dacă studiem planul Lojei Adepților de pe vechea Lună.

Rezumat:

Fiecare regn trebuie să treacă prin șapte forme:

1	Arupa	Predispoziție către formă
2	Rupa	Formă
3	Astral	Licărind, luminând din interior
4	Fizic	Impenetrabil în spațiu

5	Plastic	Plăsmuindu-se din sine
6	Intelectual	
7	Arhetipic	

26. Berlin

28 octombrie 1905

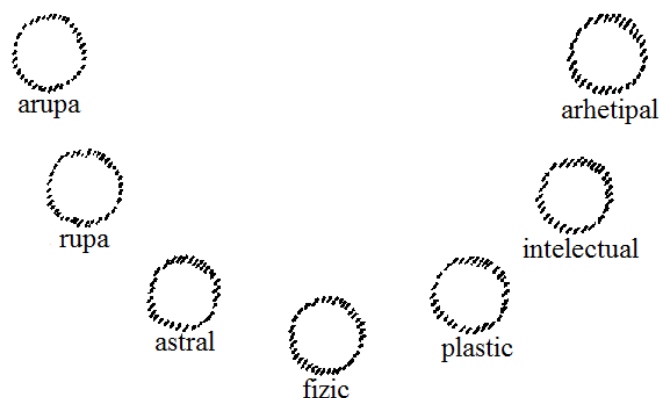
Azi vrem să discutăm despre rondul al patrulea al Pământului. În toată desfășurarea evoluției noastre trebuie să luăm în considerare șapte planete – Saturn, Soare, Lună, Pământ, Jupiter, Venus, Vulcan –, și la fiecare planetă șapte ronduri. Trecerea printr-un rond îl numim de asemenea un regn, iar al patrulea rond pe Pământ îl numim regn mineral. Noi ne aflăm acum pe planeta a patra, în rondul al patrulea și în interiorul acestui rond pe a patra stare de formă sau glob. Fizicul este întotdeauna al patrulea glob.

Ne aflăm așadar tocmai la mijlocul evoluției noastre. Acest lucru este simțit adesea de către oameni ca ceva extraordinar de important. Trei planete, trei ronduri, trei globuri avem în urma noastră și la fel de multe avem în fața noastră. Dacă ne-am afla însă pe vechea Lună, am vedea încă o planetă în urma vechiului Saturn; dacă ne-am afla pe viitorul Jupiter, nu l-am mai vedea pe vechiul Saturn, însă am vedea încă o planetă după viitorul Vulcan. Mijlocul exact al evoluției noastre actuale a fost în cea de-a patra subrasă a celei de-a patra rase-rădăcină, la prototuranieni, a patra subrasă atlanteană.

Într-un anumit moment al evoluției a apărut un fel de întuneric spiritual. Omenirea a intrat într-o eră întunecată. Această eră întunecată se numește Kali Yuga. Ce știe omul azi, el știe încă din punctul de pornire pe care s-a aflat în epocile anterioare ale evoluției sale. La sfârșitul celui de-al cincilea rond, omenirea va putea fi din nou spirituală și va putea privi înapoi și înainte.

Al patrulea rond al Pământului a început cu aceea că, din întunericul stării Pralaya, în care se dizolvase totul, a apărut primul glob Arupa al Pământului. Tot ce există azi pe Pământ, existase pe atunci în gânduri fără formă. Ne putem face o idee justă despre aceasta, dacă ne limităm pe cât posibil la tot ce este fizic, și ne reprezentăm aceasta în germen-gând. Încă nu existau formele, ci doar gândurile dinaintea formelor. Dacă ne întrebăm: Cine are așadar aceste gânduri? – atunci primim drept răspuns: Aceste gânduri le aveau pe atunci ființe spirituale care se aflau în legătură cu Pământul. Iehova și cetele sale erau de exemplu astfel de ființe spirituale care umpleau totul pe Pământ de jur împrejurul nostru. Toate gândurile existaseră pe atunci în globul Arupa ca gânduri ale spiritelor.

Ce a determinat așadar pe zei să aibă ca intenție tocmai gânduri-om? Ce anume le-a dat lor modelul pentru aceasta? Acestea existau deja pe atunci, dar Monadele încă nu erau legate cu oamenii. Treptat, intențiile gânduri-om s-au format ca gânduri ale zeilor.

Apoi sfera Arupa se densifică; totul se transformă în forme-gând. Întregul Pământ era umplut cu acestea, ca și când am privi într-un model mare umplut de cristale mici. Toate formele oamenilor, animalelor și plantelor existau ca modele de forme-gând. La aceasta lucrează ființe spirituale, ca un arhitect la modelul său. Ele sunt modelate din exterior. Apoi totul trece în materie astrală. Ia naștere globul astral al Pământului. Între timp se scurg scurte stadii Pralaya. Sunt din nou active în exterior Puterile divine care radiază materie astrală și umplu formele cu lumină și culoare. Aici se găsesc toate formele astrale ale oamenilor și animalelor, mai încolo întregul regn vegetal într-un mare ocean astral. Apoi acestea se densifică din ce în ce mai mult și ia naștere Pământul fizic ca al patrulea glob. Până la începutul celui de-al patrulea rond, Soarele și Luna mai erau unite cu Pământul, formând un singur corp cu Pământul. În timpul marii Pralaya dinaintea primului rond al Pământului, Soarele și Luna erau contopite cu Pământul, în timpul primelor trei ronduri ale Pământului, Soarele, Luna și Pământul rămăseseră de asemenea împreună. Apoi a luat naștere un fel de formă de biscuit. În al treilea rond al Pământului, din mingea Soare-Pământ a ieșit în relief ca o movilă Pământul pe de o parte, și Luna pe cealaltă parte. Corpul efectiv a târât cu sine pe atunci doi astfel de saci. În al patrulea rond al Pământului, la început corpul s-a rotunjit din nou, apoi au luat naștere din nou formele de saci în eter și s-au reliefat lateral.

Noi avem așadar de a face aici cu un Pământ care este încă unit cu Soarele și de asemenea cu Luna. Pe atunci, viața exista de obicei în regiunea dintre Lună și Pământ. Acest lucru s-a păstrat corect în legenda musulmană despre Paradis.

Acum se petrece următorul lucru. Pe timpul celei de-a doua rase-rădăcină a celui de-al patrulea rond al Pământului, se separă Soarele, iar în a treia rasă-rădăcină se separă Luna. Tot ce existase mai înainte doar pe globul astral, evoluează acum fizic. Tot acum apare și omul, dar astfel organizat încât el putea primi Monada în corpul său astral din ce în ce mai purificat. Dacă omul ar fi primit Monada mai înainte, atunci ar fi primit odată cu ea și principiile Manas, Buddhi,

Atma și ar fi devenit foarte înțelept, dar înțelepciunea ar fi fost un fel de înțelepciune de vis.

La început, omul nu are nici o putere asupra corpului fizic și asupra corpului eteric. La început, el nu dispune de nimic deasupra pasiunilor sale inferioare provenite de pe Lună; acestea se manifestă cu necesitate, până în momentul când omul își începe timpul său pe Pământ. Dacă omul ar fi primit Monada în animalitatea înnobilită, atunci nu ar mai fi putut greși. El ar fi devenit așa cum intenționase Iehova: să fie înzestrat cu toată înțelepciunea, dar să fie modelat ca statuie vie. Atunci au apărut acele ființe care au evoluat mai rapid pe vechea Lună, deasupra nivelului evoluției lunare: ființele luciferice. Lucifer este o putere care are entuziasm pentru înțelepciune, care este la fel de vehementă ca și senzualitatea la animale. Pofa după dezvoltarea înțelepciunii, aceasta este Lucifer. El este înzestrat cu toate lucrurile care provin de pe vechea Lună. Dacă Lucifer ar fi evoluat singur, atunci ar fi luat naștere o luptă între Lucifer și vechii zei.

Strădania lui Iehova era plăsmuirea formei. Lucifer putuse dezvolta în materialul astral pasiunea pentru spiritualizarea prematură. Urmarea ar fi fost o luptă aprigă între spiritele lui Iehova și cetele lui Lucifer. A existat pericolul ca prin Iehova unele ființe să devină statui vii, iar prin Lucifer altele să se spiritualizeze prea rapid. Dacă trebuia să apară posibilitatea de a găsi material pentru o compensare, atunci trebuia ca acest material să fie adus de altundeva. Loja Albă care tocmai apăruse, trebuia să aducă material de pe altă planetă, pentru a paraliza lupta dintre Iehova și Lucifer. Acest material se deosebea în principal de materia astrală adusă încoace de pe vechea Lună, de materialul astral kamic al animalității. A existat posibilitatea să se aducă substanțe de pe alte planete: pasiuni noi, mai puțin vehemente, gândite totuși pe autonomie. Noul material a fost adus de pe Marte. În prima jumătate a evoluției noastre pământești, a fost adus așadar material astral de pe Marte. S-a produs un progres grandios prin aducerea materialului astral de pe Marte.

Cultura exterioară a fost dată pe Pământ prin aceea că a fost împiedicată pe de o parte durificarea, iar pe de altă parte spiritualizarea. Lucifer a făcut purtătorului său, ceea ce era dat din forțele lui Marte. Ceea ce este nou pe Pământ se desemnează ca Marte. Așa s-au petrecut lucrurile până la mijlocul rasei atlanteene. Atunci a apărut o nouă întrebare. Omul primise în sine înțelepciunea, dar înțelepciunea singură nu ar putea să apară în viitor ca creatoare de forme. Omul ar putea asambla regnul mineral prin Lucifer, dar nu i-ar putea da viață prin Lucifer. Omul nu ar putea da viață niciodată sub influența altor puteri. De aceea trebuia să apară un zeu solar, o ființă mai înaltă decât Lucifer. Acestea au fost așa-numitele ființe Pitri solare. Cea mai avansată dintre ele este Christos. Așa cum Lucifer reprezintă elementul Manas, tot așa Christos reprezintă elementul Buddhi.

Corpul astral uman trebuia să primească încă un al treilea impuls. Acesta a fost coborât de pe Mercur. Christos își unește dominația sa cu cea a lui Lucifer. Dacă vrem să aflăm calea către zei, atunci avem nevoie de solul zeilor Mercur. El este cel care a pregătit calea lui Christos începând de la mijlocul rasei-rădăcină atlanteene, pentru a putea intra mai târziu în corpurile astrale care au primit elementul mercurial. Toate metalele noastre actuale au devenit doar treptat așa cum sunt ele acum. Aurul, argintul, platina și așa mai departe se comportă toate astfel: Dacă le încălzim, ele devin mai întâi calde, apoi lichide, apoi gazoase. Așa au fost odinioară toate metalele în Pământul aflat în stare gazoasă. Aurul s-a densificat odată cu Pământul, el era odinioară aur complet eteric. Dacă ne întoarcem în timp, pe când Pământul era încă unit cu Soarele, atunci încă nu exista înăuntru aur solid. Părțile eterului solar alb au devenit lichide și apoi solide. Acestea sunt filoanele de aur care se află acum în Pământ. Aurul este lumină solară densificată, argintul este însă lumină lunară densificată. Toate substanțele minerale s-au densificat treptat. Dacă oamenii se vor spiritualiza din ce în ce mai mult, atunci mercurul va deveni solid. Așa cum este apa acum, tot așa s-au format de asemenea picăturile de aur și de argint. Faptul că mercurul este acum încă lichid, este în legătură cu întreg procesul evoluției. El va deveni solid, când solul zeilor Mercur își va fi îndeplinit misiunea. Mercurul a fost adus de pe Mercur în formă eterică la mijlocul rasei-rădăcină atlanteene. Dacă nu am avea mercurul, atunci nu am avea nici principiul Christos. În picăturile de mercur trebuie să vedem ceea ce a fost integrat Pământului la mijlocul perioadei atlanteene.

Pe când a fost integrat Pământului principiul lui Marte (Kama-Manas), atunci a fost coborât fierul de pe Marte pe Pământ. Fierul provine de pe Marte. El a existat mai întâi în formă astrală și apoi s-a densificat. Dacă urmărim înapoi Pământul până în acel moment, atunci găsim tot mai puține animale cu sânge cald. Abia la mijlocul perioadei lemuriene apare odată cu impulsul lui Marte și sângele cald. Fierul intra pe atunci în sânge. Fierul este ceea ce în scrierile oculte este asociat cu Marte, mercurul este asociat cu Buddhi-Mercur. Anumiți oameni au învățat acest lucru de la Adepți. De aceea, Pământul este cuprins ca Marte și Mercur. Tot ceea ce nu provine de pe Marte și de pe Mercur, a provenit de pe vechea Lună.

Zilele săptămânii sunt o copie a evoluției planetare. Succesiunea planetelor este consemnată în mod minunat în zilele săptămânii:

Saturn	Samstag	Saturday	
Soare	Sonntag	Sunday	
Lună	Montag	Monday	
Marte (Tiu)	Dienstag	Tuesday	
Mercur (Wotan)	Mittwoch	Wednesday	Mercredi

Jupiter (Donar)	Donnerstag	Thursday	Jeudi
Venus (Freya)	Freitag	Friday	Vendredi
Vulcan (octava lui Saturn)	Samstag	Saturday	

În afirmația că Christos a strivit capul șarpelui, aflăm o expresie profundă pentru esoterism. Capul șarpelui este înțelepciunea simplă, ea trebuie să fie depășită. Înțelepciunea propriu-zisă trebuie să fie în inimă, de aceea capul șarpelui trebuie să fie strivit. Același adevăr a fost exprimat și în legenda lui Hercules. El ucide hidra din Lerna, al cărei cap crește mereu din nou. Manasul simplu va reveni întotdeauna. El trebuie să înlăture sângele (Kama), apoi hidra este învinsă. Sângele a venit pe Pământ cu înțelepciunea lui Marte (Kama-Manas).

În multe alte lucruri se află o înțelepciune profundă. Erei lui Marte îi precede detașarea Lunii. Luna a dat argintul. Încă mai înainte a avut loc detașarea Soarelui. Aurul este lumină solară densificată. Sunt în legătură: Soarele și aurul, prin urmare Era de Aur; lumina Lunii și argintul – Era de Argint; Marte și fierul – Era de Bronz.

Noi ne aflăm acum la mijlocul celui de-al patrulea glob. În globul al cincilea apare capacitatea de a ne organiza noi înșine din interior către exterior. Atunci Pământul se transformă într-o astfel de sferă pe care omul își modelează forma din interior către exterior. Pământul este atunci un glob plastic. Al șaselea glob este cel pe care omul nu doar se modelează plastic, ci poate da formă propriilor gânduri. Pe globul al cincilea, omul poate de exemplu să modeleze o mână; pe globul al șaselea el își poate modela gândurile sale. Pe globul al șaptelea, totul devine din nou fără formă. Totul trece atunci din nou în stare de germene.

Acum vrem să luăm în considerare Eul nostru actual. În el se află o sumă de reprezentări și noțiuni. Dacă ne referim la lumea culturală, atunci spunem: Din Eu a luat naștere lumea culturală. Tot ce a existat cândva într-un cap uman, a fost conținut din Eu. De aici se combină lucrurile unele cu altele. Toate lucrurile care au luat naștere în mod artificial, sunt născute din Eu. La mijlocul perioadei lemuriene, Eul era încă gol; atunci omul nu știa încă nimic. El a învățat doar treptat să cunoască în cel mai primitiv mod lumea din exterior. Eul său era pe atunci ca un balon de săpun gol. În timp ce el privea o piatră, aceasta se reflecta în el, poate că el vedea la ea ceva ascuțit, și începea să cioplească o altă piatră cu aceasta. Atunci începea el să modeleze lumea minerală. Ceea ce exista în ambianța sa, aceasta se reflecta tot mai mult în Eul la început gol. La sfârșitul globului fizic, noi vom avea totul ca imagine reflectată în Eul nostru. Dacă avem astfel totul înăuntru, atunci modelăm totul din interior în exterior. Aceasta este plastica din globul următor. Arhitectul domului din Köln a combinat în Eul său – acestui conținut al Eului său îi este dată viață prin componenta Buddhi și apoi el modelează totul plastic în afară pe globul al cincilea. Pe globul al șaselea totul va exista ca gânduri, iar pe globul al

șaptelea totul este din nou concentrat în atom. În rondul următor, omul creează din Eu noul regn vegetal în exterior.

Eul a fost la mijlocul perioadei lemuriene ca o deschizătură scormonită în materie. Toate Eurile noastre au fost pe atunci astfel de deschizături în materie, pe care le-am umplut de atunci. În rondul următor conținutul va ieși ca plantă, fiindcă în acest rond al cincilea, cu regnul vegetal se întâmplă același lucru care se întâmplă acum cu regnul mineral. Întregul Pământ este atunci o singură ființă mare, vie. Omul a dobândit atunci viață conștientă, simțitoare, și o modelează din sine în exterior. În rondul al șaselea nu mai există regn vegetal; omul lasă atunci să meargă în ambianța sa gânduri simțitoare, vii, sub forma plăsmuirilor intelectuale pure. În acest rond al șaselea, pe globul al șaselea, în al șaselea stadiu de evoluție, corespunzător rasei a șasea, se distinge ceva important. Atunci va fi ajuns în starea Devachan, tot ce poate evolua din toate regnurile. Dacă cineva nu este încă atât de departe pe vremea aceea, încât să poată fi înălțat până pe treapta Devachan, atunci rămâne în animalitate. Aceasta se distinge la numărul 666, numărul fiarei.

În rondul al șaptelea, omenirea s-a purificat complet. Regnul uman își dă atunci cizelarea. Este rondul cel mai rapid. Așa cum apare omul atunci, el a devenit zeu și evoluează către noul Jupiter.

În fiecare rond, primul glob sau stare de formă există astfel încât nu avem încă de a face efectiv cu o formă, ci forma este conținută mai întâi în predispoziție. De aceea esoteristul nu include la început în numărătoare globul Arupa la stările de formă, ci la stările de viață; la fel și globul al șaptelea, cel arhetipic. Avem așadar numai cinci stări de formă. Primul și ultimul glob al fiecărui rond sunt stări de viață. Toate stările rondurilor se numesc și stări de viață, fiindcă trecerea printr-un regn reprezintă o stare de viață.

În primul rond viața era în primul regn elemental, în al doilea rond viața era în al doilea regn elemental, în al treilea rond viața era în al treilea regn elemental, în al patrulea rond viața era în regnul mineral. În al cincilea rond viața este în regnul vegetal, în al șaselea rond viața este în regnul animal, în al șaptelea rond viața este în regnul uman.

Dacă privim viața din rondul al șaptelea, din regnul uman, atunci aceasta este ceva ce luminează în rondul următor, în care omul va fi trecut deja într-o altă stare de conștientă. Sensul unui rond este de a atinge o nouă etapă de viață. Sensul celui de-al șaptelea rond este de a conduce la o nouă treaptă de conștientă. De aceea esoteristul ia în calcul doar șase stări de viață, iar al șaptelea rond îl socotește ca o nouă stare de conștientă.

Dacă vrem să desemnăm prin cifre stările de formă, stările de viață și stările de conștientă, atunci avem 5 globuri sau stări de formă, 6 ronduri sau stări de viață, 10 planete sau stări de conștientă. Dacă socotim întreaga evoluție de la Saturn până

la Vulcan, atunci avem exprimat acest lucru în ceea ce dvs. găsiți la Helena Petrowna Blavatsky drept număr al lui Prajapati, adică: 10-6-5.

27. Berlin

30 octombrie 1905

Desfășurarea evoluției în lume ne întâmpină în trei trepte: în conștiință, viață și formă. Conștiința în tipurile ei deosebite se exprimă în cele șapte planete: Saturn, Soare, Lună, Pământ, Jupiter, Venus, Vulcan. Pe fiecare planetă, conștiința trece prin șapte regnuri de viață, și fiecare regn de viață trece prin șapte stări de formă.

Pământul nostru fizic este o astfel de stare de formă, a patra stare de formă sau glob din cel de-al patrulea regn de viață al celei de-a patra planete sau stări de conștiință. Să ne imaginăm Pământul, așa cum este el acum și să ne întrebăm: Ce facem noi aici? – Noi luăm lucrurile de afară din spațiu, mai întâi din regnul mineral, și construim din ele opere de artă. Combinăm lucrurile particulare și construim din ele un întreg. Aceasta este o creație în interiorul formei.

Poate lua naștere ceva nou și în alt fel, și anume în felul asemănător în care de exemplu iau naștere tulpina, frunzele și florile. Această floare nu se assemblează ca o mașină, prin combinare, ci ea trebuie să crească din ceea ce este deja prezent. Acesta este un proces din interiorul vieții. Din ceea ce este prezent se construiește ceva nou.

Un al treilea fel de creație este cel la care din conștiință rezultă ceva într-un astfel de mod, încât putem spune: Mai înainte nu a existat efectiv nimic acolo – a fost un neant.

Să ne transpunem complet la începutul unei astfel de evoluții planetare, chiar la începutul evoluției saturniene. Ce trebuie să observăm noi acolo? Încă nu exista o planetă fizică acolo, nu exista nici măcar o planetă în forma Arupa cea mai subtilă, ci suntem atunci încă înaintea momentului când Saturn este prezent la începutul lui. Atunci nu există încă nimic din succesiunea planetelor noastre; însă este prezent întregul rod al succesiunii planetare trecute, la fel cum, dacă noi ne trezim dimineața, nu am făcut încă nimic și în conținutul spiritului nostru există numai amintirea a ceea ce am făcut ziua trecută. Astfel avem – dacă ne transpunem chiar la începutul evoluției saturniene – în spiritele care se revelează, amintirea succesiunii planetare anterioare, a ceea ce a existat mai înainte.

Să ne transpunem acum la sfârșitul succesiunii planetare, în timpul când treapta Vulcan se apropie de sfârșit. În timpul succesiunii planetare s-a manifestat treptat ca creație ce a existat ca predispoziție la început. Avem la început așadar o revărsare a conștiinței; conștiința creează noul din conținutul a ceea ce a existat anterior, din amintire. La sfârșit este prezent ceva ce nu a existat la început; și anume toate experiențele. Ce a existat la început, s-a revărsat în toate lucrurile și ființele. La sfârșit ia naștere o nouă conștiință cu un nou conținut, un nou conținut al conștiinței. Este ceva ce este creat din neant, din nimic, din experiențe. Când privim ceea ce este nou în viață, trebuie să ne spunem că trebuie să existe un

germene care face posibil acest lucru. Dar la sfârșitul unei evoluții planetare, noul conținut al conștiinței rezultă din neant, din experiențe; pentru aceasta nu este necesară nici o temelie, ci se creează ceva ce ia naștere din neant. Nu putem spune, dacă o persoană privește la alta, că prima ar sustrage ceva celei de-a doua, dacă prima persoană poartă în sine ca rezultat amintirea celei de-a doua. Această amintire a rezultat din neant. Acesta este al treilea tip de creație: din neant, din nimic. Cele trei tipuri de creație sunt așadar următoarele:

Combinarea componentelor existente (formă)

A face să rezulte noi plăsmuiri cu conținut nou de viață din temelia existentă (viață)

Crearea din nimic (conștiință)

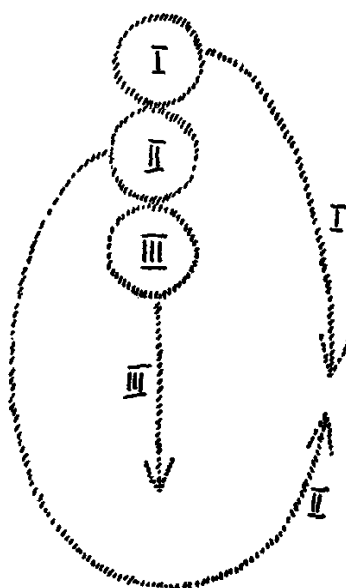
Există trei definiții ale ființelor care creează o succesiune planetară, sunt la baza unei succesiuni planetare. Ele sunt numite cei trei Logoi. Al Treilea Logos creează din combinare. Când dintr-o substanță rezultă alta cu o nouă viață, atunci Logosul al Doilea este cel care creează. Însă pretutindeni unde avem o creație din nimic, acolo avem Primul Logos. De aceea, Primul Logos se numește adesea și ceea ce este ascuns în lucruri, al Doilea Logos se mai numește și substanța care se odihnește în lucruri, care creează viața din ceea ce este viu, iar al Treilea Logos se mai numește și cel care combină tot ce există, assemblează din lucruri lumea.

Cei trei Logoi circulă în lume unul prin altul și unul în altul. Primul Logos experimentează atât înțelepciunea interioară cât și voința. În creația Primului Logos se află experiența, adică germenii-gând din nimic și apoi din nou creație din nimic conform gândurilor. Creația din nimic însă nu este ca și cum nu ar fi existat absolut nimic, ci că în decursul evoluției se fac experiențe și că în decursul evoluției se creează noul, că ceea ce este prezent se topește și din experiență se creează ceva nou.

Această creație are loc prin comparație astfel: Cineva îl vede pe un alt om și ține minte imaginea aceluia. Dacă el ar fi creator ca Primul Logos, atunci și-ar putea spune următoarele: Da, eu l-am văzut pe NN și cunosc de asemenea noțiunea lui NN inversat. Îmi pot face din el de asemenea o imagine negativă: În locul albului, să fie negru și invers. Așa a creat el din experiența obiectului și a negativului său o plăsmuire complet nouă. Pe aceasta ar putea să o înzestreze cu viață. Ar fi o nouă plăsmuire care nu a existat mai înainte. Dacă presupunem acum că cineva face acest lucru cu mulți oameni și acei mulți oameni ar dispărea, atunci privitorul respectiv ar putea crea o nouă lume conform experiențelor sale.

Prin faptul că omul contemplă lumea, el vede neîncetat pe cei trei Logoi interacționând. Vrem să ne reprezentăm înăuntrul sistemului nostru planetar acțiunea celor trei Logoi în raport cu omul. Să ne imaginăm momentul începutului evoluției saturniene, pe când încă nu exista nimic acolo. Ce se întâmplă? Tot ce

existase mai înainte, se revarsă. Sunt emanate toate lucrurile care existau mai înainte. Ce ia naștere în acest fel, ar fi prima revărsare de substanță din suma experiențelor de mai înainte. Ce s-a asimilat mai înainte, emană sub formă de substanță. În aceasta este conținută și substanța din care mai târziu ia naștere omenirea. Această substanță este prezentă mai întâi doar ca substanță. Această emanare trebuie să construiască neîncetat, să realizeze combinații neîncetat. Această combinare a substanței emanate este o nouă creație. Aceasta este mai întâi o creație a celui de-al Treilea Logos; după emanarea substanței are loc așadar o creație a celui de-al Treilea Logos.

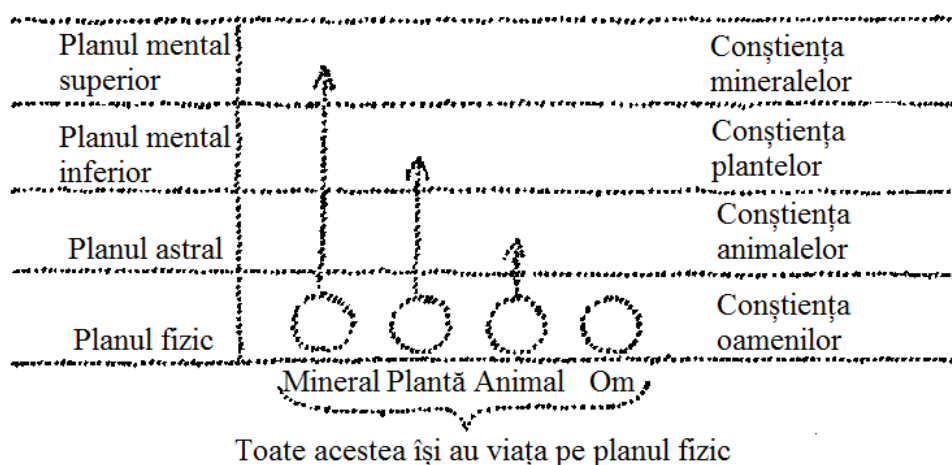

Ce înseamnă aceasta pentru om? Înseamnă că mai întâi sunt combinate toate componentele care formează apoi corpul său fizic. Omul era pe atunci, pe Saturn, un automat veritabil. Dacă am fi rostit pe atunci în el un cuvânt, el l-ar fi rostit din nou în afară. Sunt realizate formele ființelor. Aceasta se numește munca celui de-al Treilea Logos și ea durează până la evoluția solară, când omul primește de asemenea un corp eteric, primește viața. Aceasta este munca celui de-al Doilea Logos. Să mergem acum mai departe până la evoluția Pământului. Atunci omul primește o conștiință, adică posibilitatea de a acumula experiențe din nimic. Aceasta este munca Primului Logos. Omul primește pe vechiul Saturn, ceea ce este formă în el, de la al Treilea Logos. Omul primește pe vechiul Soare, ceea ce este viață în el, de la al Doilea Logos. Omul primește pe Pământ, ceea ce devine conștiință în el, de la Primul Logos.

Conținutul conștiinței trebuie să ne devină și mai clar. Pentru aceasta trebuie să ne prelucrăm complet conținutul conștiinței pe un anumit plan. Omul este

conștient, dar este vorba de a ști unde este conștiența sa. Omul este acum conștient pe planul fizic, dacă vorbim despre conștiența trează. Dar conștiența trează ar putea fi și pe planul astral. Dacă la o ființă, viața este pe planul fizic iar conștiența este pe plan astral, atunci aceasta este un animal. La om, conștiența este localizată în cap. La animal, de exemplu la tigrul, conștiența este pe planul astral. Conștiența își creează în afara capului un anumit punct de legătură prin care ea acționează asupra tigrului. Când tigrul simte durere, atunci durerea merge de asemenea sus pe planul astral. Organul pentru aceasta este la tigrul în fața capului, în locul unde la om este fruntea. La om punctul este deja închis în cap, umplut cu partea din față a creierului; conștiența a fost captată de către creier și partea din față a craniului și de aceea se află pe planul fizic. La tigrul și în general la toate animalele, punctul nodal al conștienței se află în afara capului, în astral, acolo el se află în lumea astrală. La plantă este din nou altfel. Dacă am putea urmări conștiența ei, mergând de sus în jos, am ajunge întotdeauna la vîrfurile rădăcinilor. Dacă am urmări apoi linia creșterii, atunci am ajunge în centrul Pământului. Acolo este punctul de colectare al tuturor senzațiilor, punctul de absorbție al conștienței plantei. El se află în legătură directă cu lumea mentală. Întreaga lume a plantelor își are conștiența în mental.

Pentru întreaga lume minerală, conștiența se află în cea mai înaltă regiune a lumii mentale, pe planul Arupa. Pietrele își au conștiența astfel încât dacă noi am vrea să căutăm punctul, l-am afla ca un fel de atmosferă solară. Când noi prelucrăm pe Pământ lumea minerală, când spargem pietre, fiecare acțiune în parte se află într-o anumită legătură cu această atmosferă solară. Acolo se simte ce lucrează omul aici. Avem așadar o serie de entități pe planul fizic, a căror conștiență se află însă pe planuri diferite. Oamenii și animalele se disting prin aceea că își au conștiența pe planuri diferite.

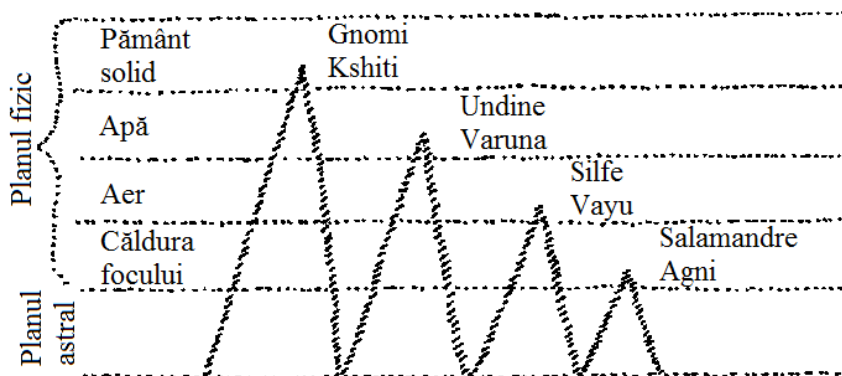

Există și alte ființe în afara mineralelor, plantelor, animalelor și oamenilor. Există ființe care își au conștiența în fizic și corpul lor în astral. O astfel de ființă

este, să zicem așa, animalul inversat. Astfel de ființe există efectiv, sunt ființele elementale. Pentru a le înțelege, trebuie să ne clarificăm ce ține de planul fizic.

Fizic este: în primul rând pământul, în al doilea rând apa, în al treilea rând aerul, în al patrulea rând eterul (eterul căldurii, eterul luminii, eterul chimic, eterul vieții). Să rămânem la cele patru forme inferioare ale planului nostru fizic, să separăm lumea eterică de acestea.

Poate exista conștiință în toate cele patru forme ale planului fizic, în timp ce corpul unei astfel de ființe se află în astral. Să ne imaginăm conștiința în pământul solid și corpul în astral; sau o ființă care își are conștiința în apă, iar corpul ei este în astral; apoi o ființă cu conștiința în aer și cu corpul în astral; și o ființă cu conștiința în foc și cu corpul în astral. Omenirea actuală nu știe multe despre aceste ființe, ele sunt cunoscute în epoca noastră numai prin poezie. Minerii însă cunosc foarte bine astfel de ființe. Un gnom este perceptibil numai pentru cel care poate privi pe planul astral, dar minerii posedă uneori o astfel de vedere astrală, ei știu că gnomii sunt realități. Astfel există în pământul nostru conștiințe propriu-zise ale unor ființe, iar ce numește azi naturalistul legi ale naturii, sunt gânduri ale ființelor care gândesc pe planul fizic, dar își au corpul pe planul astral. Când în fizic există ceva dintr-o lege a naturii, atunci ne putem spune: Acestea sunt gândurile unei ființe care își are corpul pe planul astral. Forțele naturii sunt ființe creatoare, iar legile naturii sunt gândurile lor.

În Evul Mediu, alchimistul încerca să facă spiritele să-i slujească. Goethe a știut foarte bine acest lucru; Faust vrea să dețină aerul de foc; atunci trebuie să creeze salamandra, care își are corpul pe planul astral. Noi avem așadar în jurul nostru ființe care își au conștiința efectiv în foc, cărora noi le provocăm durere când aprindem focul, fiindcă prin aceasta provocăm o anumită transformare a corpului respectiv al ființei pe planul astral. Când aprindem focul, transformăm această ființă astrală. La fel cum omul creează transformări în alte regiuni ale elementelor și ale forțelor naturii, tot așa transformă ceva în aceste ființe astrale.

Noi populăm neîncetat planul astral cu ființe, prin aceea că facem un lucru sau altul.

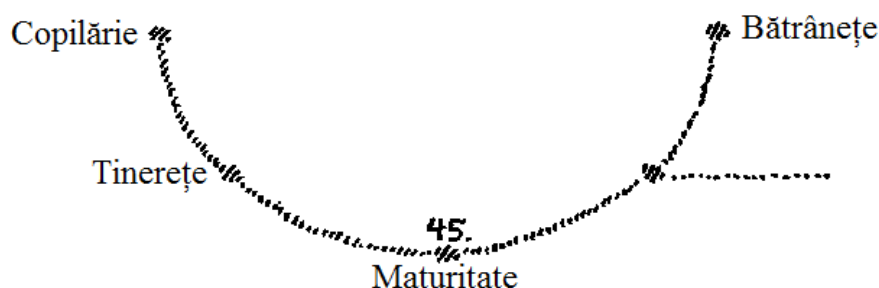
Dacă ne clarificăm aceste gânduri, atunci avem sensul ceremoniei bisericești: și anume, a nu întreprinde lucruri oarecare pe planul fizic, ci numai pe cele pline de sens, prin care iau naștere ființe pline de sens pe planul astral. De exemplu dacă se tămâiază atmosfera, se face ceva plin de sens; se arde o anumită substanță și se creează ființe de un anumit tip. Dacă se conduce o spadă prin aer în patru direcții, se creează o anumită ființă. La fel preotul, când face anumite mișcări ale mâinii la anumite sunete, ca de exemplu la sunetele o, i, u, fortifică prin repetare: Dominus vobiscum. Sunetul este organizat după o anumită regulă, aerul este adus în anumite vibrații care sunt fortificate prin aceea că se fac anumite mișcări ale mâinii, și este trezită o silfă. Semnele, gesturile și cuvintele francmasonilor, creează anumite plăsmuiri, care exprimă în lumea fizică o legitate. Prin folosirea sistematică a acestor cuvinte, se creează o legătură de la un om la altul, omul se acoperă cu o materie astrală care a fost creată prin semne, gesturi și cuvinte.

Omul face acest lucru neîncetat și în viața obișnuită, dar el îl face nesistematic, își creează ființe contradictorii. Arta constă în a acționa în sus în mod armonios de pe planul fizic pe planuri superioare.

În ceremoniile de cult, prin anumite acțiuni, nu trebuie să fie create ființe contradictorii, ci ființe aflate în armonie. Omul nu este în stare la început să aducă în armonie aceste lucruri. Dar pentru tot ce creează omul astfel pe planul astral, există anumite ființe călăuzitoare. Astfel avem în jurul nostru o lume de ființe elementale care au un rege. La indieni, regele gnomilor este numit Kshiti, gnomul cel mai mare; ființa cea mai mare dintre undine este numită Varuna; ființa cea mai mare dintre silfe este numită Vayu; iar tot ceea ce își are conștiința în foc, este călăuzit prin regele focului, Agni. În cazul tuturor acțiunilor care au în vedere focul și apa și așa mai departe, avem de a face cu aceste ființe Deva. Tot focul pe care îl avem aici pe Pământ, este substanța țesută din ființele care aparțin lui Agni. Magia ceremonială este tipul cel mai inferior de vrăjitorie, și constă în aceea că omul își însușește anumite deprinderi pe planul fizic, pentru a crea anumite plăsmuiri și entități pe planul astral. Există școli, în care magia ceremonială este încă activă azi. O astfel de activitate provoacă o mare înclinație către lumea astrală și produce adesea sinucidere, fiindcă atunci omul este activ aproape numai în lumea astrală și s-a dezobișnuit să îndrăgească lumea fizică. El și-a format înclinația către o altă lume, iar corpul fizic îi este adesea un obstacol.

Acum veți înțelege și legătura cu cultul focului, care a ieșit în evidență în istoria religiei. Aderenții lui Zarathustra, prin sacrificiile arderilor pe rug săvârșite de către preoți, încercau să creeze de fapt anumite plăsmuiri pe planul astral. Pe globul pământesc, totul se petrece fizic. Din cele spuse putem vedea că, sub influența faptelor noastre, se formează neîncetat ființe astrale. Toate acțiunile sunt

însoțite de ființe astrale. Acestea sunt însușirile noastre Skandha, care fac să se realizeze karma noastră. Dar toate faptele fizice lasă în urmă în astral ființe astrale. Astfel, de exemplu, domului din Köln îi corespunde o ființă foarte precisă pe planul astral. Prin tot ce se petrece pe Pământ, după ce toată materia fizică este prelucrată iar Pământul se descompune, se formează de la sine următorul glob astral. El este prezent de fapt prin ființele astrale, prin efectele tuturor proceselor fizice anterioare. De aceea, omul trebuie să acționeze neîncetat în karma. El trebuie să aducă din nou în ordine în viața următoare ființele astrale grotești pe care le-a creat, altfel acestea ar fi prezente ca creaturi lipsite de sens pe următorul glob. Aceasta este karma pe care omul trebuie să o corecteze. Ce se petrece în linii mari pe Pământ, se petrece în cazul omului și în detalii. Să ne gândim la un copil. El este educat greșit, este risipit prin gurmandism și așa mai departe. Acest lucru nu atrage după sine doar corpul fizic, ci și corpul astral participă neîncetat la aceasta, astfel încât se transformă în același timp și corpul astral. Ce este pricinuit sugarului, fizic, trece în corpul său astral, există acolo sub forma anumitor plăsmuiri. Ce este prelucrat astfel în interior, se manifestă treptat din nou în afară. La bătrânețe se răzbună păcatele care au fost săvârșite asupra lui în copilărie. Aceste păcate rămân întreaga viață și sunt de o mare importanță tocmai pentru ultima perioadă a vieții. După momentul de mijloc al vieții, are loc un fel de inversare; astralul acționează atunci

în planul fizic. În copilărie, omul pune în astral temelia pentru ceea ce va avea el la bătrânețe. Dacă omul își dă seama cu ce s-a păcătuțit împotriva lui și apoi lucrează asupra sa, atunci el poate elimina prejudiciile din corpul astral, altfel se va prăbuși la bătrânețe sub povara slăbiciunilor din copilărie. Asupra corpului astral acționează compensator doar ceea ce omul a prelucrat conștient. Dacă omul nu-și trezește mai târziu în mod conștient însușirile opuse, atunci nu poate renunța la defecte.

28. Berlin

31 octombrie 1905

Vrem să dăm încă un exemplu deosebit pentru felul cum se poate cufunda omul în profunzimea scrierilor religioase și cum poate înțelege tot mai mult ce se află acolo.

Dacă ne contemplăm organele senzoriale așa cum se contemplă ele în mod obișnuit, atunci avem prin organul olfactiv posibilitatea de a percepe substanța însăși. Fără ca substanța să emane, este imposibil ca omul să o miroase. Este o legătură cu substanța însăși, legătura care se petrece atunci. Organul gustativ nu se leagă cu substanța însăși, ci dizolvă lucrurile și percepe efectul. Putem numi gustul, simț chimic, fiindcă el pătrunde în structura substanței. Al treilea simț, văzul, nu mai are nimic de a face cu substanța, fiindcă el percepe doar imaginile care sunt proiectate de către substanță. Al patrulea, simțul tactil, are încă și mai puțin de a face cu ceea ce este substanța, el percepe doar însușirile ambianței lucrurilor, ca de exemplu căldura și recele; aceasta este o stare a substanței, care nu mai depinde de substanța însăși, ci de starea ambianței. Auzul nu depinde de aer, fiindcă noi percepem doar vibrațiile aerului, ceea ce se află într-o legătură complet exterioară cu materia. Substanța, aerul, este doar mediatorul pentru undele sonore.

Percepția cea mai inferioară a substanței este mirosul, apoi vine gustul, apoi văzul, apoi simțul tactil și apoi simțul auditiv.

Dacă luăm în considerare simțul tactil, ne putem întreba: Ce este căldura și recele? – Ceea ce este conținut în eterul căldurii. Așadar simțul tactil percepe eterul căldurii, văzul percepe eterul luminii, gustul percepe eterul chimic, mirosul percepe eterul vieții sau eterul atomic, auzul percepe aerul. Al șaselea și al șaptelea simț, care se vor dezvolta abia în viitor, vor percepe apa și pământul.

Așa avem noi în simțurile noastre o serie de trepte succesive pentru ceea ce numim substanțele noastre. Să urmărim mai întâi primele trei simțuri inferioare ale noastre.

Simțul vizual percepe prin eterul luminii lucrurile din jurul nostru. A existat însă o vreme când pretutindeni era întuneric. Să ne transpunem în urmă în momentul când omului îi apăruse văzul, iar lumea exterioară i-a devenit perceptibilă ca atare. Ochiul nu era mai înainte deschis către exterior. Să ne imaginăm aceeași forță pe care ochiul o primește din exterior în eterul luminii, că se revarsă din interior către exterior, revărsându-se prin ochi în exterior în direcție opusă. Dacă ar fi așa, atunci ființa le-ar lumina pe celelalte din jurul ei. Așa a fost odinioară cazul, oamenii posedând ochiul de ciclop. Lumina era produsă ca lumină care radia; ea radia din interior către exterior. Omul lumina pe atunci – așa cum fac și azi încă unele animale marine – lucrurile din jur și propriul său corp. Pe atunci omul încă nu avea conștiința pentru sine, ci el era exclusiv un mediator pentru

divinatea corespunzătoare, pentru a lumina divinității lumea. Divinitatea nu avea nici un alt mijloc de a vedea lucrurile din jur, decât ochii oamenilor.

Pe când omul încă nu avea rațiune, era posibil ca lumina divinității să lumineze, trecând prin el, și lucrurile. Omul era mediatorul pentru divinitate. Aceasta voia să facă vizibile prin lumină lucrurile ferm conturate. Prin faptul că lumina trecea prin om, omul s-a modelat pe sine. Mai înainte ca lumina să treacă prin om, divinitatea încă nu avea nevoie de lumină, fiindcă lucrurile încă nu erau solide, ci lichide, astfel încât nu se putea folosi încă lumina. Aceasta este starea pe care o descrie Biblia: „Era întuneric în adâncuri și Spiritul lui Dumnezeu odihnea deasupra apelor”. Lumea era pe atunci numai apă, de asemenea aurul, argintul și celelalte metale densificate pe atunci, erau lichide. Pe când lua naștere lucrurile solide în apă în mod asemănător unor bucăți de gheață, atunci se forma omul, și a devenit necesară lumina. Dumnezeu a spus: „Să fie lumină, și a fost lumină” și abia atunci a primit omul forma sa. Acesta este momentul când apare eterul luminii și se separă componentele solide: „Dumnezeu a făcut ceea ce este solid”. Mai înainte, totul era substanță lichidă. Așa cum a apărut eterul luminii în ceea ce era solid, tot așa a apărut eterul chimic în ceea ce era lichid. Pe când omul era încă lichid, în el a fost prelucrată afinitatea chimică. Afinitățile chimice, conform cărora se combină azi substanțe diferite, au fost întipărite omului. Apoi ne întoarcem într-o stare când omul și întregul Pământ erau încă gaz; atunci i-a fost insuflat omului eterul vieții sau eterul atomic. Eterul vieții a apărut pe atunci în lume prin om.

Să luăm acum încă odată în considerare starea care exista pe când Dumnezeu a spus: „Să fie lumină!” Pământul începe să se densifice. Pământul este luminat. Omul pe atunci abia începea să devină solid. Forțele anterioare trebuiau să i se păstreze. Omul a atins astfel starea în care el lasă să treacă lumina prin el însuși. Apoi se petrece o inversare completă. Omul începe să perceapă lumina de afară.

În această lume a apărut prin el inițial:

1. Eterul atomic sau eterul vieții
2. Eterul chimic
3. Eterul luminii

Invers:

3. Percepția eterului vieții
2. Percepția eterului chimic
1. Percepția eterului luminii

Apoi omul primește înapoi lumina din lume (inversarea vârtejului). Mai înainte luminase el însuși, iar acum lumina se revarsă în el. El s-a închis; prin

aceasta el a devenit conștient. Lumina luminează în el; omul începe să lase lumea din jur să se reflecte în el. Apoi omul începe să cunoască lucrurile referitor la structura lor chimică. El primește simpatie sau antipatie pentru substanțe, o afinitate, o înrudire cu restul lumii. Apoi el percepe în cele din urmă în sine însuși de asemenea eterul atomic sau eterul vieții.

Prin apariția luminii în lume, omul a primit structura sa solidă. Prin apariția eterului chimic, el a primit înrudirea, afinitatea cu lumea. Prin apariția eterului atomic, el a primit viața.

Așadar, el a primit prin ochi structura; prin simțul gustativ înrudirea cu lumea; prin simțul său olfactiv, nasul, el a primit viața. Iehova a insuflat în nasul omului suflare vie.

Dacă ne apropiem cu astfel de reprezentări de scrierile religioase, atunci aflăm că în ele sunt așezate cele mai profunde adevăruri. Vrem să vedem dacă ele au fost inițial așezate în felul în care noi le avem acum.

Să ne reprezentăm de exemplu arhitectul tunelului Gotthard și apoi pe cel ce îl descrie. Omul care a construit tunelul Gotthard, probabil că nu a avut nevoie de foarte multă inginerie în stare conștientă, dar el a transpus un gând în realitate. Așa se raportează înțelepții străvechi la cei actuali. Pe atunci ei posedau o înțelepciune creatoare. Acum noi avem înțelepciunea bazată pe percepții. Înțelepciunea creatoare este acea înțelepciune care l-a făcut pe om cândva, l-a construit bucată cu bucată, înțelepciunea pe care o aduce la lumină și o descrie azi anatomistul.

Înțelepciunea creatoare este aceeași înțelepciune adusă azi la lumină; ea a fost așezată în lume. În străvechea înțelepciune, omul are de a face cu planul lumii. Acum puteți înțelege de ce misticul trebuie să se retragă în sine însuși. Misticul propriu-zis trebuie să fie un cercetător al interiorului. El încearcă să investigheze din nou acele stadii ale evoluției prin care a fost el creat.

Dacă am putea să ne închidem complet ochii în fața luminii și apoi să creăm lumina în noi, până când apare lumea din interior luminând în afară, atunci am putea să ne cufundăm în noi înșine în înțelepciunea creatoare și să pătrundem cu privirea totul în interior. Aceasta are o valoare practică, fiindcă omul își amintește de faptul că, în definitiv, el s-a construit parcurgând regnul mineral, regnul vegetal și regnul animal; această amintire există în el. Ce există afară în lume, sunt resturi rămase în urmă, a ceea ce el a fost cândva.

Inima umană a fost la apariția sa, în legătură cu ceea ce s-a petrecut afară. În momentul când omul se cufundă în inimă, el își creează lumea înconjurătoare așa cum era când lua naștere inima în perioada lemuriană. Dacă omul se concentrează asupra activității inimii, atunci își poate crea ca prin farmec întreaga ambianță a perioadei lemuriene, pe când se forma inima. Se ivesc brusc atunci în noi regiunile lemuriene. Cine se concentrează asupra inimii, vede apariția neamului omenesc. Prin concentrare asupra interiorului creierului, care a luat naștere treptat abia în

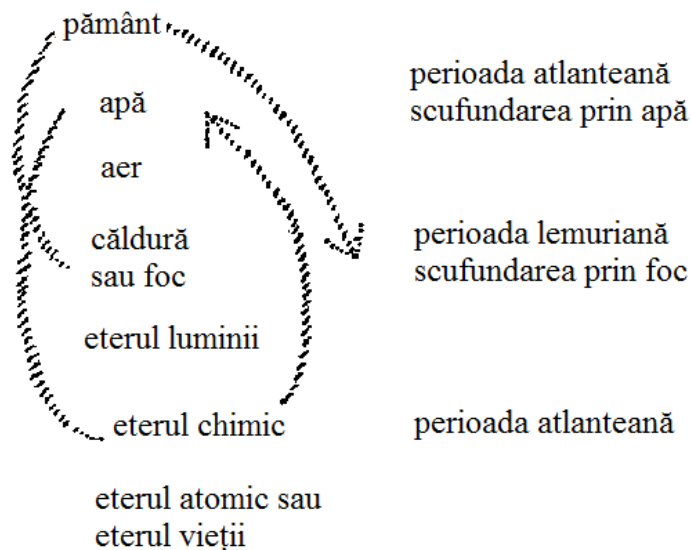
perioada atlanteană, omul vede ivindu-se brusc regiunile atlanteene. Dacă el se concentrează asupra plexului solar, este condus în perioada hiperboreeană. Așa se ajunge înapoi în lumile trecute. Aceasta nu este o zăbovire în sine, ci o percepție reală a fiecărui organ în parte, în înrudirea lor cu lumea. În acest fel a găsit și a învățat Paracelsus remediile sale. El știa că Digitalis purpurea (degetarul roșu, plantă toxică; are frunzele alungit-ovale, florile roșii; este originară din Europa de vest, n.tr.) a luat naștere pe când lua naștere inima umană. Așa se află componentele Macrocosmosului în legătură cu natura microcosmică a omului.

Acum putem înțelege ușor ce înseamnă: omul primește sângele roșu, cald și animalele superioare de asemenea. Aceasta înseamnă că omul este apt de a se separa de întreaga ambianță, de a deveni o unitate închisă în sine, autonomă. Peștele nu poate acest lucru. Peștele este la fel de cald ca și ambianța. Odată cu sângele roșu, cald, la om a apărut capacitatea de a dezvolta căldură în sine. Atunci s-a putut omul separa de ambianța sa. Mai înainte, el era la fel de cald ca ambianța. Ce s-a întâmplat de fapt?

Să luăm în considerare organismul uman nediferențiat dinaintea perioadei lemuriene. Căldura este repartizată uniform pe întregul Pământ. Starea căldurii din om este la fel ca starea căldurii de afară. Apoi căldura interioară devine mai mare. Această căldură din om înseamnă căldură proprie, căldură care este utilizată în particular; iar afară în lume ia naștere contrariul: este oferit focul, căldura exterioară. Mai înainte nu a existat nici afară foc. În natură a fost posibil să se producă scânteii, abia când a apărut în om focul. În exterior este oferit focul binefăcător, iar în om apare focul egoist.

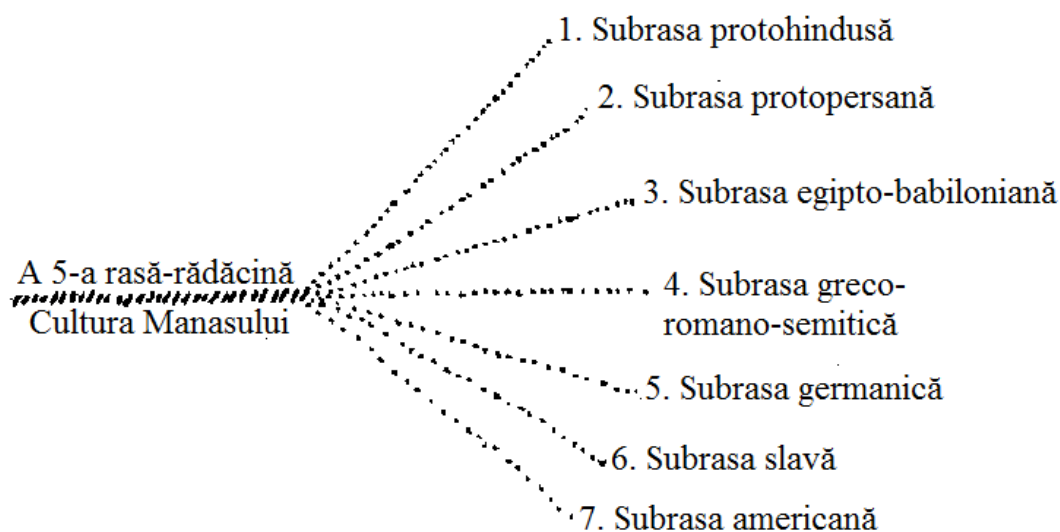
Iar acum avem momentul în care focul a fost sustras ființelor spirituale în favoarea omului. Oamenii au sustras căldura corpului unei anumite ființe spirituale – Agni! Prin aceasta, ceea ce a existat mai înainte în lume ca spirit al focului, a trebuit să se retragă și a putut apoi să mai apară periodic ca plăsmuire de foc. Legenda lui Prometeu se bazează pe acest fapt. Zeul și-a pierdut corpul său anterior și își creează în focul exterior un nou corp. Acolo dvs. aveți un exemplu complet deosebit al felului cum omul acționează distrugător asupra forțelor elementale ale naturii. Omul a trezit elementul foc însuși, prin aceea că el însuși a devenit o ființă particulară. Aceasta este o legendă ocultă, fiindcă omul este în definitiv un distrugător al ființelor elementale. Acest aspect merge mai departe și ne lămurește că omul creează și azi neîncetat în ambianța sa noi împrejurări, noi forțe ale naturii, prin aceea că el însuși continuă să evolueze. El modelează Pământul. Focul a luat naștere în perioada lemuriană, de aceea Lemuria a putut să se scufunde prin focul pe care omul însuși îl crease.

Continental atlantean s-a scufundat prin apă. Al cincilea continent se va scufunda prin rău. Poate fi observat un fel de declin astfel:

Următorul lucru a fost – în timpul perioadei atlanteene – crearea omului în ceea ce privește propriul său corp eteric. El a atras atunci aerul din ambianța sa. El și-a transformat corpul eteric astfel încât împrejurările în Atlantida au devenit complet altele. Suprafața Pământului era în timpul Atlantidei numai un fel de ceață, o astfel de atmosferă încât nu era posibil un curcubeu acolo. Omul acționa pe atunci asupra apei. În perioada lemuriană, el acționa asupra Pământului solid, acest lucru aducea focul; în perioada atlanteană, el acționa asupra apei, acest lucru producea lumina. (Luminii îi corespunde rațiunea noastră din interior.) Apoi el acționa asupra aerului.

Omul va duce la ruină a cincea rasă-rădăcină prin ceea ce se numește rău. Apoi vine a șasea rasă-rădăcină. A cincea rasă-rădăcină este cea care dezvoltă componenta Manas pe planul fizic.

În cultura indiană, omul trăia într-o stare care corespunde componentei Manas aflată într-un fel de transă profundă. Atunci este revelată vechilor indieni străvechea înțelepciune de către Rishi.

A doua revelație s-a petrecut la persani într-o stare asemănătoare somnului nostru profund. În această stare a auzit omul cuvântul. Era starea de transă de somn a vechilor persani. „Honover” înseamnă „cuvântul” la persani.

A treia revelație: Popoarele Asiei de sud-vest, babilonienii, egiptenii, percep prin componenta Manas în conștiința de imagini; ei au viziuni.

A patra revelație: Conștiința de veghe luminoasă, trează a fost formată la semiți, la greci și la romani. Acolo este percepută conștiința de veghe luminoasă, ca om încarnat, Iisus Christos.

La vechii indieni găsim așadar transa corpului fizic. La persani găsim somnul profund al corpului eteric. La popoarele Asiei de sud-vest găsim conștiința de imagini a corpului astral. La popoarele semitice, grecești, romane, găsim conștiința de veghe a Eului.

Acum, în subrasa a cincea, omul nu are percepția unei componente Manas fluctuante, ci el vede cel mai înalt lucru în viața psihică a noțiunilor. Subrasa noastră a dezvoltat componenta Manas psihică, adică știința obișnuită.

A șasea subrasă va dezvolta o componentă Manas suprapsihică. Ce este acum la om doar un fel de știință, devine în subrasa a șasea realitate nemijlocită, forță socială. Subrasa a șasea trebuie să îmbibe organismul social cu ceea ce a produs toată evoluția trecută. Abia atunci va apărea creștinismul social modelator. Subrasa a șasea devine rasa-germene care este temelia pentru a șasea rasă-rădăcină. A cincea rasă-rădăcină provine de la protosemiți, a cincea subrasă a celei de-a patra rase-rădăcină. Ei au dezvoltat Eul propriu-zis, care produce egoismul. Omenirea datorează protosemiților formarea autonomiei. Omul trebuie mai întâi să se găsească pe sine însuși, apoi să se dăruiască din nou pe sine. El trebuie să se consacre componentei care produce gânduri adevărate. A șasea subrasă este destinată să așeze în locul înrudirii sângelui înrudirea componentei Manas, înrudirea în spirit. Gândul, care este altruist, va dezvolta predispoziția pentru depășirea egoismului.

A șaptea subrasă va fi o naștere prematură. Ea va transpune prea devreme într-o realitate mult mai puternică, ceea ce provine din componenta Manas.

În a șasea subrasă va fi dată predispoziția către depășirea egoismului, dar astfel încât va fi menținut echilibrul între individualism și altruism. Omul celei de-a șasea subrase nici nu se va pierde în exterior, nici nu se va închide în sine. La subrasa a șaptea apare un nou gen de hipertrofie. Omul revarsă atunci în exterior, ce are acum în sine: egoismul său. În schimb membrii celei de-a șasea subrase mențin echilibrul. A șaptea subrasă consolidează egoismul. Poporul anglo-american

se va înălța mai târziu în cea de-a șasea rasă-rădăcină ca ceva încremenit, așa cum sunt azi chinezii un rest încremenit al perioadei atlanteene, al celei de-a patra rase-rădăcină.

Din rasa anglo-americană iese egoismul mondial. Începând din acea regiune va fi acoperit de egoism întregul Pământ. Din Anglia și America vin toate invențiile care acoperă Pământul ca o rețea a egoismului. Așa va fi acoperit Pământul, începând de acolo, de o rețea a răului egoist. Dar dintr-o mică colonie din Est este formată, ca dintr-un germen, noua viață pentru viitor.

Cultura anglo-americană consumă cultura europeană. Sectele din Anglia și America nu reprezintă nimic altceva decât conservarea cea mai formidabilă a vechilor lucruri. Dar societăți ca Armata Salvării, Societatea Teosofică și așa mai departe iau naștere tocmai acolo, pentru a salva sufletele din decadență, fiindcă evoluția rasei nu merge paralel cu evoluția sufletului. Dar rasa se îndreaptă către decădere. În aceasta (în rasa anglo-americană, n.tr.) există predispoziția rasei rele.

În a patra subrasă, munca a fost efectuată ca tribut (munca de sclav).

În a cincea subrasă, munca este efectuată ca marfă (comerțul).

În a șasea subrasă, munca va fi efectuată ca sacrificiu (munca liberă).

Existența economică va fi separată atunci de muncă; nu va mai exista proprietate, totul este bun comun. Omul nu mai lucrează atunci pentru propria sa existență, ci efectuează totul ca sacrificiu absolut pentru omenire.

29. Berlin

3 noiembrie 1905

Vrem să punem acum în lumină regiuni și mai pline de mister ale acțiunii karmei și să aruncăm o privire în acțiunea karmică a legăturilor dintre popoare și a legăturilor dintre oameni. Cine își clădește cu seriozitate principiul de a explica lumea nu din considerații materiale, ci din spirit, va înțelege acest lucru.

S-a aflat din istorie că în decursul evoluției omenirii apar boli care nu au existat mai înainte. Există boli ale epocilor și boli ale popoarelor. Azi vom auzi mai întâi ceva despre apariția de astfel de boli ale epocilor și boli ale popoarelor. Vrem să cuprindem din spirit acest lucru. Medicul le explică spunând că un tip sau altul de boală provin de la bacili. Trebuie să ne întrebăm însă: De unde provin bacilii înșiși? – Ele sunt ființe vii încarnate la fel ca și omul. Și în cazul acestor feluri de ființe, care acționează ca distrugători ai vieții omului, trebuie să ne întrebăm: De unde provin ele? Ce au adus ele în existența lor materială actuală? Ce au fost ele, înainte de a se fi încarnat?

Să luăm în considerare un popor sau o rasă oarecare în decadentă. Poporul sau rasa în discuție se opune dispariției sale. Această opunere în fața dispariției este o expresie spirituală a ceea ce trăiește în corpul astral al poporului respectiv. Dacă un astfel de popor decadent ar dispărea doar pentru sine, atunci sentimentele care trăiesc acolo nu ar avea nici o influență asupra altora din lume. Dacă presupunem însă că acest popor intră în conflict cu un altul și îl umple pe acela de teamă și groază, atunci ia naștere un efect la celălalt popor. Atunci avem două lucruri: poporul în decadentă și ceva ce se formează din contopirea dintre poporul care se opune dispariției sale și ceea ce ia naștere din teama și groaza celui alt popor. Acest lucru este ceva ce dăinuie.

Să luăm ca exemplu un caz special: invaziile mongole ale Evului Mediu, pe când se ciocneau mongolii cu popoarele europene și răspândeau teama și groaza în aceste popoare. Teamă și groază existau atunci în popoarele respective. Dacă privim aceste hoarde invadatoare de atunci, dintre care hoardele mongole sunt ultimele, și ne transpunem în situația tuturor popoarelor Evului Mediu, atunci vedem cum se formează plăsmuiri spirituale din ultimele seminții decadente ale celei de-a patra rase-rădăcină, seminții care se opuneau dispariției și umpleau de teamă și groază popoarele europene. Dacă presupunem că un astfel de atac ar fi fost întâmpinat cu curaj și iubire, atunci substanțele aflate în descompunere s-ar fi dizolvat. Dar teama, ura și groaza conservă astfel de plăsmuiri aflate în descompunere, de aceea ființe ca bacilii găsesc un mediu de dezvoltare. Ele se încarnează mai târziu în structuri materiale care sunt potrivite pentru încarnarea lor. Astfel s-au inoculat în teama și groaza popoarelor europene substanțe aflate în descompunere ca și germenii ai descompunerii. Acestea sunt mici ființe vii. Așa a

luat naștere lepra în Evul Mediu. În aceasta se aflau substanțele aflate în descompunere ale poporului mongol decadent.

De unde provin așadar acei distrugători ai naturii fizice umane? Ei provin din ingrediente spirituale anterioare, din săvârșirea de păcate. Aceasta este karma, așa cum acționează ea în corpurile popoarelor. De aici dvs. puteți aprecia cum condiționează viața morală a unui popor viața exterioară a viitorului. Unui popor îi este la îndemână să se îngrijească de viitorul fizic printr-o viață morală corespunzătoare din prezent.

În toate școlile oculte ale Europei se vorbește despre faptul că toate bolile bacteriene ale epocii moderne au o origine asemănătoare. Bolile pe bază de bacili duc înapoi la originea lor spirituală. Aceasta este o tradiție esoterică la rosicrucieni și în alte școli oculte unde se învață aceste lucruri. În micile cercuri ale școlilor oculte există o învățătură de bază care constă în aceea că în anii șaptezeci (1860-1870, n.tr.) au avut loc lupte decisive în lumea astrală, și că ceva s-a îndreptat către mai bine, chiar dacă ... (lacună în text). Aceste evenimente le numim lupta dintre cetele arhanghelului numit Mihael în esoterismul creștin și cetele zeului Mamon. Mamon este zeul obstacolelor, care așează în calea mișcării progresiste lucruri distrugătoare, stânjenitoare. Pe de altă parte, în acest zeu Mamon vedem pe creatorul unor plăsmuiri deosebite, plăsmuiri care acționează distrugător asupra vieții umane tocmai în bolile infecțioase. Bolile infecțioase necunoscute din epocile anterioare provin de la zeul Mamon.

Dvs. veți putea înțelege faptul că școlile esoterice trebuie să creeze în cel mai profund interior al omului ținuta morală progresistă, fiindcă drept origine propriu-zisă a acestor boli moderne nu se vede altceva decât caracterul retrograd, conservatorismul originar al așa-numitelor clase de sus față de clasele sărace de jos, față de masele populare asuprite, care năzuiesc către o nouă ... (lacună în text). Ele sunt împiedicate, întârziate prin ceea ce produce zeul Mamon. Noi aflăm două puteri stând una în fața alteia: lumea sentimentelor claselor decadente de sus, care ar dori să conserve epocile străvechi, și sentimentul de ură al claselor de jos, o viață astrală care este irosită de către masele populare largi împotriva claselor de sus. În această opoziție vede esoterismul din nou o substanță aflată în descompunere și în aceasta cauza bolilor infecțioase moderne. Cine pătrunde cu privirea aceste lucruri, nu se va îndrepta împotriva încercărilor medicinei actuale cu mijloacele ei exterioare. Dar o îmbunătățire veritabilă nu va veni niciodată pe această cale exterioară.

Ce apare mai târziu se arată deja mai înainte prin cunoașterea esoterismului. Această cunoaștere constă în pătrunderea justă cu privirea a faptului că omul, prin morala prezentului, poate aduce în viitor o sănătate mai bună. De aici putem aprecia din nou cât de profund au putut privi cei care au adus în lume Mișcarea Teosofică. Ea a luat naștere din cunoașterea unor astfel de legături. S-a putut

prevedea că impulsul luptei tuturor împotriva tuturor va lua forme tot mai pronunțate. Lucrurile care trebuie să apară, se realizează cu o necesitate interioară, așa cum evoluează lucrurile în Est ca un foc, acolo unde există material combustibil specific. Ar fi absurd să vrem a întârzia astfel de lucruri. Mijlocul potrivit și necesar pentru a îndepărta lupta tuturor împotriva tuturor, l-a căutat deja Mișcarea Teosofică prin răspândirea principiilor fraternității. Fiindcă înfrățirea dizolvă ce se revarsă în lume ca substanțe aflate în descompunere, ca ură. Iar noi aflăm ce corespunde unei rase în declin. Dacă acest declin este conservat prin credința că cineva l-ar putea întârzia, prin ură, și nu este dizolvat prin iubire, atunci trebuie să urmeze tot ce e mai rău din aceasta. Mișcarea Teosofică vrea să-l dizolve prin iubire. Fondatorii acesteia știu că Societatea Teosofică este nu doar medicament, ci și sursă pentru evoluția omenirii în viitor.

Vedem astfel că fizicul este o consecință a spiritualului din trecut și că oamenilor le este la îndemână să lege prin cunoaștere fizicul cu originea sa spirituală. Cine știe de exemplu cum este în legătură o anumită boală cu anumite senzații și sentimente, acela știe că prin provocarea acestor sentimente poate provoca și boala. Cel ce practică magia neagră poate folosi această cunoaștere pentru coruperea maselor. De aceea adevărurile oculte profunde nu sunt predate cu ușurință tuturor, fiindcă ele ar provoca imediat o separare netă în Bine și Rău. Acesta este pericolul la răspândirea învățăturilor oculte. Fiindcă nu poate fi nimeni învățat să producă sănătate, fără a fi învățat în același timp să producă boală. Unde au pătruns în popor mai multe învățături oculte, acolo s-au petrecut astfel de lucruri. În anumite regiuni ale Orientului se pot auzi povestiri reale referitoare la secte care își propun misiunea de a crea anumite boli. Se pătrunde astfel tot mai mult în lămurirea a ceea ce este material, pornind de la ceea ce este spiritual. Vrem să încercăm acum să cuprindem cu privirea intervale de timp ceva mai mari. Se știe că azi există o frumoasă completare între lumea animalelor și lumea plantelor. Planta folosește carbonul pentru sine și expiră oxigenul, creând prin aceasta neîncetat sursa pentru animalele din jur care trebuie să respire. Această sursă provine din lumea vegetală. Tot ce respiră azi, există prin efectul acestor laboratoare pline de mister ale lumii vegetale. De aici ne putem face o idee despre felul cum dispar lumile; despre felul cum a dispărut lumea care a precedat Pământul nostru. Pe vechea Lună, respirația nu era așa cum este azi în cazul animalului și al omului. Pe vechea Lună exista un cu totul alt proces în locul procesului de respirație; acesta s-a transformat treptat în procesul respirator. Ne putem face o imagine a procesului anterior, dacă privim o rămășiță a aceluia timp: animalele cu sânge rece, care au aceeași căldură ca a mediului ambiant. Pe vechea Lună existase respirație de foc sau respirație a căldurii. Asimilarea și redarea focului sau căldurii corespundea pe atunci asimilării și redării aerului actual. La

mijlocul perioadei lemuriene a început procesul de respirație care ia forma pe care o are azi.

O copie materială a procesului spiritual de inoculare a Monadei în omul inferior este respirația. Respirația înseamnă: inspirarea Monadei. De aceea în Hatha-Yoga discipolul trece de asemenea printr-un proces respirator. Discipolul reglează ritmic ce posedă omul ca proces natural, pentru ca respirația care azi este un proces natural, să ajungă sub controlul său. Așa cum, mai înainte ca omul să treacă la acest proces respirator, el primea și reda în mod asemănător căldură din și în exterior iar aceasta se transforma în proces circulator al sângelui cald, tot așa caută și discipolul Hatha-Yoga să-și formeze din procesul respirator un proces interior, să-l ia în stăpânire. Reglementarea Hatha-Yoga înseamnă transformarea respirației într-un astfel de proces, care nu merge din interior către exterior, ci într-un proces reglat interior, așa cum este acum și circulația sanguină un proces reglat interior. La animalele cu sânge cald, procesul circulației sanguine se raportează la cel al omului, așa cum se raportează procesul respirației omului obișnuit la procesul respirației discipolului Hatha-Yoga. În dosul tuturor acestor lucruri se află gânduri foarte profunde referitoare la evoluție, care trebuie să fie temelia proceselor reale.

Ce nu se mai înțelege acum de obicei, este că în aer există ceva ce este spiritual. Pe când mai exista o conștiință despre acest lucru, spiritul era numit aer, vânt, Pneuma. „Pneuma” înseamnă curent de aer, și de asemenea sufletesc-spiritualul. Desemnarea provine din timpurile în care omul mai avea o conștiință despre legăturile reale. Să luăm acum în considerare faptul că pe vechea Lună anumite ființe evoluaseră deasupra treptei omenirii de atunci. Acestea erau ființele luciferice. Dacă privim aceste ființe, atunci trebuie să ne spunem: ele nu trăiau într-o ambianță ca aceea a Pământului actual. Ele nu puteau respira în aer, așadar nu puteau asimila nici spiritul. Fiindcă asimilarea spiritului corespunde respirației aerului. Așadar ele erau obligate să realizeze în principiul căldurii, ceea ce se petrece azi în aer. Noi distingem pe Pământ șapte stări ale fizicului: în primul rând eterul vieții, în al doilea rând eterul chimic, în al treilea rând eterul luminii, în al patrulea rând eterul căldurii, în al cincilea rând aerul, în al șaselea rând apa, în al șaptelea rând ceea ce este solid. Ființele luciferice trebuiau să realizeze așadar în interiorul căldurii același lucru pe care îl realizează azi omul în aer. De aceea dvs. vă puteți imagina că aceste ființe care au dat omului conștiința liberă, autonomia, sunt în legătură cu focul într-un anumit fel. Din acest motiv, ele sunt legate în comportamentul lor printr-o anumită poftă de tot ceea ce se manifestă în om drept căldură, drept foc. Pofta respectivă este dependentă de căldura proprie a omului. Astfel sunt dătorii cunoașterii și libertății în legătură cu ceva ce încearcă să se încarneze în căldura omului, la fel cum s-a întâmplat mai înainte pe vechea Lună. Aceasta este legătura dintre cunoaștere și viață și moarte, boală și așa mai departe în lume. Odată cu cunoașterea au apărut în lume nașterea și moartea și boala; cu

acestea a cumpărat omul cunoașterea. De aici vedem și legătura dintre anumite manifestări ale căldurii și boala, și anume febra. Aceasta este originea febrei. Referitor la aceasta au mai existat tradiții până în sec. 19.

La planeta anterioară care a precedat Pământul nostru, încă nu s-a avut de a face cu oameni, animale, plante și minerale așa cum sunt ele azi. Pe atunci existau trei regnuri care se aflau între regnurile noastre. Pe atunci, drept cel mai superior regn existau ființe care încă nu coborâseră atât de jos ca animalele actuale, și încă nu urcaseră atât de sus ca oamenii actuali. Pe atunci plantele încă nu expirau oxigen. Oxigenul, acest aer vital, încă nu exista pe atunci. Abia odată cu apariția regnului nostru vegetal, oxigenul s-a amestecat cu azotul. Vechea Lună era înconjurată cu o atmosferă de azot. În a doua jumătate a planetei precedente, ființele năzuiau deja la astfel de structuri care pot respira, care sunt înzestrate cu plămâni și așa mai departe, dar abia în ciclul Pământului nostru se formează regnul vegetal actual. Animalele au dezvoltat apoi organe pentru respirat. Ele au împins regnul vegetal cu o treaptă mai jos, pentru a primi de la ele oxigenul necesar respirației.

După aceste procese ale planetei precedente Pământului nostru, trebuia să urmeze în mod necesar o stare în care nu mai era posibilă viața în aceeași formă. Forma evoluase către altceva și avea nevoie de o altă planetă. Regnul precedent trebuia să dispară. Întreaga lume vie se sufoca pe planeta precedentă. Așa dispar planetele cu viața lor, și în ceea ce se pregătește, în corpul planetei materne se dezvoltă o nouă viață. Așa trebuie înțeleasă dispariția și apariția planetelor.

Așa cum omul a avut mai înainte în sine celelalte regnuri, la fel are el azi încă în sine răul în karma sa. La eliminarea acestui rău din sine lucrează el azi. În viitor, Binele și Răul va exista în forme exterioare, o rasă a Binelui și un regn al Răului vor coexista. În viitor, chipul omului apare într-o formă transfigurată din Răul animalic eliminat, împins în jos. Să ne imaginăm chipul uman transfigurat, care dormitează azi ca o enigmă în materia animalică, separat de răul animalic și reprezentat simbolic. – Nu vă puteți reprezenta mai bine acest lucru decât în marea Intuiție a Sfinxului egiptean. El nu este ceva ce indică doar spre trecut, ci este ceva ce indică și spre viitor. Enigma Sfinxului – transpusă în legenda grecească – este enigma omului. Nu în zadar au așezat vechii egipteni Sfinxul în fața templului inițierii. Inițierea este răsădirea în suflet a misterului viitorului. La intrarea în templu era creat deja prin Sfinx mijlocul pentru inițiere.

Ce posedă în exterior oxigenul drept viață, este în interior Monada. De îndată ce apare oxigenul pe Pământ, Monada are capacitatea de a se încarna. Este năzuința de a primi în sine Monada, când discipolul caută să inspire mult oxigen și să-l rețină în sine. Oxigenul nu este doar ceva exterior, material. Omul trebuie să analizeze aerul conform spiritului său. Astfel, noi avem în exterior oxigenul, iar în

interior Monada. De aceea procesul respirator construia în perioada lemuriană corpul pentru Fiii descendenți ai componentei Manas.

30. Berlin

4 noiembrie 1905

Azi trebuie să urmeze în încheierea conferinței precedente, câteva observații aforistice referitoare la dezvoltarea diferitelor rase. Mai înainte însă trebuie să atragem atenția asupra unor lucruri ale căror baze sunt comunicate doar în puține cărți.

Așa-numitele reguli alimentare din diferitele culturi par a fi la prima vedere foarte arbitrare. Dar ele nu sunt așa, ci sunt născute din știință și înțelepciune. Trebuie să luăm însă în considerare foarte serios că omenirea noastră actuală nu este în stare să urmeze astfel de lucruri așa cum vrem să le discutăm azi. Ele vor furniza însă mai târziu anumite baze pentru legi decisive ale vieții sociale. Așadar să nu creadă nimeni că devine imediat Adept prin faptul că trece la vegetarianism și așa mai departe.

Există o anumită obligație a medicinei la popoarele orientale, care este exercitată astfel încât medicii respectivi pun cel mai mare preț pe alimentația corpului fizic. Acolo unde mai există vechea viață spirituală, sunt oameni care au devenit vindecători în vechiul mod, prin aceea că ei se hrănesc exclusiv cu lapte. Ei se lămuresc cu privire la faptul că, fiindcă exclud orice altceva, dobândesc forțe fizic vindecătoare, în special pentru vindecarea așa-numitelor boli spirituale. Ei au succese deosebite. Ei știu foarte bine că, dacă doar lapte consumă, atunci dezvoltă forțe speciale. Vrem să ne lămurim pe ce intuiție se bazează acest lucru. Putem înțelege această intuiție profundă în următorul mod. Noi știm despre o anumită desfășurare a evoluției umane. La mijlocul perioadei lemuriene, omenirea primordială s-a divizat într-o omenire ascendentă și una animalică. Cu aceasta era legat faptul că forțele pe care le avea Pământul pe când el mai era unit cu Luna, s-au divizat și o parte din ele s-au separat de Pământ odată cu Luna.

Să ne gândim la timpul în care Pământul mai era unit cu Luna. Atunci omul se afla pe o treaptă de evoluție complet diferită. El avea pe atunci deja sânge cald, dar nu era încă divizat în două sexe. Odată cu plecarea Lunii trebuie să observăm divizarea în două sexe, astfel încât, dacă dvs. priviți azi către Lună, puteți spune: Ieșirea ta din Pământ a produs faptul că forța de reproducere umană s-a divizat în două părți. – A existat pe Pământ de asemenea un timp în care umanitatea era legată nemijlocit de animale, cufundată în animalic și hrănindu-se de la animale. Acest fel de hrănire va fi dificil de înțeles de către cel care nu are forțe clarvăzătoare. O reprezentare despre aceasta ne putem face însă dacă observăm felul ordonat de hrănire al mamiferelor care își hrănesc puii cu laptele lor. Acest fel de hrănire a apărut odată cu divizarea forței de reproducere. Mai înainte oamenii își puteau asimila hrana din ambianța nemijlocită, așa cum azi plămânul asimilează aerul. Omul era legat pe atunci prin cordoane embrionare cu întreaga natură care îl

înconjura, în mod asemănător cu felul cum este hrănit azi embrionul uman în corpul mamei. Aceasta era vechea formă de hrănire pe Pământ. Un rest al acesteia este alăptarea actuală a mamiferelor, iar laptele este ca alimentul pe care îl consuma omul în perioada prelemuriană, el este vechea hrană a zeilor, prima formă de hrană pe Pământ. Pe atunci chiar natura Pământului era astfel că această hrană putea fi absorbită de pretutindeni. Laptele este astfel un produs al primei forme de hrănire umană. Pe când omul mai era în fizic aproape de divinitate, atunci aspira laptele din ambianță. Ocultiștii știu că oamenii sunt în legătură cu natura.

Consumul de lapte este o formă de hrănire străveche transformată. Prima hrană a fost pentru om întotdeauna laptele. În aforismul: laptele modului de gândire evlavios – laptele este numit intenționat așa. Ne întrebăm ce anume a făcut inițial ca laptele, așa cum era el pe atunci, să fie absorbit din ambianță? Forțele Lunii din Pământ au făcut posibil acest lucru; ele erau ca un sânge general al întregului Pământ. După ce Luna s-a separat, forțele Lunii au mai putut fi concentrate doar asupra anumitor organe din ființele vii.

Ocultistul numește laptele: hrana Lunii. Fii Lunii sunt cei ce se hrănesc cu lapte. Luna a maturizat laptele. S-a confirmat că vindecătorii orientali care trăiesc numai cu lapte, asimilează din nou forțele primordiale care existau pe Pământ, pe când laptele curgea râuri pe Pământ. Ei și-au spus: Acestea sunt forțele pe care oamenii le-au maturizat în existență. Aceste forțe creatoare trebuie să fie de asemenea aducătoare de sănătate, așadar noi ne însușim puterea de a favoriza sănătatea, dacă ne hrănim doar cu lapte și excludem orice altceva.

Să ne transpunem în perioada prelemuriană. Atunci predomina așadar situația că laptele era absorbit din ambianță. Apoi a apărut situația că laptele era hrana generală umană, iar apoi situația că era consumat laptele matern. Înaintea timpului în care laptele era consumat în general din natură, a existat un timp în care Soarele era încă unit cu Pământul. Atunci exista o hrană solară. La fel cum laptele a rămas de pe vremea când Luna era unită cu Pământul, la fel au rămas produse care s-au maturizat de pe vremea când Soarele era unit cu Pământul. Tot ce este străbătut de lumina Soarelui, flori și fructe ale plantelor, aparțin Soarelui. Ele erau îndreptate mai înainte către centrul Pământului unit cu Soarele. Ele se aflau în Soare cu florile. Pe când Pământul se separa de Soare, plantele rămâneau la vechiul lor caracter: ele își îndreptau florile din nou către Soare. Omul este planta inversată. Ce crește la plantă deasupra Pământului, se raportează la Soare ca laptele la Lună, este așadar hrană solară. În locul simplei alimentații lactate a apărut treptat o alimentație vegetală, și anume provenind de la partea superioară a plantei. Acesta a fost al doilea fel de alimentație umană.

Astfel, pe când se apropia de sfârșit perioada lemuriană, existau două genuri de oameni: un gen, Fii propriu-ziși ai Lunii, care creșteau animale și se hrăneau cu ceea ce dădeau animalele, cu laptele animalelor; și un al doilea gen, care se hrănea

cu plante, cu ceea ce oferea solul. Acest fapt a fost reprezentat în istorie de Cain și Abel. Abel este păstor, Cain agricultor; Abel reprezintă genul lunar iar Cain genul solar. Această alegorie este grandioasă. Învățătura ocultă arată acest lucru într-un fel cam ascuns. Acea ființă divină, care a dat omului posibilitatea să fie o ființă lunară, să se hrănească din alimentul lunar transformat, era numită de către poporul evreu Iehova. Ea era forța hrânitoare a naturii; acea forță îi revenea lui Abel, el o lua din turma sa. Faptul că omul a trecut la alimentația solară, a fost o desprindere de Iehova. Lui Iehova nu i-a plăcut sacrificiul lui Cain, fiindcă era sacrificiul unui aliment solar.

Dacă mergem înapoi în cele mai vechi timpuri, atunci nu mai avem în general nici un alt aliment decât laptele, acel aliment pe care omul îl obține de la animalele vii. Aceasta este alimentația primordială ca și acum în primele săptămâni ale sugarului, iar orientalul Heller, prin aforismul: „Dacă nu deveniți ca niște copilași, nu veți putea intra în Împărăția cerurilor”, se referă la acest mod de hrănire. Toate aceste lucruri au semnificația lor.

Acum ajungem din perioada lemuriană în perioada atlanteană, la popoarele care au locuit în regiunea Oceanului Atlantic actual. La atlanteeni apare ceva ce nu a existat mai înainte: ei încep să se hrănească pentru prima dată cu ceea ce nu mai este luat din ce are viață, ci cu ceea ce este mort. Ei asimilează ceea ce nu mai are viață. Aceasta este o tranziție foarte importantă în evoluția omenirii. Prin faptul că oamenii se hrăneau astfel din ceea ce este mort, a devenit posibilă tranziția către egoism. Această hrănire cu ceea ce este mort înseamnă legătura clară cu egoismul. Omul devine independent prin faptul că asimilează ceea ce este mort. Omul primește ceea ce este mort în diferitele sale forme: mai întâi la popoarele de vânători, popoare care omorau animale. Apoi au apărut popoare care nu asimilează doar ceea ce se coace la Soare, ci și ceea ce se coace sub Pământ. Aceasta este ceva la fel de mort ca și animalul mort. Tot ce trăiește în natura cea mai inferioară a animalului, tot ce este îmbibat cu sânge, a abandonat forța Lunii. Forța Lunii există încă în lapte, care este în legătură cu procesul vieții. Omul asimilează componente moarte când consumă ceea ce este mort. La fel de mort este tot ceea ce crește la plantă sub Pământ, tot ce nu este încălzit de către principiul vital al Soarelui. Rădăcinii îi corespunde așadar la animal corpul îmbibat cu sânge.

Mai târziu a apărut încă un aliment care nu existase mai înainte. Omul adăuga mâncării sale mineralul, ceea ce extrăgea din Pământ, sare și așa mai departe. Așa a străbătut omul în hrana sa trei regnuri. Cam aceasta este calea pe care a parcurs-o evoluția atlanteană cu privire la alimentație: în primul rând s-a dezvoltat ca popoare de vânători, în al doilea rând ca agricultori, genul lui Cain, și în al treilea rând arta mineritului, care extrage ce se află sub pământ.

Toate aceste lucruri înfățișează ceea ce este abandonat de către forțele propriu-zise ale vieții sau de către forțele de reproducere. Ceea ce este mort în

animal, este lipsit de viață. Ceea ce este în sol din plantă, este de asemenea lipsit de viață. Toată sarea regnului mineral este moartă, este ceea ce rămâne ca rest.

Acum ajungem la a cincea rasă umană. Consumatorul de lapte există alături de vegetarian; celelalte lucruri apar ca ceva nou. Ce apare în special în cea de-a cincea rasă umană, este ceea ce s-a obținut mai întâi din direcția minerală, adică printr-un proces chimic. În cartea Geneza din Vechiul Testament este indicat acest lucru. Ce anume se obține prin procesul chimic? Omul avansează în evoluție, el își îndreaptă chimia asupra plantelor, asupra roadelor. De aici ia naștere vinul. Acesta nu existase în Atlantida. De aceea se spune în Biblie că Noe, strămoșul noii rase postdiluviene, se îmbată pentru prima dată cu vin. Din regnul vegetal este produs ceva printr-un proces mineral-chimic. Vinul joacă apoi un anumit rol în toată rasa a cincea-rădăcină. Toți inițiații de la începutul celei de-a cincea rase-rădăcină au primit tradițiile lor încă din timpul rasei atlanteene, pe când nu exista vin: Inițiații indieni, persani și egipteni nu au folosit vin. Ce juca un rol în activitățile sacre, era exclusiv apă.

Odată cu a cincea rasă-rădăcină a apărut așadar vinul, la care trebuie să contribuie prelucrarea minerală a plantei. Primele trei subrase au fost recapitulări ale trecutului. Abia a patra subrasă a dezvoltat noul, care apăruse odată cu a cincea rasă-rădăcină. Ea ridică pretenția unei anumite sacralități pentru vin. De aceea apar activități de cult, la care vinul joacă un anumit rol (cultul lui Dionisos). Ia naștere chiar un zeu al vinului. Acest lucru se pregătește în omenire treptat. Mai întâi cultul vinului apare la persani. Acolo vinul este încă ceva complet profan. Abia treptat el găsește intrare și în cult, în cultul lui Dionisos. A patra subrasă este cea care creează mai întâi creștinismul și de asemenea cea care cu șapte sute de ani înainte îi anunță misiunea prin rolul jucat de Dionisos. Ea asimilează pentru prima dată vinul în cult. Acest fapt l-a înfățișat într-un mod minunat acel evanghelist care a știut cele mai multe lucruri despre creștinism: Ioan. El vorbește chiar la început despre transformarea apei în vin, fiindcă creștinismul a apărut mai întâi pentru cea de-a patra subrasă a celei de-a cincea rase-rădăcină. Omul avea nevoie de o învățătură care sacralizează ceea ce trebuie să apară pe planul fizic. Vinul îl separă pe om de tot ce e spiritual. Cine consumă vin, nu poate ajunge la spiritual. El nu poate ști nimic despre Atma, Buddhi, Manas, despre ceea ce rămâne, despre ceea ce se reîncarnează. Acest lucru trebuia să se întâmple. Întreaga desfășurare a evoluției umane are o pantă descendentă și o pantă ascendentă. Omul trebuia să coboare odată până la punctul cel mai de jos. Pentru ca el să coboare complet pe planul fizic, de aceea a apărut cultul lui Dionisos. Corpul uman trebuia să fie pregătit pentru materialism prin cultul lui Dionisos, de aceea trebuia să apară o religie care transformă apa în vin. Mai înainte domnea o interdicție severă față de consumul vinului de către preoți; ei puteau experimenta componentele Atma, Buddhi, Manas. Trebuia să existe așadar o religie care cobora complet pe planul fizic, altfel oamenii

nu ar fi coborât complet. Această religie care îi cobora pe oameni complet pe planul fizic, trebuia să aibă o revelație exterioară, o astfel de revelație care face abstracție de componentele Atma, Buddhi și Manas, de reîncarnare, și are doar indicații generale. Următorul lucru este că vinul e transformat din nou în apă.

Dacă apa nu ar fi fost transformată mai înainte în vin, atunci omul nu ar fi primit tot ce se află jos în valea pământească. La începutul Evangheliei lui Ioan (în descrierea transformării apei în vin la nunta din Cana) găsim înfățișat felul cum a ținut cont Christos de ceea ce exista acolo. El a ținut cont și de viitor prin aceea că instituie euharistia. Această euharistie este cel mai mare simbol al Celui care a început curentul său de cultură cu această a patra subrasă. Dacă el era într-adevăr „Fiul omului” care a coborât cel mai adânc, pentru a se înălța apoi din nou cu cea mai mare forță, atunci el trebuia să se oprească la ceea ce exista acolo și să arate oamenilor felul cum este în legătură conținutul fizic al rasei cu misiunea sa propriu-zisă. Dacă omenirea urma să urce din nou, atunci ea trebuia să aibe un simbol care duce din nou de la moarte la viață: pâinea și vinul. Pâinea este în sens ocult ceea ce ia naștere după ce planta a fost mai întâi ucisă. Vinul ia naștere la fel prin aceea că planta este ucisă și prelucrată mineral. Când omul coace vegetalul, el face același lucru ca și când ar ucide un animal. Când extragem vinul din regnul vegetal, atunci facem într-un anumit sens același lucru ca și când am lua sânge de la un animal. Pâinea și vinul sunt așadar simbolul celei de-a patra subrase. Ce urmează să se desfășoare în viitor, este o continuare a ascensiunii de la alimentația vegetală la cea minerală. Pâinea și vinul trebuie să fie din nou sacrificate, trebuie să fie abandonate. În măsura în care așadar Christos apare în cea de a patra subrasă, El indică spre pâine și vin: „Acesta este trupul meu, acesta este sângele meu.” Prin aceasta, el voia să creeze o tranziție de la alimentația animală la alimentația vegetală, o tranziție către ceva superior. Pe atunci existau două tipuri de oameni: În primul rând cei care se hrăneau cu carne și sânge; aceștia sunt oamenii dinaintea de Christos, de care Christos nu a ținut cont. În al doilea rând cei care ucid numai plante, extrag sângele plantelor: ei beau vin și mănâncă pâine. El ține cont de aceștia; ei sunt premergătorii acelei omeniri, care va exista în viitor.

Semnificația euharistiei este aceea de a trece de la alimentația cu animale ucise la alimentația cu plante ucise. După ce subrasa noastră a cincea va ajunge la sfârșit, în subrasa a șasea omul va înțelege euharistia. Atunci nu va mai fi mâncat nici un animal. Până atunci va fi posibil să apară și a treia formă de alimentație, cea pur minerală. Omul își poate crea apoi el însuși hrana. El primește acum ceea ce au creat zeii pentru el. Mai târziu el se înalță și își prepară singur în laboratorul chimic, ce are nevoie ca substanțe nutritive.

Astfel vedeți că totul ia naștere din intuiții profunde. Dacă aflăm la vechii orientali tot felul de prescripții despre ceea ce trebuie să fie mâncat, atunci acestea

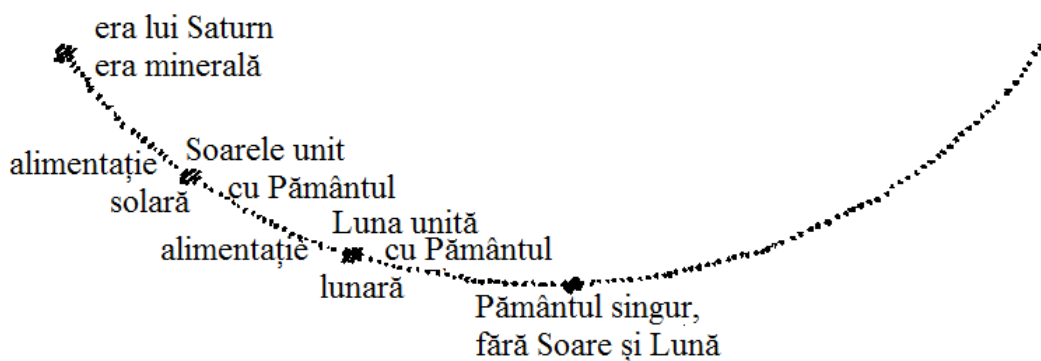
nu sunt porunci propriu-zise, ci povestiri: nu trebuie să pretinzi ca substanțele să acționeze altfel decât acționează ele.

Ceea ce ucide Christos, ceea ce este sacrificat după ce el a luat eurahistia, este corpul fizic. Acesta moare. El va muri la întregul neam omenesc. Către mijlocul celei de-a șasea rase-rădăcină, în ultima treime a acesteia, nu va mai exista nici un corp fizic. Atunci întregul om va fi eteric. El trece într-o substanțialitate mai subtilă. Acest lucru nu va apărea însă, dacă omul nu pricinuieste el însuși acest lucru. Pentru aceasta el trebuie să treacă mai întâi la hrana pe care și-o prepară el însuși în laborator. Astfel încât omul, în aceeași măsură în care nu-și mai ia hrana din natură, ci din propria ființă, din zeul lăuntric, el aleargă de asemenea către propria îndumnezeire.

Când omul va începe să se hrănească singur, este pusă de asemenea baza pentru ceva superior, și anume pentru faptul că el se poate autoreproduce. El își creează treptat pentru sine o viață din lumea minerală.

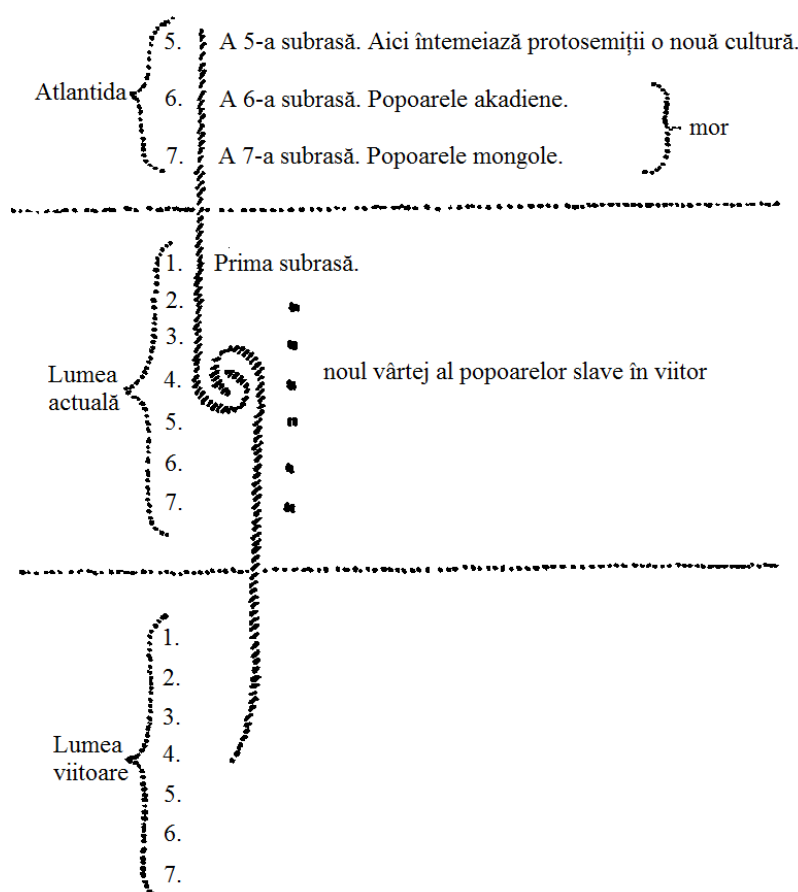
Aceasta este marea trecere a evoluției umane. Ceea ce știe azi naturalistul, este numai un mic fragment din marele ciclu.

Odată cu vechiul Saturn intrăm în era minerală. În perioada atlanteană, prin savurarea a ceea ce este mort, se pregătește ceea ce produce egoismul. Până la subrasa a cincea, a protosemiților, este format foarte lent Eul uman. În subrasa a șasea a celei de-a cincea rase-rădăcină, acest Eu va ajunge din nou la o treaptă superioară de evoluție. Aceasta înseamnă că ne aflăm în fața unui așa-numit vârtej al existenței. Vârtejul actual a început pe vremea când protosemiții au pus baza rasei-rădăcină actuale.

Datorăm culturii protosemitice, tot ceea ce a existat până acum. Acum începe însă un nou impuls cu popoarele slave, impuls care intră în viitor. Odată cu o anumită ruptură de trecut, este adus de către un popor un nou impuls în lume. Acest lucru se prelucrează din țărâtimea rusă ca spiritualitate ascunsă. Aceasta formează a doua parte a vârtejului viitor. În prezent, o anumită cultură este în descompunere și se pregătește o nouă cultură. Noua cultură se pregătește în Vest și vechea cultură

moare în Est. Dar vechiul trebuie să stimuleze noul. Pretutindeni unde avem lucruri noi în epoca noastră, acolo totul este în stadiu germinal, este grosolan, este neîndemânatic. Vechiul în schimb este cizelat, dar are caracterul criticii, al descompunerii. Din ramura semitică s-au născut purtătorii vechii culturi, care sunt purtătorii a ceea ce se rotește în vârtej.

Ei au toți ceva semitic în sine. Exemple: Lassalle, Marx. Acest lucru se rotește înăuntru. De aici nu mai este posibilă o continuare. Trebuie să se facă un salt, ca de la un mal la altul, către spiritualitatea viitoarei culturi a Estului. Acesta este un lucru complet nou.

Viitorul este mai întâi grosolan și infectat, desigur, de vechi. Haeckel este un om care înoată în mijlocul curentului și este însoțit de amândouă vârtejurile. Prima parte din lucrarea lui Haeckel „Enigmele lumii” este teosofie pozitivă, elementară; a doua parte este negativă, complet distrugătoare; cele două părți compun un vârtej. Putem observa de asemenea contrastele din socialismul Estului și din socialismul Vestului. Socialismul Vestului este un socialism al producției, socialismul Estului este un socialism al consumului. Cine reglementează social ce se produce, socotește cu lăcomie, cu egoism. Cine reglementează consumul, privește către ceea ce vor

alții să aibă de la el; el privește către semenii săi, socotește cu frăție. Socialismul producției – Marx, Lassalle – privește numai către muncitor, în măsura în care el este producător. În Est consumul este așezat în prim-plan, de exemplu la Krapotkin, Bakunin, Herzen. Puteți vedea lucrurile ciocnindu-se unul cu altul, dacă îl urmăriți pe Krapotkin. El a înțeles imediat principiul ajutorului reciproc la animale. Socialismul Vestului este construit complet pe luptă. Așa se întrepătrund curenții evoluției cosmice.

31. Berlin

5 noiembrie 1905

Cea de-a cincea rasă-rădăcină a noastră, a umanității postatlanteene actuale, a fost precedată de rasa-rădăcină atlanteană, aflată pe continentul scufundat dintre Europa și America. Atlanții nu trebuie comparați sub nici o formă cu oamenii care populează azi globul pământesc. Fiindcă chiar rămășițele acelei vechi rase au învățat lucruri diferite de la locuitorii de mai târziu ai celui de-al cincilea continent, de aceea nu ne-am putea construi absolut deloc starea acelei culturi. La începutul culturii atlanteene nu au existat unelte. Prin forțe clarvăzătoare îi era posibil atlanteanului să modeleze Pământul astfel încât să-i fie de folos. Prelucrarea metalelor se găsește însă abia către sfârșitul perioadei atlanteene.

Din populația atlanteană s-a separat o mică grupă, așa cum urmează și acum să se separe ea din nou în Societatea Teosofică. Misiunea ei era de a duce o nouă cultură dincolo în cea de-a cincea rasă-rădăcină. Locul unde locuiau cei care au fost aleși să întemeieze o nouă colonie, separată de restul culturii, dvs. l-ați găsi în Anglia și Irlanda zilelor noastre. Acolo locuiau pe atunci protosemiții. Aceștia erau primii oameni capabili să gândească logic. Toate reprezentările atlanteenilor erau încă sub formă de imagini. Cele șapte subrase ale rasei-rădăcină atlanteene erau următoarele: În primul rând cea a rmoahalilor, în al doilea rând cea a tlavatlilor, în al treilea rând cea a prototoltecilor, în al patrulea rând cea a prototuranienilor, în al cincilea rând cea a protosemiților, în al șaselea rând cea a protoacadienilor, în al șaptelea rând cea a protomongolilor. Din subrasa a cincea atlanteană provine așadar a cincea rasă-rădăcină. Dacă aruncăm o privire către Asia, atunci găsim mai întâi ca primă subrasă a celei de-a cincea rase-rădăcină, vechea rasă indiană, acel popor care a migrat ulterior către sud și a format acolo strămoșii indienilor de mai târziu. Însușirea cea mai importantă a acestui popor care trăia în nordul Indiei, era că nu dezvolta nici un simț just referitor la cultura materială. Acel popor avea o concepție spirituală de cel mai înalt grad, împreună cu un simț complet nedezvoltat pentru cultura materială. Vechii indieni erau înstrăinați de lume; sufletul lor era încă pe deplin asemănător sufletului atlantean, prin aceea că el putea încă dezvolta o lume de imagini infinit de grandioasă. Prin exerciții Yoga, s-a dezvoltat din interior la ei mai târziu o concepție subtilă despre lume, care ne apare azi foarte savantă. Din aceasta mai există în tradiția exterioară numai fragmente. Vedele și Bhagavad-Gita nu mai oferă nici o imagine justă a concepției grandioase a vechilor indieni, ci doar ecouri. În filosofia Vedanta mai este transmis de asemenea doar un ecou foarte abstract al concepției inițiale textuale savante a vechilor indieni.

Imaginați-vă sensul care a ajuns apoi în Kabbala ulterioară într-o formă care s-a extins asupra altor lucruri, mai mult asupra fleacurilor subtile, imaginați-vă acest sens aplicat gândirii cosmice elevate. Dacă mai târziu evreul putea cugeta

referitor la aceasta prin Kabbala, atunci acest lucru provenea din faptul că doctrina secretă ebraică ulterioară mai este doar o copie palidă, un ecou al acelui sistem de gândire ramificat subtil al vechilor indieni. Iar ceea ce a fost învățătura brahmanilor, nu este numai religie în sensul sistemului de mai târziu, ci știință, poezie și religie într-un mare întreg. Aceasta a fost cea mai subtilă operă, ca un extract a ceea ce se dezvoltase în vechea cultură atlanteană.

Popoarele europene de asemenea trecuseră din Atlantida dincolo în Europa de vest și în Europa centrală. Acolo s-a dezvoltat o învățătură complet diferită. Acolo rămăseseră popoare care nu erau încă predestinate să întemeieze noi culturi, dar aveau de asemenea ca predispoziție ceea ce ieșea în evidență în India atât de grandios, ceea ce aici a rămas pe loc pe o treaptă mult, mult mai veche. Ce ieșise din Europa, avansa tot mai departe spre Asia. O doctrină comună forma temelia, iar aici în Europa a rămas mai mult ceva grosier.

Doctrina indiană provine din Vede. Veda înseamnă același lucru ca și „Edda”. Numai că în conținutul Vedelor există o instruire mai subtilă a ceea ce aici în Europa a rămas ca Edda într-un mod mai grosier, și abia la sfârșitul Evului Mediu a fost găsită schița Eddei. Trebuie să ne reprezentăm că această mare învățătură spirituală inițială a cunoscut o anumită schimbare prin popoarele care au urmat. Importanța ei inițială a constat în cuprinderea unității grandioase, divine, care a fost cunoscută prin văzătorii indieni. Acest lucru nu a mai fost așa la rasa următoare, rasa persană. Un alt impuls al acestei concepții străvechi indiene este că noțiunea de timp îi lipsește aproape complet. În a doua subrasă, cea protopersană, apare și noțiunea de timp. Timpul este cunoscut de către indieni, dar mai mult uniform; lipsește noțiunea de istorie, de progres de la nedesăvârșit la desăvârșit. Predomina gândul despre concepția că totul este emanat din perfecțiunea divină.

Gândirea persană este dominată de gândul timpului. Zaruan Akarana este o divinitate principală la persani, iar acesta este de fapt timpul. Cum s-a ajuns la noțiunea timpului? Cine caută ca vechiul indian înainte de toate divinitatea unitară străveche, trebuie să și-o reprezinte ca Binele absolut. Răul, ceea ce este nedesăvârșit în lume, nu era pentru vechiul indian nimic altceva decât iluzie; iluzia era o noțiune foarte importantă. Acești străbuni spuneau: În lume nu există în general nimic nedesăvârșit și rău. Dacă credeți că există ceva rău, atunci nu ați privit lumea suficient de eliberați de iluzie. De exemplu rugina care roade fierul este pe de altă parte un mare bine; ar trebui doar să căutați unde anume. Dacă priviți un răufăcător prin vălul iluziei, el vă va apărea ca atare, dacă însă faceți abstracție de iluzie, atunci veți recunoaște că răul nu există. – Această învățătură este în legătură intimă cu o înstrăinare de lume.

Altfel au stat lucrurile în cea de-a doua subrasă. Acolo, la popoarele persane străvechi, Binele a fost așezat în procesul lumii, a fost așezat ca țel. S-a spus: Binele trebuie să fie cucerit prin luptă. Lumea este bună și rea – Ormuzd și

Ahriman –, și ce învinge Răul, este Zaruan Akarana, timpul. – Așa intră Binele și Răul ca principiu evolutiv în concepția despre lume protopersană. Învățătura lui Zarathustra se întemeiază pe această poziție a Răului în lume, și pe noțiunea de timp: Omul a apărut în viață pentru a învinge Răul. – Această concepție este în legătură cu faptul că a doua subrasă nu mai era înstrăinată de lume, ci era una activă. Cea de-a doua subrasă era activă, eficientă în diversele ramuri ale activității umane, îndreptându-și privirea asupra lumii exterioare, cugetând asupra modului cum s-ar putea crea din lume Binele. De aceea la vechii persani apar o sumedenie de divinități; nu însușiri ale unui zeu, ci o sumedenie de divinități, fiindcă lumea, dacă nu este privită ca o iluzie, ci ca o realitate, oferă diversitate. Existau divinități mai mult sau mai puțin personale, pe care omul le venera acolo.

Inițiații primordiali, care au întemeiat de asemenea învățătura indiană străveche, erau și Învățătorii celei de-a doua subrase, rasa persană străveche. Ei au adaptat acolo unei rase active întreaga învățătură. Ei au creat acea religie, care și-a dobândit cultura prin diverșii Zarathustra.

A urmat apoi o continuare a inițierii către Asia de sud-vest: până la egipteni, până la babilonieni, asirieni, caldeeni, toți aceștia fiind strămoși ai arabilor. Atunci a fost formată a treia subrasă. Această a treia rasă era una care căuta în special să aducă în armonie una cu alta cele două direcții – interiorul omului și exteriorul. Dacă dvs. căutați concepția fundamentală a acestei a treia subrase în Egipt sau Caldeea, veți găsi o pretutindeni o conștiință puternică despre legătura activității omului cu forțele naturii. Aceasta este o diferență esențială în comparație cu rasa persană. În Persia existau cele două puteri, Binele și Răul, care constau din lupta uneia cu cealaltă. În subrasa a treia, omul încearcă să aducă diversele forțe ale naturii sau ființe în serviciul său. Ce s-a construit ca religie persană, era clădit în special pe destoinicia umană. În cea de-a treia subrasă, a apărut conștiința că omul ar putea domina natura nu doar prin forță corporală și atitudine morală, ci cel mai bine prin cunoaștere. În regiunile unde s-a practicat o agricultură ingenioasă, ca în Egipt și Caldeea, s-a dezvoltat această aducere împreună a puterilor divin-spirituale cu ceea ce lucrează omul. Acolo s-a dezvoltat cunoașterea ambianței meteorologice și a constelațiilor. Omul a căutat forța pentru muncă în cunoașterea naturii. Așa a apărut faptul că el își îndrepta privirea către stele și că astronomia era pusă în legătură cu omul pe Pământ. Originea omului a fost căutată în stele. Așa a apărut faptul că noi avem de-a face în acest sens pentru prima dată cu știința. În a treia subrasă, în locul contemplării interioare, avem știință practică. De aceea auzim despre mari inițiați, care îi învățau pe oameni geometrie, arta măsurătorilor de teren, abilități tehnice. În a treia subrasă apare fecundarea activității umane cu concepția despre lume adusă din Cer. Cu aceasta s-a dat ceva ce împingea întreaga concepție a vieții umane într-un fel de astronomie. Acest lucru a ieșit în evidență în

mod diferit la diferitele popoare. La egipteni, fenomenele astronomice erau reprezentate de către Osiris, Isis și Horus.

În Asia s-au format trei subrase diferite. Din punctul de plecare atlantean a plecat o colonie spre Asia sub conducerea inițiaților. Un prim rezultat este cultura protoindiană, al doilea rezultat este cultura protopersană, al treilea rezultat este cultura egipto-caldeeană; toate acestea au un centru inițiativ comun. În Europa însă rămân mereu în urmă resturi din ce izbucnește atât de grandios în Asia în cele trei mari culturi. Aceste culturi sunt stratificate de-a valma în Europa în cele mai diverse feluri. Și în Europa au existat inițiați, care către sfârșitul intervalului de timp discutat au format școli de Mistere; noi îi numim druizi; Drys înseamnă stejar. Stejarul puternic era simbolul străvechilor preoți europeni învățați. Fiindcă ceea ce domina popoarele din nord, era gândul că această cultură veche a lor va dispărea totuși. S-a învățat despre amurgul zeilor, iar viitorul creștinismului a ieșit în evidență în mod grandios la profeții nordici, prin ceea ce mai târziu a devenit legenda lui Siegfried. Comparați această legendă cu legenda lui Ahile. Ahile este invulnerabil pe întregul corp, până la călcâi, Siegfried este invulnerabil până la locul dintre umeri. A fi invulnerabil într-un anumit fel înseamnă a fi inițiat. În Ahile dvs. îl aveți pe inițiatul celei de-a patra subrase, care se află pe panta urcătoare a evoluției umane; de aceea toate părțile superioare ale lui Ahile sunt invulnerabile, fiind vulnerabil doar călcâiul, natura inferioară, la fel cum și Hefaios este șchiop. Germanul Siegfried a fost de asemenea un erou al celei de-a patra subrase, dar era vulnerabil între omoplați. Locul său vulnerabil era acolo unde numai cel ce poartă crucea devine invulnerabil. În Siegfried se distruge divinul, zeii nordici s-au îndreptat către dispariție (amurgul zeilor). Dispoziția tragică a legendei nordice este dată de faptul că ea nu indică doar spre trecut, ci și către amurgul zeilor, către timpul care urmează să vină. Druizii au dat oamenilor învățătura despre zeii nordici aflați pe cale de dispariție. De aceea în lupta lui Bonifacius împotriva stejarului, este încă înfățișată simbolic lupta împotriva vechii preoții, împotriva druizilor.

Putem detecta încă pretutindeni în nord urmele a ceea ce a ieșit în evidență dincolo în Asia. De exemplu Muspelheim și Nifelheim sunt o replică a lui Ormuzd și Ahriman. Uriașul Ymir, din care este făcută întreaga lume, corespunde cu tăierea în bucăți a lui Osiris în Egipt. Această legătură poate fi urmărită până în cel mai mic detaliu la popoarele europene din nord și la alte culturi. Pe când în sudul Europei se dezvoltă cea de-a patra subrasă, triburile nordice de asemenea treceau în treapta a patra, astfel încât Tacitus a găsit multe lucruri asemănătoare cu cele de la germani. Irmin este de exemplu același lucru ca jos în sud Hercules. Tacitus ne vorbește de asemenea despre un fel de cult al lui Isis acolo în nord. Așa trăiesc vechi trepte de cultură față de ceea ce va apărea drept creștinism.

Imaginați-vă astfel Europa, Asia centrală, Egiptul presărate cu ceea ce se formase sub influența școlilor inițiatice. Aceste școli inițiatice trimit din mijlocul lor pe fondatorul celei de-a patra subrase, care se pregătise îndelung la sânul lor. Este aceeași personalitate, pe care Biblia o numește Avraam; ea provine din Ur din Caldeea și este modelată ca un extract a celor trei vechi culturi. Misiunea care este reprezentată de Avraam, este de a purta în omenesc ceea ce a fost venerat afară; de a crea inițiați care pun mare preț pe ceea ce este omenesc, pentru a întemeia cultul personalității. De aceea apar însușiri personale la patriarhii evrei. Ei sunt înzestrați cu viclenie și șiretenie. Iacob își obține superioritatea prin aceea că el preia de la fratele său cu viclenie și șiretenie ceea ce vrea. Aceasta este realitatea din care se dezvoltă cultura noastră actuală; ea este întemeiată pe rațiune și lăcomie. Acest lucru apare într-un fel grandios, ca o revărsare a zorilor, în povestirile Vechiului Testament. Nici nu poate exista o reprezentare mai grandioasă a începutului. Esau este încă păros, ceea ce înseamnă că el reprezintă tipul de om care este încă preocupat mult de ceea ce este fizic. Iacob îl reprezintă pe cel ce se bazează pe rațiunea sa și pe viclenia sa, și prin aceasta atinge ceea ce se dezvoltă acum în natura umană. Aici este inaugurată o învingere a forței fizice de către rațiune. Inițiații nu au așezat întotdeauna în lume ceva grandios, ci ceea ce trebuie să fie necesar. „Israel” înseamnă: cel care conduce pe oameni către zeul invizibil, care trăiește în interior. Isra-el: El = țelul, Isra = zeul invizibil. Până atunci el era un zeu vizibil, fie în marile viziuni ale protoindienilor, fie condensându-se ca Bine și Rău la protopersani, fie ca cel care își avea corpul în stele, în Univers: el a fost perceput ca ceva vizibil. Astfel, dvs. aveți inițierea evreiască reprezentată prin Iosif și cei doisprezece frați. Este o alegorie frumoasă, grandioasă. Ceea ce este alegoric apare acum; rațiunea, acolo unde ea vrea să acționeze, devine alegorică.

Mai întâi este înfățișat felul cum este inițiat Iosif: El este scos din viața obișnuită, vândut cu douăzeci de arginți și aruncat într-o fântână; el rămâne acolo trei zile. Aceasta este expresia inițierii. Apoi el merge în Egipt și acționează acolo înviorând. Dvs. aveți astfel indicată în mod subtil trecerea bruscă intervenind pe atunci din știința divină stelară în știința umană. Iosif a fost alungat, fiindcă a avut un vis. El a avut următorul vis: Înaintea lui se plecau Soarele, Luna și unsprezece stele. Cele unsprezece stele sunt cele unsprezece semne ale Zodiacului. El se simte ca cel de-al doisprezecelea semn. Simbolul religiei stelare este condus acum dincolo în omenesc. În cei doisprezece frați, în punctul de plecare al celor douăsprezece seminții, știința divină stelară este coborâtă în ceea ce este personal. Deci, tu nu vrei să afirmi cumva – spune tatăl – că frații tăi se vor închina înaintea ta. – Aici avem dată schimbarea bruscă: Știința divină stelară este trecută dincolo într-o știință care se fixează pe ceea ce este omenesc-personal. Acest lucru își află expresia în mozaism.

Din cele trei vechi culturi, prin inițierea patriarhilor evrei este canalizată această a patra cultură, vechiul ebraism, din care provine apoi tot ce avem ca a patra subrasă, fiindcă de aceasta aparțin de asemenea cultura elenă veche și cultura romană veche. Elenismul și romanicul (dreptul roman) au devenit importanți tocmai prin elementul personal, până când acest gând apare încarnat și adus la înălțime în creștinism. Tocmai în această mică ramificație iese la iveală curentul propriu-zis al celei de-a patra subrase. Curentul greco-latin este o modelare superioară a celui ebraic; ceea ce este personal este ridicat la înălțime aici. Această coborâre până la cel mai de jos punct nu contrazice urcarea ulterioară.

Acest lucru îl putem observa pretutindeni (în interiorul celei de-a patra subrase). Ceea ce este personal trebuie să iasă efectiv în evidență, așa cum este descris în povestirea despre Esau și Iacob, pentru a-și găsi apoi limpezirea în frumosul umanism al grecilor și în măreția romanului. În Odiseea de asemenea șiretenia învinge vechea cultură preotească. Numai din această a patra cultură se poate dezvolta creștinismul care cuprinde efectiv în sine toate vechile culturi. Iisus Christos este mutat în Galileea, conform originii sale. „Galileean” înseamnă „venetic”, adică unul care nu aparține regiunii respective; Galileea era o mică enclavă, unde putea fi educat cineva care avea să primească nu doar cultura ebraică, ci toate vechile culturi.

Din fuzionarea romanului cu popoarele nordice s-a dezvoltat subrasa a cincea, în care trăim noi înșine. Ea a mai primit din vechile școli inițiatice un impuls prin maurism, prin arabism, care a venit din Asia. Este întotdeauna aceeași influență a aceleiași școli inițiatice. Putem urmări cum călugării irlandezi, ca și cei care lucrează pe tărâmul științei, sunt inspirați complet de știința maur-arabă. Acest lucru dă același caracter de bază într-o nouă formă, așa cum putea fi primit el aici. Abia aici își găsește creștinismul expresia sa reală. El a străbătut numai vechiul elenism, cât timp cultura a cincea încă se pregătea, și găsește apoi teren solid aici, se încadrează într-o serie de națiuni. Totul a fost pe atunci străbătut și inspirat de creștinism. Epoca noastră actuală cu cultura ei materialistă este ultima evidențiere radicală a ceea ce a fost inaugurat pe atunci. Nașterea acestei noi culturi este reprezentată simbolic în legenda lui Lohengrin. Lohengrin este fondatorul vieții de

oraș, care s-a elaborat ca o nouă etapă culturală, este simbolizată prin Elsa de Brabant.

În toate aceste curențe se mișcă încă ceva, de exemplu triburile mongole. Ce venise inițial încoace din vest, era înrudit cu ceea ce venise din est odată cu hunii. Așa a ajuns aici ceva înrudit din est și din vest: triburi mongole și triburi germanice. Cele care au venit din vest, erau descendenți rămași în urmă ai atlanteenilor, așa cum cele venite din est proveneau din mongoli. Ambele curențe erau înrudite la bază. Există întotdeauna un curent care îl încrucișează pe celălalt. Amândouă au însă un sol comun, amândouă provin din Atlantida.

Aici în nord, tot ce a rămas din vechile timpuri primește o formă mai solidă. În același timp în care există profeții ebraice, în secolele dinaintea de Christos, găsim aici indicația către un mare inițiat atlantean străvechi, Wod-Wodha-Odin. Acesta este un atlantism modernizat într-o nouă formă, un atavism, un recul către atlantism. Acest lucru se petrece pretutindeni, chiar și dincolo în Asia. În Asia W este B, Wodha = Bodha = Buddha. Buddhismul este dincolo în Asia aceeași manifestare care apare ca un recul către perioada atlanteană. De aceea găsim buddhismul cel mai mult răspândit la rămășițele atlantiților, la popoarele mongole. Iar unde el apare cel mai impunător, monumental, în Tibet, avem o expresie modernă a străvechii culturi atlanteene.

Cunoscând astfel de legături dintre popoare, cunoaștem și istoria. Pe când Attila, luptătorul pentru monoteism, a apărut în Europa, el s-a oprit în fața creștinismului, fiindcă pe el l-a întâmpinat ceva mai grandios decât aveau hunii. Monoteismul hunilor era ca o consecință a culturii atlanteene, de o măreție pe care ei nu au găsit-o în drumul lor la nici unul dintre celelalte popoare. Numai creștinismul se impunea hunilor. Din aceste considerații importante devin inteligibile unele detalii ale evoluției istorice.

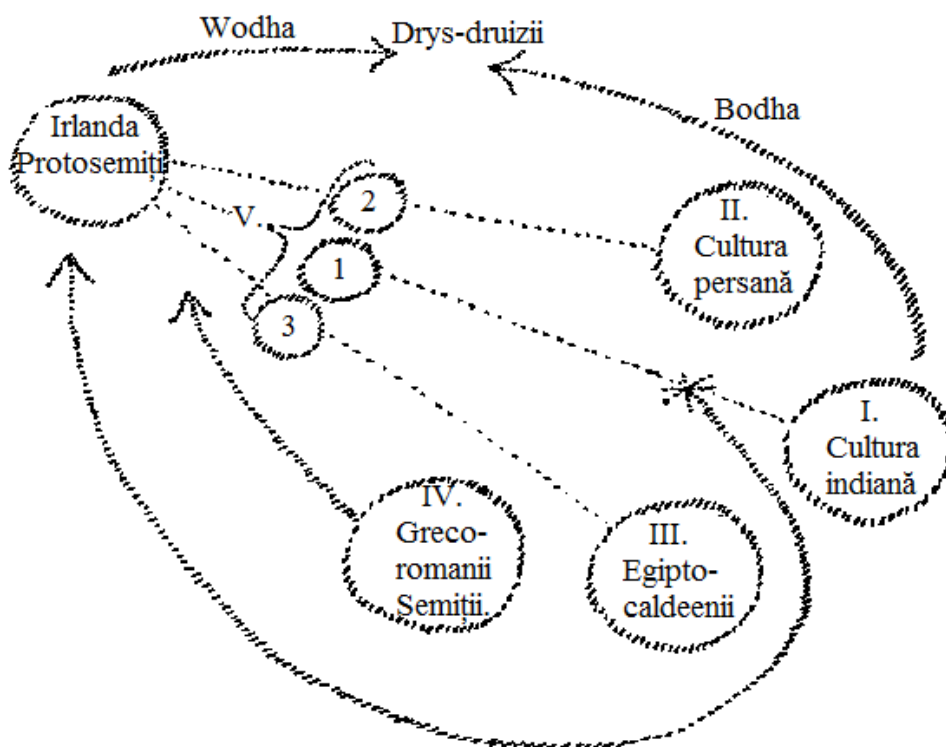
Cunoscutul călător Peter simte bine că se revarsă unul în celălalt curentul lui Bodha și curentul lui Wodha, dar el nu știe că noi în Europa nu avem de reprezentat doar ceea ce e străvechi, ci și ceva nou, noua spirală a vârtejului. Alături de spirala veche a vârtejului se formează ceva complet nou, înțelepciunea care indică spre viitor. Aceasta se raportează la vechea înțelepciune precum conștiința de veghe clară la starea de transă. În cazul conștiinței de veghe clare depline, popoarele viitoare vor dezvolta o cultură spirituală care va fi alta decât cea veche. De aceea teosofia nu are voie să fie o transpunere a ceea ce este vechi, a buddhismului și a hinduismului; aceasta s-ar prăbuși, evident. Trebuie să rezulte ceva din germene, care dormitează în estul Europei, o cuprindere împreună cu tot ce a fost obținut aici prin muncă.

Cultura propriu-zisă a viitorului se află în elementele care germinează în popoarele din estul Europei. Noi înșine în Europa centrală suntem avangarda. În

estul Europei trebuie să se găsească substanța, materialul uman pentru ceea ce este întemeiat aici ca avangardă.

Școlile rosicruciene au învățat întotdeauna că Europa centrală și Europa de vest sunt doar avanposturile a ceea ce se va dezvolta în Europa de est, a ceea ce va rezulta din fecundarea popoarelor și științei europene. La Tolstoi totul este fecundat prin cultura vest-europeană, dar altfel decât la alți oameni dinaintea lui. El vorbește într-un fel grandios, simplu, din ceea ce nici Kant și nici Spencer nu au putut vorbi. Ceea ce apare aici prea copt, la el apare încă imperfect. Dar așa este întotdeauna cu ceea ce este în stadiu germinal. Nu din planta formată complet, ci din germene crește planta nouă, viitoare.

Ce viețuiește omul, el poate de asemenea privi cu profundă satisfacție în viitor. Fiindcă așa cum se formează cristalul de sare din soluție, după ce soluția a fost puternic amestecată, tot așa se poate forma acolo ceva, prin aceea că apar mari revoluții.

Vedere de ansamblu schematică a treptelor evolutive

Treptele evolutive se presupune că au fost cunoscute de către auditoriul conferințelor lui Rudolf Steiner și de aceea au apărut și au fost parțial discutate în diferitele conferințe ale acestui ciclu:

7 stări de conștiință (planete):

1. Conștiința de transă, conștiința universală (Saturn)
2. Conștiința de somn profund, conștiința fără vise (Soare)
3. Conștiința de vis, conștiința de imagini (Lună)
4. Conștiința de veghe sau conștiința obiectivă (Pământ)
5. Conștiința psihică, conștiința conștientă de imagini (Jupiter)
6. Conștiința suprapsihică, conștiința conștientă de somn (Venus)
7. Conștiința spirituală, conștiința universală conștientă (Vulcan)

la fiecare stare de conștiință câte 7 stări de viață (ronduri, regnuri):

1. Primul regn elemental
2. Al doilea regn elemental
3. Al treilea regn elemental
4. Regnul mineral
5. Regnul vegetal
6. Regnul animal
7. Regnul uman

la fiecare stare de viață câte 7 stări de formă (globuri):

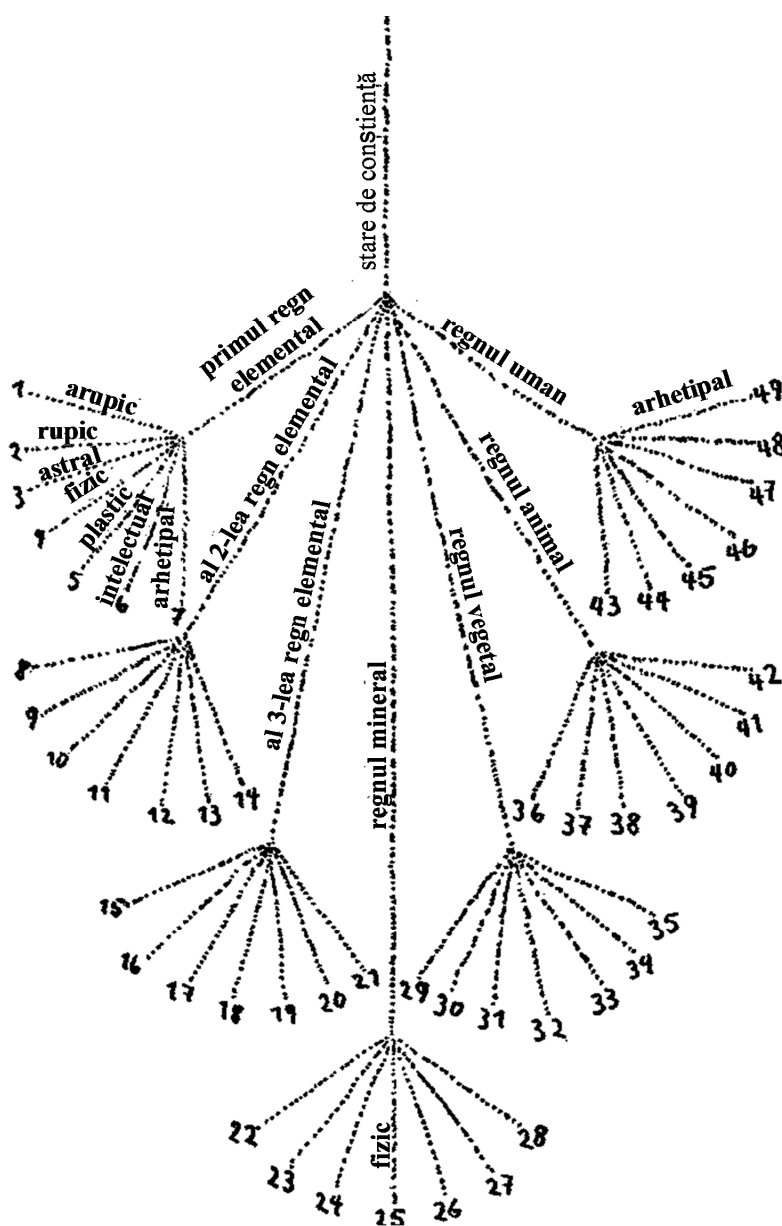
1. Arupa
2. Rupa
3. Astral
4. Fizic
5. Plastic
6. Intelectual
7. Arhetipal sau prototipal

Fiecare stare de formă trece de asemenea prin 7x7 stări: de exemplu starea de formă a noastră (a patra stare de formă a regnului mineral din cadrul celei de-a patra planete, Pământul) trece prin așa-numitele 7 rase-rădăcină sau perioade

principale, iar fiecare rasă-rădăcină trece prin 7 subtrepte, de exemplu epocile de cultură ale celei de-a cincea rase-rădăcină a noastră actuală.

După fiecare „regn” apare o mică Pralaya (stare de somn), iar după fiecare stare de conștientă apare o mare Pralaya.

După notițele unui ciclu de conferințe despre „Evoluția planetară” ținut la Berlin în octombrie-noiembrie 1904 – așadar cu un an înaintea acestui ciclu de conferințe –, Rudolf Steiner a făcut următoarea schemă și a dat următoarea explicație:

„Omul parcurge aşadar următoarea evoluţie:

Prima planetă (conştiinţa de transă)

I. Primul regn elemental

Formă

1. arupică
2. rupică
3. astrală
4. fizică
5. plastică
6. intelectuală
7. arhetipală

Pralaya

II. Al doilea regn elemental

Formă

8. arupică
- până la
14. arhetipală

Pralaya

III. Al treilea regn elemental

Formă

15. arupică
- până la
21. arhetipală

Pralaya

IV. Regnul mineral

Formă

22. arupică
- până la
28. arhetipală

Pralaya

V. Regnul vegetal

Formă

29. arupică
- până la

35. arhetipală
Pralaya

VI. Regnul animal

Formă

36. arupică
până la
42. arhetipală
Pralaya

VII. Regnul uman

Formă

43. arupică
până la
49. arhetipală
Marea Pralaya

A doua planetă (conștiența somnului fără vise)

I. Primul regn elemental

(și așa mai departe, totul ca la prima planetă)

A treia planetă, a patra, și așa mai departe.

A 25-a treaptă este întotdeauna cea mai adâncă, cea mai densă, cea mai de mijloc. Noi ne aflăm acum pe cea de-a patra planetă, pe a 25-a treaptă, așadar în starea cea mai densă. Pe planeta a șaptea, în regnul al șaptelea, regnul uman, și a șaptea formă, cea prototipală, va atinge cea mai înaltă perfecțiune a evoluției umane. Omul are atunci forma prototipală, este într-adevăr asemenea lui Dumnezeu și are o conștiență atotcuprinzătoare, spirituală.” (Berlin, 29 octombrie 1904).

Note

Documente care stau la baza textului. Prima publicație a acestor note a apărut în anii 1942/1943 în foaia informativă pentru membrii Societății Antroposofice Generale „Ce se petrece în Societatea Antroposofică – foaie informativă pentru membrii ei” (supliment la săptămânalul „Das Goetheanum”) și anume după notele Matthildei Scholl. Pentru editarea acestui volum au fost folosite bazele din arhiva administrării moștenirii lui Rudolf Steiner. Din această cauză, notele Mariei Steiner von Sivers au oferit înainte de toate un ajutor important pentru corectarea textului, cu excepția conferințelor 25 și 26, pentru care nu există notițe ale ei.

În măsura în care există lacune în notele scrise de mână, ele au fost marcate în ediția acestui volum pentru a-i aminti cititorului caracterul acestor note. Propozițiile incomplete au fost completate de către editor prin inserări puse în paranteze.

Despre titlul volumului: Se menționează faptul că Rudolf Steiner a ținut această serie de conferințe sub denumirea dată în titlu.

Unele dintre notele următoare aparțin lui Günther Schubert (decedat în 1969), care a prelucrat textul pentru tipărire în foaia informativă a anilor 1942/1943.

Pag.

simbolul șarpelui ... Moise: Cartea a patra a lui Moise 21:8, 9 și Evanghelia după Ioan 3:14.

foc Kundalini: compară cu: Clarificarea expresiilor teosofice-indiene, în finalul notelor.

Miturile vechi germanice îl fac pe uriașul Ymir să se repartizeze astfel: În miturile nordice referitoare la începutul lumii, diferitele componente ale lumii sunt create din corpul uriașului străvechi: din carne Pământul, din sânge apele, din oase pietrele, din păr pădurile, din craniu cerul, din creier norii. Compară Eugen Mogk, Mitologie germană, Leipzig 1906.

De fapt există în total douăsprezece trepte de conștiință: Vezi și volumul „Din cronica Akasha”, GA 11 (capitolul: Viața lui Saturn); de asemenea conferința de la Berlin, 27 ianuarie 1908, GA 102, „Acțiunea ființelor spirituale în om”.

Într-un stup ... trei feluri de ființe ... suflet comun: Despre albine, Rudolf Steiner a ținut ulterior, în anul 1923, un șir de conferințe. Vezi “Omul și lumea – Acțiunea spiritului în natură – Despre albine”, GA 351.

El va trebui să dirijeze din afară în mod conștient toate moleculele creierului: Detalii în volumul „Din cronica Akasha” (1904-1908), GA 11, în capitolul „Câteva observații necesare”.

descrierea spălării picioarelor ... trepte de conștiență superioare: Vezi de asemenea conferința de la Berlin, 1 aprilie 1907, tipărită în volumul „Misterele Spiritului, ale Fiului și ale Tatălui”, Dornach 1981. Vezi și în volumul „Impulsuri inițiale ale științei spirituale”, GA 96.

regn al celor buni și regn al celor răi: Vezi de asemenea „Apocalipsa lui Ioan”, GA 104.

animale în peșterile întunecate din Kentucky: Acest exemplu este folosit adesea de Rudolf Steiner. În peșterile americane s-a descoperit pentru prima dată fenomenul organelor rudimentare. Vezi Darwin, Apariția speciilor, cap. 5: Legi ale mutației.

Păzitorul Pragului ... un fel de dublu: Înfățișat de exemplu în volumul „Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare”, (1904/1905), GA 10, ca și în volumul „Patru drame-mister”, (1910-1914), GA 14.

cartea lui Tolstoi „Despre lene”: apărută în 1893. O prezentare detaliată a concepției despre viață a lui Tolstoi în opoziție cu concepția vestică despre lume se află în conferința de la Berlin, 3 noiembrie 1904 în „Originea și țelul omului. Idei fundamentale ale științei spirituale”, GA 53.

La textul conferinței 3: Deja la tipărirea din 1942 în Foaia informativă, Günther Schubert arăta că textul părții a doua s-ar putea să nu fie autentic, fiindcă înșiruirea de gânduri nu putea fi clară. Era vorba, evident, de a explica și de a pune în lumina justă unele locuri dificil de înțeles din volumul 3 al lui Blavatsky „Doctrina secretă”. Punctul esențial referitor la felul cum ar trebui să fie puse în legătură formele de conștiență menționate de Blavatsky și în special succesiunea lor, cu știința spirituală sistematică aflată la baza primei părți a conferinței, este cuprins pe deplin în note și din păcate necunoscut din alte conferințe.

Formă, viață, conștiență: Tratatate încă mai detaliat în conferința 27.

În caz de leșin, poate fi deranjat organismul în cele trei canale, printr-o afluență de sânge către cap: Leșinul se produce de obicei la golirea sângelui din creier, Rudolf Steiner indică însă deranjamentul simțului orientării. Aici trebuie luat în considerare faptul că este vorba despre note luate fragmentar de către ascultători.

semnificația inițială a semnelor crucii: Brațele crucii sunt explicate mai clar decât aici de exemplu în conferința de la Basel, 22 noiembrie 1907: „Planta este situată vertical față de Pământ, omul este situat de asemenea vertical față de Pământ, animalul este situat orizontal.” Vezi GA 100, „Evoluția omenirii și cunoașterea lui Christos”.

Sufletul lumii este răstignit pe crucea corpului lumii: Plato, Timaios, cap.8 pag. 36.

De aceea legăm noi cu vorbirea expresia mantrică „El gândește”: Vezi la aceasta, „Îndrumări pentru o instruire esoterică”, GA 245.

Văzătoarea din Prevorst: Note scrise de Justinus Kerner, ediția I, Stuttgart 1828.

că punctul central al conștiinței se coboară din cap: Acest pasaj este vag și este reluat mai clar în conferința 4.

Helena Petrowna Blavatsky indică în special ... așa cum spune Blavatsky ... Blavatsky spune foarte corect ... Noi distingem așadar cu Blavatsky ... : Rudolf Steiner se referă aici la secțiunile „Conștiința astrală”, „Conștiința kama-pranică”, „Conștiința kama-manasică” din volumul 3 al scrierii „Doctrina secretă”, pag. 558.:

„Conștiința astrală

Conștiința astrală au unele plante (de exemplu cele senzitive), furnicile, păianjenii și unii fluturi de noapte (indieni), dar nu albinele.

Animalele vertebrate în general nu posedă această conștiință, dar mamiferele cu placentă au toate posibilitățile conștiinței umane, deși ele în prezent dormitează, desigur.

Idioții trăiesc pe acest plan. Expresia obișnuită „și-a pierdut rațiunea” este un adevăr ocult. Fiindcă dacă din pricina spaimei sau a altui motiv, sufletul inferior este paralizat, atunci conștiința se află pe planul astral. Studiul nebuniei va arunca multă lumină asupra acestui punct. Acesta poate fi numit „planul nervilor”. El este cunoscut prin intermediul „centrilor noștri nervoși”, despre care psihologia nu știe

nimic, de exemplu clarvăzătorul citește legat la ochi, citește cu vârfurile degetelor, cu bazinul gastric și așa mai departe. Acest simț este foarte evoluat la porumbei și la idioți.

Conștiința kama-pranică

Conștiința generală a vieții, care aparține întregii lumi obiective, chiar și pietrelor; fiindcă dacă pietrele nu ar fi vii, atunci ele nu s-ar putea sfărâma, nu ar putea scăpăra scânteii și așa mai departe. Afinitatea dintre elementele chimice este o manifestare a acestei conștiințe kamice.

Conștiința kama-manasică

Conștiința instinctivă a animalului și a idiotului în gradele sale cele mai inferioare, nivelele percepției senzoriale: acestea sunt raționalizate în om, de exemplu un câine închis într-o cameră are instinctul de a ieși, dar nu poate fiindcă instinctul său nu a devenit suficient de rațional pentru a cuprinde mijloacele necesare, în timp ce omul cuprinde imediat situația și se eliberează. Cel mai înalt grad al acestei conștiințe kama-manasice este cel psihic. Așadar există șapte grade, de la cele instinctiv-animalice până la cele instinctiv-raționale și la cele psihice.”

De aceea sunt acțiunile furnicilor atât de ordonate: Aceste expresii sunt date atât de laconic, încât ele pot fi just înțelese numai dacă sunt completate sau înlocuite prin cele din conferința 4.

legendă a Sfînxului: Sfînxul – fiica Echidnei și a fiului ei, a câinelui Orthros, o creatură neobișnuită cu corp de cățelușă, cu cap de fetiță, cu gheare de leu, cu coadă de dragon și cu aripi – a fost trimis de către Hera la tebani, cu ocazia nașterii lui Dionysos, unde a adus moarte și distrugere printr-o ghicitoare. El îi întreba pe nefericiții pe care-i atingea: Ce creatură merge dimineața în patru picioare, la prânz în două picioare, și seara în trei picioare? – Oedip a fost fericitul care a găsit dezlegarea ghicitoriei, și anume viața omului, răspuns la care Sfînxul s-a prăbușit de pe stânci. – În pictura cupolei mari a primei clădiri Goetheanum se afla ca motiv al epocii elene tocmai acest motiv Sfînx-Oedip.

șchioapătă Vulcan: (la romani Vulcan, la greci Hefaistos), zeul focului și al meșteșugului de fierar. El șchioapătă, fiindcă Zeus, la mânie, l-a aruncat de două ori din Olimp. Conform legendei inițiale, atelierul său era în Olimp, iar conform legendei de mai târziu, în regiunile vulcanice.

articol despre alchimie: Karl Arnold Kortum publica în buletinul informativ german „Reichsanzeiger” din 8 octombrie 1796 un studiu despre Piatra Filosofală. Ludwig Kleeberg a adus confirmarea în volumul său „Căi și cuvinte”, ediția a doua, Stuttgart 1961, note de subsol la pag. 131. Vezi și Ernst Tegeler, „Medicul din Bochum, doctor Karl Arnold Kortum, poetul Jobsiadei. Viața și opera sa”, Jena 1931, în „Lucrări la cunoașterea istoriei medicinei în Rheinland și în Westfalen”, publicat de profesor doctor Paul Krause în Münster, caiet 7, pag. 23-34.

„*Jobsiada*”: epopee comică de Karl Arnold Kortum, apărută în 1784.

Același proces de prelucrare a carbonului: Vezi la aceasta expunerea detaliată în conferința 12 din „Antropologie generală ca bază a pedagogiei”, GA 293.

comunicarea doamnei Blavatsky ... : În volumul III al lucrării „Doctrina secretă” se găsește în ediția germană la pag. 544/545, comunicarea: „La sfârșitul rondului următor, omenirea va deveni din nou androgină, și atunci vor exista două coloane vertebrale. În rasa a șaptea, cele două vor fuziona în una singură. Evoluția corespunde raselor, și odată cu evoluția raselor, nervul simpatic evoluează într-o adevărată coloană vertebrală. Noi începem să urcăm din nou, doar adăugând conștiința de sine ... „

La discipolul ocult, voința, simțirea și gândirea se separă una de alta: Vezi la aceasta volumul „Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare?”, (1904-1905), GA 10, capitolul: Disocierea personalității în timpul antrenamentului ocult.

în timp ce literatura indiană vorbește de patru grade diferite de eter: Este vorba despre cele patru elemente ca despre patru grade ale eterului universal. În Taityyria Upanishad 2:1, în traducerea lui Paul Deussen scrie: „Din Atman a luat naștere Akasha, din Akasha vântul (Vayu), din vânt focul (Agni-Tejas), din foc apa (Apas), din apă pământul (Prithivi). – După Günther Schubert, pasajul ar trebui să fie tradus în felul următor: „Din Atman a luat naștere eterul universal (Akasha), din eterul universal căldura (Vayu, eterul caloric), din căldură starea gazoasă (Apas, eterul chimic), din starea lichidă starea solidă (Prithivi, eterul vieții).” Günther Schubert, „Denumiri hinduse pentru tipurile de eter” în Gea Sophia, Cronica secției de științe naturale a Universității libere de la Goetheanum Dornach, 1926.

Ele sunt doar exerciții Hatha-Yoga, dacă sunt făcute înainte de parcurgerea treptelor anterioare de instruire ocultă. Dacă sunt făcute pe treapta corespunzătoare lor, sunt exerciții Raja-Yoga: Această formulare se referă la respingerea fermă a practicilor Hatha-Yoga (disciplina corporală) de către doamna

Blavatsky în cadrul Societății Teosofice; s-a acordat atenție doar practicilor Raja-Yoga (disciplina spiritului). Referitor la exercițiile de respirație, vezi GA 245, „Îndrumări pentru o instruire esoterică”.

„*Lumina pe cărare*”: Scriere a lui Mabel Collins, membră a Societății Teosofice din Anglia „pentru cei care doresc să se întâlnească cu înțelepciunea Orientului”, ediția a IV-a germană, Leipzig 1904. Vezi exegeza lui Rudolf Steiner la aceasta, GA 245, „Îndrumări pentru o instruire esoterică”.

„*Basmele*” lui Goethe: „Povestea despre șarpele verde și frumosul crin” a apărut mai întâi în 1795 în „Hören“ ca încheiere a povestirii „Discuțiile emigranților germani”. Vezi și Rudolf Steiner, „Genul spiritului goethean în revelația sa prin Faust și prin povestea despre șarpe și crin”, 1918, GA 22.

Nimic nu îi dă lui gândul, dacă el nu îl creează la o percepție: Această propoziție este diferit formulată în diferitele originale, adesea apare astfel: „Nimic nu-i dă lui gândul, dacă el nu îl transformă în percepție.” La Mathilde Scholl apare așa: „Nimic nu-i dă lui percepția, dacă el nu o transformă în gânduri.” În notele Mariei Steiner von Sivers, propoziția aceasta lipsește. Ea a fost schimbată de către editor conform sensului.

Oken a adus în legătură sepia cu limba omului: Vezi „Cronica filosofiei naturii”, ediția a doua îngrijită de Friedrich Frommann (cartea 14: Zoologie pag. 424, 466, 496), Jena 1831.

Bodhisattva: Vezi la aceasta conferința de la Berlin, 25 octombrie 1909 în volumul „Impulsul lui Christos și dezvoltarea conștiinței Eului”, GA 116, precum și volumul „Creștinismul esoteric și conducerea spirituală a omenirii”, GA 130.

De pe Marte au adus Kama, de pe Mercur au adus Manas: Vezi la aceasta de exemplu expunerile ținute în aceeași perioadă în scrisorile către Marie Steiner von Sivers în GA 262 „Correspondență și documente 1901-1925” (anexe la nr. 42 și 43 precum și scrisoarea nr. 44); apoi conferința de la Berlin, 15 februarie 1908 în „Acțiunea entităților spirituale asupra omului”, GA 102.

succesiunea despre care vorbește Helena Petrowna Blavatsky: „Doctrina secretă”, vol. III, articolul „Nidanas”, pag. 585 și următoarele în ediția germană: „1) Zei superiori. 2) Deva sau Pitri (toate clasele). 3) Nirmanakaya. 4) Bodhisattva. 5) Oameni în Myalba. 6) Existențe kamarupice, fie ale oamenilor fie ale animalelor, în kamaloka sau lumina astrală. 7) Existențe mentale (subiective).”

Aristotel vorbește despre partea eterică a inimii: Rudolf Steiner se referă aici probabil la micile scrieri de știință naturală (Parva naturalia), studiu „despre tinetețe și bătrânețe, viață și moarte”.

Blavatsky ... l-a numit pe Iehova spirit lunar : Vezi „Doctrina secretă” vol. 2, pag. 497 a ediției germane.

De aceea, în ocultism Luna este numită și Cosmos al înțelepciunii : În notele unei conferințe din Berlin, 10 noiembrie 1903, se află următoarele: „În marile corelații ale lumii, Cosmosul pământesc este numit Cosmosul iubirii divine, Cosmosul precedent este numit Cosmosul înțelepciunii, iar viitorul Cosmos este Cosmosul focului divin ... Cosmosul care a precedat Cosmosul lunar, este numit Cosmosul atotputerniciei divine; acesta a fost precedat de Cosmosul ființei.”

Eliphas Levi a subliniat : Acest lucru nu a putut fi constatat.

La pasajul: În timp ce pe Lună pe de o parte ... : Textul acestui pasaj a putut fi, după cât se pare, doar insuficient păstrat în toate notele, astfel încât trebuie luat în considerare cu inexactitate și cu posibile erori.

De aceasta ține formula: ”Eu gândesc, eu simt, eu sunt” : Vezi la aceasta, „Îndrumări pentru o instruire esoterică”, GA 245.

Iisus le-a spus ... : „Ilie a venit din nou”: Matei 17:12, 13.

aproximativ 2600 de ani: Ulterior Rudolf Steiner a precizat mai exact acest interval de timp. Și anume, punctul vernal al Soarelui își realizează rotația completă prin cercul zodiacal în intervalul a $12 \times 2160 = 25920$ ani, adică un an cosmic platonice. Reîncarnările sunt în legătură în general cu aceste epoci de 2160 de ani. Tema este expusă mai detaliat în conferința de la Dornach, 9 aprilie 1923, în volumul „Despre viața omului și a Pământului – Despre esența creștinismului”, GA 349.

Maestrul ... lui Sinnett: Vezi A.P. Sinnett, „The occult world”, 1881; în limba germană „Die occulte Welt”, Leipzig, nu e menționat anul apariției.

Maestru : Traducerea obișnuită în Societatea Teosofică a cuvântului englez „Master” pentru expresia hindusă „Mahatma”, textual „Suflet mare”.

Marii Maeștri : În sensul entităților formulate de Rudolf Steiner, entități de cea mai mare importanță pentru evoluția omenirii. „Aceste entități sublime au parcurs deja calea pe care restul omenirii o mai are încă de parcurs. Ele acționează acum ca „Maeștri ai înțelepciunii și ai armoniei sentimentelor umane”.” (Scrisoare către un membru, 2 ianuarie 1905). Vezi și conferința de la Berlin, 13 octombrie 1904 din volumul „Originea și țelul omenirii. Idei fundamentale ale științei spirituale”, GA 53.

Trapiștii: Numele provine de la mănăstirea cisterciană La Trappe din Franța, întemeiată în 1140. Ordinul trapist apărut acolo în urma reformei începute în 1665 obliga la mătănii severe și la tăcere îndelungată.

sfântul Augustin stabilea învățătura predestinării: Învățătură privind decizia eternă a lui Dumnezeu, conform căreia doar o parte a omenirii ar fi predestinată să fie mântuită. Vezi la aceasta și conferința de la Dornach, 7 octombrie 1917 în volumul „Bazele spirituale din dosul lumii exterioare”, GA 177.

douăsprezece simțuri: Vezi „Antroposofie, psihosofie, pneumatografie”, GA 115, ca și „Antroposofie – un fragment” (1910), GA 45; apoi Hendrik Knobel „Despre învățătura lui Rudolf Steiner privind simțurile” în „Informații ale administrării moștenirii lăsate de Rudolf Steiner”, nr. 14, sărbătoarea Arhanghelului Mihael, 1965.

pantă descendentă ... ascendentă: Un termen teosofic pentru faptul că orice evoluție se desfășoară în cicluri, mai întâi în direcție descendentă, așadar pe panta descendentă din spiritual în material, pentru ca ulterior să treacă în direcție ascendentă, pe panta ascendentă de la materie la spirit. Într-un ciclu de conferințe din iarna anului 1904, ținut parțial pentru același auditoriu, în conferința de la Berlin, 17 octombrie 1904 se spune: „Scrierile teosofice au înfățișat anumite evoluții descendente și ascendente ... În perioada descendentă, evoluția este întârziată, în perioada ascendentă ea este accelerată. Această evoluție accelerată nu se adresează însă întregului plan fizic, ci ființelor particulare.” În conferința de la Berlin, 27 ianuarie 1908 (GA 102), „Acțiunea entităților spirituale asupra oamenilor”, Rudolf Steiner dă următoarea clarificare: „Astfel că, dacă noi ne aflăm într-un moment oarecare al evoluției, atunci ne putem spune întotdeauna: Da, există acum anumite forțe, care ies și intră din și în om, forțe descendente și forțe ascendente. Pentru fiecare dintre aceste forțe vine odată momentul când se transformă din forță descendentă în forță ascendentă. Toate forțele care devin forțe ascendente, sunt mai întâi descendente. Ele coboară, să zicem așa, până în om. În om ele își dobândesc forța de a urca.” În acest sens, afirmația „Chiar dacă corpul se

află pe panta ascendentă, totuși simțurile sunt pe cea descendentă” s-ar înțelege așa, că în general corpul fizic se află pe panta ascendentă, fiindcă el a depășit deja punctul cel mai adânc al materializării sale, în timp ce simțurile evoluează încă pe panta descendentă, fiindcă încă două simțuri abia se dezvoltă drept simțuri fizice veritabile.

Mai târziu omul, așa cum el vorbește acum ... : Compară tot paragraful acesta cu expunerea mai clară din volumul „Imaginile peceților și coloanelor oculte”, GA 284.

mitul despre Lohengrin: Personajul Lohengrin apare pentru prima dată în scrierea „Parsifal” a lui Wolfram von Eschenbach, ca fiu al lui Parsifal și cavaler al Graalului. Legenda este dezvoltată mai departe într-o poem mediogerman de la sfârșitul sec. 13, prima ediție critică a lui Heinrich Rückert, 1857. O formă mai simplă este scrierea „Cavalerul cu lebăda” a lui Konrad von Würtzburg. Vezi de asemenea conferința lui Rudolf Steiner, Berlin, 29 martie 1906 despre „Parsifal și Lohengrin” GA 54, „Enigmele lumii și antroposofia”.

Christian Rosenkreutz: Vezi la aceasta „Creștinismul esoteric și conducerea spirituală a omenirii” GA 130.

lumina Kundalini din senzația căldurii radiante: Vezi la aceasta conferința de la Berlin, 18 octombrie 1904 „Esoterism și istorie a lumii în mitologia greacă și germanică” Dornach 1955, GA 92.

Potrivit liniei descendente, corpul eteric este modelat în opoziție față de corpul fizic; numai conform liniei ascendente, cele două corpuri sunt identice: Această afirmație s-ar înțelege eventual în sensul notei de la pag. 37 „pantă descendentă ... ascendentă; compară însă și cu expunerea din conferința 18.

numit de către Helena Petrowna Blavatsky ou auric: Compară cu „Doctrina secretă”, vol. 3, secțiunea ”Despre principii și aspecte” , pag. 493-497 a ediției germane.

„Marii inițiați” de Edouard Schuré: traducere de Marie Steiner von Sivers cu prefață de Rudolf Steiner la ediția 1 (1907), 2 și 3. Cea mai nouă ediție O.W. Barth – Editura Weilheim 1965.

douăsprezece forțe ale karmei ... forțe Nidana: Expuse în detaliu în conferințele 14 și 15.

dintr-o masă nediferențiată destul de consistentă, asemănător cu o masă gelatinoasă de azi, ca un cristal moale: În notițele Mariei Steiner von Sivers, textul sună așa: „... construit dintr-o masă gelatinoasă nediferențiată, ca protoplasmă minerală.”

Inima peștelui a rămas la jumătatea drumului: Peștii au o inimă bipartită, compusă din atriu și ventricul, pe partea abdominală a corpului. Marie Steiner nota: „Peștele este ca o jumătate de inimă.”

războiul ruso-japonez: 1904-1905.

Dionisie Areopagitul: Menționat în Faptele Apostolilor 17:34 ca discipol al lui Pavel. Sub numele lui au apărut la sfârșitul sec. 5 în Siria scrierile „Despre ierarhiile cerești” și „Despre ierarhiile bisericești”, care au fost traduse din greacă în latină de către Scotus Erigena în sec. 9. Ediția germană „Scrierile sfântului pseudo Dionisie Areopagitul”, tradusă de J.G.W. Engelhardt, Sulzbach 1823.

Această învățătură nu putea găsi o înțelegere generală ... Ea este așadar un fel de testament: Rudolf Steiner a extins tot mai departe în vasta sa operă învățătura despre Ierarhii. Compară în mod deosebit cu volumele „Ierarhiile spirituale și reflectarea lor în lumea fizică”, GA 110, și „Entitățile spirituale din regnurile cerești și din regnurile naturii”, GA 136.

Novalis era un om atât de familiarizat cu lucrurile oculte: Vezi „Misterul Crăciunului – Novalis văzătorul și vestitorul lui Christos”, Dornach 1980.

secta duhoborților: luptătorii spiritului. Ei își spuneau de asemenea „creștinii spiritului” și credeau în primul rând în revelația interioară. Secta a luat naștere cam pe la mijlocul sec. 18 și au fost alungați ulterior în Transcaucazia. La sfârșitul sec. 19, mulți au emigrat în Cipru și Canada. Tolstoi, care a avut o legătură interioară strânsă cu duhoborții, (compară cu KJ. Staub, „Viața și opera lui Tolstoi”, 1908), a scris referitor la aceasta „Persecuția creștinilor în Rusia în anul 1895”.

secta maniheilor: Fondată de către Mani (215 sau 216-276 d.Ch.), provenind din Asia Mică „curent spiritual puternic, de care au aparținut de asemenea albigenzii, valdenzii și catarii Evului Mediu, mai târziu Ordinul Templier, la fel și masoneria printr-un complex remarcabil de împrejurări. Masoneria aparține acestui curent, deși fusese legată de rosicrucieni. În conformitate cu notițele unei conferințe a lui Rudolf Steiner referitoare la maniheeni, Berlin, 11 noiembrie 1904 în volumul „Legenda Templului și Legenda de Aur”, GA 93. – Compară și cu Albert Steffen,

„Mani”, Dornach 1930, și Geo Widengren „Mani și maniheismul”, Urban-Taschenbuch 1961.

Subba Row (Rao) ... descrie astfel trei stări ale discipolatului: Articolele lui Row din revista „Theosophist” au apărut ulterior împreună sub titlul „Esoteric Writings”, ediția a 2-a Madras 1931.

numărul 666: Vezi Rudolf Steiner, „Apocalipsa lui Ioan”, GA 104.

a opta sferă: Observații suplimentare pe această temă, în GA 254 „Mișcarea ocultă în sec. 19 și relația ei cu lumea culturii”.

Nidana: Rudolf Steiner se referă aici la secțiunea „Nidanas” din volumul „Doctrina secretă” al doamnei Blavatsky, vol. 3, pag. 585 al ediției germane.

Înțelepciune, Frumusețe și Putere: Compară cu nota de la pag. 25, „Basmelor” lui Goethe.

„Teologia deutsch”: Teologie germană, scrisă de un preot în Deutschherrenhaus-Sachsenhausen lângă Frankfurt pe Main în 1497. Prima ediție a lui Luther 1518; traducere în germana nouă de Franz Pfeiffer din textul original. Compară de asemenea cu GA 7, „Mistica în zorii vieții spirituale contemporane și relația ei cu concepția modernă despre lume” (1901).

a crea din neant: Această idee spiritual-științifică a lui Rudolf Steiner se găsește și în conferințele de la Stuttgart, 15 septembrie 1907 și Köln, 29 decembrie 1907 (conferințe neapărute încă în GA), ca și în conferința de la Berlin, 17 iunie 1909 în „Antropologie spiritual-științifică”, GA 107.

pregătim prin aceasta configurația unei rase viitoare: Acesta este modul de redactare al notițelor Mariei Steiner von Sivers; în notițele Matildei Scholl, afirmația sună în schimb așa: „noi formăm prin aceasta o seminție viitoare”.

primul ... al doilea Logos: Compară cu schița lui Rudolf Steiner din mai 1906 pentru Edouard Schuré „Simbolurile și evoluția celor trei Logoi în omenire”, tipărită în „Contribuții la operele complete ale lui Rudolf Steiner”, sărbătoarea Arhanghelului Mihael, 1965.

Acela are de asemenea puterea, de a însufleți materia astrală care se află în jurul gândurilor: În Buletinul informativ 1942 / 1943, această afirmație, conform

notițelor Mathildei Scholl, sună așa: „Acela are de asemenea puterea de a însufleți spațiul material care se află în jurul gândurilor.” Această afirmație nu are nici un sens în context, mai mult decât atât, afirmația lipsește în notițele Mariei Steiner, ea a fost schimbată de către editor conform sensului.

Pasiunile umane se află în relație ocultă cu forțele superioare ale ființelor spirituale care ne-au precedat: Vezi la aceasta conferința de la Dornach, 24 octombrie 1915 în GA 254 „Mișcarea ocultă în sec. 19 și relația ei cu lumea culturală”.

Dacă omul distruge viața: Vezi la aceasta discuția lui Rudolf Steiner despre romanul lui Mabel Collins „Flita” în volumul „Lucifer-Gnosis. Articole esențiale referitoare la antroposofie 1903-1908” GA 34.

Mediumul respectiv: Rudolf Steiner se referă aici, conform expunerii conferinței de la Stuttgart, 24 august 1906 din volumul „În fața porții teosofiei”, GA 95, la o broșură de Georg von Langsdorff, Freiburg im Breisgau, cunoscut la sfârșitul sec. 19 ca traducător și publicist în domeniul spiritist. Compară cu aceasta Carl Kiesewetter, „Istoria noului ocultism”, Leipzig fără an (1891).

atunci am face cunoștință din exterior cu ceva ce cunoaștem foarte bine în interior: Aceste pasaje au putut rămâne incomplete la toți cei care au luat notițe. În notițele Mariei Steiner von Sivers, textul sună invers: „... facem cunoștință din interior cu ceva ce cunoaștem de obicei din exterior: plăcere și durere”, ceea ce aici este cu siguranță nepotrivit sau incomplet. Conform sensului, ar fi trebuit să se spună că, prin exercițiile descrise, omul face cunoștință în lumea exterioară cu ceva similar sentimentelor umane de plăcere și durere, și așa mai departe.

de a introduce din nou activitatea artistică în viața teosofică: O privire de ansamblu asupra domeniilor artistice realizate și inaugurate de Rudolf Steiner se află în volumul „Privire de ansamblu bibliografică – Opera literară și artistică”, Dornach 1984.

Goethe ... „Metamorfoza plantelor”: Vezi volumul „Scrierile de știință naturală ale lui Goethe” editate și comentate de Rudolf Steiner în seria „Literatura națională germană” a lui Kürschner, 5 volume, reeditare Dornach 1975, GA 1, a-e.

primul principiu teosofic: Primul dintre cele trei principii ale Societății Teosofice întemeiate de către doamna H.P. Blavatsky în 1875 sună așa: „A forma nucleul unei frății universale fără deosebire de rasă, credință, sex, castă sau culoare.”

Noi am văzut că întreg corpul uman ... : Textul acestui capitol este defectuos și nu poate fi considerat literal autentic.

involuție-evoluție: Compară cu aceasta nota de la pag. 75 „a crea din neant”.

În Vedanta se spune: Brihadaranyaka Upanishad 3:2, 11 și următoarele versete: „... „Yajnavalkya”, zicea Jaratkarava Artabhaga, „când așadar glasul celui decedat intră în foc, suflul său în vânt, ochiul său în Soare, spiritul său în Lună, auzul său în zonele cerești, corpul său în Pământ, Sinea sa în spațiu, părul de pe corpul său în plante, părul de pe capul său în copaci, sângele său și lichidul său seminal în apă, unde rămâne atunci omul?” „Dă-mi mâna ta, dragă Artabhaga”, zicea el. „Numai noi doi trebuie să știm aceste lucruri. Cunoașterea noastră nu aparține lumii.” Ei au mers afară și au discutat. Ce au discutat ei, se referea la karma. Omul devine bun după o faptă bună și devine rău după o faptă rea. Despre aceste lucruri, Jaratkarava Artabhaga a păstrat tăcerea.” Citat după „Upanișade” ediția de buzunar a lui Diederich, 1964.

viziunea lui Ezechiel: Ezechiel, cap. 1.

primii Arhați. Apoi au luat naștere celelalte două tipuri de oameni: Această expunere incompletă a fost dată ca explicație a celei de-a șaptea strofe Chan în lucrarea „Doctrina secretă” a doamnei Blavatsky, volumul 2.

legenda lui Prometeu: Vezi la aceasta conferința de la Berlin, 7 octombrie 1904 „Legenda lui Prometeu” în „Esoterism și istorie universală în mitologia greacă și germanică”, Dornach 1955. Destinată volumului GA 92.

Bhagavad-Gita: Rudolf Steiner a ținut în 1912-1913 două cicluri de conferințe despre Bhagavad-Gita: „Bhagavad-Gita și epistolele lui Pavel”, GA 142 și „Bazele oculte ale Bhagavad-Gitei”, GA 146.

ce avem în Vede: *Veda*, adică „Știința” sacră, suma celor mai vechi scrieri religioase hinduse redactate în limba sanscrită, căreia îi este atribuită o origine supraterestră. Este vorba despre o literatură vastă, care pentru multă vreme a fost dată mai departe numai oral. Tradițiile vedice se compun în principal din: 1. Sanhita, 2. Brahmana, 3. Aranyaka și Upanișadele. Sanhita este o „colecție” de cântece, formule pentru ofrandă și formule magice. Se disting patru astfel de colecții, care în general sunt numite „cele patru Vede”.

a primit de la Zarathustra ... cultura: Este vorba despre Zarathustra propriu-zis sau primul Zarathustra. În conferința publică despre „Zarathustra”, Berlin, 19 ianuarie 1911, GA 60, „Răspunsuri ale științei spirituale referitoare la marile probleme ale existenței”, Rudolf Steiner spune: „Istoricii greci au știut întotdeauna că Zarathustra trebuie plasat departe în timp, cam 5000-6000 de ani în urma războiului troian.”

25. Berlin: Acestei conferințe îi lipsesc notițele Mariei Steiner von Sivers. Textul celei de-a doua jumătăți a acestei conferințe – în special referitor la cele trei regnuri elementare – este doar fragmentar. Compară cu aceasta conferința de la München, 4 decembrie 1907 din volumul „Știința a naturii și știința a spiritului – acțiunea lor în lumea noastră vizibilă”, GA 98.

atomul întrupării planetare următoare, Jupiter: Despre aceasta vorbise deja Rudolf Steiner cu câteva zile înainte – 21 octombrie 1905 – într-o conferință ținută alături de această serie de conferințe, din care există doar notițe incomplete în volumul „Legenda Templului și Legenda de Aur”, GA 93.

26. Berlin: De la această conferință, ca și de la conferința 25, lipsesc notițele Mariei Steiner von Sivers.

s-a păstrat corect în legenda musulmană despre Paradis: Probabil că Rudolf Steiner a făcut aici legătura cu lucrarea ocultistului englez C.G. Harrison, cunoscută pe atunci în cercurile teosofice, „Universul transcendent”, 6 conferințe despre știința spirituală, teosofie și biserica catolică, prima ediție germană 1897. în conferința 5 scrie: „Musulmanii posedă o tradiție care se apropie mult de adevăr, și anume că grădina Edenului se afla în regiunea mediană dintre Pământ și Lună.”

Christos a strivit capul șarpelui: Luca 10:19.

legenda lui Hercules: Vezi la aceasta conferința de la Berlin, 7 ianuarie 1904 despre legenda lui Prometeu.

Era de Aur ... Era de Argint ... Era de Bronz:

Era de Aur	Krita Yuga	Aproximativ 20.000 ani
Era de Argint	Treta Yuga	Aproximativ 15.000 ani
Era de Bronz	Dvapara Yuga	Aproximativ 10.000 ani
Era Întunecată	Kali Yuga	Aproximativ 5000 ani
Era noastră	Viitor	Aproximativ 2500 ani

Compară cu aceasta conferințele volumului „Evenimentul apariției lui Christos în lumea eterică”, GA 118.

la Helena Petrowna Blavatsky drept număr al lui Prajapati: „Doctrina secretă”, vol. 1, pag. 60, 116, ediția germană.

conștientă, viață și formă ... creare din neant ... trei Logoi: Pentru o parte a auditoriului, Rudolf Steiner a explicat deja aceste noțiuni într-o serie de conferințe din octombrie-noiembrie 1904, în principal în 22 și 25 octombrie. Ulterior se găsește încă o expunere asemănătoare în conferințele de la Stuttgart, 15 septembrie 1907, Köln, 29 decembrie 1907 și Berlin, 17 iunie 1909.

Faust vrea ... aerul de foc: Goethe, „Faust” I, cameră de studiu.

Al șaselea și al șaptelea simț: Acestea aparțin, conform conferinței 9 a prezentului curs, evoluției în continuare a hipofizei și a epifizei împreună.

munca ... efectuată ca marfă ... ca sacrificiu: Vezi la aceasta cele trei articole apărute în același timp în revista „Lucifer-Gnosis”, „Știință spirituală și probleme sociale”, retipărire din GA 34 „Lucifer-Gnosis”.

lupta dintre cetele arhanghelului numit Mihael în esoterismul creștin și cetele zeului Mamon: Vezi descrieri detaliate ulterioare de exemplu în volumul „Fundamentele spirituale ale lumii exterioare – Prăbușirea spiritelor întunericului”, GA 177.

așa cum evoluează lucrurile în Est ca un foc: Probabil se referă la revoluția rusă din 1905, izbucnită în urma războiului ruso-japonez din 1904-1905, care pe atunci tocmai se încheiase, vezi conferința din 12 octombrie 1905: „ Situația noastră mondială, război, pace și știința spiritului” din volumul „Enigmele lumii și antroposofia”, GA 54.

hrănire: Despre această temă, Rudolf Steiner a vorbit în diferite moduri, de exemplu în fața lucrătorilor clădirii Goetheanum; compară cu volumele „Despre sănătate și boală – Bazele unei învățături spiritual-științifice referitoare la simțuri”, GA 348, și „Crearea lumii și a omului – Viață pământescă și acțiune stelară”, GA 354.

forțe fizic vindecătoare, în special pentru vindecarea așa-numitelor boli spirituale: Acesta este modul de redactare al Matildei Scholl. În schimb Marie Steiner von

Sivers a notat în acest loc că vechii terapeuți „trezeau în sine forțe vindecătoare psihice, în special pentru boli psihice”.

Cain și Abel ... alegorie: Interpretată de Rudolf Steiner în diferite moduri, în principal în conferințele din anii 1904 și 1905 în legătură cu Legenda Templului; în volumul „Legenda Templului și Legenda de Aur” GA 93.

„*Dacă nu deveniți ca niște copilași*”: Matei 18:3; 19:14 și Luca 18:15, 16.

ceea ce se rotește în vârtej. Ei au toți ceva semitic în sine: Vezi la aceasta scrisoarea din 28 aprilie 1905 a lui Rudolf Steiner către Marie Steiner von Sievers, volumul „Correspondență și documente 1901-1925”, GA 262.

lucrarea lui Haeckel „Enigmele lumii”: „Enigmele lumii. Studii de filosofie monistă pe înțelesul tuturor”, Bonn 1899. Vezi la aceasta conferința din 5 octombrie 1905 „Haeckel, enigmele lumii și teosofia” din volumul „Enigmele lumii și antroposofia”, GA 54.

Krapotkin ... principiul ajutorului reciproc la animale: „Ajutorul reciproc în evoluție”, traducere în limba germană de Gustav Landauer, Leipzig 1904.

diverșii Zarathustra: referitor la Zarathustra cel original, compară cu nota de la pag. 122. Zarathustra cel istoric a trăit în sec. 6 î.Ch. și, conform lui Alexandru Polyhistor și Plutarh, a fost Maestrul lui Pitagora. Mai mult decât atât, compară cu tradiția școlilor oculte, transmiterea numelui Maestrului odată cu învățătura, explicațiile lui Rudolf Steiner referitor la Dionisie Arepagitul în conferința 13 a acestui volum.

legenda lui Siegfried: Vezi la aceasta de exemplu conferința de la Berlin, 22 martie 1906 referitor la „Siegfried și amurgul zeilor”, în volumul „Enigmele lumii și antroposofia”, GA 54.

Ahile ... Siegfried ... A fi invulnerabil într-un anumit fel înseamnă a fi inițiat: Compară cu aceasta conferința 7 din volumul „Evanghelia după Marcu”, GA 139.

Bonifacius: Sfântul Bonifacius, de fapt Wynfrid, numit apostol al germanilor, a propovăduit creștinismul în sec. 8 ca împuternicit al Romei în Turingia, Frizia și Hessen și a fost ucis în anul 754 de către păgânii din Frigia.

Tacitus a găsit multe lucruri asemănătoare cu cele de la germani: Descrierea detaliată a triburilor germanice se găsește în volumul 2 al lucrării „De origine et situ germanorum”, cap. 28-46, apărută de multe ori în traducere germană.

Irmin: „Cel puternic”, strămoșul divin al triburilor germanice.

Esau ... Iacob ... Iosif: Cartea Geneza din Vechiul Testament.

Wodha = Bodha = Buddha: Rudolf Steiner a vorbit și mai detaliat despre această legătură de exemplu în conferința 10 din volumul „Univers, Pământ și om”, GA 105.

Attila ... a apărut în Europa, el s-a oprit în fața creștinismului: Rudolf Steiner se referă aici la pătrunderea lui Attila în Italia în anul 452, pe când localitatea Aquileia a fost distrusă iar episcopul roman Leon I a mers în întâmpinarea lui Attila și a suitei lui, determinându-l să se întoarcă.

Cunoscutul călător Peter: Călător important prin Africa; fondator al coloniei germane în Africa de est și al societății germane din acea regiune. A scris printre altele, „Ofirul de aur al lui Solomon” (1895) și „În țara de aur a lumii antice” (1902).

Explicarea noțiunilor teosofice hinduse

Arhat = Adept, Inițiat, Învățător ocult, Mahatma sau Maestru.

Arupa = fără formă.

Planul Arupa = regiunea superioară a Devachanului. Vezi mai jos planele.

Atma = al șaptelea principiu al omului, Sinea sa divină superioară.

Avidya = ignoranța.

Avitchi = iadul.

Bhava = existența individuală.

Bodhisattva = cel a cărei ființă (sattva) este iluminată (bodhi); treapta premergătoare celei de Buddha.

Buddhi = Sufletul cosmic, al șaselea principiu al entității umane: sufletul spiritual.

Rudolf Steiner îl numește Spiritul Vieții.

Budhi-Manas = Manasul superior, în opoziție cu Manasul inferior (Kama-Manas); Eul superior.

Chela = discipolul ocult.

Devachan = lumea spirituală. Vezi mai jos planele.

Ființe Deva = zei ai lumii Devachan.

Ființe Dhyan-Chohan = spirite planetare, oameni perfecționați ai rondurilor anterioare. Conform lui Rudolf Steiner (conferința de la Düsseldorf, 13 aprilie 1909, GA 110), denumire orientală pentru Îngeri.

Jaramarana = degradare.

Jati = ce impulsionează nașterea.

Kali Yuga = era întunecată.

Kama = materie astrală universală, adică materia dorințelor sau materia poftelor.

Kama-Manas = conștiința pământească sau Manasul inferior, în opoziție cu Manasul superior (Buddhi-Manas). Rudolf Steiner îl numește sufletul rațiunii.

Conștiință kama-pranică = conștiința vieții universale.

Kama-rupa = corpul astral, corpul poftelor; materia Kama formată la un corp „rupa”.

Corpul cauzal = conform lui Rudolf Seiner, extractul corpului eteric și al corpului astral, pe care omul îl poartă mai departe de la o viață pământească la alta și îl îmbogățește mereu.

Kriyashakti = forța de autoreproducere.

Focul Kundalini, lumina Kundalini = focul șarpelui, forța șarpelui. Rudolf Steiner, în volumul „Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare”, îl numește „forță de percepție spirituală” și „un element de natură superioară”.

Linga sharira = corpul eteric.

Ființe Lipika = numite și ființe Maharaja: ființe spirituale superioare, care au legătură cu destinul (karma) omului; guvernatorii karmei; conducătorii încarnărilor.

Mahaparinirvana = cel mai înalt dintre cele șapte nivele. Vezi mai jos planele.

Ființe Maharaja= vezi la ființe Lipika.

Manas = textual: spirit. Drept principiu al omului, Rudolf Steiner îl numește Sinea Spirituală.

Manvantara = zi cosmică; o perioadă de manifestare, în opoziție cu perioada de dizolvare sau odihnă: Pralaya.

Lumea mentală, planul mental = Devachan. Vezi mai jos planele.

Namarupa = separare între nume și formă (subiect și obiect).

Forțe Nidana = constrângeri. Cele douăsprezece Nidana sunt douăsprezece forțe karmice, care produc încarnarea. Compară cu conferința 15.

Nirmanakaya = conform lui Rudolf Steiner, un corp astral atât de mult evoluat, încât acesta după moarte nu mai lasă nici un rest; corpul unei ființe Buddha perfecționate.

Nirvana = vezi mai jos la plane.

Planul Parinirvana = planul aflat deasupra planului Nirvana. Vezi mai jos la plane.

Ființe Pitri = Tații sau strămoșii omului pământesc din evoluția lunară și cea solară.

Plane = Rudolf Steiner a înlocuit deja, în măsura posibilului, denumirile teosofice hinduse ale celor șapte plane, nivele sau lumi prin expresii germane în volumul „Teosofie” (1904) și în conferințele ulterioare:

Literatura teosofică	Literatura antroposofică
1. Planul fizic	Numit și lumea fizică, lumea rațiunii.
2. Planul astral	Numit și lumea sufletească sau regiunea sufletelor, lumea imaginativă, lumea elementală.
3. Planul Devachan sau mental Rupa-Devachan Arupa-Devachan	Numit și lumea spirituală, lumea spiritelor, lumea armoniei sferelor, lumea inspirației. Devachanul de jos sau inferior, lumea cerească. Devachanul de sus sau superior, lumea mentală, lumea adevăratei intuiții.
4. Planul Budhi sau Shushupti	Planul Budhi, lumea providenței
5. Planul Nirvana	Planul Nirvana
6. Planul Parinirvana	Planul Nirvana
7. Planul Mahaparinirvana	Planul Nirvana

Lumile aflate deasupra lumii providenței sunt lumi „pentru care nu s-au putut da încă nume în limbile europene la modul cel mai onest și just. Fiindcă nu poate fi găsit un nume specific pentru ceea ce, în Orient, se numește „Nirvana” și care se află deasupra lumii providenței.” Rudolf Steiner, conferință, Berlin, 25 octombrie 1909 în volumul „Impulsul lui Christos și dezvoltarea conștiinței Eului”, GA 16,

Dornach 1961. Compară mai departe cu GA 99 „Teosofia rosicrucienilor”, GA 113 „Orientul în lumina Occidentului”, GA 119 „Macrocosmos și Microcosmos, lumea mare și lumea mică”, GA 137 „Omul în lumina ocultismului, teosofiei și filosofiei”.

Prajapati = forțele creatoare.

Pralaya = stare de somn; existența din timpul unei perioade de liniște dintre două Manvantare, timp în care toată manifestarea existenței este dizolvată în nemanifestare; s-ar putea spune că Pralaya împreună cu Manvantara formează un circuit închis al existenței.

Prana, pranic = principiul vieții universale; revărsat în corpul fizic, este numit corpul eteric.

Rupa = corp, formă.

Sanjna = percepție.

Sanskara = tendințele organizatoare, dorințele.

Sadayadana = ce face rațiunea din lucruri.

Planul Shushusupti = planul Buddhi. Vezi mai sus planele.

Înșușiri Skandha = conform învățaturii budiste, cele cinci înșușiri de bază ale fiecărei ființe: corp, simțire, gândire, voință, conștiință. Conform cu Rudolf Steiner, în esență identic cu karma, compară cu conferința 17 a cursului.

Sparsha = legătura cu existența.

Tat tvam asi = „Acesta ești tu!” Formula renumită a Vedei.

Trishna = setea după existență.

Upadana = comoditatea din existență.

Vedana = sentimentul.

Vijnana = conștiința.

Rase-rădăcină = cele șapte perioade principale ale celor șapte globuri sau stări de formă ale evoluției pământești: 1. polară; 2. hiperboreeană; 3. lemuriană; 4. atlanteeană; 5. rasa-rădăcină ariană sau postatlanteeană; cele două rase-rădăcină care mai urmează sunt numite întotdeauna doar rasele-rădăcină 6 și 7.

Registru de persoane

Alexandru VI, papă (1430-1503, papă din 1492)
Aristotel (384-332 î. Ch.)
Attila (unicul conducător al hunilor, între 445-453)
Augustin (354-430)
Bakunin, Michael (1814-1876), anarhist
Blavatsky, Helena Petrowna (1831-1891)
Bonifacius, sfântul (propriu-zis Wynfrith, aproximativ 675-754)
Büchner, Ludwig (1824-1899)
Cezar, Caius Iulius (100-44 î. Ch.)
Collins, Mabel (181-1927), fără menționarea numelui, autoarea scrierii „Lumina pe cărare”
Dante Alighieri (1265-1321)
Dionisie Areopagitul
Du-Bois-Reymond, Emil (1818-1896)
Fichte, Johann Gottlieb (1762-1814)
Goethe, Johann Wolfgang von (1749-1832)
Haeckel, Ernst (1834-1919)
Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831)
Heraclit (540-480 î. Ch.)
Herzen, Alexandru Ivanovici (1812-1870)
Homer (anul 9 î. Ch.)
Kant, Immanuel (1724-1804)
Kerner, Iustinus (fără menționarea numelui, 1786-1862, autorul scrierii „Văzătoarea din Prevorst”
Kortum, Karl Arnold (1745-1824)
Kropotkin, Peter Alexeevici, principe de (1842-1921)
Laplace, Pierre Simon Marquis de (1749-1827)
Langsdorf, Georg von (fără menționarea numelui)
Lasalle, Ferdinand (1825-1864)
Levi, Eliphas (1810-1875)
Leonardo da Vinci (1452-1519)
Marx, Karl (1818-1883)
Michelangelo (1475-1564)
Moleschott, Iakob (1822-1893)
Newton, Isaac (1643-1727)
Novalis (Friedrich Georg von Hardenberg, 1772-1801)
Oken, Lorenz (1779-1851)
Paracelsus (Teofrastus Bombastus von Hohenheim, 1493-1541)

Peters, Karl (1856-1918)
Platon (427-347 î. Ch.)
Raffael Santi (1483-1520)
Robespierre, Maximilian de (1758-1794)
Rosenkreutz, Christian (1378-1484)
Rousseau, Jean Jacques (1712-1778)
Row (Rao), Subba (1856-1890)
Sinnott, Alfred Percy, teosof englez
Spencer, Herbert (1820- 1903)
Tacitus, Cornelius (aproximativ 55-116 d. Ch.)
Tolstoi, Leo Graf (1828-1910)
Ulfila (numit și Wulfila), episcop gotic (310-383)
Voltaire, Francois Marie A. (1694-1778)
Wasman, Eric S. J. (1859-1931), naturalist

Despre notițele de la conferințe

Din autobiografia lui Rudolf Steiner
„Cursul vieții mele” (cap. 33, 1925)

Există așadar două rezultate ale activității mele antroposofice: mai întâi cărțile mele publicate pentru întreaga lume; apoi un mare număr de cursuri, care urmau să fie gândite la început ca tipărituri private și vândute doar membrilor Societății Teosofice (mai târziu antroposofice). Acestea erau manuscrise care au fost făcute mai mult sau mai puțin bine în timpul conferințelor, și care – din lipsă de timp – nu au putut fi corectate de mine. Cuvintele rostite oral aș fi preferat să fi rămas doar cuvinte rostite oral. Dar membrii au vrut tipărirea privată a cursurilor. Așa au apărut ele. Dacă aș fi avut timp să îndrept lucrurile, atunci restricția impusă la început „numai pentru membri” nu ar fi existat. Acum restricția respectivă a fost eliminată de mai mult de un an.

Aici, în „Cursul vieții mele”, este necesar să spun, înainte de toate, cum se inserează cele două lucruri: cărțile mele publice și aceste tipărituri private, în ceea ce eu am elaborat ca antroposofie.

Cine vrea să urmărească propria mea luptă interioară și activitatea pentru plasarea antroposofiei în fața conștiinței epocii actuale, trebuie să facă aceasta prin intermediul scrierilor publice generale. În ele explic tot ceea ce există ca năzuință de cunoaștere de-a lungul timpului. Acolo este dat ceea ce mi s-a structurat în „vederea spirituală”, ceea ce a devenit – desigur în multe privințe într-un mod imperfect – edificiul antroposofiei.

Lângă cerința de a clădi „antroposofia” și de a servi numai celor ce rezultă când avem de oferit civilizației actuale comunicări din lumea spirituală, a apărut și o alta, și anume de a veni pe deplin în întâmpinarea a ceea ce s-a manifestat drept necesitate sufletească, drept nostalgie spirituală din partea membrilor.

Înainte de toate a existat o puternică tendință de a audia Evangheliile și conținutul scrierilor biblice, reprezentate în general în lumina care s-a arătat ca lumină antroposofică. Oamenii voiau să audieze cursuri despre aceste revelații date omenirii.

În timp ce au fost ținute serii de conferințe în sensul acestei cerințe, a mai apărut încă una. La aceste conferințe participau numai membri. Ei erau familiarizați cu comunicările de început ale antroposofiei. Lor li se putea vorbi ca unor avansați în domeniul antroposofiei. Ținerea acestor conferințe interne era de așa natură, încât nu puteau fi redată în scrieri destinate publicului larg.

În cercuri interne puteam vorbi într-un fel despre lucruri care, dacă ar fi fost de la început destinate publicului larg, ar fi *trebuit* să fie structurate altfel.

În dualitatea scrierilor publice și a celor private a fost ceva ce provenea din două baze diferite. Scrierile publice sunt rezultatul a ceea ce luptă și lucra în mine; în tipăriturile private luptă și lucrează auditoriul împreună cu mine. Eu aud vibrațiile din viața sufletească a membrilor, iar în viața mea interioară, în ceea ce aud, ia naștere conținutul conferinței.

Nu s-a spus nicăieri, nici în cea mai mică măsură, ceva ce nu ar fi rezultatul pur al antroposofiei care se forma. Nu poate fi vorba de nici o concesie făcută prejudecăților sau presentimentelor membrilor. Cine citește aceste tipărituri private, le poate lua în sensul cel mai deplin drept ceea ce are de spus antroposofia. De aceea am putut, fără nici o ezitare, pe când au fost aduse acuzații prea insistente în această direcție, să renunțăm la măsura de a răspândi aceste tipărituri numai în cercul membrilor. Va trebui să se țină seama de faptul că, în conferințele nerevizuite de mine, se găsesc greșeli.

O judecată asupra conținutului unei astfel de tipărituri private va putea fi, desigur, numai de competența celui care știe ce se admite ca premisă la judecata respectivă. Această premisă este, pentru majoritatea acestor tipărituri private, *cel puțin* cunoașterea antroposofică a omului, a Cosmosului, în măsura în care esența sa este reprezentată în antroposofie, și a ceea ce se găsește drept „istorie antroposofică” în comunicările din lumea spirituală.